19./3.

MAGYAR TUDOM. AKADEMIAI

ALMANACH

CSILLAGÁSZATI ÉS KÖZÖNSÉGES

NAPTÁRRAL

MDCCCLXIV-RE.

PESTEN.
EGGENBERGER FERDINÁND
M. AKAD. KÖNYVÁRUSNÁL.

M. T. AKAD. KÖNYVTÁRA
I. sz. Náradáknapló
1929 4385 sz.

PEST,
NYOMATOTT EMICH GUSZTÁV
M. AKAD. NYOMDÁSZNÁL.
1863.

TARTALOM.

	Lap.
Csillagászati és közönséges naptár.	
Jegyek és rövidítések magyarázata	1
Ünnepszámítás	3
Időszámítás	4
Gergely-féle naptár	I. 6—72
Julius-féle naptár	I. 6—72
Zsidó-naptár	II. 7—73
Török-naptár	II. 7—73
Időegyenlet	II. 7—73
A nap hossza, elhajlása, kelte és lemenete . . .	III. 8—74
A hold „ „ „ „ . . .	III. 8—74
A bolygók egyenes emelkedése, elhajlása, kelte, delelése és lemenete	IV. 9—75
Égi jelenetek	V. 10—76
Csillagfödések	VI. 11—77
Nap-fogyatkozások	78
Pályakör ferdesége, nap irányferdülése, nap és hold látköze	80
Nap és hold sugara a közép délben	82
Bolygódok	83
Bolygódok jegyzéke fölfedezési idejök szerint . .	91
Régibb és újabb bolygódok szembenállása a nappal	94
Bolygódok pálya-elemrendszerei	98
Üstökösök	104
Az alapcsillagok közép helyei	111
Különböző szemléldék földirati fekvései	113
Csillagászati és közönséges naptár elrendezése . .	116
Magyar akademiai névkönyv.	
Elnökség	127
Igazgató tanács	127
Nyelv- és Széptudományi Osztály	130
Philosophiai osztály	134

Lap.

Törvénytudományi Osztály 136
Történettudományi Osztály 139
Mathematikai Osztály 143
Természettudományi Osztály 146
Állandó bizottságok 153
Tisztviselők 155
Iroda 156
Nyomdász. Könyvárus. 156
Szolgák. 156
Az Akademia új alapszabályai 157
Az Akademia ügyrende 171
Osztályok és tagok 173
Ülések és bizottságok 178
Könyvkiadások 190
Jutalmak és pályázatok 196
Elegy 204
A tagok munkálatai 1862—1863 213
Az Akademia által 1862. october óta közrebocsátatott nyomtatványok lajstroma. 262
Az Akademia halottjai 1830—1863. 266
Életrajzi adatok elhúnyt tagokról. 1861—1863. . . . 274
Az Akademia tagjai földirati rendben 289
Az akademiai személyzet létszáma 296
Névmutató 298

CSILLAGÁSZATI

ÉS

KÖZÖNSÉGES NAPTÁR.

MDCCCLXIV-re.

SZERKESZTETTE

KONDOR GUSZTÁV.

A M. T. A. L. TAGJA.

Jegyek és rövidítések magyarázata.

Jegyek és rövidítések.

n.	nap	+	éjszaki elhajlás
ór.	óra	+	nyugoti hossz
p.	percz (idő)	—	déli elhajlás
mp.	másodpercz (idő)	—	keleti hossz
°	fok	AR	egyenes emelkedés
′	percz (ív)	● UH	újhold
″	másodpercz (ív)	◐ EN	első negyed
e.	este	○ HT	hold tölte
r.	reggel	◑ UN	utolsó negyed
d.	délben	☌	együttállás
bp.	budapesti	☍	szembenállás
k.idő	középidő	□	negyedfény, quadratura
v.idő	valódi idő	☊	emelkedő pálya csomó
		☋	leszálló pálya csomó

Az állatöv jegyei.

0	♈ kos . . .	0 fok	VI	♎ mérleg . .	180 fok
I	♉ bika . . .	30 „	VII	♏ skorpio . .	210 „
II	♊ ikrek . . .	60 „	VIII	♐ nyilas . .	240 „
III	♋ rák . . .	90 „	IX	♑ bak . . .	270 „
IV	♌ oroszlán . .	120 „	X	♒ vizöntő . .	300 „
V	♍ szűz . . .	150 „	XI	♓ halak . .	330 „

Az égi testek jegyei.

☉	nap	♀	Venus	♃	Jupiter
☾	hold	♁	föld	♄	Saturnus
☿	Merkur	♂	Mars	♅	Uranus
		♆	Neptun		

(1)	⚳ Ceres	(27)	Euterpe	(53)	Calypso
(2)	⚴ Pallas	(28)	⚻ Bellona	(54)	Alexandra
(3)	⚵ Juno	(29)	Amphitrite	(55)	Pandora
(4)	⚶ Vesta	(30)	Urania	(56)	Melete (Pseud.)
(5)	⚷ Astraea	(31)	Euphrosyne	(57)	Mnemosyne
(6)	⚸ Hebe	(32)	Pomona	(58)	Concordia
(7)	⚹ Iris	(33)	Polyhymnia	(59)	Elpis (Olympia)
(8)	⚺ Flora	(34)	Circe	(60)	Danaë
(9)	⚻ Metis	(35)	⚼ Leucothea	(61)	Echo (Titania)
(10)	⚼ Hygiea	(36)	Atalanta	(62)	Erato
(11)	⚽ Parthenope	(37)	† Fides	(63)	Ausonia
(12)	⚾ Victoria	(38)	Leda	(64)	Angelina
(13)	Egeria	(39)	Laetitia	(65)	Cybele(Maxim.
(14)	Irene	(40)	Harmonia	(66)	Maja
(15)	⚿ Eunomia	(41)	Daphne	(67)	Asia
(16)	Psyche	(42)	Isis	(68)	Leto
(17)	⛀ Thetis	(43)	Ariadne	(69)	Hesperia
(18)	Melpomene	(44)	Nysa	(70)	Panopaea
(19)	Fortuna	(45)	Eugenia	(71)	Niobe
(20)	Massalia	(46)	Hestia	(72)	Feronia
(21)	Lutetia	(47)	Aglaja	(73)	Clytia
(22)	Calliope	(48)	Doris	(74)	Galatea
(23)	Thalia	(49)	Pales	(75)	Eurydice
(24)	Themis	(50)	Virginia	(76)	Freia
(25)	Phocaea	(51)	Nemausa	(77)	Frigga
(26)	⛁ Proserpina	(52)	Europa	(78)	Diana.

Ünnepszámítás 1864.

Számok és ünnepek	Gergely-féle vagy új naptár		Julius-féle vagy ó naptár	
Aranyszám	3		3	
Epacta (Holdkulcs)	XXII		III	
Napkör	25		25	
Római adószám	7		7	
Vasárnapi betü	C. B		E. D	
Septuagesima	Januarius	24	Februarius	16
Hamvazó szerda	Februarius	10	Martius	4
Husvét vasárnap	Martius	27	Aprilis	19
Áldozó csütörtök	Május	5	Május	28
Pünkösd vasárnap	Május	15	Junius	7
Első advent vasárnap	November	27	November	29
I. Kántornap	Februarius	17	Martius	11
II. Kántornap	Május	18	Junius	10
III. Kántornap	September	21	September	16
IV. Kántornap	December	14	December	16

Időszámítás 1864.

Az 1864-ik szökőév a

7372—7373-dik	év	a	byzanczi időszak szerint
7356	„	„	az alexandriai időszak szerint.
7064	„	„	a világteremtés óta Eusebius szerint.
6577	„	„	a Julius-féle időszak szerint.
6043	„	„	a világteremtés óta a zsidó régi évrend szerint,
5624—5625	„	„	a világteremtés óta a zsidó újabb korszámításb.
3879	„	„	az Ábrahám időszakban.
2617	„	„	Roma fölépítése óta Varro szerint.
2611	„	„	a Nabonassar-féle korszakban.
2187	„	„	a Philippi évszámban nagy Sándor halála óta.
1912	„	„	az Antiochiai korszakban.
1902	„	„	a Spanyol vagy Caesarok korszakában.
1580	„	„	a Diocletian vagy a Martirok korszakában.
1280—1281	„	„	a török korszakban.
1909	„	a	Julius-féle naptárjavítás óta.
624	„	„	a papír feltalálása óta.
522	„	„	a lőpor feltalálása óta.
424	„	„	a nyomdászat feltalálása óta.
372	„	„	Amerika felfödözése óta.
347	„	„	a Reformátió óta.
282	„	„	a Gergely-féle naptárjavítás óta.
256	„	„	a távcső feltalálása óta.
177	„	„	az általános nehézkedés törvényének Newton által felfödözése óta.
165	„	„	a gőzgépnek feltalálása óta.

Időszámítás 1864.

Az 1864-ik szökőév a

975-dik	év	a mai Magyarországnak a magyar nép által Árpád vezérlete alatt elfoglalásától számítva.
870	„	„ István megkereszteltetése óta.
864	„	„ sz. István Király megkoronáztatása óta.
772	„	„ Horvátországnak sz.László által elfoglalása óta
762	„	„ Dalmátországnak Kálmán által elfoglalása óta.
647	„	„ II. Endrének a sz. földre való menetele óta.
642	„	„ az „Arany Bulla“ alkottatása óta.
626	„	„ a Kun népnek IV. Béla alatt Magyarországbai bevándorlása óta.
623	„	„ Magyarországnak IV. Béla alatt a mongol-tatárok általi elpusztítása óta.
563	„	„ III. Endre, az Árpádház utolsó ivadéka halála óta.
482	„	„ Nagy Lajos halálától számítva.
420	„	„ a várnai ütközettől számítva.
408	„	„ Hunyady János halála óta.
374	„	„ Mátyás Király halála óta.
350	„	„ a Dózsa György alatti pór-lázadástól számítva.
338	„	„ a mohácsi ütközettől számítva.
323	„	„ Budának a törököktől végképi elfoglalása óta.
298	„	„ Zrínyi halála óta.
229	„	„ a magyar kir. tudomány-egyetem alapítása óta.
178	„	„ Budának viszszafoglalásától számítva.
84	„	„ a magyar királyi tudomány-egyetem újjáalakításától számítva.
62	„	„ a magyar Muzeum alapítása óta.
39	„	„ a magyar Tudományos Akademia alapítása óta.
27	„	„ a nemzeti szinház alapítása óta.
15	„	„ a budapesti lánczhid fölépítése óta.

Januarius 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Pént.	**1**	**1**	**Újév, Kis-Kar.**	**Újév napja**	20	**Dec.1863.** Ig.
Szomb.	2	2	Makár apát	Abel és Szet	21	Juliana
Vas.	**3**	3	**C. Újév v.** Gen.	**C.Újév v.** En.	**22**	**F.31.IV.Ad.**
Hétfő	4	4	Titus püspök	Izabella	23	Crétai 10 vért.
Kedd	5	5	Telesphorus pápa	Simeon	24	Kar el.bőjt vége
Szer.	**6**	6	**Vízkereszt** An.	**Sz.3 kir.**(Ep.)	**25**	**Nagy Kar.**
Csüt.	7	7	Luczián v., Nicét.	Izidor, Bálint	**26**	**B.A.eljegyz.**
Péntek	8	8	Szeverin apát †	Erhárd, Szörén	**27**	**István vért.**
Szomb.	9	9	Marczel. p., Julián	Márcziál	28	12000 vértanu
Vas.	**10**	10	**C.1.Ep.** Rem. Pál	**C. 1.** Rem. Pál	**29**	**F.32.**Apr.szen.
Hétfő	11	11	Hygin pápa	Matilda	30	Anisia
Kedd	12	12	Ernő püspök	Reinhold	31	Melánia
Szerda	13	13	Hilár püspök	Vidor	**1**	**Jan. 1864. B.**
Csüt.	14	14	Nólai Bódog	Bódog	2	Silvester
Péntek	15	15	Mórus apát †	Mór	3	Malahias
Szomb.	16	16	Marczell pápa vt.	Marczel	4	70 Apostol
Vas.	**17**	17	**C.2Ep.Jéz.sz.n.**	**C.2.** Rem.Ant.	5	**E. Theophant.**
Hétfő	28	18	Piroska szűz	Piroska	**6**	**Ephiphan.**
Kedd	19	19	Kanut, Már.,Márt.	Sára, Márta	7	**Ker. János**
Szerda	20	20	Fábián és Seb. vt.	Fáb., Sebesty.	8	György, Chos.
Csüt.	21	21	Ágnes szűz vt.	Ágnes	9	Polyeuctes
Péntek	22	22	Vincze és An. vt.	Vincze	10	Nizai Gergely
Szomb.	23	23	B. Assz. eljegyz.	Emerenczia	11	Theodosius
Vas.	**24**	24	**C.Sept.** Tim.p.vt.	**C. Sept.** Tim.	**12**	**E. 1.** Tatiana
Hétfő	25	25	Pál fordulása	Pál fordulása	13	Hermylus
Kedd	26	26	Polykarp püsp. vt.	Polykarp p. vt.	14	Sabbas
Szerda	27	27	Aranysz. János	Aranysz. János	15	Thebeus Pál
Csüt.	28	28	Margit szűz	Nagy Károly	16	Vasas Péter
Péntek	29	29	Szalézi Ferencz	Valér, Ferencz	17	**N. Antal ap.**
Szomb.	30	30	Martina szűz vt.	Adelgunda	18	Athanazia
Vas.	**31**	31	**C.Sex.** Nól.Péter	**C. Sex.** Virg.	**19**	**E.2.**Makár ap.

○ **UN. Jan. 2.** 8 ór. 55·4 p. reg. | ● **UH. Jan. 9.** 9 ór. 1·8 p. reg.

II. Boldog Asszony hava 1864.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Időegyenlet k. idő — v. idő	
	5624. Tebeth		1280. Redscheb		p.	mp.
1	22		**21**	**29. pént.** (Dsch.)	+ 3	36·4
2	**23**	**16. szomb. (Sabb.)** ● UH. előtt	22		4	4·8
3	24		23		+ 4	32·9
4	25		24		5	0·6
5	26		25		5	27·9
6	27		26		5	54·8
7	28	Sadduc. kirek. Sanh.	27		6	21·3
8	29		**28**	**30 p. Mah.elf.P.**	6	47·3
9	**1**	**Schebat 17.sz.** U.h.	**29**	**Egbeszállat éjj.**	7	12·7
10	2		30		+ 7	37·2
11	3		**1**	**Schabân**	8	2·0
12	4		2		8	25.8
13	5		**3**	**Husseinszül. n.**	8	48·7
14	6		4		9	11·4
15	7		**5**	**31. p.** (Dschuma)	9	33·2
16	**8**	**18. szomb** (Sabbat.)	6		9	54·4
17	9	Xylophoria	7		+10	14·7
18	10		8		10	34·5
19	11		9		10	53·4
20	12		10		11	11·6
21	13		11		11	29·0
22	14		**12**	**32. péntek**	11	45·7
23	**15**	**Öröm napja 32.sz.**	13		12	1·6
24	16		14	Szerencse napok	+12	16·7
25	17		**15**	**Vizsgálat éjje**	12	31·0
26	18		**16**	**Mekka Kaab.h.**	12	44·6
27	19		17		12	57·3
28	20		18		13	9·2
29	21		**19**	**33. péntek**	13	20·3
30	**22**	**20. sz.** Nizkálen hal.	20		13	30·6
31	23	Böjt Benj.t.háb.em.ü.	21		+13	40·1

○ **EN. Jan. 16.** 0 ór. 22·2 p. reg. | ○ **HT. Jan. 23.** 11 ór. 18. 7 p. est.

Januarius 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		☉ Nap elhajl. ° ′	☉ Nap kelt. ó. p.	☉ Nap lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		☾ Hold elhajl. ° ′	☾ Hold kelte ór. p.	☾ Hold lemen. ór. p.
1	280 21	♑	—23 3	7 50	4 16	180 29	♎	— 4 7	* *	10 52 r.
2	281 22	„	22 58	50	17	192 50	♎	8 22	0 7 r.	11 16
3	282 23	„	—22 53	7 51	4 18	205 28	♎	—12 21	1 14 r.	11 42 r.
4	283 25	„	22 47	51	18	218 30	♏	15 53	2 21	0 13 e.
5	284 26	„	22 40	50	19	231 59	♏	18 41	3 30	0 51
6	285 27	„	22 34	50	21	245 55	♐	20 30	4 39	1 38
7	286 28	„	22 26	50	22	260 21	♐	21 3	5 43	2 36
8	287 29	„	22 19	49	24	275 10	♑	20 10	6 42	3 45
9	288 30	„	22 11	49	25	290 18	♑	17 51	7 33	5 2
10	289 32	„	—22 2	7 49	4 25	305 33	♒	—14 17	8 13 r.	6 22 e.
11	290 33	„	21 53	48	26	320 44	♒	9 47	8 48	7 44
12	291 34	„	21 44	47	28	335 43	♓	— 4 46	9 19	9 3
13	292 35	„	21 34	47	30	350 20	♓	+ 0 24	9 47	10 20
14	293 36	„	21 23	47	31	4 31	♈	5 27	10 14	11 35
15	294 37	„	21 13	47	32	18 14	♈	10 1	10 41	* *
16	295 38	„	21 2	46	33	31 33	♉	14 0	11 11	0 47 r.
17	296 39	„	—20 50	7 46	4 35	44 28	♉	+17 9	11 45 r.	1 56 r.
18	297 41	„	20 38	45	37	57 6	♉	19 25	0 23 e.	2 59
19	298 42	„	20 26	44	38	69 28	♊	20 42	1 6	3 58
20	299 43	„	20 13	43	39	81 40	♊	20 59	1 56	4 52
21	300 44	♒	20 0	42	41	93 43	♋	20 17	2 50	5 39
22	301 45	„	19 47	42	43	105 42	♋	18 41	3 46	6 20
23	302 46	„	19 33	41	44	117 37	♋	16 17	4 46	6 55
24	303 47	„	—19 19	7 39	4 46	129 30	♌	+13 13	5 47 e.	7 24 r.
25	304 48	„	19 5	39	47	141 23	♌	9 38	6 49	7 50
26	305 49	„	18 50	38	49	153 16	♍	5 41	7 50	8 14
27	306 50	„	18 35	37	50	165 11	♍	+ 1 30	8 53	8 35
28	307 51	„	18 19	36	51	177 11	♍	— 2 46	9 56	8 57
29	308 51	„	18 3	35	53	189 19	♎	6 58	11 0	9 21
30	309 52	„	17 47	33	55	201 38	♎	11 0	* *	9 45
31	310 53	„	17 31	7 32	4 56	214 13	♏	—14 33	0 6 r.	10 14 r.

A nap januariusban 0 ór. 58 p.-el nő.

IV. Boldog Asszony hava 1864.

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajl. ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
☿ Merkur	2	20 4	—22 10	9 2 r.	1 19 e.	5 46 e.
	8	20 36	19 33	8 57	1 27	5 59
	14	20 53	16 58	8 36	1 20	6 6
	20	20 45	15 37	7 58	0 49	5 40
	26	20 17	16 7	7 8	11 58 r.	4 47
♀ Venus	2	15 37	—16 32	4 6 r.	8 52 r.	1 39 e.
	8	16 6	18 6	4 19	8 57	1 35
	14	16 34	19 27	4 30	9 2	1 34
	20	17 4	20 32	4 41	9 8	1 34
	26	17 34	21 19	4 52	9 14	1 35
♂ Mars	2	16 40	—22 17	5 39 r.	9 55 r.	2 12 e.
	8	16 59	22 52	5 35	9 50	2 4
	14	17 17	23 19	5 33	9 45	1 56
	20	17 36	23 39	5 29	9 40	1 49
	26	17 55	23 49	5 27	9 35	1 44
♃ Jupiter	2	15 14	—16 58	3 45 r.	8 29 r.	1 13 e.
	10	15 19	17 19	3 20	8 3	0 46
	18	15 24	17 37	2 55	7 36	0 18
	26	15 29	17 53	2 30	7 9	11 50 r.
♄ Saturnus	2	13 8	— 4 38	0 42 r.	6 23 r.	0 5 e.
	12	13 10	4 44	0 3	5 45	11 27 r.
	22	13 10	4 45	11 24 e.	5 7	10 49
♅ Uranus	2	5 27	+23 22	2 45 e.	10 41 e.	6 38 r.
	12	5 25	23 21	2 3	10 0	5 57
	22	5 24	23 20	1 22	9 19	5 16

Januarius 1864.

Hó napja	közép idő óra.	közép idő p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő óra.	bemenet közép idő p.	kimenet közép idő óra.	kimenet közép idő p.
2	**8**	**55·4r.**	○ **UN.**				
3	1	11·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben (egyenes emelkedésben.)				
4			♃ II. mellékbolygójának fogyat.	6	58·4r.		
5			♃ I. „ „	5	52·6r.		
	11	19·6r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben.				
6	2	35·6r.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	5	41·6r.	♀ legnagyobb éjszaki szélessége.				
7	2	46·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
8	6	29·6e.	♄ □ a ☉-al.				
9	**9**	**1·8r.**	● **UH.**				
9	11	23·6r.	☿ legnagyobb keleti élt. 19°3·4′				
10	3	22·6r.	☾ a földközelben.				
	7	26·6e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
12			♃ I. mellékbolyg. fogyatkozása.	7	46·2r.		
	1	6·6e.	☿ az ♌-ban (emelk. csomójáb.)				
16	**0**	**22·2r**	◐ **EN.**				
17	2	57·6r.	☿ a napközelben.				
20	11	46·6r.	♅ ☌ a ☾-al AR-ben.				
21			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	4	8·2r.		
23	**11**	**18·7e**	○ **HT.**				
24	8	22·6e.	☾ a földtávban.				
25	5	12·6r.	☿ alsó ☌ a ☉-al.				
27	10	35·6r.	♀ legnagyobb éjsz. szélessége.				
28			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	6	1·7r.		
29			♃ II. „ „	3	53·7r.		
			♃ III. „ „	5	33·6r.	7	27·4r.
30	9	21.6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.				

VI. **Boldog Asszony hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	csillag elhajlása °	′
3	Szűz	68 i	5	6	21 r.	199	52·99	—11	59·93
5	Mérleg	25 ι^2	6 7	5	54 r.	226	23·65	—19	7·90
6	Skorpio	(10)	6	6	27 r.	241	25·35	—21	3.01
11	Bak	46c^1	6	5	9 e.	324	26·14	— 9	42·21
13	Halak	15	7	4	53 e.	352	7·75	— 0	33·77
14	Halak	51	6 7	7	1 e.	6	20·58	+ 6	12·30
17	Kos	53	6	5	0 e.	44	56·54	+17	21·19
20	Bika	106 l^1	5 6	1	19 r.	74	56·29	+20	14·24
„	Orion	54 χ^1	5	9	34 e.	86	34·94	+20	14.98
21	Orion	64 χ^4	5 6	3	38 r.	88	51 13	+19	41·51
„	Orion	64 χ^3	5	3	15 r.	88	57·64	+20	8·35
24	Rák	76 $\varkappa$	5 6	7	50 e.	135	5·89	+11	12·83
26	Hatodló	14 C	6	4	49 r.	149	55·08	+ 6	16·51
27	Oroszlán	55 u	6	7	33 r.	162	10·48	+ 1	27·77
„	Oroszlán	(77)	7	10	47 e.	170	14·25	— 0	57·06

Februarius 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Hétfő	1	32	Ignácz p. vt., Br.	Ignácz, Brigit.	20	N. Euthym
Kedd	**2**	33	**Gyer. sz. B. A.**	**Gyer.sz.B.A.**	21	Maximus
Szerda	3	34	Balázs. püsp.	Balázs	22	Timotheus
Csüt.	4	35	Korz.And.p., Ram.	Veronika	23	Kelemen
Péntek	5	36	Ágota szűz vt. †	Ágota, Lehel	24	Xenia
Szomb.	6	37	Dorottya vt.	Dorottya	25	Gergely
Vas.	**7**	38	**C.Quinq. f.v. R.**	**C. Q.** Rich.,Fr.	**26**	**E.3.** Xenophon
Hétfő	8	39	Mathai János hv.	Salamon	27	János Chrys.
Kedd	9	40	Húshagyó, Apollón.	Apollónia	28	Ephraim
Szerda	10	41	Ham v. szerd. Skol. †	Gabriella, Árp.	29	Ignácz p. vt.
Csüt.	11	42	Dezső. Henrik	Eufr., Dezső, J.	**30**	**Nagy Basil.**
Péntek	12	43	Jézus 5 sz. sebe †	Eulália, Lor. L.	31	János, Cyrus
Szomb.	13	44	Ricsei Katalin †	K. Istv., Jord.	**1**	**Feb.** Tryphon.
Vas.	**14**	45	**C 1. Quad.** B.vt.	**C. 1. Inv.** Bál.	**2**	**E.4. Gy. sz B.**
Hétfő	15	46	Faustin, Jovita	Faustin	3	Simeon és Anna
Kedd	16	47	Juliana szűz	Julia, Samu	4	Isidor
Szerda	17	48	Julianus vt. **Kán.** †	Szilárd, Donát.	5	Ágota
Csüt.	18	49	Simon püsp. vt.	Zsuzs., Kálmán	6	Bucolus
Péntek	19	50	Jézus sz. töviskor. †	Gabin, Herm.	7	Parthenius
Szomb.	20	51	Eleuter pápa †	Eukárius, Jenő	8	Theodor
Vas.	**21**	52	**C. 2.** Eleonora sz.	**C.2.Rem.** El. I	**9**	**E.Triod. Nic.**
Hétfő	22	53	Péter székfogl.	Péter	10	Charalampes
Kedd	23	54	Romana, Lázár	Szirén vt.	11	Balázs vért.
Szerda	24	55	**Szökő nap.** †	**Szökő nap**	12	Meletius
Csüt.	25	56	Mátyás apost.	Mátyás apost.	13	Martinian
Péntek	26	57	Valburga Nicz. †	Valburga	14	Auxentius
Szomb.	27	58	Sándor, Győző. †	Jónás Gotth.	15	Onesimus
Vas.	**28**	59	**B.3.** Leander püsp.	**B.3. Ocul.** F.	**16**	**E. 1. Sept.** P.
Hétfő	29	60	Román ap., Osvald	Román	17	Theodor

○ **UN. Febr. 1.** 1 ór. 35·5 p. r. | ● **UH. Febr. 7.** 7 ór. 26·0 p. e.

II. **Bőjt elő hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár 5624. Schebat		Török naptár 1280. Schabân		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	24		22		+13	48·9
2	25		23		13	56·8
3	26		24		14	3·9
4	27		25		14	10·2
5	28		**26**	**34. péntek.**	14	15·7
6	**29**	**21.szom.** ● UH. előtt	27		14	20.4
7	30		28		+14	24·3
8	**1**	**Adar.** Újh. n. (R. Ch.)	29		14	27·4
9	2		1	**Ramadân**	14	29.7
10	3		2		14	31·2
11	4		**3**	**Ábrah. könyve.**	14	31·9
12	5		**4**	**35. pént. Kor. k.**	14	31·8
13	**6**	**22. szombat.**	5		14	30.9
14	**7**	**Mózes. hal. n.**, bőjt.	6		+14	29·2
15	8		**7**	**Mózs. öt könyv.**	14	26·8
16	9		8		14	23·6
17	10		9		14	19·7
18	11		10		14	15·1
19	12		**11**	**36. péntek.**	14	9·8
20	**13**	**23. szombat.**	12		14	3·8
21	**14**	**Kis Purim.**	13	szerencse-napok	+13	57·0
22	15		14		13	49·7
23	16		15		13	41·7
24	17		16		13	33·1
25	18		17		13	23·9
26	19		**18**	**37pént. Jéz. é. k.**	13	14·1
27	**20**	**24. szombat.**	19		13	3·7
28	21		20		+12	52·9
29	22		21		12	41·4

○ **EN. Febr. 14.** 2 ór 40·4 p. e. | ○ **HT. Febr. 22.** 6 ór. 17·1 p. e.

Februarius 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	311 54	♒	—17 14	7 32	4 57	227 7	♏	—17 33	1 12 r.	10 48 r.
2	312 55	„	16 57	31	59	240 26	♐	19 43	2 19	11 29
3	313 56	„	16 39	29	5 0	254 12	♐	20 48	3 23	0 19 e.
4	314 57	„	16 22	27	2	268 27	♑	20 36	4 24	1 20
5	315 58	„	16 4	26	4	283 10	♑	19 1	5 18	2 30
6	316 58	„	15 45	25	5	298 15	♑	16 6	6 3	3 48
7	317 59	„	—15 27	7 23	5 6	313 34	♒	—12 3	6 42 r.	5 11 e.
8	319 0	„	15 8	21	8	328 56	♒	7 12	7 15	6 33
9	320 1	„	14 49	20	10	344 8	♓	— 1 56	7 45	7 54
10	321 1	„	14 30	19	11	359 0	♓	+ 3 19	8 14	9 13
11	322 2	„	14 10	18	13	13 25	♈	8 14	8 42	10 29
12	323 3	„	13 51	16	15	27 20	♈	12 33	9 13	11 41
13	324 3	„	13 31	14	17	40 46	♉	16 3	9 46	* *
14	325 4	„	—13 10	7 12	5 18	53 45	♉	+18 38	10 23 r.	0 48 r.
15	326 5	„	12 50	11	20	66 21	♊	20 14	11 5	1 51
16	327 5	„	12 29	9	21	78 40	♊	20 48	11 53	2 47
17	328 6	„	12 9	7	23	90 46	♋	20 20	0 44 e.	3 36
18	329 6	„	11 48	6	24	102 44	♋	19 1	1 41	4 17
19	330 7	♓	11 26	4	25	114 37	♋	16 51	2 39	4 57
20	331 7	„	11 5	2	27	126 28	♌	14 0	3 39	5 28
21	332 7	„	—10 44	7 0	5 29	138 20	♌	+10 35	4 41 e.	5 56 r.
22	333 8	„	10 22	6 59	31	150 15	♍	6 46	5 43	6 21
23	334 8	„	10 0	57	32	162 13	♍	+ 2 39	6 45	6 44
24	335 8	„	9 38	54	34	174 15	♍	— 1 35	7 48	7 6
25	336 9	„	9 16	53	35	186 23	♎	5 48	8 54	7 28
26	337 9	„	8 54	51	37	198 40	♎	9 49	9 57	7 52
27	338 9	„	8 31	49	39	211 5	♏	13 29	11 2	8 19
28	339 9	„	— 8 9	6 48	5 40	223 44	♏	—16 35	* *	8 50 r.
29	340 10	„	7 46	46	42	236 39	♏	18 56	0 8 r	9 28

A nap februariusban 1 ór. 31 p.-el nő.

IV. **Bőjt elő hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
☿ Merkur	2	19 51	—17 45	6 21 r.	11 3 r.	3 43 e.
	8	19 49	18 53	6 3	10 38	3 13
	14	20 4	19 25	5 57	10 29	3 2
	20	20 28	19 12	5 57	10 30	3 2
	26	20 57	18 13	5 58	10 36	3 13
♀ Venus	2	18 10	—21 48	5 4 r.	9 22 r.	1 41 e.
	8	18 41	21 49	5 11	9 30	1 48
	14	19 12	21 28	5 16	9 37	1 57
	20	19 43	20 45	5 20	9 44	2 8
	26	20 13	19 39	5 20	9 51	2 22
♂ Mars	2	18 17	—23 52	5 21 r.	9 30 r.	1 40 e.
	8	18 36	23 44	5 16	9 25	1 36
	14	18 56	23 28	5 10	9 21	1 33
	20	19 15	23 2	5 4	9 16	1 30
	26	19 34	22 29	4 57	9 12	1 28
♃ Jupiter	2	15 33	—18 4	2 7 r.	6 45 r.	11 25 r.
	10	15 36	18 15	1 40	6 17	10 55
	18	15 39	18 24	1 11	5 48	10 26
	26	15 41	18 29	0 42	5 18	9 56
♄ Saturnus	2	13 10	— 4 42	10 40 e.	4 23 r.	10 6 r.
	12	13 10	4 35	10 1	3 43	9 25
	22	13 9	4 24	9 19	3 2	8 45
♅ Uranus	2	5 22	+23 19	0 38 e.	8 35 e.	4 31 r
	12	5 22	23 18	11 58 r.	7 55	3 51
	22	5 21	23 18	11 18	7 15	3 11

Februarius 1864.

Hó napja	közép idő ór. p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór. p.	kimenet közép idő ór. p.
1	**1 33·5r.**	○ **UN.**		
2	3 2·6 r.	♃ ☌ ☾-al AR-ben.		
4		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	7 55·2r.	
	10 27·6e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.		
5	0 27·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.		
		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.	6 26·5r.	
6	7 2·6r.	♀ ☌ a ♂-al AR-ben.		
	8 16·6r.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.		
7	3 22·6e.	☾ a földközelben.		
7	**7 26·0e.**	● **UH.**		
13		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	4 16·9r.	
14	**2 40·4e.**	○ **EN.**		
15	10 34·6e.	♃ □ a ☉-al.		
16	4 28·6e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.		
18	11 28·6e.	☿ legnagy. nyugoti elt. 26°31·'2		
19	10 22·6e.	☿ a ♉-ban (leszálló csomój.)		
20		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	6 10·3r.	
	9 22·6e.	☾ a földtávban.		
22	**6 17·1e**	○ **HT.**		
26	1 36·6e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.		
29		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	2 32·2r.	
	1 26·6e	♃ ☌ a ☾-al AR-ben		
		♃ elh. +18° 30.'7		
		☾ „ +19 3·4		

VI. Bőjt elő hava 1864.

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór. p.	csillag egyenes emelkedése ° ′	csillag elhajlása ° ′
1	Mérleg	10 σ	7	5 17 r.	221 3·30	—17 47·48
5	Nyilas	29 r	6	5 15 r.	280 23·94	—20 28·56
11	Halak	(8)	7	9 47 e.	16 5·38	+ 9 34·11
16	Bika	(125)	6 7	5 18 e.	81 23·46	+20 22·53
20	Rák	60 α¹	6	7 59 e.	132 7·36	+12 8·69
21	Rák	76 κ	5 6	4 1 r.	135 5·89	+11 12·83
29	Mérleg	(96)	6 7	6 9 r.	231 12·03	—19 12·24

Martius 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár	
Kedd	1	61	Albin p.	Albin	18	Leo pápa	
Szerda	2	62	Bőjt k. Simplicius †	Simplicius	19	Archippus	
Csüt.	3	63	Kunigunda	Kunigunda	20	Leo püsp.	
Péntek	4	64	Kázmér †	Adorján	21	Timotheus	
Szomb.	5	65	Adorján vt.	Frigyes	22	Ödön	
Vas.	**6**	66	**B. 4.** Frigyes ap.	**B. 4. Laet. F.**	**23**	**E. 2. Maes.** P.	
Hétfő	7	67	Aquin. Tamás	Felicit., Tam.	24	szökő nap	Vaj hét
Kedd	8	68	Istenes János	Philemon	25	K. János f. f.	
Szerda	9	69	Cir. Meth., Fran. †	Adelais	26	Tarasius	
Csüt.	10	70	40 vért., Sándor	Sándor, Pető	27	Porphyrius	
Péntek	11	71	Her., Sofr., Const. †	Rozina	28	Procopius	
Szomb.	12	72	Gergely p. †	Gergely	29	Vazul	
Vas.	**13**	73	**B. 5. Fek.** v. Ros.	**B. 5 J.** Er., Kr.	**1**	**Mart. D. 3. S.**	
Hétfő	14	74	Mathilda	Math., Eutik.	2	Theodotus	Nagy böjt kezd.
Kedd	15	75	Longin., Krist.	Zakar., Krist.	3	Eutropius	
Szerda	16	76	Gergely rem.	Henrika	4	Hamv. sz. G.	
Csüt.	17	77	Patricz püsp.	Gertrud	5	Conon	
Péntek	18	78	Fájd. szűz, Ed., S. †	Sánd. Gáb., A.	6	42 vértanu	
Szomb.	19	79	József †	József	7	Vazul	
Vas.	**20**	80	**B. 6. Vir.** v. Am.	**B. 6. Vir.** v. H.	**8**	**D. 4. I. b. v.** Th.	
Hétfő	21	81	Benedek	Benedek	9	40 vértanu, Seb.	
Kedd	22	82	Oktávia	Kázmér	10	Quadratus	
Szerda	23	83	Theod., Otto, Vic. †	Eberhárd	11	Sophr., **Kán.** †	
Csüt.	24	84	**N. Csüt.**, Gábor †	N.-Csüt., Gábor	12	Theophanes	
Péntek	25	85	**N. Pént.**, Humb.	**N.-Péntek**	13	Nicephorus	
Szomb.	26	86	**N. Szomb.**, Manó	N.-Sz., M., Irm.	14	Benedek	
Vas.	***27***	87	***B. Husvét vas.***	***B. Husv. v.***	**15**	**D. 5. II. b. v.** A.	
Hétfő	**28**	88	**Husvét hétfő**	**Husv. hétfő**	16	Sabinus	
Kedd	29	89	Eustachius, Cyr.	Eustachius	17	Elek	
Szerda	30	90	Quirinus	Guido	18	Czirill érsek	
Csüt.	31	91	Ákos p., Benjámin	Amos	19	Chrysanthem.	

○ **UN. Mart. 1.** 2 ór. 27·7 p. e. | ● **UH. Mart. 8.** 5 ór. 15·3 p. r.

○ **EN. Mart. 15.** 7 ór. 23·4 p. reggel.

II. **Bőjt más hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár 5624 Adar		Török naptár 1280 Ramadân		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	23		22		+12	29·6
2	24		23		12	17·2
3	25		24		12	4·3
4	26		**25**	**38. péntek**	11	51·0
5	**27**	**25. szomb. ● UH.e.**	26		11	37·3
6	28		**27**	**Mindenh. éjje**	+11	23·2
7	29		28		11	8·6
8	30		**29**	**Gyászn. Kar.M.**	10	53·7
9	**1**	**W' Adar. Újh. n.**	30		10	38·4
10	2		***1***	***Schewwâl***	10	22·8
11	3		***2***	***N.Bair.39p.***	10	6,8
12	**4**	**26. szombat**	***3***		9	50·5
13	5		4		+ 9	33·9
14	6		5		9	17·1
15	7		6		9	0·0
16	8	Eső-ünnep	**7**	**Hamsa halála**	8	42·6
17	9		8		8	25·0
18	10		**9**	**40. péntek**	8	7·2
19	**11**	**27. szombat**	10		7	49·3
20	12		11		+ 7	31·1
21	**13**	**Esther böjt**	12		7	12·9
22	**14**	**Purim**	13	szerencse napok	6	54·5
23	**15**	**Schuschan Purim**	14		6	36·0
24	16		15		6	17·5
25	17		**16**	**41.p Ohudi ütk.**	5	59·0
26	**18**	**28. szombat**	17		5	40·4
27	19		18		+ 5	21·9
28	20		19		5	3·4
29	21		20		4	44·9
30	22		21		4	26·5
31	23	Templomsz.Zorob.ált.	22		4	8·2

○**HT. Mart. 23.** 11 ór. 40·3 p. r. | ○**UN. Mart. 30.** 11 ór. 36·1 p. e

Martius 1864. III.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	341 10	♓	−7 23	6 44	5 43	249 53	♐	−20 20	1 11 r.	10 13 r.
2	342 10	„	7 0	42	45	263 31	♐	20 35	2 11	10 57
3	343 10	„	6 37	40	46	277 33	♑	19 34	3 6	0 11 e.
4	344 10	„	6 14	38	48	291 59	♑	17 18	3 54	1 22
5	345 10	„	5 51	36	49	306 48	♒	13 51	4 33	2 40
6	346 10	„	−5 28	6 34	5 51	321 52	♒	− 9 28	5 10 r.	4 1 e.
7	347 10	„	5 4	32	52	337 2	♓	− 4 27	5 41	5 22
8	348 10	„	4 41	30	53	352 9	♓	+ 0 49	6 11	6 42
9	349 10	„	4 17	28	55	7 1	♈	5 57	6 39	8 1
10	350 10	„	3 54	26	56	21 31	♈	10 39	7 10	9 17
11	351 10	„	3 30	24	58	35 33	♉	14 35	7 43	10 31
12	352 9	„	3 7	22	6 0	49 7	♉	17 35	8 20	11 37
13	353 9	„	−2 43	6 20	6 2	62 14	♊	+19 33	9 2 r.	* *
14	354 9	„	2 19	17	3	74 56	♊	20 28	9 49	0 37 r.
15	355 9	„	1 56	15	5	87 18	♊	20 19	10 39	1 30
16	356 8	„	1 32	13	6	99 25	♋	19 15	11 35	2 15
17	357 8	„	1 8	11	8	111 23	♋	17 19	0 31 e.	2 55
18	358 8	„	0 45	10	9	123 15	♌	14 41	1 32	3 28
19	359 7	„	−0 21	8	10	135 6	♌	11 27	2 33	3 57
20	0 7	♈	+0 3	6 5	6 12	146 59	♌	+ 7 46	3 33 e.	4 23 r.
21	1 6	„	0 26	3	14	158 57	♍	3 45	4 36	4 46
22	2 6	„	0 50	1	15	171 1	♍	− 0 27	5 39	5 8
23	3 5	„	1 13	5 59	16	183 14	♎	4 40	6 44	5 31
24	4 4	„	1 37	57	18	195 35	♎	8 45	7 48	5 55
25	5 4	„	2 1	56	19	208 6	♎	12 31	8 54	6 23
26	6 3	„	2 24	53	20	220 47	♏	15 46	10 1	6 53
27	7 2	„	+2 48	5 51	6 22	233 41	♏	−18 18	11 4 e.	7 28 r.
28	8 2	„	3 11	48	24	246 47	♐	19 54	* *	8 11
29	9 1	„	3 35	46	25	260 9	♐	20 25	0 4 r.	9 3
30	10 0	„	3 58	45	26	273 48	♑	19 45	0 59	10 2
31	10 59	„	4 21	42	28	287 44	♑	17 53	1 48	11 10

A nap martiusban 1 ór. 47 p.-el nő.

IV. **Bőjt más hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
☿ Merkur	2	21 24	—16 47	5 59 r.	10 43 r.	3 28 e.
	8	22 0	14 22	5 57	10 55	3 52
	14	22 37	11 10	5 56	11 8	4 20
	20	23 15	7 14	5 52	11 22	4 52
	26	23 55	2 36	5 47	11 39	5 30
♀ Venus	2	20 38	—18 29	5 20 r.	9 57 r.	2 34 e.
	8	21 8	16 48	5 18	10 3	2 48
	14	21 37	14 49	5 14	10 8	3 3
	20	22 6	12 36	5 8	10 13	3 19
	26	22 34	10 10	5 1	10 18	3 35
♂ Mars	2	19 37	—21 54	4 51 r.	9 8 r.	1 27 e.
	8	20 8	21 6	4 40	9 3	1 27
	14	20 27	20 10	4 29	8 58	1 27
	20	20 44	19 7	4 19	8 53	1 27
	26	21 4	17 57	4 8	8 48	1 26
♃ Jupiter	2	15 42	—18 31	0 24 r.	5 0 r.	9 37 r.
	10	15 42	18 33	11 53 e.	4 29	9 6
	18	15 42	18 31	11 21	3 59	8 34
	26	15 41	18 27	10 48	3 15	8 2
♄ Saturnus	2	13 7	— 4 12	8 41 e.	2 25 r.	8 8 r.
	12	13 5	3 57	7 58	1 43	7 28
	22	13 2	3 39	7 16	1 1	6 47
♅ Uranus	2	5 21	+23 18	10 43 r.	6 39 e.	2 36 r.
	12	5 21	23 18	10 3	6 0	1 56
	22	5 22	23 19	9 24	5 21	1 18

Martius 1864.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
1	2	35·6 r.	☿ a naptávban				
			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.	3	21·7 r.		
1	**2**	**27·7 e**	**○ UN.**				
2	6	53·6 r.	♀ a ♉-ban				
4	10	9·6 e.	♂☌ a ☾-al AR-ben				
5			♃ IV. mellékbolyg. fogyatk.			2	41·7 r.
			♃ III „ „	1	22·8 r.	3	14·9 r.
	9	43·6 e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben				
6	8	18·6 e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben				
7			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	4	25·6 r.		
	8	22·6 r.	☾ a földközelben				
8	**5**	**15·3 r.**	**● UH.**				
8			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.	5	54·7 r.		
11	11	26·6 r.	♁ □ a ☉-al				
12			♃ III. mellékbolyg. fogyatk.	5	19·1 r.	7	12·1 r.
14			♃ I. „ „	6	19·1 r.		
	11	37·6 e.	♁ ☌ a ☾-al AR-ben				
15	**7**	**23·4 r.**	**◐ EN.**				
16			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	0	47·4 r.		
19	9	22·6 r.	☾ a földtávban				
20	**9**	**20·6 r.**	**☉ a ♈-ban. Tavasz kezdete.**				
21	0	40·6 e.	☿ legnagyobb déli szélessége.				
23			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	2	40·9 r.		
23	**11**	**40·3 r**	**○ HT.**				
24	4	17·6 e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben				
26			♃ II mellékbolyg. fogyatk.	0	18·7 r.		
27	6	47.6 e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben				
			♃ elhajlása : —18° 26·′5				
			☾ „ : —18 51· 0				
30			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	4	34·5 r.		
30	**11**	**36·1 e**	**○ UN.**				

VI. **Bőjt más hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagy-sága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	csillag elhajlása ór.	p.
2	Skorpio	(76)	6	4	51 r.	259	8·51	—21	18·67
3	Nyilas	21	6	5	32 r.	274	18.67	—20	36·62
4	Nyilas	{1294}	6	6	24 r.	290	2·57	—18	37·88
14	Bika	(37)	7	6	45 e.	77	47·99	+19	59·42
15	Orion	68 E¹	6	6	48 e.	90	59·35	+19	49·18
18	Rák	45 A¹	6 7	8	46 e.	128	55·49	+13	10·05
„	Rák	50 A²	6	11	17 e.	129	52·03	+12	36·57
19	Oroszlán	2 ω	6 7	7	43 e.	140	17·42	+ 9	38·96
22	Oroszlán	62 p¹	6	0	20 r.	164	9·65	+ 0	43·94
25	Szűz	68 i	5	1	26 r.	199	52·99	—11	59·93
28	Skorpio	9 ω¹	4 5	1	29 r.	239	42·87	—20	17·81
„	Skorpio	10 ω²	4 5	2	11 r.	239	51·43	—20	29·77
29	Skorpio	28	6	2	45 r.	254	31·27	—21	22·32
30	Nyilas	(323)	6	2	17 r.	268	37·60	—20	43·95
31	Nyilas	{2402}	6 7	5	24 r.	285	4·18	—19	30·14

Aprilis 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Péntek	1	92	Hugó püsp. †	Theodora	20	Serg. János
Szomb.	2	93	Paulai Ferencz	Theodozia	21	Jakab püsp.
Vas.	**3**	94	**B.1.Feh.v.**Ag.,R.	**B. 1. Quas.**	**22**	**D.6. III. b. v.**
Hétfő	**4**	95	**Gyüm. oltó B.A.**	**Gyüm.o.B.A**	23	Nicon és társ.
Kedd	5	96	Vincze, Em., Ir.	Hozeás	24	Zacharias
Szerda	6	97	Marczellin, Sixt.	Iréna	**25**	**Gyü. o. B. A.**
Csüt.	7	98	Armin, Herm.	Hegesippus	26	Gabriel
Péntek	8	99	Jéz. lándzs. és sz. †	Apollonia	27	Matrona
Szomb.	9	100	Demeter	Demeter	28	Hilarion
Vas.	**10**	101	**B. 2.** Ezekiel, Ant.	**B.2.Miser.**D.	**29**	**D 7. IV. b.v.**
Hétfő	11	102	Leo pápa, Izsák	Ezekiel, Gyula	30	János
Kedd	12	103	Gyula p.	Ida, Eustorg.	31	Hypatius
Szerda	13	104	Justin vt., Ida	Hermenegild	**1**	**April.** E.Már.
Csüt.	14	105	Tiborcz, Valér.	Tiborcz	2	Titus remete
Péntek	15	106	Gonz. Péter †	Olympia	3	Nicetas
Szomb.	16	107	Áron, Turib.	Áron	4	György, Józs.
Vas.	**17**	108	**B. 3. sz. J. v.** Rud.	**B.3 Jub.**Rud.	**5**	**D. 8. V. b. v.**
Hétfő	18	109	Eduárd	Apollonius	6	Eutiches
Kedd	19	110	Tódor, Emma	Tódor, Antón.	7	György p.
Szerda	20	111	Viktor, Géza	Suplicius, Abs.	8	Herodion
Csüt.	21	112	Anselmus püsp.	Adolár	9	Eupsychius
Péntek	22	113	Sotér és Cajus †	Manó, Dénes	10	Terentius
Szomb.	23	114	Béla püsp. vt	György	11	Antipas
Vas.	**24**	115	**B. 4.** György Fid.	**B.4 Cant.**Alb.	**12**	**D. g VI. b.v.**
Hétfő	25	116	Márk évang.	Márk évang.	13	Artemon
Kedd	26	117	Kilit pápa	Ervin, Rich.	14	Márton p.
Szerda	27	118	Peregrin hv.	Anasztáz	15	Aristarch
Csüt.	28	119	Vitális vt.	Vitályos	16	Agape, Ir.
Péntek	29	120	Ver. P. vt., Mór p.†	Sibylla	17	Symeon
Szomb.	30	121	Sien. Katalin	Eutrop., Jozua	18	Ján.szerz.

Nagy hét

● **UH. Apr. 6.** 3 ór. 5·0 p. este. | ○ **EN Apr 14.** 1 ór. 25·2 p. este.

II. Szent György hava 1864.

Hó napja	Zsidó-naptár		Török naptár		Idő-egyenlet k. idő — v. idő	
	5624 W'Adar		1280 Schewwâl		p.	mp.
1	24		**23**	**42. péntek**	+3	50·1
2	**25**	**29. szomb.** ● UH. e.	24		3	32·0
3	26		25		+3	14·2
4	27		26		2	56·5
5	28	Ant. rendel. visszav.	27		2	38·9
6	29		28		2	21·6
7	**1**	**Nisan.** Újhold napja	29		2	4·5
8	2	Áron gyermekei hal.	**1**	**Dsu'l-k. 43. p.**	1	47·6
9	**3**	**30. szombat.**	2		1	30·9
10	4		3		+1	14·5
11	5		**4**	**7 alvó**	0	58·4
12	6		**5**	**Kaaba épitése**	0	42·5
13	7		6		0	26·9
14	8		**7**	**Mózes átmen.**	+0	11·6
15	9		**8**	**44. péntek.**	—0	3·3
16	**10**	**31. szombat.** Böjt	9		0	17·9
17	11		10		—0	32·1
18	12		11		0	45·9
19	13		12		0	59·4
20	**14**	**Passah ün. elöest.**	13	szerencse-napok	1	12.4
21	***15***	***Passah ün. kezd.***	14		1	25·0
22	***16***	***Második ünnep***	**15**	**45. péntek**	1	37.2
23	**17**	**32. szombat.**	16		1	48·9
24	18	Fél-ünnepek	17		+2	0·2
25	19		18		2	10·9
26	20		19		2	21·2
27	***21***	***Hetedik ünnep***	20		2	31·0
28	***22***	***Nyolczadik ün.***	21		2	40·2
29	23		**22**	**46. péntek**	2	48·9
30	**24**	**33. szomb.** ● UH. e.	23		2	57·0

○ **HT. Apr. 22.** 2 ór. 35·1 p. r. | ○ **UN. Apr. 29.** 5 ór. 50·5 p. r.

Aprilis 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	11 58	♈	+ 4 44	5 40	6 30	301 57	♒	—14 54	2 30 r.	0 22e.
2	12 58	„	5 7	39	31	316 26	♒	10 59	3 6	1 38
3	13 57	„	+ 5 30	5 36	6 32	331 6	♓	— 6 21	3 39 r.	2 57e.
4	14 56	„	5 53	35	33	345 52	♓	— 1 20	4 8	4 15
5	15 55	„	6 16	32	35	0 36	♈	+ 3 46	4 38	5 33
6	16 54	„	6 39	30	37	15 11	♈	8 38	5 6	6 50
7	17 53	„	7 1	28	38	29 30	♈	12 54	5 39	8 5
8	18 52	„	7 23	26	40	43 27	♉	16 20	6 13	9 15
9	19 50	„	7 46	23	41	57 0	♉	18 45	6 53	10 21
10	20 49	„	+ 8 8	5 22	6 42	70 9	♊	+20 5	7 39 r.	11 12e.
11	21 48	„	8 30	21	43	82 56	♊	20 19	8 30	* *
12	22 47	„	8 52	18	45	95 22	♋	19 32	9 25	0 8r.
13	23 46	„	9 14	16	47	107 34	♋	17 51	10 22	0 51
14	24 44	„	9 35	14	49	119 34	♋	15 23	11 21	1 27
15	25 43	„	9 57	13	50	131 28	♌	12 21	0 22 e.	1 57
16	26 42	„	10 18	12	51	143 20	♌	8 48	1 24	2 25
17	27 40	„	+10 39	5 8	6 53	155 15	♍	+ 4 55	2 24 e.	2 49 r.
18	28 39	„	11 0	6	54	167 16	♍	+ 0 47	3 27	3 12
19	29 37	„	11 21	5	55	179 27	♍	— 3 19	4 31	3 36
20	30 36	♉	11 41	3	57	191 49	♎	7 34	5 36	3 59
21	31 34	„	12 1	0	59	204 24	♎	11 27	6 42	4 25
22	32 33	„	12 22	4 59	7 0	217 13	♏	14 54	7 49	4 54
23	33 31	„	12 42	57	1	230 15	♏	17 39	8 55	5 28
24	34 29	„	+13 1	4 55	7 2	243 31	♐	—19 31	9 58 e.	6 0r.
25	35 28	„	13 21	54	3	257 0	♐	20 18	10 55	7 0
26	36 26	„	13 40	51	5	270 41	♑	19 54	11 46	7 57
27	37 24	„	13 59	50	7	284 33	♑	18 18	* *	9 3
28	38 22	„	14 18	48	8	298 35	♑	15 36	0 29 r.	10 12
29	39 21	„	14 37	47	9	312 46	♒	11 58	1 7	11 27
30	40 19	„	14 55	46	11	327 2	♒	7 36	1 40	0 41e.

A nap aprilisban 1 ór. 29 p.-el nő.

IV. **Szent György hava 1864.**

Bolygók

Jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemenete ór. p.
☿ Merkur	2	0 44	+ 3 31	5 41 r.	0 0 d.	6 20 e
	8	1 29	9 9	5 37	0 22 e.	7 6
	14	2 15	14 31	5 33	0 44	7 54
	20	2 58	18 54	5 30	1 3	8 36
	26	3 34	21 51	5 26	1 16	9 5
♁ Venus	2	23 7	— 7 7	4 52 r.	10 23 r.	3 53 e.
	8	23 34	4 22	4 43	10 26	4 9
	14	0 1	1 33	4 33	10 30	4 25
	20	0 28	+ 1 19	4 24	10 33	4 41
	26	0 55	4 11	4 14	10 36	4 58
♂ Mars	2	21 25	—16 28	3 54 r.	8 41 r.	1 28 e.
	8	21 43	15 6	3 41	8 35	1 29
	14	22 1	13 39	3 28	8 29	1 30
	20	22 18	12 7	3 14	8 23	1 31
	26	22 35	10 32	3 1	8 17	1 32
♃ Jupiter	2	15 40	—18 22	10 18 e.	2 56 r.	7 33 r.
	10	15 37	18 13	9 44	2 22	7 0
	18	15 34	18 3	9 8	1 47	6 27
	26	15 31	17 50	8 32	1 12	5 52
♄ Saturnus	2	12 59	— 3 19	6 27 e.	0 15 r.	6 3 r.
	12	12 56	3 1	5 44	11 33 e.	5 23
	22	12 53	2 45	5 0	10 50	4 42
♅ Uranus	2	5 23	+23 20	8 42 r.	4 39 e.	0 36 r.
	12	5 25	23 21	8 5	4 1	11 59 e.
	22	5 27	23 23	7 26	3 24	11 21

Aprilis 1864. V.

Hó napja	közép idő ór. p.	Égi jelenetek	bemenet (középidő) ór. p.	kimenet (középidő) ór. p.
2		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.	2 51·6r.	
	7 14·6e.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben		
3	6 52·6e.	☿ felső ☌ a ☉-al		
4	7 23·6r.	♄ ☍ a ☉-al		
	7 22·6r.	☾ a földközelben		
	7 9·6e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben		
5	11 44·6r.	♀ a naptávban		
6	**3 5·0e**	● **UH.**		
	11 20·6e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben		
8		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	0 56·6r.	
9		♃ II. „ „	5 25·4r.	
	0 26·6e.	☿ az ♌-ban		
11	9 38·6r.	♁ ☌ a ☾-al AR-ben		
14	**1 25·2e**	☾ **EN.**		
	2 13·6r.	☿ a napközelben		
15		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	2 50·3r.	
16	2 22·6r.	☾ a földtávban		
17		♃ III. mellékbolyg. fogyatk.	1 8·4r.	3 1·5r.
20	7 2·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben		
22	**2 35·0r.**	○ **HT.**		
		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	4 44·1r.	
23	9 4·6e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben		
		♃ elhajlása: — 17° 54·″4		
		☾ „ : — 18 28·6		
		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	11 12·5e.	
24	9 51·6r.	☿ legnagy. éjszaki szélessége		
26		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.	11 50·9e.	
28	3 38·6r.	♀ legnagyobb déli szélessége		
29	**5 50·5r.**	☽ **UN.**		
30	11 15·6r.	☿ legnagyobb keleti eltérése 20° 53·″2		

VI. **Szent György hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	csillag elhajlása °	′
10	Bika	107 l²	7	11	43 e.	75	12·18	+19	40·89
11	Orion	57 χ²	6	8	2 e.	86	43·48	+19	43·33
13	Ikrek	(270)	7	0	36 r.	102	5·39	+17	54·71
„	Ikrek	(281)	7	1	14 r.	102	26·88	+18	4·76
18	Oroszlán	(77)	7	6	33 e.	170	14·25	— 0	57·06
20	Szűz	49 g	5 6	10	19 e.	195	11·63	—10	0·66
22	Mérleg	(188)	6	10	49 e.	220	59·64	—17	13·19
24	Mérleg	45 λ	5	2	30 r.	236	21·51	—19	45·40

Május 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Vas	**1**	122	**B. 5.** Fül. és Jak.	**B. 5. Rog.** F.	***19***	***B. Husv. v.***
Hétfő	2	123	Zsigmond p. } ker.	Zsigmond	**20**	**Husvét hétf.**
Kedd	3	124	Ker. feltal. } járó	Ker. feltal.	**21**	**Husv. kedd**
Szerda	4	125	Flórián } nap.	Flóris	22	Theod. Sycae
Csüt.	**5**	126	**Áld. csütörtök**	**Áld. csütört.**	**23**	**György**
Péntek	6	127	Port. Ján., Erzse†	Detrik	24	Sabbas
Szomb.	7	128	Szaniszló p.. Giz.	Godofréd	25	**Márk evang.**
Vas.	**8**	129	**B. 6.** Mih. ark. m.	**B. 6. Exau.** Sz.	**26**	**D. 1.** Vazul
Hétfő	9	130	Naz. Gergely	Hiob, Hermes	27	Simeon
Kedd	10	131	Antal, Izidor	Antonin, Győz.	28	Jas., és Sosipat
Szerda	11	132	Beatrix sz.	Adalbert	29	**9. vértanu**
Csüt.	12	133	Pongrácz Ep.	Pongrácz	30	**Jakab ap.**
Péntek	13	134	Servácz vt. †	Servácz	**1**	**Május.** Jerem.
Szomb.	14	135	Bonifácz vt. †	Bonifácz	2	Athanasius
Vas.	***15***	136	***B. Pünkösd v.***	***B. Pünk. v.***	**3**	**D. 2.** Timothe.
Hétfő	**16**	137	**Pünkösd hétfő**	**Pünk. hétfő**	4	Pelagia
Kedd	17	138	Paskalis, Brúnó	Jodokus	5	Irene
Szerda	18	139	Theod. vt. **Kánt.** †	Teodot, Bold.	6	Hiob
Csüt.	19	140	Coelest. Péter, Ivó	Potenciána	7	Ker. feltal.
Péntek	20	141	Bernardin †	Anastáz	8	**János év.**
Szomb.	21	142	Const., Bódog †	Prudencz	9	**Izsaiás prof.**
Vas.	**22**	143	**B. 1. Sz. H.** v. Jul.	**B. Trin.** Ilon.	**10**	**D. 3.** Simeon
Hétfő	23	144	Dezső p. Jéz. sz. v.	Dezső	11	Mocius vt.
Kedd	24	145	Joanna, Eszter	Zsuzsanna	12	Epiphanius
Szerda	25	146	Orbán pápa	Orbán	**13**	**Vizszentel.**
Csüt.	**26**	147	**Úrnapja.** N. Fül.	Béda,	14	Isidor
Péntek	27	148	M. Magdolna †	Luczián	15	Pachomius
Szomb.	28	149	Vilmos, Emil	Vilmos	16	Theodorus
Vas.	**29**	150	**B. 2.** Maximil. p.	**B. 1. Trin.** Izs.	**17**	**D. 4.** Andron.
Héttő	30	151	Nándor, Bódog	Nándor, Bód.	18	Péter és Dén.
Kedd	31	152	Petron., Angel.	Petronella	19	Patricius

● **UH. Máj. 6.** 1 ór. 30·0 p. reg. | ○ **EN. Máj. 13.** 7 ór. 36·8 p. e.

II. **Pünkösd hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár 5624 Nisan		Török naptár 1280 Dsû'l-kade		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	25	Böjt, Jozua hal. miatt	24		— 3	4·6
2	26		25		3	11.6
3	27		26		3	18·1
4	28		27		3	24.0
5	29	1-ső perek	28		3	29·3
6	30	Újh. n. (Rosch Chod.)	**29**	**47. péntek.**	3	34·1
7	**1**	**Ijar. 34. szombat.**	30		3	38·3
8	2		**1**	**Dsû'l-hedsche**	— 3	41·9
9	3		2		3	45·0
10	4		3		3	47·5
11	5		4		3	49·4
12	6	2-ik perek	5		3	50·8
13	7	Böjt, Templomszent.	**6**	**48. péntek.**	3	51.6
14	**8**	**35. szombat.**	7		3	51·9
15	9		**8**	**Isten kinyilatk.**	— 3	51·6
16	10		9		3	50·8
17	11	Böjt	**10**	**Kis Bairam**	3	49·4
18	12		11		3	47·5
19	13	3-ik perek	12		3	45·0
20	**14**	**Passa Scheni.**	**13**	**49. péntek.** szerencse-napok	3	42·1
21	**15**	**36. szombat.**	14		3	38·5
22	16		15		— 3	34·4
23	17		16		3	29·8
24	**18**	**Lag-B'omer.**	17		3	24·7
25	19		**18**	**Tó-ünnep.**	3	19·0
26	20	4-ik perek	19		3	12·9
27	21		**20**	**50. péntek.**	3	6·2
28	**22**	**37. szomb.** ● UH. e.	21		2	59·0
29	23	Böjt	**22**	**Béke-ünnep.**	— 2	51·4
30	24		23		2	43·4
31	25		24		2	34·8

○ **HT. Máj. 21.** 2 ór. 40·2 p. e. | ○ **UN. Máj. 28.** 10 ór. 36·9 p. r.

Május 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ó. p.
1	41 17	♉	+15 13	4 44	7 13	341 22	♓	— 2 49	2 10 r.	1 58e.
2	42 15	„	15 31	42	14	355 41	♓	+ 2 9	2 37	3 13
3	43 13	„	15 49	40	16	9 57	♈	6 57	3 5	4 29
4	44 11	„	16 6	38	17	24 5	♈	11 22	3 37	5 43
5	45 10	„	16 23	36	18	38 0	♉	15 5	4 8	6 56
6	46 8	„	16 40	35	19	51 39	♉	17 54	4 46	8 3
7	47 6	„	16 57	33	21	65 1	♊	19 39	5 28	9 4
8	48 4	„	+17 13	4 31	7 22	78 3	♊	+20 18	6 18 r.	9 59e.
9	49 2	„	17 29	30	24	90 47	♋	19 53	7 12	10 45
10	50 0	„	17 45	29	25	103 14	♋	18 29	8 9	11 24
11	50 57	„	18 0	27	26	115 27	♋	16 16	9 9	11 57
12	51 55	„	18 15	26	27	127 29	♌	13 23	10 10	* *
13	52 53	„	18 30	25	28	139 24	♌	9 59	11 11	0 25 r.
14	53 51		18 45	24	29	151 17	♍	6 12	0 12 e.	0 52
15	54 49	„	+18 59	4 23	7 31	163 13	♍	+ 2 10	1 14 e.	1 15 r.
16	55 47	„	19 13	22	33	175 16	♍	— 2 0	2 16	1 38
17	56 44	„	19 26	21	34	187 30	♎	6 10	3 20	2 0
18	57 42	„	19 39	19	35	199 58	♎	10 9	4 26	2 26
19	58 40	„	19 52	18	37	212 44	♏	13 47	5 33	2 54
20	59 37	„	20 5	17	38	225 48	♏	16 49	6 40	3 26
21	60 35	♊	20 17	16	39	239 11	♏	19 1	7 46	4 5
22	61 33	„	+20 29	4 15	7 40	252 52	♐	—20 11	8 47 e.	4 51 r.
23	62 30	„	20 40	14	40	266 48	♐	20 8	9 42	5 48
24	63 28	„	20 52	13	41	280 56	♑	18 51	10 30	6 53
25	64 25	„	21 2	12	42	295 12	♑	16 22	11 9	8 2
26	65 23	„	21 13	11	43	309 31	♒	12 52	11 44	9 16
27	66 20	„	21 23	10	45	323 50	♒	8 39	* *	10 32
28	67 18	„	21 32	9	46	338 5	♓	— 3 57	0 13 r.	11 47
29	68 15	„	+21 42	4 7	7 47	352 14	♓	+ 0 54	0 42 r.	1 1e.
30	69 13	„	21 51	6	48	6 14	♈	5 42	1 8	2 16
31	70 10	„	21 59	5	49	20 5	♈	10 10	1 38	3 29

A nap májusban 1 ór. 15 p.-el nő.

IV. Pünkösd hava 1864.

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
☿ Merkur	2	4 0	+23 19	5 22 r.	1 18 e.	9 15 e.
	8	4 15	23 24	5 13	1 9	9 6
	14	4 17	22 17	4 57	0 48	8 38
	20	4 9	20 15	4 36	0 16	7 55
	26	3 56	17 57	4 12	11 40 r.	7 7
♀ Venus	2	1 22	+ 7 0	4 5 r.	10 40 r.	5 15 e.
	8	1 50	9 44	3 57	10 44	5 31
	14	2 18	12 21	3 48	10 48	5 47
	20	2 46	14 47	3 41	10 53	6 4
	26	3 15	17 1	3 35	10 58	6 21
♂ Mars	2	22 52	— 8 53	2 47 r.	8 10 r.	1 33 e.
	8	23 9	7 13	2 34	8 3	1 33
	14	23 26	5 28	2 19	7 56	1 34
	20	23 43	3 47	2 3	7 49	1 36
	26	23 59	2 3	1 48	7 42	1 36
♃ Jupiter	2	15 28	—17 40	8 5 e.	0 46 r.	5 26 r.
	10	15 24	17 25	7 28	0 10	4 52
	18	15 20	17 11	6 48	11 34 e.	4 16
	26	15 16	16 56	6 14	10 59	3 42
♄ Saturnus	2	12 51	— 2 31	4 16 e.	10 9 e.	4 1 r.
	12	12 49	2 19	3 34	9 27	3 20
	22	12 47	2 9	2 52	8 46	2 40
♅ Uranus	2	5 29	+23 24	6 59 r.	2 46 e.	10 44 r.
	12	5 31	23 26	6 11	2 9	10 6
	22	5 33	23 28	5 34	1 32	9 29

Május 1864. V.

Hó napja	közép idő ór. p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór. p.	kimenet közép idő ór. p.
1	11 15·6r.	☿ legn. keleti eltérése 20° 53.'2		
	11 22·6r.	☾ a földközelben.		
4		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.	2 25·5r.	
	2 40·6e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.		
5		**☉fogy.** Budapesten nem lesz lát.	**11 47·1e**	
6				**3 18·1r.**
6	**1 30·0r.**	**● UH.**		
7	0 10·6e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.		
8		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	3 0·3r.	
	9 7·6e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.		
9		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	9 28·9e.	
11		♃ IV. „ „	2 25·7r.	
13	8. 2·6r.	♃ ☍ a ☉-al.		
13	**7 36·8e.**	**○ EN.**		
	10 22.6e	☾ a földtávban.		
14		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.		8 33·2e.
17		♃ I. „ „		1 30·4r.
	9 58·6e.	☿ a ♉-ban		
18	1 6·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.		
20	11 10·6e	♃ ☌ a ☾-al AR-ben		
		♃ elh. —17° 6·'2		
		☾ „ —17 57·8		
21	**2 40·2e**	**○ HT.**		
		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.		11 8·7e.
22		♃ III. „ „	8 59·1e.	10 52·0e.
23	11 13·6r.	☿ alsó ☌ a ☉-al.		
24		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.		3 24·6r.
25		♃ I. „ „		9 53·1e.
26	2 22·6e.	☾ a földközelben.		
28	1 51·6r.	☿ a naptávban		
28	**10 36·9r**	**○ UN.**		
29	0 19·6r.	♂ legnagyobb déli szélessége.		
		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.		1 44·4r.
30		♃ III. „ „	0 57·5r	2 51·7r.
	8 29·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.		

VI. **Pünkösd hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	csillag elhajlása °	′
21	Mérleg	(96)	6 7	1	59 r.	231	12·03	—19	12·24
22	Kígyótartó	40 φ	4 5	9	18 e.	258	12·57	—20	57·70
„	Skorpio	(76)	6	10	59 e.	259	8·51	—21	18.67
23	Nyilas	21	6	11	11 e.	274	18·67	—20	36·62
25	Nyilas	{1294}	6	0	45 r.	290	2·57	—18	37·88
31	Halak	(262)	7	3	51 r.	13	51·51	+ 8	5·42

Junius 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Szerda	1	153	Nikodem.,Juv.	Fortuna	20	Thallelaeus
Csüt.	2	154	Erasmus	Ephraim	**21**	**Konst., Hel.**
Péntek	3	155	Klot., Korn., J.sz.†	Erasmus,Korn.	22	Basiliscus
Szomb.	4	156	Quirin püsp.	Karpáz, Berta	23	Mihály püsp.
Vas.	**5**	157	**B. 3.** Bonifácz	**B. 2. Trin.** B.	**24**	**D. 5.** Simeon
Hétfő	6	158	Norbert apát	Ézsaiás Ben.	25	János feje
Kedd	7	159	Róbert, Lukret.	Lukretia	26	Carpus
Szerda	8	160	Medárd püsp.	Medárd	27	Helladius
Csüt.	9	161	Primus és Felic.,	Primus, Felic.	**28**	**Áldozó csüt.**
Péntek	10	162	Skoti Margit †	Onuphrius	29	Theodosia vt.
Szomb.	11	163	Barnabás	Barnabás	30	Izsák szerz.
Vas.	**12**	164	**B. 4.** Fak. János	**B. 3.Trin.** B.	**31**	**D.6.** Hermeias
Hétfő	13	165	Páduai Antal	Tóbiás	**1**	**Junius.** Just.
Kedd	14	166	Vazul p.	Vazul, Elizeus	2	Nicephorus
Szerda	15	167	Vitus.	Vidos, Kresc.	3	Lucillianus
Csüt.	16	168	Benno, Justina	Roland,Justin.	4	Metrophan
Péntek	17	169	Rajnár, Adolf †	Folm., Adolf	5	Dorotheus
Szomb.	18	170	Marcz., Arn., Paul.	Gerváz	6	Bessarion
Vas.	**19**	171	**B. 5.** Juliana	**B.4.Trin.** Sz.	**7**	**D.Pünk. vas.**
Hétfő	20	172	Silver. pápa, Em.	Regina, Flor.	**8**	**Pünk. hétfő**
Kedd	21	173	Gonz. Alajos	Özséb, Alajos	**9**	**Pünk. kedd**
Szerda	22	174	Paulinus p.,Ákos	Paulina, Ákos	10	Tim. **Kánt.** †
Csüt.	23	175	Rudolf, Szidonia	Szidonia, Zolt.	11	Bertalan
Péntek	24	176	**Ker. János.** †	**Ker. János**	12	Onuphrius
Szomb.	25	177	Prosper, Vilmos	Eulogius	13	Aquilina
Vas.	**26**	178	**B. 6.** Ján. és Pál	**B.5Trin.**Je.J.	**14**	**D.1.** Elisaeus
Hétfő	27	179	**Laszló kir.**,Imre	László, Jerom.	15	Sz. Pét.bőjtkez.
Kedd	28	180	Leo pápa, Irén †	Arszlán, Józ.	16	Tychon
Szer.	**29**	181	**Péter és Pál**	**Péter, Pál**	17	Bertalan
Csüt.	30	182	Pál emlék.	Pál emlékezet.	18	Leontius

● **UH. Jun. 4.** 0 ór. 56·3 p. e. | ○ **EN. Jun. 12.** 1 ór. 4·4 p. e.

II. **Szent Iván hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár 5624. Ijar.		Török naptár 1280. Dsû'l-hedsche		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	26		**25**	**Ali gyür. visz.**	— 2	25·9
2	27	5-ik perek	26		2	16·5
3	28	Bőjt	**27**	**51.péntek**	2	6·7
4	**29**	**38. szombat.**	28		1	56·6
5	**1**	**Siván.** Újhold napja.	29		— 1	46·1
6	2		***1***	***Mohar.(1281)***	1	35·4
7	3		2	[***Újév ü.***	1	24·3
8	4		3		1	12.9
9	**5**	**Hetek ün.elő.**6-ik p.	4		1	1·3
10	***6***	***Hetek ünnepe***	**5**	**1. péntek**	1	49·5
11	***7***	***Más. ün. 39. sz.***	6		0	37.5
12	8		7		— 0	25·3
13	9		8		0	12·9
14	10		9		— 0	0·4
15	11		**10**	**Hussein halála**	+ 0	12·2
16	12		11		9	25·0
17	13		**12**	**2péntek.**	0	37·8
18	**14**	**40.szombat.**	13		0	50·6
19	15	Makkabeusok győzel.	14	szerencse-napok	+ 1	3·5
20	16		15		1	16·4
21	17		**16**	**Jerus.kib. hird.**	1	29·2
22	18		17		1	42·1
23	19		18		1	55·0
24	20		**19**	**3.péntek.**	2	7·7
25	**21**	**41.szom bat**	20		2	20·3
26	22		21		+ 2	32·9
27	23		22		2	45·3
28	24	Bőjt	23		2	57·6
29	25		24		3	9·7
30	26		25		3	21·6

○ **HT. Jun. 20.** 0 ór. 10·2 p. r. | ○ **UN. Jun. 26.** 3 ór. 31·1 p. e.

Junius 1864. III.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	71 8	♊	+22 8	4 4	7 50	33 45	♉	+14 1	2 8 r.	4 40e.
2	72 5	„	22 15	4	51	47 14	♉	17 5	2 43	5 48
3	73 3	„	22 23	4	52	60 30	♊	19 11	3 23	6 52
4	74 0	„	22 30	4	53	73 32	♊	20 13	4 9	7 49
5	74 58	„	+22 36	4 4	7 53	86 20	♊	+20 10	5 1 r.	8 39e.
6	75 55	„	22 43	4	54	98 55	♋	19 7	5 56	9 21
7	76 52	„	22 48	3	55	111 16	♋	17 11	6 56	9 55
8	77 50	„	22 54	3	55	123 26	♌	14 30	7 58	10 27
9	78 47	„	23 59	3	56	135 27	♌	11 14	8 58	10 54
10	79 45	„	23 3	3	56	147 21	♌	7 34	9 59	11 18
11	80 42	„	23 8	3	57	159 13	♍	+ 3 37	11 0	11 41
12	81 39	„	+23 12	4 3	7 58	171 9	♍	— 0 30	0 3 e.	* *
13	82 36	„	23 15	2	58	183 10	♎	4 38	1 4	0 4 r.
14	83 34	„	23 18	2	58	195 24	♎	8 38	2 9	0 27
15	84 31	„	23 20	2	58	207 54	♎	12 24	3 15	0 53
16	85 28	„	23 23	2	59	220 44	♏	15 40	4 22	1 23
17	86 26	„	23 24	2	59	233 57	♏	18 15	5 28	1 57
18	87 23	„	23 26	2 8	0	247 35	♐	19 52	6 31	2 41
19	88 20	„	+23 27	4 2	8 0	261 36	♐	—20 20	7 30 e.	3 32 r.
20	89 17	„	23 27	2	0	275 57	♑	19 29	8 22	4 24
21	90 14	♋	23 27	2	0	290 32	♑	17 21	9 7	5 45
22	91 12	„	23 27	2	0	305 15	♒	14 6	9 44	6 59
23	92 9	„	23 26	2	0	319 58	♒	9 58	10 17	8 17
24	93 6	„	23 25	3	0	334 34	♓	— 5 16	10 46	9 35
25	94 3	„	23 24	3	1	348 58	♓	+ 0 21	11 15	10 51
26	95 0	„	+23 22	4 3	8 1	3 7	♈	+ 4 31	11 42 e.	0 7e.
27	95 58	„	23 19	3	1	16 59	♈	9 4	* *	1 20
28	96 55	„	23 16	4	1	30 34	♉	13 4	0 12 r.	2 31
29	97 52	„	23 13	4	1	43 57	♉	16 19	0 45	3 40
30	98 49	„	23 10	5	0	57 1	♉	18 40	1 22	4 43

A nap junius 22-ikéig 0 ór. 12 p.-el nő; innen pedig junius végéig 3 p.-el fogy. — A leghosszabb nap 15 ór. 58 p.

IV. **Szent Iván hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajl. ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
	2	3 47	+16 7	3 45 r.	11 3 r.	6 21 e.
	8	3 49	15 50	3 24	10 40	5 58
☿ Merkur	14	4 0	16 43	3 8	10 29	5 50
	20	4 22	18 26	2 57	10 27	5 56
	26	4 54	20 33	2 54	10 35	6 16
	2	3 50	+19 16	3 30 r.	11 6 r.	6 40 e.
	8	4 31	20 53	3 30	11 12	6 55
♀ Venus	14	4 42	22 10	3 30	11 20	7 10
	20	5 23	23 4	3 33	11 28	7 23
	26	5 55	23 34	3 39	11 36	7 34
	2	0 18	— 0 3	1 31 r.	7 33 r.	1 36 e.
	8	0 34	+ 1 40	1 15	7 26	1 37
♂ Mars	14	0 50	3 20	1 1	7 18	1 37
	20	1 1	4 49	0 45	7 11	1 37
	26	1 22	6 35	0 31	7 3	1 36
	2	15 13	—16 45	5 43 e.	10 28 e.	3 13 r.
	10	15 9	16 35	5 7	9 53	2 40
♃ Jupiter	18	15 6	19 23	4 31	9 19	2 6
	26	15 4	16 16	3 57	8 45	1 33
	2	12 46	— 2 6	2 7 e.	8 1 e.	1 55 r.
♄ Saturnus	12	12 46	2 6	1 27	7 22	1 15
	22	12 46	2 10	0 49	6 42	0 36
	2	5 36	+23 29	4 54 r.	0 51 e.	3 49 e.
♅ Uranus	12	5 38	23 31	4 16	0 14	8 14
	22	5 41	23 32	3 40	11 37 r.	7 37

Junius 1864.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
1	11	22·6e.	☿ ☌ a ♀-al AR-ben.				
			♃ I. mellékbolygójának fogyat.			11	47.4e.
3	8	43·6r.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	0	24·6e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.				
			♀ elhajlása: +19° 34·′5				
			☾ „ +19 13·2				
4	**0**	**56·3e.**	**● UH.**				
5	8	31·6r.	♁ ☌ a ☾-al AR-ben.				
9			♃ I. mellékbolyg. fogyatkozása.			1	41·8r.
10	4	22·6e.	☾ a földtávban.				
12	**1**	**4·4e.**	**○ EN.**				
14	8	36·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.				
16	7	17·6r.	♁ ☌ a ☉-al.				
17	3	22·6r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben.				
			♃ elhajlása: —16° 24·′5				
			☾ „ : —17 25·3				
	11	59·6r.	☿ legnagyobb déli szélessége.				
			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.			10	4·9e.
18	5	59·6r.	☿ legnagy. nyug. elt. 22° 50·′3				
20	**0**	**10·2r.**	**◯ HT.**				
21	**5**	**59·6r.**	**☉ a ♋-ban. Nyár kezdete.**				
	8	38·6e.	♂ a napközelben				
22	2	22·6e.	☾ a földközelben.				
			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.			10	51·0e.
23	10	23·6r.	♀ az ♌-ban.				
	9	10·6e.	♀ ☌ az ♁-al AR-ben . . . elhajlásuk különbsége : 8·′1				
24			♃ I. mellékboly. fogyatkoz.			11	59·4e
26	**3**	**31·1e**	**○ UN.**				
28	0	29·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
30			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.			1	27·0r.

VI. **Szent Iván hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet középidő ór. p.	csillag egyenes emelkedése ° ′	csillag elhajlása ° ′
10	Hatodló	19	7	8 29 e.	151 25·86	+ 5 17·23
11	Oroszlán	62 p¹	6	11 54 e.	164 9·65	+ 0 43·94
18	Skorpio	9 ω¹	4 5	1 57 r.	239 42·87	—20 17·81
„	Skorpio	10 ω²	4 5	2 44 r.	239 51·43	—20 29·77
19	Skorpio	28	6	1 59 r.	254 31·27	—21 22·32
„	Nyilas	(323)	6	11 56 e.	268 37·60	—20 43·95
21	Nyilas	{2402}	6 7	1 30 r.	285 4·18	—19 30·14
27	Halak	62	6	2 48 r.	10 18·32	+ 6 33·41
„	Halak	63 δ	5	3 3 r.	10 24·29	+ 6 50·75
29	Kos	29 ω	6 7	1 42 r.	36 21·82	+14 25·86

Julius 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Péntek	1	183	Tivadar, Áron †	Theobald, Ár.	19	Judás apostol
Szomb.	2	184	Sarlós B. A., Otto.	Otto	20	Methodius
Vas.	**3**	185	**B.7.** Korn.p., Eul.	**B.6.Trin.**Ulr.	**21**	**D. 2.** Julián
Hétfő	4	186	Ulrik p., Odo	Kornél, Berta	22	Özséb
Kedd	5	187	Vilm., Incze, Dom.	Sarolta	23	Agrippina
Szerda	6	188	Izsajás prof.	Ézsaiás	24	K. János. szül.
Csüt.	7	189	Vilibald	Vilibald	25	Febronia
Péntek	8	190	Kilián, Erzsébet †	Kilián	26	Thess. Dávid
Szomb.	9	191	Lukretia	Luiza	**27**	**Sz. Pét. b. v.**
Vas.	**10**	192	**B. 8.** Amál., Ruf.	**B.7.Trin.**Am.	**28**	**D.3.**Cyr., Ján.
Hétfő	11	193	Pius pápa vt.	Elenora	**29**	**Pét. és Pál**
Kedd	12	194	Henrik cs.	Henrik	30	12.Apostol
Szerda	13	195	Margit, Ödön	Margit	**1**	**Jul. Koz.,Dem.**
Csüt.	14	196	Bonaventura	Bonaventura	2	B. A. Ruhája
Péntek	15	197	Apostol. oszlása †	Apostol. oszl.	3	Hyacinth
Szomb.	16	198	Eustát., Skáp., K.	Dániel prof.	4	Kret. András
Vas.	**17**	199	**B.9. Legsz. m.ü.**	**B.8.Trin.**El.	**5**	**D. 4.** Athanas.
Hétfő	18	200	Emilia, Frigyes	Arnold, Ödön	6	Sisoes
Kedd	19	201	Aranka, Arz. rem.	Arzén, Rufina	7	M. Tamás
Szerda	20	202	Illés prof., Aurel	Illés, Aranka	8	Procopius
Csüt.	21	203	Dániel prof.	Paulina	9	Pancratius
Péntek	22	204	Mária Magdolna †	Magdolna	10	45. vértanu
Szomb.	23	205	Libor p., Beatr.	Apollinár	11	Euphemia
Vas.	**24**	206	**B.10.** Kristina, G.	**B. 9. Trin.** K.	**12**	**D. 5.** Proclus
Hétfő	25	207	Jakab apost., Pál	Jakab apostol	13	Gábor árk.
Kedd	26	208	Anna	Anna	14	József, Aquila
Szerda	27	209	Kamil, Pantaleon	Márta	15	Ceryeus
Csüt.	28	210	Incze pápa	Pantaleon	16	Athenogenes
Péntek	29	211	Márta, Simplic. †	Beatrix	17	Marina vért.
Szomb.	30	212	Canti Ján., Abdon	Abdon, Valter	18	Hyacinth
Vas.	**31**	213	**B.11.** L. Ign., Ilo.	**B.10.Trin.**Ig.	**19**	**D. 6.** Dius, M.

● **UH. Jul. 4.** 1 ór. 39·9 p. reg. | ○ **EN. Jul. 12.** 5 ór. 7·2 p. reg.

II. **Szent Jakab hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Időegyenlet k. idő — v. idő	
	5624. Sivan		1281. Moharrem		p.	mp.
1	27		**26**	**4. péntek.**	+ 3	33·3
2	**28**	**42. szomb.** ● UH.e.	27		3	44·7
3	29		28		+ 3	55·9
4	30		29		4	6·7
5	**1**	**Thamuz.** Újh. nap.	30		4	17·2
6	2		**1**	**Safar (Safer)**	4	27·4
7	3		2		4	37·2
8	4		**3**	**5. péntek.**	4	46·7
9	**5**	**43. szombat.**	4		4	55·7
10	6		5		+ 5	4·3
11	7		6		5	12·4
12	8		7		5	20.0
13	9		8		5	27·2
14	10		9		5	33·9
15	11		**10**	**6. péntek.**	5	40·1
16	**12**	**44. szombat.**	11		5	45·8
17	13		12		+ 5	50·9
18	14		13		5	55·5
19	15		14	szerencse-napok	5	59·5
20	16		15		6	3·1
21	17		16		6	6·0
22	**18**	**Templ. elfogl., böjt**	**17**	**7. péntek.**	6	8·4
23	**19**	**45. szombat.**	18		6	10·3
24	20		19		+ 6	11·5
25	21		20		6	12·2
26	22		21		6	12·4
27	23		22		6	12·0
28	24		23		6	11·0
29	25		**24**	**8. péntek.**	6	9·3
30	**26**	**46. szomb.** ● UH e.	25		6	7·2
31	27		26		+ 6	4·4

○ **HT. Jul. 19.** 7 ór. 51·9 p. reg. | ○ **UN. Jul. 25.** 10 ór. 2·0 p. este.

Julius 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	99 46	♋	+23 6	4 6	8 0	69 55	♊	+20 0	2 5 r.	5 42e.
2	100 44	„	23 1	6	0	82 38	♊	20 18	2 53	6 34
3	101 41	„	+22 56	4 7	8 0	95 9	♋	+19 34	3 47 r.	7 19e.
4	102 38	„	22 51	8	7 59	107 31	♋	17 55	4 45	7 58
5	103 35	„	22 46	8	59	119 43	♋	15 29	5 45	8 29
6	104 32	„	22 40	9	59	131 47	♌	12 24	6 45	8 56
7	105 30	„	22 33	10	59	143 44	♌	8 52	7 47	9 23
8	106 27	„	22 27	11	58	155 36	♍	5 0	8 49	9 46
9	107 24	„	22 19	12	57	167 27	♍	+ 0 57	9 50	10 8
10	108 21	„	+22 12	4 13	7 57	179 19	♍	— 3 8	10 52 r.	10 31e.
11	109 19	„	22 4	13	57	191 19	♎	7 9	11 55	10 56
12	110 16	„	21 56	14	56	203 29	♎	10 57	0 59 e.	11 23
13	111 13	„	21 47	15	55	215 57	♏	14 22	2 3	11 54
14	112 10	„	21 38	16	54	228 46	♏	17 11	3 8	* *
15	113 7	„	21 28	17	53	242 0	♐	19 12	4 12	0 33 r.
16	114 5	„	21 19	18	52	255 42	♐	20 11	5 14	1 20
17	115 2	„	+21 8	4 19	7 52	269 53	♐	—19 57	6 10 e.	2 16r.
18	115 59	„	20 58	20	51	284 28	♑	18 24	6 59	3 21
19	116 56	„	20 47	21	50	299 24	♑	15 34	7 41	4 35
20	117 54	„	20 36	22	49	314 29	♒	11 41	8 16	5 53
21	118 51	„	20 24	23	48	329 35	♒	7 4	8 48	7 15
22	119 48	„	20 12	24	46	344 31	♓	— 2 3	9 17	8 33
23	120 45	♌	20 0	25	45	359 11	♓	+ 2 59	9 46	9 51
24	121 43	„	+19 48	4 26	7 44	13 28	♈	+ 7 46	10 17 e.	11 8r.
25	122 40	„	19 35	27	43	27 23	♈	11 59	10 48	0 20e.
26	123 37	„	19 21	29	42	40 54	♉	15 27	11 24	1 31
27	124 35	„	19 8	30	41	54 5	♉	18 2	* *	2 36
28	125 32	„	18 54	32	40	66 58	♊	19 38	0 5 r.	3 36
29	126 30	„	18 40	33	38	79 37	♊	20 12	0 51	4 30
30	127 27	„	18 25	34	37	92 4	♋	19 45	1 43	5 17
31	128 24	„	+18 10	4 35	7 36	104 21	♋	+18 23	2 38	5 57e.

A nap juliusban 0 ór. 53 p.-el fogy.

IV. Szent Jakab hava 1864.

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemenete ór. p.
☿ Merkur	2	5 35	+22 31	3 0 r.	10 53 r.	6 46 e.
	8	6 26	23 40	3 21	11 19	7 20
	14	7 21	23 24	3 55	11 51	7 49
	20	8 16	21 33	4 34	0 22 e.	8 10
	26	9 6	18 29	5 18	0 48	8 19
♀ Venus	2	6 27	+23 39	3 46 r.	11 45 r.	7 43 e.
	8	7 0	23 19	3 56	11 53	7 49
	14	7 31	22 35	4 9	0 2 e.	7 53
	20	8 3	21 26	4 23	0 9	7 56
	26	8 34	19 55	4 39	0 17	7 54
♂ Mars	2	1 38	+ 8 7	0 15 r.	6 55 r.	1 35 e.
	8	1 53	9 36	0 0	6 47	1 34
	14	2 8	11 1	11 45 e.	6 39	1 33
	20	2 24	12 21	11 34	6 31	1 30
	26	2 40	13 30	11 17	6 22	1 27
♃ Jupiter	2	15 3	—16 13	3 33 e.	8 20 e.	1 8 r.
	10	15 2	16 12	3 0	7 48	0 35
	18	15 2	16 14	2 29	7 16	0 4
	26	15 3	16 19	1 59	6 45	11 32 e.
♄ Saturnus	2	12 47	— 2 18	0 11 e.	6 4 e.	11 57 e.
	12	12 48	2 29	11 34 r.	5 26	11 18
	22	12 50	2 44	10 57	4 48	10 39
♅ Uranus	2	5 44	+23 33	3 2 r.	11 1 r.	7 0 e.
	12	5 46	23 34	2 26	10 24	6 23
	22	5 48	23 35	1 48	9 47	5 46

Julius 1864. V.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
2	3	37·6e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	6	44·6e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	9	42·6e.	☉ a földtávban.				
3	11	6·6r.	♄ □ a ☉-al.				
	1	28·6e.	☿ ☌ az ♃-al AR-ben, elhajlásuk különbsége 44″2				
	5	38·6e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.				
4	**1**	**39·9r.**	**● ÚH.**				
			♃ III. mellékbolyg. fogyatk.	8	50·5 e.	10	46·2e
6	11	42·6r.	☿ az ♌-ban.				
8	9	22·6r.	☾ a földtávban.				
10			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.			10	17·3e
11	1	29·6r.	☿ a napközelben.				
	5	37.6e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.				
12	**5**	**7 2r.**	**○ EN.**				
14	10	31·6r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben, ♃ elhajlása : — 16° 12″3 ☾ „ : — 17 0·8				
17	1	33·6r.	☿ ☌ a ♀-al AR-ben, elhajl. különbsége : 40″1				
	0	22·6e.	☿ felső ☌ a ☉-al.				
18			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.			0	12·0r.
	0	26·6e.	♀ felső ☌ ☉- al.				
19	**7**	**51·9r.**	**◯ HT.**				
20	3	22·6e.	☾ a földközelben.				
21	9	7·6r.	☿ legnagyobb éjsz. szélessége.				
24			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.			10	38·6e
25	**10**	**2·0e.**	**● UN.**				
26	2	56·6e.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	8	8·6e.	♀ a napközelben.				
			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.			8	35·4e
30	3	32·6r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben.				

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	csillag elhajlása °	′
2	Bika	(43)	7	3	21 r.	78	4·21	+19	26·20
9	Oroszlán	(77)	7	8	18 e.	170	14·25	— 0	57·06
14	Mérleg	(96)	6 7	8	51 e.	231	12·03	—19	12·24
15	Mérleg	41 ψ	6	0	10 r.	232	46·18	—18	51·02
21	Bak	46 c¹	6	2	35 r.	324	26·14	— 9	42·21
29	Bika	107 1²	7	3	59 r.	75	12·18	+19	40·89

Augustus 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Hétfő	1	214	Vasas sz. Péter	Vasas Péter	20	**Illés prof.**
Kedd	2	215	Porcziunkula, Vil.	Gusztáv	21	Simeon
Szerda	3	216	István, Lid.	Ágoston	22	**Mária Magd.**
Csüt.	4	217	Domonkos	Domonkos	23	Trophinus
Péntek	5	218	Havi Bold. Assz. †	Oszvald	24	Kristina
Szomb.	6	219	Urunk színe vált.	Sixtus	25	**Anna**
Vas.	**7**	220	**B. 12.** Kajet., Don.	**B. 11. Trin.** U.	**26**	**D. 7.** Herm.
Hétfő	8	221	Czirjék, Justin.	Just., László	27	Pantaleon
Kedd	9	222	Román vt.	Rom., Er., Em.	28	Procborus
Szerda	10	223	Lőrincz vt.	Lőrincz.	29	Callinicus
Csüt.	11	224	Zsuzsánna sz. vt.	Zsuzsánna	39	Silas
Péntek	12	225	Klára szűz †	Klára, Hiláriа	31	Eudocimus
Szomb.	13	226	Hippolit. vt. †	Ipoly	**1**	**Aug. B. A.**
Vas.	**14**	227	**B. 13. B. A. elh. ü.**	**B. 12. Trin.** Ö.	2	**D. 8. B. A. b. k.**
Hétfő	**15**	228	**Nagy B. Assz.**	N. B. Asszony	3	Izsák
Kedd	16	229	Rókus, Arszák	Rókus	4	7 gyer. vért.
Szerda	17	230	Liberatus, Joák.	Augusta	5	Eusignius
Csüt.	18	231	Ilona, Agapetus	Ilona, Linda	**6**	**Urunk. sz. v.**
Péntek	19	232	Lajos p., Szeb. †	Lajos, Tekla	7	Dometius
Szom.	**20**	233	**Istv. m. király**	**Istv. m. kir.**	8	Emilián
Vas.	**21**	234	**B. 14. sz. Joak. ü.**	**B. 13. Trin.** A.	**9**	**D. 9. Mátyás**
Hétfő	22	235	Timoté, Simf.	Timoté	10	Lőrincz
Kedd	23	236	Ben., Fülöp p.	Zachäus, Alf.	11	Euplus
Szerda	24	237	Bertalan ap.	Bertalan	12	Phocius
Csüt.	25	238	Lajos fr. király	Laj., Poncz.	13	Maximus
Péntek	26	239	Sámuel prof. †	Samu	**14**	**B. A. bőjt v.**
Szomb.	27	240	Calasanti József	Gebhárd	**15**	**N. B. Assz.**
Vas.	**28**	241	**B. 15.** Ágoston p.	**B. 14. Trin.** Á.	**16**	**D. 10. Diomed**
Hétfő	29	242	János fővétele	János fővétele	17	Myron
Kedd	30	243	Róza szűz, Bazil.	Benjámin	18	Florus
Szerda	31	244	Rajmond, Isabella	Paulinus	19	Endre és társ.

● **UH. Aug. 2.** 3 ór. 49·8 p. e. | ☾ **EN. Aug. 10.** 7 ór. 13·5 p. e.

II. **Kis Asszony hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár 5624 Thamuz		Török naptár 1281 Safar		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	28		27		+ 6	1·0
2	29		28		5	57·2
3	**1**	**Ab.** Újhold napja	**29**	**Egek ünnepe**	5	52·4
4	2		**1**	**Rebî el-awwel.**	5	47·3
5	3		**2**	**9. péntek.**	5	41·5
6	**4**	**47. szombat.**	3		5	35·1
7	5		4		+ 5	28·1
8	6		5		5	20·5
9	7		6		5	12·3
10	8		7		5	3·6
11	***9***	***Templ. elég., böjt***	**8**	**Med. szék v. hir.**	4	54·2
12	10		**9**	**10. péntek.**	4	44·3
13	**11**	**48. szombat.**	10		4	33·8
14	12		**11**	**Szent éj.**	+ 4	22·7
15	13		**12**	**Mahomed szül.**	4	11·0
16	14		13	szerencse napok	3	59·0
17	**15**	**Örömünn. napja.**	14		3	46·3
18	16		15		3	33·1
19	17		**16**	**11. péntek.**	3	19·4
20	**18**	**49. szombat.** Böjt.	17		3	5·3
21	19		18		+ 2	50·7
22	20		19		2	35·7
23	21	Kis fa-ünnep.	20		2	20·2
24	22		21		2	4·3
25	23		22		1	48·1
26	24		**23**	**12. pént. M. h.**	1	31·4
27	**25**	**50. szomb.** ● UH. e.	24		1	14·4
28	26		25		+ 0	57·0
29	27		26		0	30·3
30	28		27		0	21·2
31	29		28		0	2·9

○ **HT. Aug. 17.** 2 ór. 52·6 p. e. | ○ **UN. Aug. 24.** 7 ór. 20·2 p. reg.

Augustus 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	129 22	♌	+17 55	4 36	7 35	116 30	♋	+16 12	3 37 r.	6 31 e.
2	130 19	„	17 40	37	34	128 33	♌	13 20	4 37	7 1
3	131 17	„	17 24	39	32	140 30	♌	9 57	5 38	7 27
4	132 14	„	17 8	40	30	152 23	♍	6 12	6 39	7 51
5	133 12	„	16 52	41	28	164 13	♍	+ 2 14	7 41	8 4
6	134 9	„	16 36	43	27	176 3	♍	— 1 50	8 42	8 36
7	135 7	„	+16 19	4 44	7 26	187 56	♎	— 5 50	9 44 r.	9 0 e.
8	136 4	„	16 2	45	24	199 55	♎	9 39	10 46	9 26
9	137 2	„	15 45	46	22	212 4	♏	13 7	11 50	9 56
10	138 0	„	15 27	48	21	224 29	♏	16 5	0 54 e.	10 29
11	138 57	„	15 9	50	19	237 13	♏	18 22	2 3	11 12
12	139 55	„	14 51	51	17	250 23	♐	19 45	3 3	* *
13	140 52	„	14 33	52	15	264 1	♐	20 2	3 53	0 1 r.
14	141 50	„	+14 14	4 54	7 13	278 10	♑	—19 5	4 45 e.	1 0 r.
15	142 48	„	13 56	55	11	292 46	♑	16 53	5 30	2 9
16	143 45	„	13 37	56	10	307 47	♒	13 30	6 10	3 25
17	144 43	„	13 18	58	9	323 2	♒	9 11	6 45	4 44
18	145 41	„	12 58	59	8	338 21	♓	— 4 16	7 16	6 5
19	146 39	„	12 39	5 0	6	353 33	♓	+ 0 54	7 47	7 27
20	447 36	„	12 19	2	3	8 27	♈	5 55	8 16	8 54
21	148 34	„	+11 59	5 3	7 1	22 58	♈	+10 29	8 50 e.	10 3 r.
22	149 32	„	11 39	4	0	37 1	♉	14 17	9 25	11 17
23	150 30	♍	11 18	6	6 58	50 37	♉	17 12	10 5	0 26 e.
24	151 28	„	10 58	7	56	63 48	♊	19 5	10 50	1 30
25	152 26	„	10 37	8	54	76 38	♊	19 56	11 40	2 25
26	153 24	„	10 16	10	52	89 10	♊	19 44	* *	3 15
27	154 22	„	9 55	11	50	101 28	♋	18 37	0 35 r.	3 57
28	155 20	„	+ 9 34	5 12	6 49	113 36	♋	+16 40	1 32 r.	4 34 e.
29	156 18	„	9 13	14	46	125 36	♌	14 0	2 31	5 4
30	157 16	„	8 51	16	44	137 32	♌	10 48	3 32	5 31
31	158 14	„	8 29	17	42	149 25	♌	7 11	4 32	5 56

A nap augustusban 1 ór. 34 p.-el fogy.

IV. **Kis Asszony hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemenete ór. p.
	2	9 56	+14 0	6 4 r.	1 11 e.	8 19 e.
	8	10 33	9 51	6 38	1 25	8 12
☿ Merkur	14	11 6	5 40	7 5	1 34	8 2
	20	11 34	1 40	7 28	1 39	7 48
	26	11 58	— 1 58	7 44	1 39	7 33
	2	9 9	+17 43	4 58 r.	0 24 e.	7 51 e.
	8	9 39	15 31	5 15	0 30	7 45
♁ Venus	14	10 8	13 3	5 31	0 35	7 38
	20	10 36	10 23	5 49	0 40	7 30
	26	11 4	7 33	6 7	0 44	7 22
	2	2 57	+14 58	11 0 e.	6 12 r.	1 15 e.
	8	3 12	16 2	10 45	6 3	1 21
♂ Mars	14	3 26	17 0	10 31	5 54	1 17
	20	3 40	17 54	10 16	5 44	1 12
	26	3 54	18 41	10 2	5 34	1 6
	2	15 4	—16 26	1 32 e.	6 19 e.	11 6 e.
♃ Jupiter	10	15 6	16 36	1 3	5 49	10 36
	18	15 9	16 49	0 36	5 21	10 6
	26	15 12	17 5	0 9	4 53	9 36
	2	12 53	— 3 5	10 18 r.	4 8 e.	9 56 e.
♄ Saturnus	12	12 56	3 24	9 44	3 31	9 18
	22	13 0	3 47	9 8	2 54	8 39
	2	5 51	+23 36	1 7 r.	9 6 r.	5 5 e.
♅ Uranus	12	5 53	23 37	0 29	8 28	4 27
	22	5 54	23 37	11 52 e.	7 50	3 49

Augustus 1864. V.

Hó napja	közép idő ór. p.	Égi jelenetek	bemenet (középidő) ór. p.	kimenet (középidő) ór. p.
2	**3 49·8e**	● **UH.**		
		♃ IV. mellékbolyg. fogyatk.	8 21·6e.	
		♃ I. „ „		10 30·1e.
3	5 37·6r.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben		
4	11 3·6r.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben		
	8 22·6e.	☾ a földtávban		
8	3 37·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben		
10	**7 13·5e.**	○ **EN.**		
	8 24·6e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben		
		♃ elhajlása : — 16° 36·'6		
		☾ „ : — 16 59·1		
11	9 8·6r.	♃ □ a ☉-al		
13	8 54·6e.	☿ a ♌-ban		
16		♃ III. mellékbolyg. fogyatk.	8 44·3e.	10 42·7e.
17	**2 52·6e.**	◯ **HT.**		
	10 25·6e.	♀ legnagy. éjszaki szélessége		
	11 22·6e.	☾ a földközelben		
18		♃ II. mellékbolyg. fogyatk.		7 49·7e.
	8 18·6e.	♂ □ a ☉-al		
		♃ I. mellékbolyg. fogyatk.		8 48·3e.
24	1 7·6r.	☿ a naptávban		
	3 11·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben		
		♂ elhajlása : +18° 23·'0		
		☾ „ : +18 31·1		
24	**7 20·2r.**	○ **UN.**		
26	11 18·6r.	♁ ☌ a ☾-al AR-ben		
28	0 22·6e.	☿ legnagyobb keleti eltérése 27° 14·'2		

VI. **Kis Asszony hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór. p.	csillag egyenes emelkedése ° ′	csillag elhajlása ° ′
13	Nyilas	(323)	6	7 16 e.	268 37·60	—20 43·95
14	Nyilas	{2402}	6 7	10 11 e.	285 4·18	—19 30·14
20	Halak	76 ε	4	11 33 e.	13 58·39	+ 7 9·43
21	Halak	(223)	7	11 23 e.	28 2·14	+11 38·12
24	Bika	(215)	6 7	4 41 r.	58 14·51	+17 48·55
30	Rák	77 κ	5 6	3 29 r.	135 5·89	+11 12·83

September 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Csüt.	1	245	Egyed apát	Egyed, Prisk.	20	Samu
Péntek	2	246	Absalon, Efraim †	Absolon, Ernő	21	Thaddaeus
Szomb.	3	247	Mansvét p., Alb. h.	Mansvét	22	Agathonicus
Vas.	**4**	248	**B. 16.** Ör. ün. R.	**B. 15.** T. Roz.	**23**	**D. 11.** Lupus
Hétfő	5	249	Viktorin p., Don.	Viktorin	24	Eutyches
Kedd	6	250	Zakariás, Ak. Pét.	Zakariás	25	Titus apost.
Szerda	7	251	Regina	Regina	26	Adorján
Csüt.	**8**	252	**Kísasszony**	Kisasszony	27	Poemen
Péntek	9	253	Adorján, Gorgon †	Brunó	28	Mózes
Szomb.	10	254	Tolent. Miklós	Döme, Jodok	**29**	**János fővét.**
Vas.	**11**	255	**B. 17. B.A.n.E.**	**B. 16. T.** P.	**30**	**D. 12.** Sánd.
Hétfő	12	256	Tóbiás	Tóbiás, Otilia	31	B. A. öve
Kedd	13	257	Mauritius püsp.	Amat., Leont.	**1**	**Sept.** Simeon
Szerda	14	258	Sz. kereszt felm.	Sz. ker. felm.	2	Mamas
Csüt.	15	259	Hildegard, Roger	Hedvig	3	Anthimus
Péntek	16	260	Ludmilla †	Eufemia	4	Babylas
Szomb.	17	261	Lambert püsp.	Lambert, Just.	5	Zacharias
Vas.	**18**	262	**B. 18** Tam. érsek	**B. 17. T.** Tit.	**6**	**D. 13.** Mihály
Hétfő	19	263	Január, Tivad.	Sidonia, Mikl.	7	Sozon
Kedd	20	264	Eusták, László	Agapit	**8**	**Kisasszony**
Szerda	21	265	Máté év. **Kánt.** †	Máté, Jónás	9	**Joakim és Anna**
Csüt.	22	266	Móricz, Emerán	Móricz	10	Menodora
Péntek	23	267	Tekla, Linus †	Tekla	11	Theodora
Szomb.	24	268	Gellért püsp. †	Gellért	12	Autonomus
Vas.	**25**	269	**B. 19.** Kleofás	**B. 18. T.** Kleof.	**13**	**D. 14.** Korn.
Hétfő	26	270	Jusztina, Cyprian	Özséb, Fark.	**14**	**Ker. felm.**
Kedd	27	271	Kozma és Demjén	Judita, Demj.	15	Nicetas
Szerda	28	272	Sal.m.k., Ven.cs.k.	Venczel	16	Euph., **Kánt.** †
Csüt.	29	273	**Mihály főangyal**	Mihály főangy.	17	**Zsófia**
Péntek	30	274	Jerom. egyh. aty. †	Jeromos	18	Eumenius

● **UH. Sept. 1.** 7 ór. 24·0 p. reg. ☽ ○ **EN. Sept. 9.** 7 ór. 6·6 p. reg.
○ **HT. Sept. 15.** 10 ór. 25·3 p. este.

II. Szent Mihály hava 1864.

Hó napja	Zsidó-naptár 5624 Ab és Elul		Török naptár 1281 Rebî el-awwel		Idő-egyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	30		29		—0	15·7
2	**1**	**Elul.** Újh. n. (R. Ch.)	**30**	**13. péntek.**	0	34·7
3	**2**	**51. szombat.**	**1**	**Rebî el-accher**	0	53·9
4	3	Selihot.	2		—1	13·4
5	4		3		1	33·1
6	5		4		1	53·0
7	6		5		2	13·2
8	7	Jeruzalem falai fölsz.	6		2	33·6
9	8		**7**	**14. péntek.**	2	54·1
10	**9**	**52. szombat.**	8		3	14·8
11	10		9		— 3	35·7
12	11		10		3	56·7
13	12		11		4	17·7
14	13		12		4	38·9
15	14		13	szerencse-napok	5	0·1
16	15		**14**	**15. péntek.**	5	21·3
17	**16**	**53. szombat.**	15		5	42·6
18	17	Görögök elűzetése	16		—6	3·8
19	18		17		6	25·0
20	19		18		6	46·1
21	20		19		7	7.1
22	21		20		7	28·0
23	22		**21**	**16. péntek.**	7	48·8
24	**23**	**54. szomb.** ●UH. e.	22		8	9·4
25	24		23		—8	29·9
26	25		24		8	50·1
27	**26**	**Selichot.**	25		9	10·2
28	27		26		9	30·0
29	28		27		9	49·6
30	29	Új év előestéje, Bőjt	**28**	**17. péntek.**	10	8·9

○UN. Sept. 22. 8 ór. 10·2 p. e. | **●UH. Sept. 30.** 11 ór. 59·3 p. e.

September 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	159 12	♍	—8 8	5 18	6 41	161 16	♍	+ 3 18	5 33 r.	6 19 e.
2	160 10	„	7 46	19	39	173 7	♍	— 0 43	6 35	6 43
3	161 8	„	7 24	20	37	185 0	♎	4 44	7 37	7 6
4	162 7	„	+7 1	5 22	6 35	196 57	♎	— 8 34	8 38 r.	7 31 e.
5	163 5	„	6 39	23	32	209 0	♎	12 6	9 40	7 58
6	164 3	„	6 17	25	30	221 13	♏	15 9	10 44	8 31
7	165 1	„	5 54	26	29	233 39	♏	17 35	11 45	9 8
8	166 0	„	5 32	28	26	246 23	♐	19 12	0 45 e.	9 55
9	166 58	„	5 9	29	24	259 28	♐	19 50	1 42	10 49
10	167 57	„	4 46	30	22	273 0	♑	19 22	2 35	11 49
11	168 55	„	+4 24	5 32	6 20	286 58	♑	—17 43	3 21 e.	* *
12	169 54	„	4 1	33	18	301 24	♒	14 56	4 2	1 0 r.
13	170 52	„	3 38	35	16	316 15	♒	11 7	4 38	2 15
14	171 50	„	3 15	36	14	331 23	♓	6 31	5 11	3 34
15	172 49	„	2 51	37	12	346 49	♓	— 1 39	5 43	4 55
16	173 47	„	2 28	39	9	1 52	♈	+ 3 39	6 14	6 16
17	174 46	„	2 5	40	7	16 53	♈	8 30	6 46	7 36
18	175 45	„	+1 42	5 41	6 6	31 32	♉	+12 43	7 21 e.	8 54 e.
19	176 43	„	1 19	43	3	45 45	♉	16 5	8 1	10 8
20	177 42	„	0 55	45	1	59 30	♉	18 22	8 45	11 15
21	178 41	„	0 32	46	0	72 47	♊	19 34	9 36	0 16 e.
22	179 39	„	+0 8	47	5 57	85 41	♊	19 41	10 29	1 9
23	180 38	♎	—0 15	48	55	98 13	♋	18 48	11 25	1 45
24	181 37	„	0 38	50	53	110 30	♋	17 4	* *	2 34
25	182 36	„	—1 2	5 51	5 51	122 34	♌	+14 35	0 24 r.	3 7 e.
26	183 35	„	1 25	52	49	134 31	♌	11 32	1 23	3 35
27	184 34	„	1 49	54	46	146 23	♌	8 3	2 25	4 1
28	185 33	„	2 12	55	44	158 14	♍	4 15	3 26	4 25
29	186 32	„	2 35	57	43	170 6	♍	+ 0 17	4 27	4 47
30	187 31	„	2 59	58	41	182 1	♎	— 3 43	5 29	5 10

A nap septemberben 1 ór. 40 p.-el fogy.

IV. **Szent Mihály hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
	2	12 20	— 5 26	7 53 r.	1 32 e.	7 11 e.
	8	12 29	7 16	7 49	1 19	6 48
☿ Merkur	14	12 28	7 28	7 24	0 53	6 23
	20	12 13	5 19	6 36	0 14	5 55
	26	11 53	1 21	5 54	11 31 r.	5 28
	2	11 36	+ 4 5	6 27 r.	0 48 e.	7 10 e.
	8	11 3	1 2	6 44	0 52	6 59
♀ Venus	14	12 30	— 2 3	7 2	0 55	6 45
	20	12 57	5 7	7 18	0 59	6 31
	26	13 24	8 8	7 35	1 2	6 16
	2	4 9	+19 30	9 45 e.	5 21 r.	0 57 e.
	8	4 20	20 7	9 31	5 10	0 48
♂ Mars	14	4 31	20 40	9 16	4 57	0 39
	20	4 42	21 8	9 0	4 44	0 29
	26	4 51	21 33	8 42	4 29	0 16
	2	15 16	—17 20	11 46 r.	4 29 e.	9 12 e.
	10	15 20	17 39	11 20	4 2	8 43
♃ Jupiter	18	15 25	17 59	10 56	3 35	8 15
	26	15 31	18 20	10 31	3 9	7 47
	2	13 3	— 4 14	8 32 r.	2 16 e.	7 59 e.
♄ Saturnus	12	13 7	4 41	7 58	1 40	7 22
	22	13 11	5 8	7 24	1 5	6 39
	2	5 56	+23 37	11 11 e.	7 9 r.	3 8 e.
♅ Uranus	12	5 57	23 38	10 32	6 30	2 29
	22	5 58	23 38	9 54	5 52	1 50

September 1864.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
1	2	22·6 r.	☾ a földtávban				
1	**7**	**24·0 r.**	**● UH.**				
2	4	4·6 e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben				
3	4	40·6 e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben				
			☿ elhajlása : —5° 54·′0				
			☾ „ : —5 29·0				
			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.			7	6·4 e.
4	2	24·6 e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben				
7	8	27·6 r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben				
			♃ elhajlása : —17° 31·′4				
			☾ „ : —17 16·6				
9	**7**	**6·6 r.**	**○ EN.**				
13	11	11·6 r.	☿ legnagyobb déli szélessége.				
14	5	41·6 r.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben				
15	9	22·6 r.	☾ a földközelben				
15	**10**	**25·3 e**	**○ HT.**				
19			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.			7	49·7 e.
21	10	29·6 r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
22	7	32·6 r.	♂ ☐ a ☉-al.				
	7	10·6 e.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
22	**8**	**10·2 e.**	**○ UN.**				
22	**8**	**24·6 e.**	**☉ a ♎-ben. . . . Ősz kezdete.**				
23	7	48·6 e.	♀ ☌ a ♄-al AR-ben.				
24	4	2·6 r.	alsó ☌ a ☉-al				
26			♃ I. mellékbolyg. fogyatk.			7	19·1 e.
28	4	22·6 r.	☾ a földtávban.				
30	2	18·6 r.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
30	**11**	**59·3 e**	**● UH.**				

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagy-sága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	elhajlása ór.	p.
14	Bak	46 c¹	6	0	3 r.	324	26·24	— 9	42·21
17	Halak	62	6	5	7 r.	10	18·32	+ 6	33·41
„	Halak	63 δ	5	5	56 r.	10	24·29	+ 6	50·75
19	Kos	37 o	6 7	5	14 r.	39	15·77	+14	44·14
26	Rák	60 α¹	6	3	36 r.	132	7·36	+12	8·69
29	Oroszlán	62 p⁴	5 6	4	40 r.	166	41·92	+ 0	40·28

October 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Szomb.	1	275	Remigius püsp.	German	19	Trophimus
Vas.	**2**	276	**B.20.** Olv. ü. L., R.	**B.19.T.** Leod.	**20**	**D.15.** Eust.
Hétfő	3	277	Kand. vt., Dénes	Dénes, Jairus	21	Codratus
Kedd	4	278	Szeraf. Ferencz	Ferencz, Kris.	22	Phocas
Szerda	5	279	Kálmán, Flavia	Placzid	23	János fog.
Csüt.	6	280	Brúnó hitv.	Friderika	24	Tekla
Péntek	7	281	Just. vt., Ágost. †	Justina	25	Euphrosyna
Szomb.	8	282	Brigitta	Pelagia	26	János évang.
Vas.	**9**	283	**B.21.** Dénes, El.	**B.20.T.** Dénes	**27**	**D.16.** Callistr.
Hétfő	10	284	Borgiai Ferencz	Gedeon	28	Chariton
Kedd	11	285	Burkárd, Placzid.	Burkárd	29	Cyriacus
Szerda	12	286	Miksa püsp., Dom.	Ciprián	30	Gergely
Csüt.	13	287	Kálmán, Ede	Kálmán, Ger.	**1**	**Octob.B.A.sz.**
Péntek	14	288	Kaliszt, Rustikus†	Kaliszt	2	Cyprian
Szomb.	15	289	Terézia	Hedvig	3	Dénes
Vas.	**16**	290	**B.22.** Gallus ap.	**B 21.T.** Gál	**4**	**D. 17.** Hier.
Hétfő	17	291	Hedvig, Luczina	Florentina	5	Charitina
Kedd	18	292	Lukács évang.	Lukács	6	Tamás apost.
Szerda	19	293	Nándor, János p.	Nándor	7	Sergius
Csüt.	20	294	Vendelin	Vendel	8	Pelagia
Péntek	21	295	Orsolya szűz †	Orsolya	9	Al. Jakab
Szomb.	22	296	Kordula	Kordula	10	Eulampius
Vas.	**23**	297	**B. 23.** Kapiszt. J.	**B.22.T.** Szev.	**11**	**D.18.** Fülöp
Hétfő	24	298	Ráfáel főangyal	Fortunát	12	Probus
Kedd	25	299	Krizsán, Vilhelm.	Vilma	13	Carpus
Szerda	26	300	Demeter, Luczián	Amand	14	Paraskevi
Csüt.	27	301	Szabína vért.	Szeverus	15	Euthymius
Péntek	28	302	Simon és Juda †	Simon, Juda	16	Longinus
Szomb.	29	303	Narcisz, Zenobius	Engelhárd	17	Hoseas
Vas.	**30**	304	**B. 24.** Kolos szűz	**B. 23.T.** Har.	**18**	**D. 19.** Luk. év.
Héttő	31	305	Farkas †	**Ref. eml. ün.**	19	Joel prof.

○ EN. Oct. 8. 4 ór. 53·2 p. este. | **○ HT. Oct. 15.** 7 ór. 31·6 p. r.

II. Mindszent hava 1864.

Hó napja	Zsidó naptár 5625 Tischri		Török naptár 1281 Rebî el accher Dschemâdi el-awwel		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	*1*	*Tischri 5625. Ú.*	29		—10	27·9
2	**2**	***Második ünnep.***	**1**	**Dschem.-el-aw.**	—10	46·6
3	**3**	**Gedaljah böjt**	2		11	5.0
4	4		3		11	23·1
5	5	Böjt	4		11	40·9
6	6		5		11	58·2
7	7	Böjt	**6**	**18. péntek.**	12	15·2
8	**8**	**2. szombat.**	7		12	31·8
9	**9**	**Engeszt ün. előest.**	**8**	**Ali születése**	—12	48·0
10	*10*	***Engeszt. ünnepe***	9		13	3·7
11	11		10		13	19·0
12	12		11		13	33·7
13	13		12		13	48·0
14	**14**	**Sátoros ün. előest.**	**13**	**19. péntek.**	14	1·8
15	*15*	***Sát. ün. 3. szom.***	14	szerencse-napok	14	15·0
16	*16*	***Második ünnep.***	**15**	**Ali halál. nap.**	—14	27·7
17	17		16		14	39·8
18	18		17		14	51·2
19	19		18		15	2·0
20	20		19		15	12·2
21	**21**	**Pálmák ünnep.**	**20**	**20. p. Const.b.**	15	21·7
22	*22*	***Gyül. zár. 4. sz.***	21		15	30·5
23	*23*	***Törvényörömn.***	22		—15	38·6
24	24		23		15	46·0
25	25		24		15	52·7
26	26		25		15	58·6
27	27		26		16	3·8
28	28		**27**	**21. péntek.**	16	8·2
29	**29**	**5. szomb. ● UH. e.**	28		16	11·9
30	30		29		—16	14·8
31	**1**	**Marchesw. Újh. n.**	30		16	16·8

○ UN. Oct. 22. 0 ór. 43·7 p. e. | **● UH. Oct. 30.** 4 ór. 44·3 p. e.

October 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ó. p.
1	188 30	♎	— 3 22	6 0	5 38	194 0	♎	— 7 36	6 31 r.	5 37e.
2	189 29	„	— 3 45	6 2	5 36	206 6	♎	—11 13	7 33 r.	6 4e.
3	190 28	„	4 9	3	34	218 20	♏	14 23	8 36	6 35
4	191 27	„	4 32	4	32	230 44	♏	16 58	9 39	7 10
5	192 27	„	4 55	5	30	243 21	♐	18 45	10 39	7 53
6	193 26	„	5 18	7	28	256 12	♐	19 37	11 36	8 45
7	194 25	„	5 41	8	26	269 21	♐	19 26	0 29 e.	9 40
8	195 25	„	6 4	10	24	282 50	♑	18 9	1 17	10 45
9	196 24	„	— 6 27	6 11	5 22	296 40	♑	—15 48	1 58 e.	11 55e.
10	197 23	„	6 50	12	20	310 52	♒	12 28	2 34	* *
11	198 23	„	7 12	14	18	325 23	♒	8 19	3 8	1 11 r.
12	199 22	„	7 35	16	16	340 11	♓	— 3 35	3 38	2 28
13	200 22	„	7 57	17	14	355 7	♓	+ 1 25	4 9	3 47
14	201 21	„	8 20	19	12	10 5	♈	6 21	4 40	5 6
15	202 21	„	8 42	20	11	24 56	♈	10 52	5 14	6 15
16	203 20	„	— 9 4	6 21	5 9	39 34	♉	+14 38	5 52 e.	7 42 r.
17	204 20	„	9 26	23	7	53 47	♉	17 27	6 36	8 54
18	205 19	„	9 48	25	5	67 37	♊	19 7	7 24	10 1
19	206 19	„	10 9	26	3	81 1	♊	19 38	8 19	10 59
20	207 19	„	10 31	27	1	94 0	♋	19 5	9 15	11 49
21	208 19	„	10 52	29	0	105 38	♋	17 34	10 14	0 31e.
22	209 18	„	11 14	31	4 58	118 57	♋	15 17	11 15	1 6
23	210 18	♏	—11 35	6 32	4 56	131 3	♌	+12 23	* *	1 36e.
24	211 18	„	11 56	33	55	142 59	♌	9 0	0 16 r.	2 3
25	212 18	„	12 16	34	53	154 50	♍	5 17	1 16	2 29
26	213 18	„	12 37	36	51	166 41	♍	+ 1 23	2 18	2 52
27	214 18	„	12 57	38	49	178 35	♍	— 2 35	3 19	3 14
28	215 18	„	13 17	40	47	190 35	♎	6 32	4 21	3 39
29	216 18	„	13 38	42	46	202 43	♎	10 15	5 24	4 5
30	217 18	„	—13 57	6 43	4 44	215 2	♏	—13 35	6 27 r.	4 35e.
31	218 18	„	14 17	44	43	227 32	♏	16 21	7 31	5 10

A nap octoberben 1 ór. 39 p.-el fogy.

IV. **Mindszent hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemenete ór. p.
☿ Merkur	2	11 43	+ 1 52	4 47 r.	10 57 r.	5 8 e.
	8	11 53	2 15	4 31	10 44	4 56
	14	12 20	0 0	4 44	10 47	4 58
	20	12 54	— 3 41	5 11	10 59	4 44
	26	13 30	7 50	5 43	11 10	4 39
♀ Venus	2	13 52	—11 2	7 53 r.	1 6 e.	6 19 e.
	8	14 20	13 47	8 11	1 11	6 11
	14	14 49	16 20	8 28	1 16	6 5
	20	15 19	18 39	8 47	1 22	5 58
	26	15 49	20 40	9 4	1 29	5 54
♂ Mars	2	4 58	+21 56	8 23 e.	4 13 r.	0 1 e.
	8	5 4	22 16	8 4	3 55	11 47 r.
	14	5 8	22 34	7 43	3 36	11 28
	20	5 11	22 51	7 20	3 16	11 8
	26	5 11	23 7	6 54	2 51	10 36
♃ Jupiter	2	15 35	—18 37	10 15 r.	2 50 e.	7 26 e
	10	15 41	18 59	9 51	2 24	6 59
	18	15 48	19 21	9 28	1 59	6 31
	26	15 55	19 43	9 54	1 35	6 5
♄ Saturnus	2	13 16	— 5 35	6 51 r.	0 30 e.	6 9 e.
	12	13 20	6 3	6 19	11 55 r.	5 31
	22	13 25	6 30	5 53	11 20	4 55
♅ Uranus	2	5 53	+23 38	9 14 e.	5 12 r.	1 11 e.
	12	5 58	23 38	8 35	33	0 31
	22	5 57	23 38	7 55	4 53	11 51 r.
					3	

October 1864.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
2	2	11·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	10	58·6r.	☿ az ♌-ban				
	9	20·6e.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.				
			♀ elhajlása : —11° 12·'9				
			☾ „ —12 30·6				
4	10	32·6e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben				
			♃ elhajlása : —18° 43·'3				
			☾ „ : —17 51·9				
7	0	45·6r.	☿ a napközelben				
8	**4**	**53·2e.**	**○ EN.**				
9	2	33·6e.	☿ legn. nyug. eltérése 18° 2·'9				
12			♃ I. mellékboly. fogyatkoz.			5	36·8e.
	11	56·6r.	♀ a ♍-ban				
13	6	22·6e.	☾ a földközelben.				
14	4	25·6r.	♄ ☌ a ☉-al.				
15	**7**	**31·6r.**	**○ HT.**				
17	8	22·6r.	☿ legnagyobb éjszaki szélessége				
19	7	12·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
20	3	27·6r.	♁ ☌ a ☉-al AR-ben.				
22	**0**	**43·7e**	**○ UN.**				
23	11	13·6r.	♂ az ♌-ban				
25	6	22·6e.	☾ a földtávban.				
	8	27·6e.	☿ ☌ a ♄-al AR-ben . . . . elhajlásuk különbsége : 44·'5				
27	9	50·6e.	♀ ☌ a ♃-el AR-ben				
29	3	14·6e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben				
30	3	28·6e.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
30	**4**	**44·3e.**	**● UH.**				
30			**☉fogy.** Budapesten nem lesz lát.	**2**	**53·4e.**	**6**	**40·4e.**

VI. **Mindszent hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór.	p.	csillag egyenes emelkedése °	′	csillag elhajlása °	′
8	Nyilas	44 φ^1	5	8	47 e.	288	26·84	—18	6·01
„	Nyilas	45 φ^2	5 6	9	2 e.	288	28·85	—18	33·31
9	Bak	(79) β^1	7	9	55 e.	303	16·93	—15	12·52
„	Bak	9 β^2	3 4	10	0 e.	303	40·48	—15	12·42
14	Halak	71 ε	4	8	27 e.	13	58 39	+ 7	9·43
15	Halak	(223)	7	7	45 e.	28	2·14	+11	38·12
17	Bika	(215)	6 7	9	36 e.	58	14·51	+17	48·55
21	Ikrek	(270)	7	0	49 r.	102	5·39	+17	54·71
24	Oroszlán	2 ω	6 7	3	29 r.	140	17·42	+ 9	38·96

November 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Kedd	**1**	306	**Mindszent.**	Mindsz. Vidor	20	Artemius
Szerda	2	307	**Halottak emlékez.**	Hal. eml., Alb.	21	Hilarion
Csüt.	3	308	Hubert p., Ida	Sylvér	22	Acerbius, Béla
Péntek	4	309	Borromei Károly †	Károly	23	Jakab ap.
Szomb.	5	310	Imre herczeg	Imre	24	Arethas
Vas.	**6**	311	**B. 25.** Lenárd p.,	**B.24.Trin.** E.	**25**	**D. 20.** Marc.
Hétfő	7	312	Engelbert	Adolf	**26**	**Demeter**
Kedd	8	313	Godofréd	Kolos	27	Nestor
Szerda	9	314	Tivadar, Ilona sz.	Tiv., Engelh.	28	István, Fer.
Csüt.	10	315	Avellini András	Probus	29	Anastasia
Péntek	11	316	Márton püsp. †	Márton	30	Zenobius
Szomb.	12	317	Emilián, Asztrik	Árkád	31	Stachis
Vas.	**13**	318	**B. 26.** Koszt., Sz.	**B. 25.Trin.** J.	**1**	**Nov. D. 21.** K.
Hétfő	14	319	Klement., Jukun.	Jukund	2	Acindynus
Kedd	15	320	Lip. hercz., Gert.	Lipót	3	Acepsimas
Szerda	16	321	Otm., Pét., Edm.	Otmár, Edm.	4	Joannicius
Csüt.	17	322	Gergely csodatévő	Florin, Hugo	5	Galaction
Péntek	18	323	Odó, Jenő †	Román, Ottó	6	Pál püsp.
Szomb.	19	324	Erzsébet királynő	Erzsébet	7	Jeromos
Vas.	**20**	325	**B. 27. B. A. véd.**	**B. 26. Trin.** J.	**8**	**D. 22. Mih. fő.**
Hétfő	21	326	B. A. beavatása	Amália	9	Onesiphor
Kedd	22	327	Cziczella szüz.	Cziczella, Ern.	10	Erastus
Szerda	23	328	Kelemen pápa	Kelemen	11	Menas, Győző
Csüt.	24	329	Ján. k. n., Flóra	Emilia	12	Alam. János
Péntek	25	330	Al. Kat. sz. és vt. †	Katalin	13	Ar. száj. sz. Ján.
Szomb.	26	331	Konrád, Szev.	Konrád, Sánd.	14	Fülöp apost.
Vas.	**27**	332	**B. 1. Adv.** Virg. p.	**B. 1. Adv.** G.	**15**	**D. 23. K. e. b.**
Hétfő	28	333	Sosthenes, k. Istv.	Rufus	16	Máté evang.
Kedd	29	334	Saturnin p.	Eberhard	17	Gergely
Szerda	30	335	András apostol	András apost.	18	Platon és Rom.

O EN. Nov. 7. 1 ór. 8·9 p. r. | **○ HT. Nov. 13.** 6 ór. 49·4 p. e.

II. **Szent András hava 1864.**

Hó napja	Zsidó naptár 5625. Marcheswan		Török naptár 1281. Dschemâdi el-ac.		Időegyenlet k. idő — v. idő p.	mp.
1	2		**1**	**Dsch. el-a. Gáb.**	—16	18·1
2	3	Böjt	2		16	18·6
3	4		3		16	18·3
4	5		**4**	**22. péntek.**	16	17·2
5	**6**	**6. szombat.** Böjt	5		16	15·3
6	7		6		—16	12·5
7	8		7		16	9·0
8	9		8		16	4·6
9	10	Böjt	**9**	**Abubekr sz. n.**	15	59.4
10	11		10		15	53·4
11	12		**11**	**23. péntek.**	15	46·5
12	**13**	**7. szombat.**	12		15	38·8
13	14		13	szerencse-napok	—15	30·2
14	15		14		15	20·8
15	16		15		15	10·6
16	17		16		14	59·5
17	18		17		14	47·5
18	19	Böjt	**18**	**24. péntek.**	14	34·8
19	**20**	**8. szombat.**	19		14	21·2
20	21		**20**	**Fatima szület.**	—14	6·7
21	22		21		13	51·4
22	23	Templ. fert. gör. ált.	22		13	35·3
23	24		23		13	18·4
24	25		24		13	0·7
25	26		**25**	**25. péntek.**	12	42·2
26	**27**	**9. szomb.** ● UH. e.	26		12	23·0
27	28		27		—12	3·0
28	29		28		11	42·3
29	30	Újh. n. (Rosch Chod.)	29		11	21·0
30	**1**	**Kislew.**	**1**	**Red. Noe b. ép.**	10	58·9

○ **UN. Nov. 21.** 8 ór. 32·7 p. r. | ● **UH. Nov. 29.** 8 ór. 33·4 p. r.

November 1864.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	219 18	♏	—14 36	6 46	4 41	240 15	♐	—18 21	8 33 r.	5 51e.
2	220 18	„	14 55	47	40	253 12	♐	19 28	9 31	6 40
3	221 18	„	15 14	49	38	266 21	♐	19 31	10 26	7 36
4	222 19	„	15 32	51	36	279 45	♑	18 30	11 15	8 38
5	223 19	„	15 50	52	34	293 22	♑	16 25	11 57	9 46
6	224 19	„	—16 8	6 54	4 33	307 13	♒	—13 22	0 35 e.	10 57e.
7	225 19	„	16 26	55	32	321 16	♒	9 31	1 8	* *
8	226 20	„	16 44	57	30	335 31	♓	5 5	1 39	0 11r.
9	227 20	„	17 1	58	29	349 54	♓	— 0 19	2 8	1 27
10	228 20	„	17 18	7 0	28	4 24	♈	+ 4 31	2 37	2 43
11	229 21	„	17 34	2	26	18 55	♈	9 7	3 10	4 1
12	230 21	„	17 51	3	25	33 21	♉	13 9	3 44	5 17
13	231 22	„	—18 7	7 4	4 23	47 39	♉	+16 20	4 24 e.	6 30r.
14	232 22	„	18 22	6	22	61 41	♊	18 30	5 11	7 39
15	233 23	„	18 38	8	21	75 25	♊	19 34	6 4	8 41
16	234 23	„	18 53	9	20	88 59	♊	19 26	6 59	9 36
17	235 24	„	19 7	10	19	101 50	♋	18 16	7 59	10 24
18	236 24	„	19 22	12	19	114 31	♋	16 13	9 1	11 2
19	237 25	„	19 36	14	18	126 54	♌	13 28	10 3	11 35
20	238 25	„	—19 49	7 16	4 17	139 2	♌	+10 11	11 5 e.	0 5e.
21	239 26	„	20 2	17	16	150 59	♍	6 34	* *	0 31
22	240 27	♐	20 15	18	15	162 51	♍	+ 2 41	0 5 r.	0 54
23	241 28	„	20 28	19	14	174 41	♍	— 1 17	1 6	1 18
24	242 28	„	20 40	20	13	186 36	♎	5 14	2 9	1 41
25	243 29	„	20 52	22	12	198 39	♎	9 2	3 11	2 7
26	244 30	„	21 3	24	12	210 55	♏	12 31	4 13	2 35
27	245 31	„	—21 14	7 25	4 11	223 25	♏	—15 30	5 16 r.	3 8e.
28	246 32	„	21 25	27	10	236 13	♏	17 49	6 21	3 46
29	247 32	„	21 35	28	10	249 17	♐	19 16	7 22	4 34
30	248 33	„	21 45	29	9	262 39	♐	19 39	8 20	5 28

A nap novemberben 1 ór. 15 p.-el fogy.

IV. **Szent András hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajl. ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
☿ Merkur	2	14 14	—12 35	6 20 r.	11 26 r.	4 32 e.
	8	14 51	16 16	6 53	11 40	4 28
	14	15 29	19 29	7 23	11 54	4 26
	20	16 8	22 7	7 53	0 9 e.	4 27
	26	16 47	24 5	8 19	0 25	4 31
♀ Venus	2	16 25	—22 36	9 22 r.	1 37 e.	5 52 e.
	8	16 57	23 51	9 37	1 46	5 54
	14	17 29	24 40	9 51	1 54	5 58
	20	18 2	25 4	10 2	2 3	6 3
	26	18 34	25 0	10 11	2 12	6 13
♂ Mars	2	5 7	+23 23	6 22 e.	2 20 r.	10 17 e.
	8	5 3	23 35	5 53	1 52	9 50
	14	4 54	23 43	5 22	1 21	9 20
	20	4 47	23 47	4 49	0 49	8 48
	26	4 37	23 47	4 16	0 15	8 15
♃ Jupiter	2	16 1	—20 2	8 45 r.	1 13 e.	5 42 e.
	10	16 8	20 23	8 22	0 49	5 17
	18	16 15	20 42	8 0	0 25	4 50
	26	16 23	21 1	7 37	0 1	4 25
♄ Saturnus	2	13 30	— 6 58	5 11 r.	10 42 r.	4 14 e.
	12	13 34	7 23	4 38	10 7	3 36
	22	13 38	7 47	4 4	9 32	3 0
♅ Uranus	2	5 56	+23 39	7 11 e.	3 9 r.	11 7 r.
	12	5 55	23 39	6 30	2 28	10 27
	22	5 54	23 39	5 49	1 47	9 46

November 1864. V.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
1	2	49·6e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben				
2	0	43·6r.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.				
3			♃ III. mellékbolyg. fogyatk.	4	31·5 e.	6	36·6 e
7	**1**	**8·9r.**	**○ EN.**				
9	8	6·6e.	☿ a ♍-ban.				
10	8	19·6r.	☿ felső ☌ a ☉-al.				
	6	22·6e.	☾ a földközelben.				
13	**6**	**49·3e.**	**○ HT.**				
15	10	38·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
			♃ II. mellékbolyg. fogyatk.			4	35·4e.
16	4	33·6r.	♀ a naptávban.				
	11	54·6r.	☉ ☌ a ☾-al AR-ben.				
20	0	23·6r.	☿ a naptávban.				
21	**8**	**32·7r.**	**○ UN.**				
22	6	0·6r.	☿ ☌ a ♃-el AR-ben.				
	2	22·6e.	☾ a földtávban.				
25	3	55·6e.	♄ legnagyobb éjsz. szélessége.				
26	5	3·6r.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben.				
29	**8**	**33·4r**	**● UH.**				
	9	27·6r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben.				
30	5	3·6r.	☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
	8	43·6r.	♃ ☌ a ☉-al.				

VI. **Szent András hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet közép idő ór. p.	csillag egyenes emelkedése ° ′	csillag elhajlása ° ′
7	Bak	47 c²	6 7	4 4 e.	324 45·19	— 9 54·05
11	Halak	62	6	1 32 r.	10 18·32	+ 6 33·41
„	Halak	63 δ	5	2 22 r.	10 24·29	+ 6 50·75
13	Kos	37 o	6 7	2 19 r.	39 15·77	+14 44·14
15	Bika	(179)	6	4 38 r.	69 34·91	+18 29·29
„	Bika	97 i	5 6	6 34 r.	70 51·09	+18 36·46
17	Ikrek	26 u	5 6	6 6 r.	98 37·17	+17 46·64
„	Ikrek	54 λ	4 5	7 55 e.	107 34·13	+16 47·07
18	Ikrek	68 k	2	4 44 r.	111 27·63	+16 7·13
20	Rák	76 ϰ	5 6	0 48 r.	135 5·89	+11 12·83
22	Hatodló	36 n	6	4 21 r.	159 32·20	+ 3 12·26

December 1864. I.

Hét, hó és év napja			Rom. katholikus naptár	Protestans naptár		Görög-orosz naptár
Csüt.	1	336	Eligius p., Natália	Arnold	19	Abadias
Péntek	2	337	Bibiana †	Aurélia	20	Gergely
Szomb.	3	338	Xavéri Ferencz	Kasssian	**21**	**B. A. avat.**
Vas.	**4**	339	**B. 2. Adv.** Borb.	**B. 2. Adv.** Bor.	**22**	**D. 24.** Phil.
Hétfő	5	340	Szabbás ap.	Hermina	23	Amphilochus
Kedd	6	341	Miklós püsp.	Miklós	24	**Katalin**
Szerda	7	342	Ambrus p.	Agaton	25	Kelemen
Csüt.	**8**	343	**B. A. fogantat.**	Viola	26	György
Péntek	9	344	Leokádia †	Joákim	27	Jakab
Szomb.	10	345	Judita, Eulália	Judit	28	István
Vas.	**11**	346	**B. 3. Adv.** Dam.	**B. 3. Adv.** D.	**29**	**D. 25. I. A.** P.
Hétfő	12	347	Dionizia, Sándor	Ottilia	30	**András apost.**
Kedd	13	348	Lucza, Ottilia	Lucza	**1**	**Dec.** Nahum.
Szerda	14	349	Spiridion, **Kánt.** †	Szilárdka	2	Habakuk
Csüt.	15	350	Ireneus, Kristina	Jolánta	3	Sophonius
Péntek	16	351	Etelka, Odó †	Etel, Albin	4	**Borbála**
Szomb.	17	352	Lázár †	Lázár, Ede	5	Sabbas
Vas.	**18**	353	**B. 4 Adv.** Karács	**B. 4. Adv.** K.	**6**	**D. 26. II. A. M.**
Hétfő	19	354	Adjutus vért.	Nemezius	7	Ambrus
Kedd	20	355	Domonkos, Amon	Ammon	8	Patapius
Szerda	21	356	Tamás apostol	Tamás apost.	**9**	**B. A. fogant.**
Csüt.	22	357	Zénó vért.	Zénó, Beata	10	Menas
Péntek	23	358	Viktoria, Dagob. †	Viktor	11	Dániel
Szomb.	24	359	Ádám és Éva †	Ádám, Éva	12	**Spiridion**
Vas.	***25***	360	***B. N.-Karács.***	***B. N.-Kar.***	**13**	**D. 27. III. A. E.**
Hétfő	**26**	361	**István vértanu**	**István vért.**	14	Thyrsus
Kedd	27	362	János evang.	János évang.	15	Eleuther
Szerda	28	363	Apró szentek	Matilda	16	Agg. **Kánt.** †
Csüt.	29	364	Tamás püsp. vt.	Jonátán	17	Dániel prof.
Péntek	30	365	Dávid, Sebesty. †	Dávid	18	Sebestyén vt.
Szomb.	31	366	Szilveszter pápa.	Szilveszter	19	Bonifacius.

○ EN. Dec. 6. 8 ór. 49·9 p. r. | **○ HT. Dec. 13.** 8 ór. 28·3 p. r.

II. Karácson hava 1864.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Időegyenlet k. idő — v. idő	
	5625. Kislew		1281. Redsch., Schab.		p.	mp.
1	2	Esőérti ima kerdete	2		—10	36·2
2	3	Bályváuytisztelet elt.	**3**	**26. péntek.**	10	12·9
3	**4**	**10. szombat.**	**4**	**Titkok éjje**	9	48·9
4	5		5		— 9	24·4
5	6	Böjt	6		8	59·4
6	7	Herodes halála	7		8	33·8
7	8		8		8	7·8
8	9		9		7	41·2
9	10		**10**	**27. péntek.**	7	14·3
10	**11**	**11. szombat.**	11		6	47·0
11	12		12		— 6	19·2
12	13		13	szerencse napok	5	51·1
13	14		14		5	22·7
14	15		15		4	54·0
15	16		16		4	25·0
16	17		**17**	**28. péntek.**	3	55·8
17	**18**	**12. szombat.**	18		3	26·3
18	19		19		— 2	56·7
19	20	Esőérti imanap	20		2	27·0
20	21	Ün. Garizim hegyen	21		1	57·0
21	22		22		1	27·0
22	23		23		0	57·1
23	**24**	**Gyertya meggyúj.**	**24**	**29. péntek.**	— 0	27·1
24	**25**	**Felav.ü.13.sz.●UH**	25		+ 0	3·0
25	26		26		+ 0	33·0
26	27		27		1	3·0
27	28		**28**	**Mah. elf. a próf.**	1	32·7
28	29	Újhold napja	**29**	**Egbeszállat éj.**	2	2·2
29	30		30		2	31·7
30	**1**	**Tebeth.**	**1**	**Schabân. 30.p.**	3	0·8
31	**2**	**Fela.ün.vége.14.sz.**	2		3	29·7

○ **UN. Dec. 21.** 6 ór. 18·9 p. r. | ● **UH. Dec. 26.** 10 ór. 37·7 p. e.

December 1864. III.

Hó napja	☉ Nap hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelt. ó. p.	lem. ó. p.	☾ Hold hossza ° ′		elhajl. ° ′	kelte ór. p.	lemen. ór. p.
1	249 34	♐	—21 54	7 30	4 9	276 15	♑	—18 55	9 12 r.	6 29e.
2	250 35	„	22 3	32	9	290 4	♑	17 5	9 59	7 36
3	251 36	„	22 11	33	9	304 3	♒	14 13	10 39	8 49
4	252 37	„	—22 19	7 34	4 8	318 7	♒	10 32	11 12 r.	10 2e.
5	253 38	„	22 27	35	8	332 15	♓	6 14	11 42	11 15
6	254 39	„	22 34	36	8	346 24	♓	— 1 35	0 12 e.	* *
7	255 40	„	22 41	38	8	0 32	♈	+ 3 9	0 40	0 30 r.
8	256 41	„	22 47	39	8	14 39	♈	7 44	1 10	1 45
9	257 42	„	22 53	40	8	28 41	♈	11 52	1 42	2 59
10	258 43	„	22 58	41	8	42 39	♉	15 18	2 19	4 11
11	259 44	„	—23 3	7 41	4 8	56 29	♉	+17 51	3 0 e.	5 21 r.
12	260 45	„	23 8	41	8	70 8	♊	19 19	3 49	6 27
13	261 46	„	23 12	42	8	83 35	♊	19 40	4 45	7 24
14	262 47	„	23 15	43	8	96 46	♋	18 54	5 43	8 16
15	263 48	„	23 19	43	8	109 41	♋	17 12	6 44	8 59
16	264 49	„	23 21	44	8	122 19	♌	14 41	7 47	9 35
17	265 50	„	23 23	45	8	134 41	♌	11 33	8 50	10 5
18	266 51	„	—23 25	7 46	4 8	146 59	♌	+ 8 0	9 51 e.	10 33 r.
19	267 52	„	23 26	46	8	158 46	♍	4 12	10 53	10 58
20	268 53	„	23 27	47	9	170 37	♍	+ 0 15	11 54	11 21
21	269 54	„	23 27	47	9	182 27	♎	— 3 43	* *	11 43
22	270 56	♑	23 27	47	9	194 21	♎	7 33	0 56 r.	0 8e.
23	271 57	„	23 26	48	10	206 24	♎	11 9	1 57	0 36
24	272 58	„	23 25	48	10	218 41	♏	14 20	3 0	1 6
25	273 59	„	—23 24	7 49	4 10	231 17	♏	—16 57	4 3 r.	1 40e.
26	275 0	„	23 22	49	11	244 14	♐	18 47	5 6	2 24
27	276 1	„	23 19	49	12	257 35	♐	19 37	6 6	3 14
28	277 3	„	23 16	50	13	271 19	♑	19 21	7 2	4 13
29	278 4	„	23 13	50	14	285 23	♑	17 54	7 52	5 20
30	279 5	„	23 9	50	15	299 41	♑	15 19	8 36	6 33
31	280 6	„	23 4	50	16	314 9	♒	11 47	9 14	7 48

A nap december 22-ikéig 17 p.-el fogy; innen pedig december végéig 4 p.-el nő — A legrövidebb nap 8 ór. 22 p.

IV. **Karácson hava 1864.**

Bolygók

jegye és neve	hó nap.	egyen. emelk. ór. p.	elhajlása ° ′	kelte ór. p.	delelése ór. p.	lemente ór. p.
☿ Merkur	2	17 28	—25 19	8 42 r.	0 42 e.	4 40 e.
	8	18 8	25 43	9 1	0 59	4 55
	14	18 47	25 15	9 14	1 14	5 13
	20	19 21	23 55	9 16	1 24	5 32
	26	19 45	22 2	9 6	1 24	5 41
♀ Venus	2	19 7	—24 29	10 16 r.	2 20 e.	6 26 e.
	8	19 38	23 32	10 19	2 29	6 39
	14	20 10	22 11	10 19	2 36	6 53
	20	20 40	20 27	10 16	2 43	7 10
	26	21 9	18 23	10 11	2 49	7 26
♂ Mars	2	4 27	+23 42	3 43 e.	11 41 e.	7 40 r.
	8	4 17	23 33	3 10	11 8	7 5
	14	4 10	23 23	2 38	10 36	6 32
	20	4 3	23 13	2 9	10 6	6 2
	26	3 58	23 5	1 40	9 38	5 32
♃ Jupiter	2	16 29	—21 15	7 20 r.	11 43 r.	4 5 e.
	10	16 37	21 31	6 50	11 19	3 39
	18	16 44	21 46	6 36	10 55	3 14
	26	16 52	21 59	6 13	10 31	2 49
♄ Saturnus	2	13 42	— 8 7	3 30 r.	8 56 r.	2 22 e.
	12	13 46	8 26	2 55	8 20	1 46
	22	13 49	8 42	2 20	7 44	1 8
♅ Uranus	2	5 52	+23 38	5 8 e.	1 6 r.	9 4 r.
	12	5 50	23 38	4 27	0 25	8 23
	22	5 48	23 38	3 45	11 44 e.	7 42

December 1864.

Hó napja	közép idő ór.	p.	Égi jelenetek	bemenet közép idő ór.	p.	kimenet közép idő ór.	p.
1	7	19·6r.	♂ ☌ a ☉-al.				
2	4	1·6r.	♀ ☌ a ☾-al AR-ben.				
6	**8**	**49·9r.**	**○ EN.**				
	11	22·6e.	☾ a földközelben.				
8	8	23·6e.	♀ legnagyobb déli szélessége				
10	10	26·6r.	☿ legnagyobb déli szélessége.				
12	2	26·6r.	♂ ☌ a ☾-al AR-ben.				
13	**8**	**28·3r.**	**◯ HT.**				
	7	23·6e.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben.				
19	3	18·6r.	♃ ☍ a ☉-al.				
20	11	22·6e.	☾ a földtávban.				
21	**6**	**18·9e.**	**○ UN.**				
21	**2**	**11·6e**	**☉ a ♑-ban. . . . Tél kezdete.**				
22	1	32·6e.	☿ legn. keleti eltérése 19° 55·'2				
23	6	31·6e.	♄ ☌ a ☾-al AR-ben				
26	**10**	**37·7e**	**● UH.**				
27	5	48·6r.	♃ ☌ a ☾-al AR-ben				
29	10	13.6r.	☿ az ♌-ban				
30			☿ ☌ a ☾-al AR-ben.				
31	6	14·6r.	♃ I. mellékbolyg. fogyatk.	6	52·6r.		

VI. **Karácson hava 1864.**

Csillagfödések

Hó napja	csillag neve és jegye		csillag nagysága	bemenet középidő ór. p.	csillag egyenes emelkedése ° ′	csillag elhajlása ° ′
5	Vizöntő	63 x	6	9 57 e.	337 40·69	— 4 55·56
11	Bika	(215)	6 7	5 14 e.	58 14·51	+17 48·55
14	Ikrek	(270)	7	7 19 e.	102 5·39	+17 54·71
„	Ikrek	(281)	7	8 20 e.	102 26·88	+18 4·76
15	Ikrek	54 λ	4 5	7 16 r.	107 34·13	+16 47·07
16	Rák	50 A^2	6	11 4 e.	129 52·03	+12 36·57
17	Rák	60 α^1	6	5 21 r.	132 7·36	+12 8·69
20	Oroszlán	69 p^4	5 6	4 18 r.	166 41·92	+ 0 40·28
22	Szűz	28	6	2 47 r.	188 43·92	— 6 45·00
25	Mérleg	26 τ	7	6 18 r.	226 43·37	—17 15·43
27	Skorpio	(273)	7	6 7 r.	254 10·47	—20 17·96
29	Nyilas	45 φ^2	5 6	4 19 e.	288 28·85	—18 33·31
„	Nyilas	44 φ	5	4 33 e.	288 26·84	—18 6·01
30	Bak	79 β^1	7	5 11 e.	303 16.93	—15 12·52
„	Bak	9 β^2	3 4	5 17 e.	303 20·41	—15 12·42

Napfogyatkozások 1864.

1864-ik évben két napfogyatkozás lesz, melyek közöl vidékünkön egy sem lesz látható; holdfogyatkozás pedig ezen évben egy sem lesz.

I. Napfogyatkozás....Május 5-én 1864.

Kezdete a földön általában . . . 10 ór. 46 p. e. bp. k. idő
144° 39′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
1 24 déli szélességben.
Központi sötétülés kezdete . . . 11 ór. 47 p. e. „ „ „
127° 48′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
3 52 éjszaki szélességben.
Központi sötétülés közepe Május 6-kán 1 ór. 38 p. r. „ „ „
191° 12′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
32 12 éjszaki szélességben.
Központi sötétülés vége . . . . 3 ór. 18 p. r. „ „ „
264° 20′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
25 21 éjszaki szélességben.
Vége a földön általában . . . . 4 ór. 19 p. r. „ „ „
247° 13′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
20 9 éjszaki szélességben.

Ezen fogyatkozás Ázsia délkeleti, Australia éjszaki és Éjszak-Amérika nyugoti részeiben lesz látható.

A központi sötétülés vonala az Ázsia és Australia között fekvő szigeteket — nevezetesen Sumatra szigetét és Amérika egy kis részét — metszi át.

Ezen fogyatkozásnál azon különös körülmény fordul elő, miszerint a hold látszó sugara az újhold idejekor csak 1‴2-el kisebb a napénál. De a látköz befolyása következtében a hold látszó sugara különböző helyekre nézve annyira nagyobbodik, hogy a fogyatkozás teljesnek látszik.

Napfogyatkozások 1864.

II. Napfogyatkozás....October 30-án 1864.

Kezdete a földön általában . . . . 1 ór. 47 p. e. bp. k. idő
277° 29′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
6 26 éjszaki szélességben.
Központi (gyűrűs) sötétülés kezdete . 2 ór. 53 p. e. „ „ „
260° 4′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
2 43 éjszaki szélességben.
Központi sötétülés közepe . . . . 4 ór. 51 p. e. „ „ „
319° 48′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
24 56 déli szélességben.
Központi sötétülés vége . . . . 6 ór. 40 p. e. „ „ „
28° 45′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
23 7 déli szélességben.
Vége a földön általában . . . . 7 ór. 46 p. e. „ „ „
11° 12′ keleti hosszban Ferrotól számítva, és
19 25 déli szélességben.

Ezen fogyatkozás déli és közép-Amérika, nem különben Afrika délnyugoti részében lesz látható.

A központi sötétülés vonala déli Amérikát és Afrikát metszi át.

Pályakör ferdesége, napirányferdülése, nap és hold látköze 1864.

Év, hó és nap		Pályakör ferdesége °	′	″	☉ irány-ferdülése ″	☉ lát-köze ″	☾ látköze ′	″
1863. December	31	23	27	19·13	— 20·60	8·72	54	34
1864. Januarius	7	23	27	19·15	— 20 58	8·72	60	13
	14			19·17	20·57	8·72	58	51
	21			19·21	20·56	8·72	54	25
	28			19·28	20·55	8·71	54	35
„ Februarius	4	23	27	19·36	— 20·53	8·70	59	57
	11			19·43	20·51	8·69	59	17
	18			19·49	20·48	8·67	54	16
	25			19·52	20·45	8·66	54	50
„ Martius	3	23	27	19·56	— 20·41	8·65	59	26
	10			19·57	20·37	8 63	59	28
	17			19·53	20 32	8·62	54	18
	24			19·47	20·28	8·60	55	21
	31			19·38	20·24	8·58	59	3
„ Aprilis	7	23	27	19·24	— 20·20	8 56	59	8
	14			19·11	20·15	8·54	54	23
	21			18·96	20·12	8·53	55	58
	28			18·78	20·09	8·51	59	3
„ Május	5	23	27	18·60	— 20 06	8·50	58	24
	12			18·42	20·02	8·49	54	24
	19			18·25	19·99	8·47	56	32
	26			18·10	19·97	8·46	59	27
„ Junius	2	23	27	17·96	— 19·94	8·46	57	31
	9			17 83	19·93	8·45	54	18
	16			17·75	19·93	8·44	56	52
	23			17.69	19·92	8·44	60	7
	30			17·66	19·91	8·44	56	46

Pályakör ferdesége, nap irányferdülése, nap és hold látköze 1864.

Év, hó és nap		Pályakör ferdesége ° ′ ″	☉ irány-ferdülése ″	☉ lát-köze ″	☾ látköze ′ ″
1864. Julius	7	23 27 17·66	— 19·92	8·44	54 7
	14	17·68	19·93	8·44	56 56
	21	17·72	19·94	8·44	60 51
	28	17·78	19·96	8·45	56 17
„ Augustus	4	23 27 17·85	— 19·98	8·46	53 57
	11	17·92	20·00	8·47	56 49
	18	17·99	20·03	8·48	61 21
	25	18·05	20·06	8·49	56 8
„ September	1	23 27 18·10	— 20·10	8·50	53 56
	8	18·13	20·15	8·51	56 41
	15	18·11	20·19	8·53	61 21
	22	18·08	20·22	8·55	56 12
	29	18·02	20·26	8·57	54 4
„ October	6	23 27 17·93	— 20·30	8·59	56 47
	13	17·81	20·35	8·60	60 48
	20	17·67	20·39	8·62	56 20
	27	17·50	20 42	8·63	54 18
„ November	3	23 27 17·33	— 20·45	8·65	57 15
	10	17·15	20·49	8·67	59 56
	17	16·98	20·51	8·68	56 19
	24	16·82	20·54	8·69	54 31
„ December	1	23 27 16·72	— 20·57	8·70	58 5
	8	16·53	20·58	8 71	59 8
	15	16·46	20·59	8·72	56 1
	22	16·41	20·59	8·72	54 35
	29	16·38	20·60	6·72	59 2

Nap és hold sugara a közép délben 1864.

Hó és nap		☉ sugara ′ ″	☾ sugara ′ ″	Hó és nap		☉ sugara ′ ″	☾ sugara ′ ″
Januarius	1	16 17·27	15 1·8	Julius	5	15 45·05	14 53·4
	7	17·25	16 26·0		11	45·16	14 57·6
	13	17·05	16 17·5		17	45·43	16 16·5
	19	16·67	15 4·0		23	45·84	16 21·0
	25	16·12	14 43·6		29	46·42	15 12·4
	31	15·40	15 22·5				
				Augustus	4	15 47·13	14 43·6
Februarius	6	16 14·52	16 43·0		10	47·99	15 16·9
	12	13·49	15 55·1		16	48·99	16 39·8
	18	12·33	14 48·9		22	50·12	16 1·2
	24	11·04	14 52·5		28	51·36	14 52·7
Martius	1	16 9·65	15 47·1	September	3	15 52·71	14 47·5
	7	8·17	16 40·2		9	54·14	15 41·8
	13	6·61	15 28·3		15	55·65	16 44·8
	19	5·01	14 45·0		21	57·23	15 34·4
	25	3·36	15 13·6		27	58·84	14 44·4
	31	1·70	16 7·1				
				October	3	16 0·49	15 4·0
Aprilis	6	16 0·04	16 18·3		9	2·16	16 4·2
	12	15 58·39	15 5·2		15	3·82	16 29·0
	18	56·78	14 54·1		21	5·46	15 10·1
	24	55·22	15 42·1		27	7·05	14 49·2
	30	53·72	16 13·3				
				November	2	16 8·59	15 29·7
Május	6	15 52·33	15 46·5		8	10·04	16 14·8
	12	51·01	14 51·0		14	11·41	15 59·6
	18	49·80	15 15·0		20	12·66	14 53·8
	24	48·71	16 9·3		26	13·79	15 6·7
	30	47·74	16 2·1				
				December	2	16 14·78	15 57·7
Junius	5	15 46·92	15 15·6		8	15·62	16 8·3
	11	46·24	14 48·4		14	16·29	15 27·5
	17	45·71	15 44·7		20	16·80	14 47·9
	23	45·34	16 24·6		26	17·13	15 34·0
	29	45·12	16 38·4				
				1865. Jan.	1	16 17·28	16 18·3

Bolygódok

1862-ik év elejétől fogva mostanáig (1863. aug.) hét új bolygód födöztetett fel, úgymint legelőbb

(72) **Feronia** Clintonban (Amérika, Hamilton College Observatory) dr. Peters tanár által. Ezen bolygódot már 1861. május 20-án észlelték, de eleinte Maja bolygódnak tartották, mig 1862-ik év elején Safford úr Cambridgeben (a Szövetséges Országokban) ezen bolygódot újnak ismerte el, a midőn észleleteit a Maja pálya-elemeivel összehasonlítva, azt ezzel semmiféleképen meg nem egyeztethette; ezután

(73) **Clytia** 1862. aprilis 7-én Cambridge-ben (Amérika, Havard College Observatory) Tuttle úr által;

(74) **Galatea** 1862. augustus 29-én Marseille-ben Tempel úr által;

(75) **Eurydice** 1862. september 22-én Clintonban (Hamilton College Observatory) dr. Peters tanár által;

(76) **Freia** 1862. october 21-én Kopenhágában d'Arrest tanár által; továbbá

(77) **Frigga** 1862. november 12-én Clintonban (Hamilton C. Ob.) dr. Peters tanár által; végre

(78) **Diana** 1863. martius 15-én Bilkben dr. Luther R. által — födöztettek fel.

Ezek közöl

(72) Feronia

Cambridge-ben (Szöv. Orsz.) Safford úr, azután Washingtonban Ferguson J., és Hall A. urak által észleltetett. Pályaelemrendszerét először Safford úr határozta meg. Később 1862. october 12-én Clintonban dr. Peters Feronia bolygódot ismét feltalálta, észlelte, és 3 észleletből e következő elemrendszerét számította ki:

Időszak 1862. october 23·5 washingtoni k. idő

közép anomalia . . .	M =	53°	28′	4·″58	
napközel hossza . . .	π =	309	47	47·67	köz. éjnapegyen 1862·0
emelkedő pályacsomó hossza,	☊ =	207	36	20·07	
pálya hajlása	i =	5	25	55·61	
középkivüliség szöge .	φ =	6	41	17·06	
naponkinti közép mozgás .	μ =	1034‴·0617			
nagyobb féltengely logara,	loga =	0·3569735			

(73) Clytia

Cambridge-ben (Amérika, Havard College Observatory) Bond, Safford és Hall urak által, továbbá Clintonban dr. Peters által észleltetett, mely észleletekből Safford és Hall urak e bolygód pályáját meghatározták. Ezeken kivül még Kopenhágában dr. Schjellerup különösen a cambridgei észleletekből e következő elemrendszert tette közzé:

Időszak 1862. aprilis 20·70502 berl. k. idő

közép anomalia . . .	M =	117°	37′	24·″3	
napközel hossza . . .	π =	62	23	7·0	köz. éjnapegyen 1862·0
emelkedő pályacsomó hossza,	☊ =	7	23	25·6	
pálya hajlása	i =	2	27	27·8	
középkivüliség szöge . .	φ =	3	30	10·5	
naponkinti középmozgás .	μ =	811·″950			
nagyobb féltengely logara,	loga =	0·426986.			

(74) Galatea

bolygód Bilkben dr. Luther, Bécsben dr. Weisz, Berlinben dr. Förster, és Lipcsében Engelmann úr, továbbá Washingtonban Ferguson és Hall urak által szorgalmason észleltetett. Bécsben dr. Frischauf 2 bécsi és 1 bilki észleletből Galatea elemeit kiszámította, mig Tietjen úr Berlinben három berlini észleletből ugyanannak pálya elemeit határozta meg. Mind a kettőnek számítási eredményei e következők:

Időszak 1862. scpt. 16·0 berl. köz. idő

M	= 353° 48′ 52·″9	
π	= 5 42 36·5	közép éjnapegyen 1863·0
☊	= 200 29 20·2	
i	= 3 15 43·8	
φ	= 14 12 26·3	
μ	= 858·5920	
loga	= 0·410813	

Időszak 1862. oct. 28·5 berl. köz. idő

M	= 2° 20′ 49·″9	
π	= 7 38 14·4	látszó éjnapegyen 1862. oct. 10·5
☊	= 197 56 48·7	
i	= 3 58 50·9	
φ	= 13 48 58·5	
μ	= 765·9705	
loga	= 0·443863	

Ezekből látható, hogy Galatea épen a napközelben volt, mely körülmény észleletére nézve igen kedvezett.

(75) Eurydice

Körülbelül 11-ed nagyságu. Felfödözője, továbbá Bécsben dr. Weisz, és Washingtonban Ferguson és Hall urak e bolygódot szorgalmasan észlelték. Felfödözője észleleteiből, Tietjen úr pedig a cambridge-i észleletekből, Eurydice pályaelemeit e következőkben állapították meg:

Időszak 1862. nov. 0·0 washing. köz. idő

M	= 30° 0′ 10·″93	
π	= 334 40 12·13	közép éjnapegyen 1862·0
☊	= 359 52 19·09	
i	= 4 59 8·75	
φ	= 17 47 4·24	
μ	= 815·″1760	
loga	= 0·4258368.	

Időszak 1862. oct. 25·5 berl. köz. idő

M	= 28° 38′ 34″	
π	= 334 56 18·7	az időszak látszó éjnapegyene.
☊	= 359 51 21·9	
i	= 4 58 58·3	
φ	= 17 41 47·4	
μ	= 816·0800	
loga	= 0·425516	

(76) Freia

1862. oct. 21-én d'Arrest úr Kopenhágában igen kedvezőtlen időjárás alkalmával egy 12-ed nagyságu mozgó csillagot figyelemmel kísért és észlelt, melynél az eddig felfödözött bolygódokkal semmi hasonlatosságot nem vevén észre, ezen (76) bolygódnak Freia nevet adott. D'Arrest úr ezen bolygódot egy más munkája alkalmával födözte fel. D'Arrest úr 21—28 napig terjedő észleletekből e következő elemeket nyerte:

Időszak 1862. oct. 24·5 greenw. köz. idő

M = 329° 35′ 0·″6		
π = 93 43 53·2	közép éjn. 1862·0	
☊ = 213 55 49·8		
i = 1 45 49·8		
φ = 23 20 15·4		
μ = 450·‴560		
loga = 0·597503.		

Időszak mint előbb.

M = 329° 35′ 4·4	
π = 94 5 52·1	
☊ = 213 58 4·3	
i = 1 45 11·1	
φ = 23 30 37·0	
μ = 448·‴156	
loga = 0·599052.	

Freia később 13-ad nagyságu csillagra szállott le.

D'Arrest úr még egyszer 34 napig tartó észleletekből e következő elemeket számította ki:

Időszak 1862. oct. 24·5 greenw. k. idő.

M = 321° 37′ 44·″94		
π = 67 10 17·9	közép éjnapegyen 1862·0	
☊ = 212 29 32·5		
i = 2 13 3·0		
φ = 1 43 52·4		
μ = 623·‴066		
loga = 0·503649		

Mind a mellett, hogy az előbb kiszámított Freia különös pályája az észleletekkel egészen megegyezett, mégis pálya-elemrendszerének nincs semmi valószinüsége. Nevezetes lesz az mindenkorra, hogy a jelen körülményeknél fogva 4 hétre terjedő észleletek oly két egészen különböző pályával állítathatnak elő.

(77) Frigga

bolygódot felfödözője felfödözési idejekor a kedvezőtlen időjárás miatt nem észlelhette annyiszor, a mennyire szüksége lett volna pályájának meghatározására. Frigga felfödözésekor Feronia közelében volt, és valamint ez, körülbelül 12-ed nagyságu csillagnak mutatkozott. Később azonban Friggát felfödözője szorgalmasan észlelte, és 94 napig terjedő észleletekből ezen bolygódra nézve e következő elemrendszert nyerte:

Időszak 1863. jan. 0 berl. k. idő

M =	—18°	43′	34·″9	
π =	58	9	1·3	közép éjnapegyen 1863·0
☊ =	2	7	1·7	
i =	2	27	55·24	
φ =	7	48	20·42	
μ =	811·568			
loga =	0·4271211.			

Frigga közép szembenállásában 13-ad nagyságu csillagra szállott le. E bolygód fényének fehérsége meglepő vala, melylyel mintegy pont az égen csinosan ragyogott. Ezen égi jelenet igen feltünő volt, főkép a nem messze álló Feronia összehasonlításánál, mely utóbbi körülbelül ugyanazon nagyságunak látszott ugyan, de kevéssé elmosódva kékszürke fénynyel. Ezen bolygód még eddig más csillagdán nem észleltetett.

(78) Diana

nevezetű bolygód, mely dr. Luther által födöztetett fel, több csillagdán észleltetett, különösen a bécsi, berlini és bonni csillagdán, mely észleletekből Tietjen, Oppolzer és Tiele urak e következő rendszereket kapták:

Időszak 1863. mart. 31·5 berl. k. idő

M =	65°	44′	54·″3	
π =	92	16	9·3	látszó éj-egyen mart. 31·5
☊ =	339	10	12·9	
i =	11	28	56·4	
φ =	13	12	13·0	
μ =	772·″860			
loga =	0 441271			

Időszak 1863. mart. 15·0 berl. k. idő

M =	37°	50′	45·″6	
π =	123	50	48·1	közép éj-egyen 1863·0
☊ =	333	19	7·5	
i =	8	21	47·1	
φ =	11	54	3·6	
μ =	843·″740			
loga =	0·415865			

Időszak 1863. mart. 15·0 berl. k. idő

M	=	39°	50′	29·″0	
π	=	121	6	30·3	közép éjegyen 1863·0
☊	=	334	1	19·3	
i	=	8	39	4·8	
φ	=	11	59	38·8	
μ	=	833·877			
loga	=	0·419270			

1861. aug. 27-én Fontenay-ben Goldschmidt úr három hónapi fáradságos keresés után dr. Luther évkönyve segítségével az eddig kétséges „Pseudodaphne“ nevezetű bolygódot, mely most „Melete“ nevett kapott, szerencsésen ismét feltalálta. És így ezen bolygód is most már a valóban felfödözött bolygódok sorába felvétetett. Továbbá Bilkben dr. Luther megerőltetett fáradságának sikerült egy előbbi „Daphne“ nevezetü bolygódot, mely időközben elveszett, ismét feltalálni. A kedvezőtlen időjárás miatt azonban csak 14 napig lehetett észlelni, és ezek közöl is csak 4 napig pontosan.— Végre 1862. jan. 27-én dr. Luther az első megjelenése óta hasonlóképen elveszettnek vélt „Calypso“ nevezetü bolygódot ismét feltalálta, és 1862. aug. 31-én ugyanazon módon „Daphne“ feltalálását is valóban megállapította.

Dr. Luther fáradhatatlan nyomozásainak és számításainak tehát sikerült a már elveszettnek vélt Calypso és Daphne bolygódokat ismét felfödözni, mely tény megnyugtatólag hat, ha netalán jövőben a nagyobb számu bolygódok közöl egyik vagy másik hasonló sorsra jutna. De minden esetre nagy és igen elismert állhatatosság leszen szükséges ezen kitűzött czél elérésére ; mert különben épen úgy mint az üstökösöknél csak a szerencsés esettől fog függni, vajjon egy ismét-feltalálás a pályaelemek hasonlatosságából lehető lesz-e vagy nem ? Eddig már 20 bolygódnak pályája oly pontosan van meghatározva, hogy azok isméti feltalálása még azon esetre is sikerülend, ha mindjárt néhány megjelenésük nem vétetnék is tekintetbe. Ezen bolygódok mindannyian fényerejöknél fogva világosabb és körülbelül 10-ed nagyságu bolygódokhoz tartoznak.

1810-ik évben Gauss Pallas bolygódnak, mely már 9 év óta fel volt födözve, és már hatszor szembenállásában észlelve, ész-

lelt 4 szembenállásának tiszta kerülékes helyzeteiből tisztán kerülékes pályáját meghatározta, melyekből csak azután számíthatta ki háborait; most azonban a bolygód kétszeri szembenállásánál a háborok már tekintetbe vétetnek. Megjegyzésre méltó még az is, hogy ha az újabb bolygódok már akkor födöztettek volna fel, azok észlelése alig sikerülhetett volna, ha meggondoljuk, hogy azon időben mily sok fáradságba került a 4 régi bolygódok szemmel tartása, holott azok világossága az újabb bolygódok világosságát kétségtelenül felülhaladja. A műszerek nagysága és tökéletesítése, melylyekkel jelenleg a csillagok észleltetnek, e tekintetben tetemes feldolgozandó anyagot nyújtott, és egyszersmind az ehhez tartozó elméletnek és alkalmazásának tökéletesítését és kiművelését is eszközölte. Ha továbbá meggondoljuk, hogy jelenleg a csillagászok jobb műszerekkel már a 13-ad nagyságu bolygódokra is leszállottak: akkor nem lehet a határt kijelölni meddig fog a bolygódok szaporódása tartani; és mindaddig, mig a mozgás észrevételén kivül a bolygód jövő menetének meghatározására egyéb kísérlet nem tétetik, előre látható, hogy a csillagászatnak ezen része az üstökös csillagászattal egészen ugyanazon jelleggel bir, miszerint azok csak annyira határoztatnak meg, hogy azokat utóbb is biztosan fel lehessen találni és megismerni. Azt mondja Encke jeles berlini csillagász, — kinek vezetése alatt történik a bolygódok pályaelemeinek meghatározása, — legalább annyit ohajtanánk, hogy az eddig ismert bolygódok addig nyomoztatnának, mig a kényelmesebb módszereknél az anyag meg lenne az általános háborok meghatározására, melyből azután a lehetőleg tökéletes elméletet lehetne lehozni. Szükséges leszen tehát a bolygódok évkönyveit mindig tovább-tovább előre elkészítni; mivel minden bolygód számítója azon természetes óhajtól van áthatva, miszerint a legközelebbi elemeinek kiszámítására a lehető legújabb észleleteket használhassa, mert bármely határral nem lesz megelégedve. Egy mód volna a folytonos javítások rövidítésére, melyek a csillagászatban a legfáradságosabbak, ha tudniillik az általános háborok, és a hozzá tartozó táblák megvolnának, úgy hogy csak az évi eltérések valamely álló alapra vonatkozólag jegyeztetnének fel, melyeket azután csak több évek után kellene összeállítani. De bármily háládatosak is a jelenlegi fáradságok ezen terjedel-

mes munkákra nézve, még is az égitestek számainak növekedésével nincs reménység, hogy ezen czél valaha elérhető volna.

Ezek után a bolygódokra nézve háromféle táblákat bocsátunk közre, melyeknek összeállítására e következőket jegyezzük meg: az első összeállítás magában foglalja a bolygódok jegyzékét felfödözésök ideje szerint, különösen a bolygódok felfödözése idejét és helyét, és a felfödöző nevét; a második tartalma a régi és újabb bolygódok szembenállása a nappal, azok fényereje és fénynagysága; végre a harmadikban a bolygódok pályaelemrendszerei, különösen azok időszaka, közép hossza és anomaliája, napközel és emelkedő pálya-csomó hossza, pálya-hajlása a nappálya irányában, középkivüliség szöge, naponkénti közép mozgás és a nagyobb féltengely logara, foglaltatnak.

Bolygódok jegyzéke felfödözésök ideje szerint.

Bolygód jegye és neve	felfödözés ideje	felfödözés helye	felfödöző neve
(1) Ceres	1801. januarius 1-én	Palermo	Piazzi
(2) Pallas	1802. martius 28-án	Bréma	Olbers
(3) Juno	1804. september 1-én	Lilienthal	Harding
(4) Vesta	1807. martius 29-én	Bréma	Olbers
(5) Astraea	1845. december 8-án	Driesen	Hencke
(6) Hebe	1847. julius 1-én	Driesen	Hencke
(7) Iris	„ augustus 13-án	London	Hind
(8) Flora	„ october 18-án	London	Hind
(9) Metis	1848. aprilis 26-án	Markree	Graham
(10) Hygiea	1849. aprilis 12-én	Nápoly	de Gasparis
(11) Parthenope	1850. május 11-én	Nápoly	de Gasparis
(12) Victoria	„ september 13-án	London	Hind
(13) Egeria	„ november 2-án	Nápoly	de Gasparis
(14) Irene	1851. május 19-én	London	Hind
(15) Eunomia	„ julius 29-én	Nápoly	de Gasparis
(16) Psyche	1852. martius 17-én	Nápoly	de Gasparis
(17) Thetis	„ aprilis 17-én	Bilk	Luther
(18) Melpomene	„ junius 24-én	London	Hind
(19) Fortuna	„ augustus 22-én	London	Hind
(20) Massalia	„ september 19-én	Nápoly	de Gasparis
(21) Lutetia	„ november 15-én	Paris	Goldschmidt
(22) Calliope	„ november 16-án	London	Hind
(23) Thalia	„ december 15-én	London	Hind
(24) Themis	1853. aprilis 5-én	Nápoly	de Gasparis
(25) Phocaea	„ aprilis 6-án	Marseille	Chacornac
(26) Proserpina	„ május 5-én	Bilk	Luther

Bolygódok jegyzéke felfödözésök ideje szerint.

Bolygód jegye és neve	felfödözés ideje	felfödözés helye	felfödöző neve
(27) Euterpe	1853. november 8-án	London	Hind
(28) ♈ Bellona	1854. martius 1-én	Bilk	Luther
(29) Amphitrite	„ martius 1-én	London	Marth
(30) Urania	„ julius 22-én	London	Hind
(31) Euphrosyne	„ september 1-én	Washingt.	Ferguson
(32) Pomona	„ october 26-án	Páris	Goldschmidt
(33) Polyhymnia	„ october 28-án	Páris	Chacornac
(34) Circe	1855. aprilis 6-án	Páris	Chacornac
(35) ♎ Leucothea	„ aprilis 19-én	Bilk	Luther
(36) Atalanta	„ october 5-én	Páris	Goldschmidt
(37) † Fides	„ october 5-én	Bilk	Luther
(38) Leda	1856. januarius 12-én	Páris	Chacornac
(39) Laetitia	„ februarius 8-án	Páris	Chacornac
(40) Harmonia	„ martius 31-én	Páris	Chacornac
(41) Daphne	„ május 22-én	Páris	Goldschmidt
(42) Isis	„ május 23-án	Oxford	Pogson
(43) Ariadne	1857. aprilis 15-én	Oxford	Pogson
(44) Nysa	„ május 27-én	Páris	Goldschmidt
(45) Eugenia	„ junius 27-én	Páris	Goldschmidt
(46) Hestia	„ augustus 16-án	Oxford	Pogson
(47) Aglaja	„ september 15-én	Bilk	Luther
(48) Doris	„ september 19-én	Páris	Goldschmidt
(49) Pales	„ september 19-én	Páris	Goldschmidt
(50) Virginia	„ october 4-én	Washingt.	Ferguson
(51) Nemausa	1858. januarius 22-én	Nimes	Laurent
(52) Europa	„ februarius 4-én	Páris	Goldschmidt

Bolygódok jegyzéke felfödözésök ideje szerint.

Bolygód jegye és neve	felfödözés ideje	felfödözés helye	felfödöző neve
(53) Calypso	1858. aprilis 4-én	Bilk	Luther
(54) Alexandra	„ september 10-én	Páris	Goldschmidt
(55) Pandora	„ september 10-én	Albany	Searle
(56) Melete (Pseud.)	1857. september 9-én	Páris	Goldschmidt
(57) Mnemosyne	1859. september 22-én	Bilk	Luther
(58) Concordia	1860. martius 24-én	Bilk	Luther
(59) Elpis (Olympia)	„ september 12-én	Páris	Chacornac
(60) Danaë	„ september 9-én	Páris	Goldschmidt
(61) Echo (Titania)	„ september 15-én	Washingt.	Ferguson
(62) Erato	„ september 14-én	Berlin	Förster és Lesser
(63) Ausonia	1861. februarius 10-én	Nápoly	de Gasparis
(64) Angelina	„ martius 4-én	Marseille	Tempel
(65) Cybele(Maxim.)	„ martius 8-án	Marseille	Tempel
(66) Maja	„ aprilis 9-én	Cambrige (Szöv.Or.)	Tuttle
(67) Asia	„ aprilis 17-én	Madras	Pogson
(68) Leto	„ aprilis 29-én	Bilk	Luther
(69) Hesperia	„ aprilis 29-én	Mailand	Schiaparelli
(70) Panopaea	„ május 5-én	Páris	Goldschmidt
(71) Niobe	„ augustus 13-án	Bilk	Luther
(72) Feronia	„ május 20-án	Clinton	Peters és Safford
(73) Clytia	1862. aprilis 7-én	Cambridge	Tuttle
(74) Galatea	„ augustus 29-én	Marseille	Tempel
(75) Eurydice	„ september 22-én	Clinton	Peters
(76) Freia	„ october 21-én	Kopenhág.	d'Arrest
(77) Frigga	„ november 12-én	Clinton	Peters
(78) Diana	1863. martius 15-én	Bilk	Luther

A régibb bolygódok szembenállás-évkönyvei 1864-re.

Bolygód	Hó és nap		Bolygód egyen. emelk. ór. p.	Bolygód elhajlása ° ′
① ⚳ Ceres	October	5	1 35	—5 30
		6	35	34
		7	34	38
		8	33	42
		9	32	46
		10	31	50
	☍	11	30	54
		12	30	57
		13	29	—6 1
		14	28	4
		15	27	7
		16	26	10
		17	25	13
		18	24	15

① ⚳ ☍ a ☉-al Oct. 11-én 7 ór. 27 p. 24 m.p.e.
Fényereje . . . = 0·769
Fény-nagysága . = 7·7

Bolygód	Hó és nap		Bolygód egyen. emelk. ór. p.	Bolygód elhajlása ° ′
② ⚴ Pallas	Augustus	25	22 25	+5 38
		26	24	27
		27	23	15
		28	23	3
		29	22	+4 51
		30	21	39
	☍	31	20	27
	September	1	19	15
		2	19	3
		3	18	+3 50
		4	17	38
		5	17	25
		6	16	13
		7	15	0

② ⚴ ☍ a ○-al Aug. 31-kén 9 ór. 27 p. 6 mp. e.
Fényereje . . . = 0·437
Fény-nagysága . = 9·0

Bolygód	Hó és nap		Bolygód egyen. emelk. ór. p.	Bolygód elhajlása ° ′
③ ⚵ Juno	Május	30	17 8	—4 18
		31	7	15
	Junius	1	17 6	—4 13
		2	5	11
		3	4	9
		4	3	7
	☍	5	3	5
		6	2	3
		7	1	2
		8	0	0
		9	16 59	—3 59
		10	58	58
		11	57	57
		12	57	56

③ ⚵ ☍ a ☉-al Jun. 5-én 0 ór. 29 p. 22 mp. e.
Fényereje . . . = 0·348
Fény-nagysága . = 9·8

Bolygód	Hó és nap		Bolygód egyen. emelk. ór. p.	Bolygód elhajlása ° ′
④ ♀ Venus	Nem jő a nappal szembenállásba.			

Újabb bolygódok.

Bolygód jegye és neve	Szembenállása a nappal	Fény-ereje	fény-nagy-sága
(5) Astraea	Az évkönyve még hiányzik.		
(6) Hebe	„ „ „ „		
(7) Iris	1863. nem jő a nap. szemben.		
(8) Flora	„ Sept. 8. 5 ó. 29 p. 23 mp. r.	2·08	8·1
(9) Metis	„ Máj. 30. 9 ó. 23 p. 8 mp. e.	0·548	9·5
(10) Hygiea	Az évkönyve még hiányzik.		
(11) Parthenope	„ „ „ „		
(12) Victoria	1863. Febr. 9. 6ó. 52p. 37mp. e.	0·37	11·1
(13) Egeria	1864. Jan. 10. 2ó. 36p. 36mp. e.	1·46	9·0
(14) Irene	1863. Febr. 24. 0 ó. 35p. 1mp. r.	2·39	8·7
(15) Eunomia	„ Apr. 19. 0 ór. 50p. 37mp. r.	0·41	9·5
(16) Psyche	„ Apr. 29. 11ó. 13p. 33mp. r.	0·58	
(17) Thetis	„ Jan. 8. 10 ó. 44 p. 7 mp. e.	0·57	10·5
(18) Melpomene	„ Nov. 8. 10. ó. 46p. 13mp. e.	3·34	8·1
(19) Fortuna	„ Jun. 24. 10ó. 37. p. 45mp. e.	0·77	9·8
(20) Massalia	„ Aug. 30. 6ó. 15p. 38. mp. r.	0·84	9·5
(21) Lutetia	„ Aug. 24. 3ó. 11p. 31mp. e.	2·72	9·3
(22) Calliope	Az évkönyve még hiányzik		
(23) Thalia	„ „ „ „		
(24) Themis	1863. nem jő a nap. szembenál.		
(25) Phocaea	„ Jan. 13. 5ó. 23p. 30mp. e,	0·28	12·2
(26) Proserpina	Az évkönyve még hiányzik		
(27) Euterpe	1863. Jul. 23. 10ó. 49p. 29mp. r.	0·51	10·9
(28) Bellona	„ Febr. 7. 4 ó. 28p. 37mp. e.	2·26	9·4
(29) Amphitrite	„ Jun. 30. 9ó. 13p. 20 mp. r.	0·77	9·4
(30) Urania	1863. nem jő a nap. szemb.		

Ujabb bolygódok.

Bolgód jegye és neve	Szembenállása a nappal	fény-ereje	fény-nagy-sága
(31) Euphrosyne	Az évkönyve még hiányzik.		
(32) Pomona	„ „ „ „		
(33) Polyhymnia	1863. Máj. 28. 3 ó. 33 p. 9 mp. r.	1·59	
(34) Circe	„ nem jő a nap. szemben.		
(35) ♐ Leucothea	„ Nov. 16. 2 ór. 29 p. 39 mp. e.	0·47	
(36) Atalanta	„ Máj. 25. 6 ó. 26 p. 49 mp. e.	0·307	13·0
(37) † Fides	„ Jul. 21. 7 ó. 57 p. 34 mp. e.	0·66	11·2
(38) Leda	Az évkönyve még hiányzik		
(39) Laetitia	1863. Nov. 12. 7 ó. 11 p. 2 mp. e.	1·50	9·0
(40) Harmonia	„ Apr. 29. 5 ó. 6 p. 43. mp. e.	0·83	9·3
(41) Daphne	Az évkönyve még hiányzik		
(42) Isis	1863. Mart. 13. 7 ó. 1 p. 31 mp. r.	0·44	11·6
(43) Ariadne	„ Jan. 29. 2 ó. 25 p. 3 mp. r.	0·49	10·9
(44) Nysa	„ nem jő a nap. szenben.		
(45) Eugenia	Az évkönyve még hiányzik.		
(46) Hestia	„ „ „ „		
(47) Aglaja	1864. Jan. 1. 10 ó. 48 p. 19 mp. e.	0·595	11·7
(48) Doris	1863. Oct. 17. 11. ó. 3 p. 45 mp. r.	1·298	10·7
(49) Pales	„ Dec. 2. 5. ó. 16 p. 37 mp. e.	3·21	9·6
(50) Virginia	„ Jan. 27. 11 ó. 10 p. 37 mp. e.	0·730	12·0
(51) Nemausa	„ Sept. 23. 8 ó. 3 p. 51 mp. e.	0·71	10·0
(52) Europa	„ Jan. 8.		9·6
(53) Calypso	1863. Jun. 1. 0 ó. 20 p. 12 mp. r.	0·434	11·9
(54) Alexandra	Az évkönyve még hiányzik.		

Újabb bolygódok.

Bolygód jegye és neve	Szembenállása a nappal	fény-ereje	fény-nagy-sága
(55) Pandora	1863. Nov. 28. 2ó. 24p. 19mp. e.	1·627	10 3
(56) Melete (Pseud.)	1862. Dec. 10. 4ó. 21p. 59mp. e.	0·434	12.9
(57) Mnemosyne	Az évkönyve még hiányzik.		
(58) Concordia	„ „ „ „		
(59) Elpis (Olympia)	1863. Apr. 23. 7ó. 42p. 25mp. e.	0·58	11·9
(60) Danaë	Az évkönyve még hiányzik.		
(61) Echo (Titania)	1863. Jul. 3. 8ó. 54 p. 38mp. r.	0·42	12·4
(62) Erato	„ Mart. 26. 6ó. 43p. 34mp. e.	0·52	12·6
(63) Ausonia	„ Dec. 21. 7 ó. 15p. 52mp. r.	0·51	11·0
(64) Angelina	Az évkönyve még hiányzik.		
(65) Cybele (Maxim.)	„ „ „ „		
(66) Maja	„ „ „ „		
(67) Asia	1863. nem jő a nap. szemb.		
(68) Leto	Az évkönyve még hiányzik.		
(69) Hesperia	„ „ „ „		
(70) Panopaea	„ „ „ „		
(71) Niobe	1863. nem jő a nap. szemb.		
(72) Feronia	Az évkönyve még hiányzik.		
(73) Clytia	„ „ „ „		
(74) Galatea	„ „ „ „		
(75) Eurydice	„ „ „ „		
(76) Freia	„ „ „ „		
(77) Frigga	„ „ „ „		
(78) Diana	„ „ „ „		

I.

Bolygódok pálya-

Bolygód jegye és neve	időszak berl. k. idő	közép hossz			közép anomalia			napközel hossza		
		°	′	″	°	′	″	°	′	″
(1) ⚳ Ceres	1863. jul. 15·0	288	13	53	139	40	42	148	33	11
(2) ⚴ Pallas	„ jul. 1·0	262	1	44	139	54	20	122	7	24
(3) ⚵ Juno	„ apr. 2·5	170	51	31	116	28	33	54	22	58
(4) ⚶ Vesta	„ nov. 16·5	50	48	42	160	13	11	250	35	31
(5) ⚷ Astraea	1850. jan. 0·0	80	56	3	306	20	27	134	35	36
(6) ⚸ Hebe	1862. máj. 31·0	269	8	17	253	46	4	15	22	13
(7) ⚹ Iris	1860. febr. 9·0	114	59	24	78	29	43	41	29	41
(8) ⚺ Flora	1848. jan. 1·0	68	48	32	35	54	4	32	54	28
(9) ⚻ Melis	1863. máj. 30·0	248	1	49	176	29	30	71	32	19
(10) ⚼ Hygiea	1851. sept. 17·0	354	47	48	126	59	49	227	47	59
(11) ⚽ Parthenope	1862. jul. 21·0	304	57	5	347	36	0	317	21	5
(12) ⚾ Victoria	1851. jan. 0·0	7	42	5	66	2	40	301	39	25
(13) Egeria	1864. jan. 10·0	111	51	59	352	51	43	119	0	16
(14) Irene	1857. nov. 5·0	63	39	50	244	12	55	179	26	55
(15) ⚿ Eunomia	1854. jan. 0·0	149	57	32	122	5	32	27	52	1
(16) Psyche	1860. jan. 1·0	346	47	5	333	43	49	13	3	16
(17) ⛢ Thetis	„ jul. 12·0	245	5	1	344	24	53	260	40	8
(18) Melpomene	1854. jan. 0·0	95	10	8	80	4	37	15	5	31
(19) Fortuna	1860. nov. 8·0	41	51	14	11	21	41	30	29	32
(20) Massalia	1863. aug. 29·5	351	2	40	252	36	17	98	26	22
(21) Lutetia	1853. jan. 2·0	41	24	2	74	20	50	327	3	12
(22) Calliope	1860. jan. 0·0	224	46	27	168	12	14	56	34	13
(23) Thalia	„ sept. 17·0	20	39	58	256	35	38	124	4	20
(24) Themis	1858. apr. 14·0	130	4	39	350	56	33	139	8	5
(25) Phocaea	1863. jan. 13·0	108	4	28	165	10	29	302	53	58
(26) ⚾ Proserpina	1857. mart. 20·0	181	21	21	306	3	54	235	17	27

-elemrendszerei. I.

	emelkedő pálya-csomó hossza	pálya hajlása	közép-kivüliség szöge	naponkénti közép mozgás	nagyobb féltengely logara
	° ′ ″	° ′ ″	° ′ ″	″	
(1)	80 48 29	10 37 31	4 38 11	771·56362	0·4417565
(2)	172 41 45	34 43 10	13 54 12	770·39363	0·4421959
(3)	171 2 42	13 2 43	14 47 25	812·19820	0·4268964
(4)	103 26 56	7 8 4	5 6 40	977.67614	0·3732078
(5)	141 24 49	5 19 35	10 57 8	857·94857	0·4110302
(6)	138 37 21	14 46 38	11 42 21	939·80679	0·3846453
(7)	259 47 16	5 27 57	13 22 13	962·5112	0·3777339
(8)	110 17 49	5 53 8	9 0 56	1086·33098	0·3426963
(9)	68 31 58	5 36 7	7 6 45	962·7015	0·3776765
(10)	287 38 34	3 47 9	5 46 17	634·84912	0·4982241
(11)	125 5 56	4 37 1	5 40 58	923·88568	0·3895922
(12)	235 34 42	8 23 18	12 38 45	994·83472	0·3681389
(13)	43 19 45	16 31 55	4 58 36	858·05074	0·410996
(14)	86 40 15	9 7 5	9 30 42	851·49471	0·4132165
(15)	293 52 15	11 44 17	10 47 32	825·4550	0·422209
(16)	150 34 16	3 4 5	7 43 50	709·9135	0·465867
(17)	125 21 37	5 36 6	7 20 1	912·2132	0·3932735
(18)	150 3 50	10 9 17	12 34 20	1020·1198	0·360903
(19)	211 27 18	1 32 30	9 2 47	930·04477	0·3876685
(20)	206 42 31	0 41 11	8 17 48	949.01849	0·381821
(21)	80 27 49	3 5 10	9 19 34	933·55542	0·3865777
(22)	66 36 22	13 45 28	5 51 7	714·95583	0·4638182
(23)	67 38 37	10 13 12	13 24 38	832·8185	0·419637
(24)	36 9 10	0 48 53	6 43 12	637·09299	0·4972025
(25)	214 3 0	21 34 55	14 45 40	954·32222	0·380208
(26)	45 53 19	3 35 40	5 1 16	819·68153	0·4242410

II. **Bolygódok pálya-**

Bolygód jegye és neve	időszak berl. k. idő	közép hossz ° ′ ″			közép anomalia ° ′ ″			napközel hossza ° ′ ″		
(27) Euterpe	1863. jul. 23·0	311	56	5	224	15	56	87	40	9
(28) ♃ Bellona	1862. mart. 24·0	66	3	57	303	8	28	122	55	30
(29) Amphitrite	1863. jun. 30·0	283	40	59	226	17	46	57	23	12
(30) Urania	1862. dec. 17·0	73	59	10	43	6	20	30	52	50
(31) Euphrosyn.	„ mart. 9·0	155	10	34	60	55	28	94	15	6
(32) Pomona	1858. jan. 5·0	57	34	54	223	13	32	194	21	22
(33) Polyhymnia	1863. jan. 0·0	255	13	32	273	10	2	342	3	30
(34) Circe	„ jan. 3·0	105	34	22	315	19	37	150	14	45
(35) Leucothea	„ jan. 0·0	9	18	35	167	59	21	201	19	44
(36) Atalanta	1861. jan. 0·0	71	20	47	28	42	27	42	38	20
(37) † Fides	1855. nov. 16·0	32	15	32	326	9	49	66	5	44
(38) Leda	1856. jan. 0·0	112	58	28	12	6	43	100	51	44
(39) Laetitia	„ jan. 1·0	146	41	35	144	29	58	2	11	37
(40) Harmonia	1861. nov. 18·0	69	52	0	69	38	29	0	13	32
(41) Daphne	1862. sept. 5·5	322	35	40	88	51	18	233	44	22
(42) Isis	1860. jan. 1·0	247	45	49	289	46	12	317	59	38
(43) Ariadne	1863. jan. 0·0	132	1	30	214	10	40	277	50	50
(44) Nysa	1860. jan. 28·0	116	18	12	4	49	42	111	28	30
(45) Eugenia	1858. jan. 0·0	294	35	3	64	43	10	229	51	53
(46) Hestia	1863. jan. 0·0	86	7	34	91	23	38	354	43	56
(47) Aglaja	1859. jun. 17·0	116	34	11	162	41	11	313	53	1
(48) Doris	1858. febr. 3·0	16	6	47	299	14	9	76	52	39
(49) Pales	„ febr. 23·0	31	25	12	258	33	26	32	51	47
(50) Virginia	1863. jan. 0·0	89	16	52	79	25	22	9	51	30
(51) Nemausa	1862. máj. 13·0	226	3	28	51	29	11	174	34	18
(52) Europa	1858. jan. 0·0	136	20	51	34	25	54	101	54	57

	emelkedő pálya-csomó hossza ° ′ ″	pálya hajlása ° ′ ″	közép-kivüliség szöge ° ′ ″	naponkénti közép mozgás ″	nagyobb féltengely logara
(27)	93 46 22	1 35 30	9 59 54	987·23265	0·370392
(28)	144 41 10	9 21 26	8 37 58	766·12228	0·4438057
(29)	356 28 38	6 7 50	4 13 53	869 48209	0·407164
(30)	308 16 8	2 6 2	7 19 54	975·32018	0·373907
(31)	31 28 40	26 26 0	12 36 1	632·5073	0·4992941
(32)	220 48 4	5 29 5	4 43 44	852·82900	0·4127627
(33)	9 10 7	1 56 39	19 43 14	728·8642	0·458240
(34)	184 42 23	5 26 38	6 3 45	805·53037	0·4292831
(35)	355 51 46	8 10 37	12 21 48	680·7983	0·477992
(36)	359 10 46	18 41 52	17 17 6	778·94180	0·439001
(37)	8 9 19	3 7 9	10 4 40	826·068154	0·4219938
(38)	296 27 35	6 58 25	8 56 31	782·2500	0·4377740
(39)	157 20 7	10 20 58	6 22 44	769·6480	0·442477
(40)	93 35 6	4 16 3	2 40 35	1039·4485	0·3554690
(41)	179 6 50	14 38 49	16 47 28	728·320	0·458452
(42)	84 31 11	8 34 30	13 2 21	930·9178	0·3873968
(43)	264 35 53	3 27 39	9 38 53	1084·8732	0·343085
(44)	130 59 42	3 41 37	8 38 54	940·52938	0·3844228
(45)	148 5 52	6 34 57	4 43 2	790·73525	0·4346503
(46)	181 33 41	2 17 37	9 28 40	883·72626	0·4024592
(47)	4 11 52	5 0 10	7 36 30	725·89432	0·4594221
(48)	185 14 13	6 29 40	4 24 47	674·12401	0·4926794
(49)	290 28 5	3 8 33	13 43 49	655·13250	0·4891160
(50)	173 36 12	2 47 37	16 41 53	822·62423	0·4232034
(51)	175 41 14	9 56 56	3 49 22	975 26853	0·3739218
(52)	129 57 17	7 24 40	5 49 27	650.1472	0·4913299

III. **Bolygódok pálya-**

Bolygód jegye és neve		időszak berl. k. idő	középhossz °	′	″	közép anomalia °	′	″	napközel hossza °	′	″
(53)	Calypso	1863. máj 31·5	239	19	17	146	31	41	92	47	36
(54)	Alexandra	1858. dec. 30·0	346	27	22	52	11	22	294	16	1
(55)	Pandora	„ dec. 30·0	28	26	58	16	58	19	11	28	39
(56)	Melete (Ps.)	1862. dec. 18·0	62	16	46	128	39	8	293	37	38
(57)	Mnemosyn.	1860. jan. 1·0	28	35	26	335	42	13	52	53	13
(58)	Concordia	„ jan. 0·0	162	28	26	342	11	2	180	17	24
(59)	Elpis (Oly.)	1863. jan. 0·0	190	6	19	173	11	34	16	54	44
(60)	Danaë	1862. jan. 0·0	73	6	25	90	22	13	342	44	13
(61)	Echo (Tit.)	1863. jan. 0·0	232	27	12	133	56	55	98	30	17
(62)	Erato	„ mart. 25·5	176	1	23	142	1	15	34	0	8
(63)	Ausonia	1861. mart. 5·0	177	7	9	267	26	8	269	41	1
(64)	Angelina	„ mart. 11·0	163	52	5	43	48	11	120	3	55
(65)	Cybele (M.)	„ jan. 0·0	179	22	42	282	2	39	257	20	2
(66)	Maja	„ máj. 27·0	188	39	6	150	26	3	38	13	3
(67)	Asia	1862. jan. 0·0	313	38	23	7	19	35	306	18	48
(68)	Leto	„ jan. 0·0	282	33	47	283	36	15	358	57	32
(69)	Hesperia	1861. jun. 3·0	164	2	21	52	53	39	111	8	42
(70)	Panopaea	„ jun. 0·0	250	34	16	310	46	45	299	47	32
(71)	Niobe	1862. jan. 0·0	343	0	14	124	1	27	221	58	47
(72)	Feronia										
(73)	Clytia										
(74)	Galatea										
(75)	Eurydice										
(76)	Freia										
(77)	Frigga										
(78)	Diana										

	emelkedő pálya-csomó hossza	pálya hajlása	közép-kivüliség szöge	naponkénti közép mozgás	nagyobb féltengely logara
	° ′ ″	° ′ ″	° ′ ″	″	
53	144 1 53	5 6 43	11 45 38	836·21433	0·418460
54	313 49 27	11 46 58	11 27 37	795·633871	0·4328622
55	10 57 29	7 13 28	8 9 56	773·98506	0·4408494
56	194 25 59	8 1 51	13 42 44	847·75637	0·4144904
57	200 5 25	15 8 2	5 58 34	632·46330	0·4993142
58	161 11 40	5 1 7	2 18 8	802·2385	0·4304687
59	170 22 31	8 37 41	6 44 22	793·6396	0·4435889
60	334 16 58	18 16 33	9 41 49	681·4933	0.4776966
61	191 59 47	3 34 19	10 38 45	958·44825	0·3789586
62	126 12 55	2 12 24	9 50 42	640·53964	0·4956408
63	338 3 49	5 46 55	7 9 53	958·02928	0·3790852
64	311 15 26	1 20 1	8 5 6	807·764	0·428483
65	158 59 46	3 28 6	6 30 44	566·330	0·531290
66	8 13 12	3 2 25	7 41 46	816·2381	0·4254598
67	202 40 10	5 59 27	10 39 8	942·3430	0·3838650
68	44 37 55	8 10 17	9 46 31	789·8000	0·434993
69	186 59 4	8 28 25	10 3 4	684·585	0·476387
70	48 16 28	11 31 57	11 14 45	832·3233	0·4198097
71	316 18 48	23 18 30	10 0 17	775·44357	0.4403043
72					
73					
74					
75					
76					
77					
78					

Üstökösök.

1862-ik évben három üstökös födöztetett fel, ha a Pulkován észlelt távcsövi üstököst és az Encke üstökösét, mely ismét megjelent, tekintetbe nem vesszük. Ezek közöl a második a naprendszerünkhöz tartozik, mivel pályája kerülék, és keringési ideje körülbelül 124 év.

1862. jan. 8-án dr. Winnecke Pulkován egy új üstököst födözött fel, mely üstökös világos 3′—4′-nyi nagyságu, határozatlan mag nélkül ugyan, de közepe felé erősen sűrüdött. Ezen üstökös a nem kedvező időjárás miatt az altonai csillagdán csak jan. 18-án volt feltalálható, mely napon azonban biztos észlelést, a látcsőnek a láttér közepébei beállításával, nem lehetett elérni; azonban következő napon ugyanazon üstököst a Repsold-féle egyenlítő műszerrel észlelték. Az üstökös az egyenlítő műszer távcsővében mint gyenge köd jelent meg, körülbelül 2′-nyi átmérővel, meg nem ismerhető maggal.

Kevés számu észleleteiből pályáját meg nem lehetett határozni; azért ezen üstökös a valóban felfödözöttek közé fel nem vehető.

1862. I. üstökös.

1862. jul. 2-án Tempel Vilmos úr Marseille-ben éjfél körül egy igen szép üstököst födözött fel a Cassiope β-jánál. Schmidt Gyula úr Athenában ugyanazon üstököst jul. 2-án már 10 ½ órakor este födözte fel, és jul. 24-ig szorgalmasan észlelte; de a körös kicsinmérőn egyszer sem lehetett azt pontosan észlelni, mert a fénynek központi sűrítése sok helyet foglalt el, és a mag tisztán soha se vala látható. Az üstökös nagysága 20′—25′-nyi, jul. 3-án reggel 2 órakor szabad szemmel is látható volt, és az An-

dromeda nagy köde fényének felével lehetett egyenlő. Nehezen megismerhető $\frac{1}{2}$ foknyi hosszaságu farka a nappal ellenkező irányban volt. Ezen üstökös jegye 1862. I.

Ezen üstökösnek rendkivül sebes mozgása a körös kicsinmérőn tett észleleteknél nagyobb javítások munkába vételét vonta maga után, azért az észleletek nem pontosak. Ezen üstökös még az albanyi és clintoni csillagdán is észleltetett.

Az észleletekből dr. Weiss Bécsben és dr. Seeling Altonában ezen üstökösre nézve e következő hajtalékos elemeket számítottak ki:

napközel ideje	T =	1862. jun. 22·5420	gr. k. idő
napközel hossza . . .	π =	298° 25′·2	közép éjegyen
emelk. p. csomó hossza . .	☊ =	324 3·4	1862·0
pálya hajlása	i =	8 14·2	
napközeltáv logara . .	logq. =	9·99242	
mozgása		jegyellenes.	

napközel ideje	T =	1862. jun. 22·06776	b. k. idő
napközel hossza	π =	299° 20′ 27″·0	közép éjnapegyen 1862·0
emelkedő p. csomó hossza .	☊ =	326 32 53·5	
pálya hajlása	i =	7 54 26·1	
napközeltáv logara . .	logq. =	9·991818	
mozgása		jegyellenes.	

Ezen üstökösnek pályája az eddig kiszámítottak pályáihoz nem hasonlít.

Ezen elemek alapján jul. 15-én a bécsi csillagdán egy 9 lábnyi fénytörővel fel akarták keresni, de nem sikerült; hihetőleg a holdvilág elvette az üstökös gyenge világát. Ezen időtől fogva az ég nem volt tiszta az esti órákban.

Ezen üstökösnek sebes menetéből, és az egyenlítő és nappálya sarkaihoz való közeledéséből, továbbá csekély hajlásából, végre azon körülményből, miszerint mozgása földünk mozgási irányával ellenkező volt, és így ezek sebességeik összegével futottak egymás mellett el, magyarázható annak csekély távolsága a földtől (ugyanis jul. 4-én dél tájban a földtől körülbelül 1 $\frac{3}{4}$ millio geogr. mértföldre volt). Ezen utóbbi körülmény okozta egyszersmind fénye sebes fogyását.

1862. II. üstökös.

Dr. Pacinotti Antal jul. 22-én Florencziában egy új üstököst födözött fel, melyet jul. 26-án dr. Schjellerup Kopenhágában is észrevett. Fejének fénye a hatod nagyságu csillagokéval egyenlő, megerőltetéssel szabad szemmel is látható volt. Egy keskeny de egyenes 1 $^1/_2$ ^{0}-nyi hosszaságu fark nyúla el felette. A feje közepén a sűrüsödés igen nagy volt, mégis a mag rosszul volt határolva, tehát pontosan nem lehetett észlelni. Az üstökös legyező alaku volt. A látszó fénylepel része 8′-nyi átmérőjü. Ezen üstökös jegye 1862. II.

Aug. 31-én érte el legnagyobb fényét, és ekkor 2-od nagyságu csillaggal vala egyenlő. Sept. 13-án a leszálló pálya csomójában volt. A naptóli távolsága ekkor 1·02 volt, tehát földünk pályájához igen közel állott.

Ezen üstökös a florencziai, milánói, kopenhágai, altonai, bécsi, lipcsei, genfi, cambridgei, upsalai, berlini, leytoni, pulkovai és clintoni csillagdán észleltetett. Ezen észleletekből a többiek között dr. Horstein Bécsben és dr. Schjellerup Kopenhágában e következő hajtalékos elemeket számitották ki:

napközel ideje	T = 1862. aug. 23·71395 berl. k. idő		
napközel hossza	π = 344° 16′ 13·″6		közép éjnap-
emelk. p. cs. hossza . . .	☊ = 137 4 32·8		egyen 1862·0
pálya hajlása	i = 66 3 4·1		
napközeltáv logara . .	logq. = 9·9847732		
napközépi mozgása	jegyellenes.		

napközel ideje	T = 1862. aug. 23·57721 berl. k. idő		
napközel hossza	π = 344° 24′ 35·″2		közép éjnap-
emelk. p. cs. hossza . . .	☊ = 137 3 16·4		egyen 1862·0
pálya hajlása	i = 66 3 41·0		
napközeltáv logara . .	logq. = 9·984932		
napközépi mozgása	jegyellenes.		

Dr. Stampfer Bécsben nem elégedvén meg a hajtalékos elemekkel ezen üstökösre nézve, a kerülékes elemeket számitotta ki.

Eddig az üstökös elemeinek kiszámítása csak három közel

eső észleletekből történt, és mivel még, megjelenése elején a földközépi mozgása is csekély volt, azért az eddig kiszámított pálya elemei nem igen pontosak.

Oppolzer Tivadar úr Bécsben*) ezen üstökösről pontosabb elemeket számított ki, melyekhez e következőkép jutott: ugyanis dr. Horstein elemeiből évkönyvet készített, és a florenczai jul. 22. és 27, milánói jul. 24, római jul. 25. 26 és 27, és kopenhágai jul. 27-én tett észleletekből egy szabályszerü helyet keresett. Ezeken kivül még két bécsi észleletet is használt. Ezekhez azután hajtalékot akart csatolni, de csakhamar észrevette, hogy ez nem felel meg az észleleteknek; azért az észleletekhez kerüléket csatolva e következő kerülékes elemrendszert kapta:

Időszak	T = 1862. aug. 22·91542	greenw. k. idő	
napközel hossza . . .	π = 344° 41′ 15·″5		
emelk. p. csomó hossza	☊ = 137 26 49·8		
pálya hajlása . . .	i = 66 25 23·2		
napközeltáv logara .	logq. = 9·982466		
nagyobb féltengely . .	a = 24·785		
középkivüliség . .	e = 0·961160		
keringési idő . . .	= 123·3 év		
mozgása	jegyellenes.		

} közép éjnapegyen 1862·0

---

*) Oppolzer Tivadar úr Bécsben saját házánál egy szem éldét épittetett, melyből az első észleletek 1863. jul. 2-án jöttek napfényre. Ezen szemlélde a József-külvárosban van, miért tulajdonosa ezt „józsefvárosi" szemléldének nevezte el, hogy a cs. k. egyetemi szemléldétől meg legyen különböztetve. Oppolzer ur fölméréssel határozta meg, hogy szemléldéje a cs. kir. egyetemi szemléldében felállított délkörtől 6·4 másodperczczel nyugotra, és ugyanattól 19·4 másodperczczel éjszakra fekszik.

Ha már most felteszszük, hogy a cs. k. egyetemi szemléldének földirati szélessége . . . . . = + 48° 12′ 35.″5,
akkor a józsefvárosi szemlélde földirati szélessége . = + 48 12 54.9.
Ha továbbá a cs. k. egyetemi szemléldének hossza a ór. p. mp.
budaitól nyugotra időben számítva . . . . . = + 0 10 40·6.
akkor a józsefvárosi szemlélde ugyanattól . . . . . = + 0 10 47.0.

A bécs-józsefvárosi szemlélde, mely kitünö csillagászati müszerekkel van felszerelve, és melynek tulajdonosa a csillagászati pályán buzgón fáradozik, a már fennálló szemléldék sorában méltán helyet foglalhat.

Később Oppolzer úr 117 európai észleletekből a legvalószinübb kerülékes elemrendszert nyerte, mely e következő:

Időszak	T = 1862. aug. 22·912160 greenw. k. idő		
napközel hossza . .	π = 344° 41′ 26″′4		
emelk. p. csomó hossza	☊ = 137 26 52·9		közép éjnapegyen 1862·0
pálya hajlása . . .	i = 66 25 32·6		
napközeltáv logara .	logq. = 9·9834648		
nagyobb féltengely . .	a = 24·85573		
középkivüliség . .	e = 0·9612708 (φ = 74° 0′ 6″′9)		
keringési idő . . .	= 123·92		
mozgása	jegyellenes.		

Ezen kerülékes elemek az üstökösnek a földünktőli legközelebbi helyét 2 holdtávra adják.

Schmidt Gyula Athenában ezen üstökösről megjegyezte, hogy farka aug. 29-én maximumát érte el, mely 21·°5 nyi, és az üstöke magját körülvevő ködlepel szépen határolt és köralaku volt. Továbbá a midőn az üstökös a nap- és a föld-közel között vala, üstökének sugara legynagyobb volt, úgymint 22·8 földsugár, vagy körülbelül 20·000 geogr. mértföld. Végre a helyett, hogy a magfénye szabályszerüleg nőtt volna, mint a számítás kivánta, annak fénye változékony, de meghatározott rövid szakaszra volt visszavezethető, mely körülmény azonban más tüneményekkel közvetlen összefüggésben volt.

1862. III. üstökös.

Bruhns úr Lipcsében nov. 30-án egy új üstököst födözött fel, mely gyenge ködhöz hasonlított és 2′ átmérőjü volt. Jegye 1862. III. üstökös.

Észleltetett Berlin-, Bologna-, Bécs-, Cambridge- (Szöv. Orsz.), Roma-, Florenczia- és Modenában. Ezen észleletekből Engelmann úr Lipcsében és dr. Förster Berlinben e következő hajtalékos elemeit számították ki:

napközel ideje	T = 1862. dec. 31·1959 berl. k. idő		
napközel hossza	π = 128° 12′ 55″′3		
emelk. p. cs. hossza . . .	☊ = 358 16 23·2		közép éjnapegyen. 1863·0
pálya hajlása	i = 48 22 23·3		
napközeltáv logara . .	logq. = 9·935674		
mozgása	jegyellenes.		

napközel ideje . . . . T = 1862. dec. 28·8392 berl. k. idő
napközel hossza . . . π = 125° 35′ 44·″4 } közép éjnap-
emelk. p. cs. hossza . . . ☊ = 356 15 8·1 } egyen 1863·0
pálya hajlása . . . . i = 43 37 48·4
napközeltáv . . . . logq = 9·90992
mozgása . . . . . jegyellenes.

1862. dec. 1-én Bruhns úr Lipcsében még egy új üstököst födözött fel, azonban ennek napközel ideje 1863-ik évre esik, és azért ez az 1863-ik évi üstökösökhöz számítatik.

1863-ik évben mostanáig (1863. aug.) három üstökös födöztetett fel, úgymint:

1863. I. üstökös.

1862. dec. 1-én Brunhs úr Lipcsében, és már nov. 28-án Respighi úr Bolognában egy új üstököst födöztek fel. Meglehetősen világosan, kerekdeden és elmosódva jelent meg, de azért mégis lehetett benne egy finom fényes pontot megkülönböztetni. Ezen üstökös jegye 1863. I.

Észleltetett Altona-, Berlin-, és Krakóban, mely észleletekből a többiek között Romberg úr Leytonban (London) e következő hajtalékos elemrendszert számította ki:

napközel ideje . . . T = 1863. febr. 3·48790 greenw. k. idő
napközel hossza . . . π = 191° 22′ 12·″35 } közép éjnap-
emelk. p. cs. hossza . . ☊ = 116 55 19·70 } egyen 1863·0
pálya hajlása . . . . i = 85 21 34·23
napközeltáv logara . logq. = 9·9002614
mozgása . . . . . jegymentes.

1863. II. üstökös.

1863. apr. 11-én dr. Klinkerfues úr Göttingában, és apr. 12-én Respighi úr Bolognában, továbbá Donati úr Florenczíában egy új üstököst födöztek fel a Pegasus csillagzatában. Ezen üstökös ködös, 5—6-od nagyságu csillaggal egyenlő, szabad szemmel is észrevehető volt, az üs-

tökös-kémlőben 1 $^1/_2{}^0$-nyi hosszuságu farkot mutatott. A mag ritka szépségü fénye és a fark finom köddel egyenletesen volt bevonva. Ezen üstökös jegye 1863. II.

Észleltetett Bécs-, Lipcse-, Berlin-, Boroszló-, Leyton- és Washingtonban, mely észleletekből a többiek között Tietjen úr Berlinben hajtalékos elemrendszerét számította ki, mely e következő:

napközel ideje	T = 1863. apr. 5·04721 berl. k. idő		
napközel hossza	π = 247° 9′ 13″·0		közép éjnap-
emelk. p. cs. hossza . . .	☊ = 251 18 20·4		egyen 1863·0
pálya hajlása	i = 67 13 47·0		
napközeltáv logara . .	logq. = 0·028713		
mozgása	jegymentes.		

1863. III. üstökös.

Apr. 13-án Bäcker órás Nauenban egy új üstököst födözött fel, melynek jegye 1863. III. üstökös. A Pegasus csillagzatában szabad szemmel is látható volt, farka igen gyöngyörü, fénynagysága 4—5-öd nagyságu csillagokéval volt egyenlő. Magja a távcsőben gyönyörü látványt mutatott.

Több csillagdán észleltetett, melyekből a többiek között Gyldén úr Pulkován következő hajtalékos elemrendszert kapott:

napközel ideje	T = 1863. apr. 20·89811 berl. k. idő		
napközel hossza	π = 305° 47′ 6″·3		közép éjnap-
emelk. p. cs. hossza . . .	☊ = 250 10 35·4		egyen 1863·0
pálya hajlása	i = 85 29 44·8		
napközeltáv logara . .	logq. = 9·798517		
mozgása	jegymentes.		

Az alap-csillagok közép helyei 1864.

Csillag jegye és neve	közép egyenes emelkedése ór	p.	mp.	évi vált. az egyen. emelked. mp.	közép elhajlása °	′	″	évi változása az elhajlásb. ″
α Andromeda	0	1	21·773	+3·0856	+28	20	22·96	+19·910
γ Pegasus	0	6	14·188	+3·0817	+14	25	38·67	+20·035
α Cassiopea	0	32	48·484	+3·2580	+55	47	27·69	+19·814
α Kos	1	59	30·784	+3·3658	+22	49	4·22	+17·252
α Czethal	2	55	10.376	+3·1277	+ 3	33	14·48	+14·373
α Perseus	3	14	37·782	+4·2456	+49	22	26·02	+13·203
α Bika	4	28	7·201	+3·4351	+16	13	59·05	+ 7·661
α Szekerész	5	6	38 852	+4·4220	+45	51	20·28	+ 4·207
β Orion	5	8	0·222	+2·8811	— 8	21	41·48	+ 4·496
β Bika	5	17	41·822	+3·7877	+28	29	19·91	+ 3·488
α Orion	5	47	48·634	+3·2474	+ 7	22	42·54	+ 1·066
α Nagy kutya	6	39	9·259	+2·6407	—16	31	54·60	— 4·618
α Ikrek	7	25	54·812	+3·8402	+32	10	59·81	— 7·420
α Kis kutya	7	32	10·949	+3·1466	+ 5	34	15·00	— 8·893
β Ikrek	7	36	59·423	+3·6825	+28	21	5·75	— 8·296
α Vizi kígyó	9	20	54·270	+2·9493	— 8	4	14·39	—15·375
α Oroszlán	10	1	7·591	+3·2026	+12	37	50·28	—17·407
α Nagy medve	10	55	18·363	+3·7683	+62	29	3·32	—19·350
β Oroszlán	11	42	7·265	+3·0659	+15	19	56·47	—20·095
β Szűz	11	43	36·655	+3·1247	+ 2	31	51·80	—20·285
γ Nagy medve	11	46	39·855	+3·1928	+54	27	3·12	—20·024
α Szűz	13	18	1·920	+3·1509	—10	27	1·10	—18·939
η Nagy medve	13	42	10·744	+2·3737	+49	59	35·33	—18·114

Az alap-csillagok középhelyei 1864.

Csillag jegye és neve	közép egyenes emelkedése ór. p. mp.	évi vált. az egyen. emelked. mp.	közép elhajlása ° ′ ″	évi változása az elhajlásb. ″
α Ökrész	14 9 27·551	+2·7336	+19 53 31·82	—18·907
1 α Mérleg	14 43 10·137	+3·3045	—15 25 45·95	—15·249
2 α Mérleg	14 43 21·577	+3·3056	—15 28 27·41	—15·227
β Kis medve	14 51 8·193	—0·2568	+74 42 39·22	—14·761
α Korona	15 28 55·864	+2·5386	+27 10 28·82	—12·346
α Kígyó	15 37 34·281	+2·9499	+ 6 51 21·60	—11·617
α Skorpio	16 21 4·391	+3·6664	—26 7 36·07	— 8·410
α Herkules	17 8 26·880	+2·7332	+14 32 53·23	— 4·425
α Kígyótartó	17 28 37·353	+2·7815	+12 39 42·97	— 2·940
γ Sárkány	17 53 27·041	+1·3934	+51 30 22·03	— 0·610
α Lant	18 32 20·060	+2·0311	+38 39 32·65	+ 3·106
γ Sas	19 39 47·666	+2·8527	+10 17 3·66	+ 8·465
α Sas	19 44 8·890	+2·9287	+ 8 30 42·20	+ 9·186
β Sas	19 48 37·999	+2·9476	+ 6 4 10 23	+ 8·672
1 α Bak	20 10 6·493	+3·3310	—12 55 32·77	+10·792
2 α Bak	20 10 30·426	+3·3343	—12 57 49 30	+10·821
α Hattyú	20 36 47·763	+2·0427	+44 47 44·90	+12·676
α Cepheus	21 15 19·890	+1·4379	+62 0 35·38	+15·100
β Cepheus	21 26 53·571	+0·8019	+69 57 49·53	+15·698
α Vizöntő	21 58 47·905	+3·0838	— 0 58 44 74	+17·313
α Déli hal	22 50 7·762	+3·3309	—30 20 31·67	+18·964
α Pegasus	22 57 59·319	+2·9836	+14 28 28·16	+19·315
α Kis medve	1 9 18·751	+19·2870	+88 35 3·77	+19·146
δ Kis medve	18 16 12·718	—19·3705	+86 36 12·21	+ 1·437

Különböző szemléldék földirati fekvései.

Szemlélde megnevezése	földirati szélessége éjszakra + délre —			hossza Budától (időben) nyugatra + keletre —			keleti hossza Ferrotól (ívben)		
	°	′	″	ór.	p.	mp.	°	′	″
Åbo	+60	26	56 8	—0	12	56·3	39	56	49·5
Albany (Dudley sz.)	+42	39	50·0	+6	11	9·5	303	55	22·5
Altona	+53	32	45·3	+0	36	25·8	27	36	18·3
Ann Arbor	+42	16	48 0	+6	51	34·1	293	49	13·5
Armagh (Irland)	+54	21	12·7	+1	42	47·4	11	0	53·5
Athena	+37	58	20·0	—0	18	43·8	41	23	41·6
Berlin	+52	30	16·7	+0	22	37·0	31	3	30·0
Bern	+46	57	6·0	+0	46	26·3	25	6	10·8
Bécs (cs. k. egyetemi)	+48	12	35·5	+0	10	40·6	34	2	36·0
Bécs (józsefvárosi)	+48	12	54·9	+0	10	47·0	34	1	0·0
Bilk	+51	12	25·0	+0	49	7·0	24	26	0·0
Bonn	+50	43	45·0	+0	47	48·0	24	45	45·0
Bremen	+53	4	36·0	+0	40	56·6	26	28	36·0
Breslau (Boroszló)	+51	6	56·5	+0	8	2·5	34	42	7·5
Bruxelles (Brüssel)	+50	51	10·5	+0	58	43·5	22	1	53·1
Buda	+47	29	10·0	+0	0	0	36	42	45·0
Cambridge (Angl.)	+52	12	51·6	+1	15	49·2	17	45	27·3
Cambridge (Amérika)	+42	22	48·6	+6	0	40·6	306	32	36·3
Cape jó rem. fok.	—33	56	3·0	+0	2	16·0	36	8	31·1
Christiania	+59	54	43·7	+0	33	17.7	28	23	19·5
Copenhága	+55	40	53·0	+0	25	52·7	30	14	34·5
Danzig	+55	21	18·0	+0	1	27·5	36	20	52·5
Dorpat	+58	22	47·1	—0	30	42·6	44	23	9·5
Dublin	+53	23	13·0	+1	41	33·9	11	19	16·0
Durham	+54	46	6·2	+1	22	31·7	16	4	49·8
Edinburg	+55	57	23·0	+1	28	55·5	14	28	52·0

Különböző szemléldék földirati fekvései.

Szemlélde megnevezése	földirati szélessége éjszakra + délre — ° ′ ″	hossza Budától (időben) nyugotra + keletre — ór.	p.	mp.	keleti hossza Ferrotól (ívben) °	′	″
Florenczia	+43 46 40·8	+0	31	9·0	28	55	30·0
Genève (Genf)	+46 11 58·8	+0	51	34·8	23	49	3·3
Glasgow	+55 52 42·6	+1	33	23·7	13	21	49·5
Gotha	+50 56 5·2	+0	33	16·1	28	23	43·5
Göttinga	+51 31 47·9	+0	36	25·7	27	36	19·1
Greenwich	+51 28 38·0	+1	16	11·9	17	39	46·0
Hamburg	+53 33 7·0	+0	36	18·2	27	38	11·7
Helsingfors	+60 9 42·3	—0	23	39·0	42	37	30·0
Kazan	+55 47 23·0	—2	0	20·0	66	47	45·0
Königsberg	+54 42 50·6	—0	5	47·0	38	9	30·0
Krakó	+50 3 50·0	—0	3	37·4	37	37	6·0
Kremsmünster	+48 3 23·7	—0	19	39·7	31	47	51·1
Leiden (régi szeml.)	+52 9 27·4	+0	58	15·0	22	8	59·6
Leiden (új szeml.)	+52 9 20·3	+0	58	15·6	22	8	50·6
Lipcse	+51 20 20·5	+0	26	42·3	30	2	11·0
Liverpool	+53 24 47·8	+1	28	12·0	14	39	44·4
London (Mr. B. sz.)	+51 31 29·9	+1	16	49·0	17	30	29·5
Madras	+13 4 9·2	—4	4	45·1	97	54	1·1
Manheim	+49 29 12·9	+0	42	21·0	26	7	30·6
Marburg	+50 48 46·9	+0	41	6·9	26	26	2·1
Marseille	+43 17 49·0	+0	54	43·5	23	1	53·0
Milano	+45 28 0·7	+0	39	25·8	26	51	17·7
Modena	+44 38 52·3	+0	32	29·1	28	35	29·0
Moskau	+55 45 19·8	—1	13	55·0	55	14	0·5
München	+48 8 45·0	+0	29	46·0	29	16	15·0

Különböző szemléldék földirati fekvései.

Szemlélde megnevezése	földirati szélessége éjszakra + délre —			hossza Budától (időben) nyugatra + keletre —			keleti hossza Ferrotól (ívben)		
	°	′	″	ór.	p.	mp.	°	′	″
Nápoly	+40	51	46·6	+0	19	11·6	31	54	50·6
Nikolajeff	+46	58	20·6	—0	51	42·2	49	38	18·2
Olmütz	+49	35	43·0	+0	7	4·0	34	56	45·0
Oxford	+51	45	36·0	+1	21	14·5	16	24	7·0
Padua	+45	24	2·5	+0	28	42·9	29	32	2·3
Palermo	+38	6	44·0	+0	22	46·3	31	1	10·1
Paramatta	—33	48	49·8	—8	47	54·4	168	41	20·1
Páris	+48	50	13·0	+1	6	51·0	20	0	0
Sz. Pétervár	+59	56	29·7	—0	45	1·6	47	58	8·3
Philadelphia	+39	57	7·5	+6	16	48·5	302	30	38·1
Prága	+50	5	18·5	+0	18	30·6	32	5	5·4
Pulkova	+59	46	18·7	—0	45	6·7	47	59	26·1
Róma	+41	53	53·7	+0	26	17 0	30	8	30·0
Sant Jago de Chile	—33	26	42·0	+5	58	54·3	307	1	31·5
Senftenberg	+50	5	10·0	+0	10	21·3	34	7	25·1
Speyer	+49	18	55·2	+0	42	26·0	26	6	15·0
Stockholm	+59	20	34·0	+0	3	57·7	35	43	19·5
Turin	+45	4	6·0	+0	45	23·5	25	21	52·1
Upsala (új szemlélde)	+59	51	31·5	+0	5	41 0	35	17	30·0
Utrecht	+50	5	10·5	+0	55	39·8	22	47	48·0
Velencze	+45	25	49·5	+0	26	47·1	30	0	58·5
Varsó	+52	13	5·7	—0	7	55·5	38	41	37·8
Washington	+38	53	38·6	+6	24	22·4	300	37	13·5

Csillagászati és közönséges naptár elrendezése.

Ezen csillagászati és közönséges naptár a jegyek és rövidítések magyarázatán, továbbá az ünnep- és idő-számításon kivül magában foglal minden hóra 6 oldalt, melyek I-től . . . . VI-ig külön vannak lapozva. Az I. alatti lapon van a római katholikus, protestans és görög - orosz naptár; a II. alatti lapon foglaltatik a zsidó és török naptár, továbbá az időegyenlet, mind a két lapnak alsó részén a hold változásai vannak följegyezve; a III. alatti lapon van a nap és a hold évkönyve; a IV. alatti lapon a főbolygók évkönyve; végre az V. és VI. alatti lapon az égi jelenetek (tünemények) és a csillagfödések vannak összeállítva. Ezek után következnek a napfogyatkozások különösen tárgyalva, a pályakör ferdesége; a nap - irányferdülése; a nap és a hold látköze; a nap és a hold sugara; az újabb időben felfödözött bolygódok tárgyalása; a bolygódok jegyzéke felfödözésök ideje szerint; a régibb bolygódok szembenállása a nappal 1864-re; az újabb bolygódok szembenállása a nappal; a bolygódok pálya-elemrendszerei; az újabb időben felfödözött üstökösök tárgyalása; az alapcsillagok közép helyei 1864-re; és végre a különböző szemléldék földirati fekvései.

Időegyenlet.

Mivel földünk a tengelye körül tökéletesen egyenletes mozgással forog, azért ez az idő mérésére szolgálhat. Azon idő, mely alatt földünk a tengelye körül egyszer megfordul, tehát azon idő, mely ugyanazon álló csillagnak két egymásra következő delelése között elmúlik, c s i l l a g n a p n a k neveztetik. Ezt azon pillanattól szokták számítni, melyben a tavaszi éjnap - egyenpontja a délkörön átmegyen. De tudjuk, hogy a tavaszi pont nem állandó, hanem az egyenlítőn hátrafelé mozog, mely mozgás két más mozgásból van összetéve, melyek közöl az egyik az idővel arányos, te-

hát az éggömb naponkénti mozgásával van összekötve, a másik pedig szakaszos. Ez utóbbi mozgás okozza azt, hogy a tavaszi pont óraszöge nem tökéletes egyenletesen változik, és hogy a csillag-idő nem tökéletes egyenletes mérték.

Ha a nap martius 21-én a tavaszi éjnap-egyenpontjában van, akkor e napon a nap a délkörön közel 0 óra csillag-időkor megyen át. De mivel a nap a nappályában tovább mozog és september 23-án az őszi éjnap-egyenpontban áll, tehát egyenes emelkedése 12 óra; azért a nap e napon közel 12 óra csillag-időkor delel. A nap delelés-ideje és épen úgy annak kelte és lemenete tehát egy évben a csillagnap minden idejét átfutja, és ezen kényelmetlenség miatt a csillag-idő a polgári életben nem alkalmazható, — azért maga a nap használtatik időmérőül. A nap mindenkori óraszöge a nap valódi idejének neveztetik, és azon idő, mely a nap két egymásra következő delelése közé esik, a nap valódi napjának neveztetik. Valamely helyen 0 óra valódi idő van, ha a nap azon helynek délkörén megyen keresztül.

A valódi idő ismét kényelmetlen, mivel nem halad egyenletesen. A nap ugyanis nem az egyenlítőben, hanem a nappályában mozog, minek következtében egyenes emelkedése egyenlőtlenül nő. De a nap azonkivül még pályájában is egyenlőtlenül mozog, mint az elméleti csillagászat mutatja. Mindkét oknál fogva tehát a nap egyenes emelkedése, és ezzel egyszersmind annak óraszöge vagy a valódi napidő egyenlőtlenül nő. Minthogy pedig óráink egyenletesen mozognak, tehát a valódi napidőt nem mutathatják, azért a valódi idő a polgári életben nem is alkalmazható, hanem itt az egyenletes idő — a napközép-ideje használtatik.

A napnak két egymásra következő, a tavaszi ponton keresztül menő átvonulása között 366·24222 csillagnap múlik el, azaz bizonyos álló-csillag ezen időben, mely fordulati évnek neveztetik, ennyiszer teszi az éggömbön naponkénti keringését, vagy ennyiszer megy a délkörön keresztül. De mivel a nap pályájában saját mozgása következtében ugyanazon időben az egyenlítő 24 óráját átfutja, azért a nap egy fordulati évben épen egygyel kevesebbszer fog a délkörön átvonulni mint álló-csillag, tehát 365·24222-szer. A fordulati év épen annyi napokra osztatik, melyek közép-

napoknak neveztetnek, melyek közöl ismét mindegyikben 24 egyenlő óra van, úgy hogy a fordulati év annyi mint

365 n. 5 ór. 48 p. 47·8091 mp.

közép-idő. Tegyük fel tehát, hogy egy képzelt nap az egyenlítőben egyenlő sebességgel mozog, akkor ezen közép-nap óraszöge a közép-idő lesz. A középnap kezdődik, ha a csillag-idő a középnap hosszával egyenlő, vagy ha ezen képzelt nap a délkörben van.

A középnap e szerint majd a valódi nap előtt, majd az után fog lenni. A közép és a valódi napidő közti különbség **időegyenletnek** neveztetik, és ennek algebrai jegyét mindig úgy kell venni, hogy az a valódi időhöz algebrailag hozzáadva, a középidőt adja.

Az időegyenlet 1864-ik évben 4-szer zérus, vagyis a középidő a valódi idővel egyenlő aprilis 15-én, junius 12-én augustus 31-én és december 23-án. Az 1863-ik évi december 24-dike, és az 1864-ik évi aprilis 15-dike között aprilis 11-én az időegyenlet maximumát (+14 p. 31·9 mp.) éri el, és ezen időközben a valódi idő a közép-időtől hátra marad. Az 1864-ik év aprilis 15-dike és junius 12-dike között május 14-én az időegyenlet minimumát (— 3 p. 51·9 mp.) éri el, ezen időközben a valódi idő a középidőt elhagyja. Továbbá junius 12-dike és augustus 31-dike között julius 26-án az időegyenlet ismét maximumát (+6 p. 12·4 mp.) éri el, itt a valódi idő a közép-időtől ismét hátra marad. Végre augustus 31-dike és december 23-dika között november 2-án az időegyenlet ismét minimumát (— 16 p. 18·6 mp.) éri el, ezen időközben a valódi idő a közép-időt ismét túlhaladja.

Az időegyenlet ezen naptárban a II. alatti lapokon az utolsó rovatban van följegyezve. Ezen adatok ugyanazon napnak budapesti valódi delére vannak kiszámítva. Ha tehát az időegyenletet valamely napnak más idejére akarnók kiszámítni, azt egy egyszerü aránylat segítségével elérhetjük. Számítsuk ki az időegyenletet például az 1864-ik év augustus 15-ik délutáni 4 órára.

Az időegyenlet aug. 15-én a valódi délben . . = + 4 p. 11·0 mp.
„ „ „ 16-án „ „ „ . . . = + 3 p. 59·0 mp.
a különbség 24 órára . . . . . = 0 p. 12·0 mp.
tehát 24 ór. : 4 ór. = 12·0 mp. : x, miből x = 2·0 mp.

Ha tehát a napóra augustus 15-én délután 4 órát mutat, akkor a jó órának, mely közép-idő szerint jár, mutatni kell: 4 ór 4 p. 9·0 mp.

Vegyünk még egy példát.

Ha a napóra november 27-én délelőtt 9 órát mutat, hány órát kell mutatni egy jó órának, mely közép-idő szerint jár?

Az időegyenlet november 26-án a valódi délben = —12 p. 23·0 mp.
„ „ „ 27-én „ „ „ . = —12 p. 3·0 mp.
a különbség 24 órára . . . . . = 0 p. 20·0 mp.
tehát 24 ór. : 3 ór. = 20. mp. : x, miből x = 2·5 mp.
Leszen tehát az időegyenlet november 27-én
délelőtt 9 órakor . . . . . = —12 p. 5·5 mp.

Ha tehát a jó napóra november 27-én délelőtt 9 órát mutat, akkor a jó zsebórának mutatni kell: 8 ór. 47 p. 54·5 mp.

Az időegyenlet segítségével határozzuk meg a közép-dél idejét Budapesten, minek következtében a Sz. Gellért hegyen felállított haranggal jel adatik, és pedig úgy, hogy a közép-dél előtt körülbelül 22 mperczczel kezdődik a jeladás 12 egymásra következő ütéssel; a 12-ik, tehát az utolsó ütés, a közép dél idejét Budapesten pontosan adja. Ha folytonos borult idő a nap észleletét hosszabb ideig nem akadályozza, akkor ezen időmeghatározás igen pontos, és csak néha hibás 1 mperczczel.

A nap és hold hossza, és elhajlása.

A III. alatti lapokon a nap és hold hossza és elhajlása alatt földközépit kell érteni, azaz olyant, minőt földünk középpontjából észlelnénk. Ezek a budapesti közép-délre vannak kiszámítva; ha tehát a nap vagy hold hosszát vagy elhajlását valamely nap bármely más idejére akarnók kiszámítni, azt egy egyszerü aránylat segítségével elérhetnők.

A nap és hold kelte és lemenete.

A III. alatti lapokon a nap és hold középpontjának kelte és lemenete Budapesten közép-időben van kifejezve. Az elsőnél a sugártörés, a másodiknál pedig a sugártörés és a látköz is tekintetbe vétetett. A hold kelte és lemenete rovatában néhány napok-

nál két csillagjel van följegyezve. Ugyanis gyakran megtörténik, hogy a holdnak két egymásra következő kelte és lemenete között több mint 24 óra telik el; ha tehát a hold ilyenkor 12 óra előtt este felkel vagy leszáll, akkor a hold kelte vagy lemenete a következő nap helyett reá másod napra történik. A két csillagjel tehát azt jelenti, hogy az nap a hold nem kel fel vagy nem száll le.

A bolygók egyenes emelkedése és elhajlása.

A IV. alatti lapokon a bolygók egyenes emelkedése és elhajlása van összeállítva. Az ég úgy tűnik elő mint egy üres gömbfölület, a melyre a csillagok vetve látszanak, és a melynek középpontjában mi vagyunk. A csillagok helyének felkeresésére és meghatározására a látszó éggömbön különböző gömbi összrendezők rendszere van. A többiek között földünk naponkénti mozgása egy ily rendszert ad. Azon legnagyobb kör, mely a csillag helyén és a világsarkokon megyen keresztűl, tehát az egyenlítőre merőlegesen áll, elhajlási vagy órakörnek neveztetik. Ezen legnagyobb körnek azon része, mely az egyenlítő és a csillag helye között van, elhajlásnak (declinatio) neveztetik. Ezen elhajlás igenleges vagy nemleges, a szerint a mint a csillag az egyenlítő és az éjszaki vagy az egyenlítő és a déli sark között van, mely 0°-tól egész 90°-ig számítatik. Ellenben az egyenlítőnek azon része, mely a tavaszi pont, azaz azon pont, hol a nappálya az egyenlítőt metszi, és az elhajlási kör között van, egyenes emelkedésnek (ascensio recta) neveztetik. Az egyenes emelkedés a tavaszi pontból, hol zérus, 360°-ig számítatik. Lehet egyébiránt az egyenes emelkedést időben is kifejezni 360°-ra 24 órát, tehát 15°-ra 1 órát számítva.

A bolygók kelte, és lemenete.

A IV. alatti lapokon a bolygók kelte-, delelése- és lemenetéből, továbbá a nap kelte- és lemenetéből könnyen meg lehet itélni, vajjon ezek közöl melyik bolygó lesz látható és mikor: reggel, este vagy talán egész éjjel?

Égi jelenetek (tünemények).

Az V. alatti lapokon előfordulnak az égi jelenetek; ezek közöl legnevezetesebbek a hold fényváltozásai, ú. m. újhold (UH.), első negyed (EN.), holdtölte (HT.), és utolsó-negyed (UN.).

Ha az égi testeknek egyenlő hosszaságuk van, akkor azt szoktuk mondani, hogy azok együttállásban (☌) vannak, azok azután az ég ugyanazon helyén látszanak lenni. A Merkur és Venusnál kétféle együttállást különböztetünk meg, úgymint felsőt és alsót. Ha azok a nap és föld között vannak, akkor az együttállás alsó; ha pedig a földtől legnagyobb távolságban van az együttállásuk, akkor az felsőnek neveztetik. Ha pedig hosszuságaik 180°-ra különböznek egymástól, akkor szembenállásban (☍) van nak. Ha végre hosszaságuk különbsége 90°, akkor negyedfényben (quadratura) [□] állanak.

A bolygó legnagyobb eltérésben van, ha a naptól keletre vagy nyugotra legtávolabbnak látszik lenni.

A bolygó emelkedő csomójában (☊) van, ha a nappályakörön keresztül éjszak-felé, és leszálló csomójában (☋) van, ha a nappályakörön keresztül dél-felé megyen.

Az égi test legnagyobb éjszaki vagy déli szélességben van, ha a pályakör felett legmagasabban vagy az alatt legmélyebben fekszik.

A bolygó a naptávban (Aphelium) vagy a napközelben (Perihelium) van, ha a naptól legtávolabb vagy ahhoz legközelebb áll. Épen úgy a földtávban van a bolygó (Apogaeum) vagy a földközelben (Perigaeum), ha a földtől legtávolabb vagy ahhoz legközelebb áll.

Az égi jelenetek közé a Jupiter holdjainak fogyatkozásai is fölvétettek.

A holdnak átvonulása más égi testek előtt födésnek neveztetik.

Csillagfödések.

Mivel a hold földünkhöz közelebb áll, mint bármely égi test, azért valamennyi égi testet, melyet utjában talál, elföd; a végtelen sok kis csillagok födései szemeink előtt eltünnek, mivel gyenge fényüket a hold fénye felülmulja. A csillagfödések épen úgy számítatnak ki, mint a napfogyatkozások. Észleleteik igen fontosak. A VI. alatti lapokon vannak a látható nagyobb csillagok födései összeállítva, különösen azok nagysága, bemeneti ideje, egyenes emelkedése és elhajlása.

Az állócsillagok jegyeire nézve megjegyzendő, hogy a zárjel nélküli számok a Flamsteed-féle, a ( ), [ ] és } { zárjelek alatti számok pedig a Piazzi, Bradley és Zach-féle csillagjegyzékekből vétettek.

Napfogyatkozások.

Az 1864-ik év nap- és holdfogyatkozásokban igen szegény lesz. Holdfogyatkozás egy sem lesz. Napfogyatkozás lesz ugyan kettő, de ezek közöl mi egyiket sem láthatjuk.

Pályakör ferdesége.

A pályakör ferdesége azon szög, mely a pályakör és az egyenlítő síkjától képeztetik. Ezen szög mértéke a napfordulati negyedlőnek azaz a pályakör és az egyenlítő sarkain keresztül menő szélességi körnek azon íve, mely a pályakör és az egyenlítő között van. A pályakör ferdesége tehát azon legnagyobb elhajlás, melyet a nap középpontja az év folyamában elér. Ha tehát a nap a nyári napfordulati negyedlő ideje (jun. 21.) körül minden nap, midőn a délkörön átvonul, észleltetik: akkor ha a nap fordulati ideje a deléléssel összeesnék, az észlelt legnagyobb elhajlás lenne közvetlenül a pályakör ferdesége. Ha pedig ez nem történnék: akkor a pályakör ferdeségét közbeigtatással lehet elérni. Azonban a tapasztalás azt mutatja, hogy a pályakör ferdesége háboroknak van alávetve, melyek visszatérő rövid időszakokhoz (körülbelül 18 év) vannak kötve. Ezen háborok: az éjnapegyen előnyomulása azaz az éjnapegyen pontjainak az időveli rendes hátramaradása, a százados fogyás azaz a pályakör és az egyenlítő síkjától képezett szög változása, és az ingadozás azaz mind a két mozgások szakaszos háborai.

A 80 és 81. lapokon a második rovatban a látszó pályakör ferdesége 7 napról 7 napra föl van jegyezve. Ezek különösen ott használtatnak, a hol a látszó hosszat és szélességet a látszó egyenes emelkedésre és elhajlásra kell átváltoztatni.

A nap-irányferdülése.

Mivel földünk sebessége évi pályájában a nap körül a fény sebességével bizonyos arányban áll; azért a csillagokat mozgó föl-

dünkről, nem látjuk azon irányban, melyben azok valóban állanak, hanem mindig egy kis szöggel ugyanazon irányban, mely szerint a földünk mozog, előbbre haladva látjuk. Ezen szög a csillag évi irányferdülése. Továbbá földünk naponkénti mozgása a tengelye körül épen úgy mint az évi mozgása a nap körül irányferdülést okoz, mely naponkénti irányferdülésnek neveztetik. Ez azonban sokkal csekélyebb mint az évi irányferdülés, mivel földünk mozgásának sebessége a tengelye körül sokkal kisebb mint az évi mozgásának sebessége a nap körül.

De ha még a csillagnak is van saját mozgása, mint például a napnak, akkor az állócsillagok irányferdüléséhez még valami hozzájárul. Mivel egy ily csillag azon idő alatt, mig fénysugara a földre jő, helyét változtatja: azért a fénysugárnak észlelt iránya nem felel meg a csillag valódi földközépi helyének az észlelés idejére nézve.

Mivel azon idő, a melyben a fény a naptól a földig jő = 493‴2, és a nap közép mozgása egy nap alatt= 59′8″33: azért a nap irányferdülése a hosszban=20‴255 m.percznyi ív, melylyel a naphosszak mindig kisebbre vétetnek. A nap távolságának és sebességének változása miatt ezen érték az év folyamában a másodperecznek néhány tized részei között ingadozik.

A 80 és 81. lapokon a nap-irányferdülése van 7 napról 7 napra följegyezve.

A nap és hold látköze.

A nap és hold helyei a csillagászati táblákban és évkönyvekben úgy vannak kiszámítva, mintha azokat földünk középpontjából látnók. Hogy tehát ezeket használhassuk, szükséges azon szögöt ismerni, mely azon két egyenestől képeztetik, melyeket a csillag középpontjából földünk középpontjához és az észlelő helyéhez húzunk. Ezen szög látköznek (parallaxis) neveztetik. A látkör felett levő csillagnak látköze magassági látköznek neveztetik.

A napnak és a holdnak látköze változékony, mivel azoknak távolsága a földünktől változik. A 80 és 81. lapoknak utolsó két rovatában a napnak és a holdnak látkör-látköze van 7 napról 7 napra összeállítva; ez a magassági látközök kiszámítására használtatik.

A nap és hold sugara.

A 82-ik lapon a nap és a hold sugarai 6 napról 6 napra vannak kiszámítva. A nap és a hold sugara alatt azon szögöt kell érteni, mely alatt ezen égi test a föld középpontjából észlelve mutatkozik. Ha a nap vagy a hold magasságát vagy egymástóli távolát észleljük, akkor azoknak sugara mindig tekintetbe veendő, mivel csak széleiket észlelhetjük. Itt a nap és a hold látszó sugarai vannak kiszámítva, azaz azok, melyek alatt a nap és hold az észlelő helyéből látszanak.

Bolygódok.

Azon kis bolygók közöl, melyek Mars és Jupiter között vannak, 1862. év elejétől fogva 1863. év közepéig hét fedöztetett fel. A 83—90. lapokon ezeknek felfödözésök ideje és helye, továbbá a felfedezők, az észlelők és kiszámítók nevei, és az észlelők helyei, végre pálya-elemrendszereik vannak összeállítva. Ezek után következik az eddig felfödözött bolygódok jegyzéke felfödözésök ideje szerint; azok szembenállása a nappal, fény-ereje, és fény-nagysága; végre pálya-elemrendszereik.

Üstökösök.

A 104—110. lapokon előfordul az 1862-ik év elejétől fogva egész 1863. év közepéig felfödözött üstökösök tárgyalása; különösen azoknak felfödözésök ideje és helye, továbbá észlelésök helye, az észlelő, és pálya-elemrendszereik kiszámítóinak nevei.

Az alap-csillagok közép helyei.

Az alap-csillagok közép helyei 1864-dik évre össze vannak állítva évi változásaikkal az egyenes emelkedésben és elhajlásban.

Különböző szemléldék földirati fekvései.

A 113—114. lapokon össze van állítva a szemléldék földirati szélessége, továbbá azok hossza Budától időben számítva, végre a szemléldék hossza Ferrotól ívben számítva.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIAI

NÉVKÖNYV.

Elnökség.

GR. DESSEWFFY EMÍL (Tarkői és Cserneki), a M. Tud. Akademia igazg. s tiszt. tagja és elnöke. *Váltva Pozsonyban és Büd-Szent-Mihályon. Kineveztetett harmad ízben 1862. januar. 23.*

B. EÖTVÖS JÓZSEF (Vásáros-Naményi), a Kisfaludy-Társaság elnöke, a M. Tud. Akad. igazg. s tiszt. tagja és alelnöke. *Pesten, Erzsébettér 10. sz. Kineveztetett harmad ízben 1862. januar. 23.*

Igazgató tanács.

1830. nov. 17. az Akademia alaprajzának országgyülési megerősítésekor kihirdetett tagok:

GR. ANDRÁSSY GYÖRGY (Csik-Szent-Királyi és Krasznahorkai), országbíró, ő. cs. k. Felsége aranykulcsos híve, valós. belső titkos tanácsosa, sz. István ap. k. rendének vitéze, Magyarország főpohárnok mestere, Sáros vármegye főispánja, a magyar Tud. Akad. tiszt. tagja, a cs. k. szab. tiszai vaspálya- s a felsőmagyarországi bányamivelő egyesület elnöke. *Pesten Nádor utcza 14. szám.*

BARTAL GYÖRGY (Beleházi), m. k. udvari tanácsos, sz. István ap. m. király jeles rendebeli és aranysarkantyús vitéz, a. M. Tud. Akademia tiszt. tagja. *Pozsonyban.*

HG. BATTHYÁNY FÜLÖP (Batthyányi), Németújvár örököse, Strattmanni gróf, ő. cs. k. ap. Felsége valós. belső titkos tanácsosa és aranykulcsos híve, Leopold cs. rendének közép keresztese és Vas vármegye örökös főispánja. *Bécsben.*

GR. KÁROLYI GYÖRGY (Nagy-Károlyi), val. belső titkos tanácsos, koronaőr, a M. Tud. Akad. tiszt. tagja. *Pesten, Egyetem-utcza, saját házában.*

1840. mart. 8. választatott:

B. PRÓNAY ALBERT (Tót-Prónai és Blatniczai), cs. kir. kamarás és val. belső titkos tanácsos, koronaőr, à m. k. hétszemélyes tábla közbírája. *Pesten, Kerepesi út 64. sz.*

1845. jun. 9. vál.

FÁY ANDRÁS (Fáji), a hazai első takarékpénztár örökös tiszt. aligazgatója, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Kalap-utcza 15. sz*

1853. mart. 16. vál.

BARTAKOVICS ADALBERT (Kis-Apponyi), ő cs. k. ap. felsége val. belső titkos tanácsosa, egri érsek, Heves vármegye örökös főispánja, s a Szent-István-Társulat alapító-tagja. *Egerben.*

GR. CZIRÁKY JÁNOS (Cziráki és Dénesfalvi), ő cs. k. ap. felsége valós. belső titkos tanácsosa és aranykulcsos híve, Sz. István ap. m. király jeles rendének vitéze, a vaskoronarend másodosztályu lovagja, Fehér vármegye főispánja. *Lovas-Berényben.*

GR. DESSEWFFY EMÍL, l. elnökség.

HG. ESTERHÁZY PÁL (Galantai)), Edelstätteni herczeg-gróf, Fraknó várának örökös grófja, aranygyapjas, a sz. István ap. m. király jeles rendje nagy-keresztese, a polgári ezüst érdemkereszt tulajdonosa, az orosz cs. sz. András, sz. Newsky Sándor és sz. Anna első osztályu, a porosz kir. fekete sas, nagybritanniai kir. Bath, a hannoveraí kir. Guelf, a siciliai sz. Ferdinánd és több érdemrendek nagy-keresztese, ő cs. k. ap. felsége aranykulcsos híve és val. belső titkos tanácsosa, Sopron vármegye örökös főispánja. *Bécsben.*

GR. KÁROLYI ISTVÁN (Nagy-Károlyi), a Krisztusrend vitéze, a Gazd. Egyesület s a Sz. István-Társulat elnöke. *Pesten és Fóton Pest mellett.*

KUBÍNYI ÁGOSTON (Felső-Kubíni és Nagy-Olaszi), ő cs. kir. ap. felsége aranykulcsos híve és tanácsosa, a m. nemz. muzeum igazgatója, a porosz sz. János lovagrend tiszt., a portugal sz. Mária-fogantatási lovagrend harmadik osztályu, a hessen-darmstadti Lajos-

lovagrend első osztályu vitéze, a m. tud. Akad. tiszt. tagja, a m. földtani társulat első, a képcsarnoki egylet másodelnöke, a m. természettud. társulat pártoló, s több más hazai tudományos és müvészeti társulatok, úgy a regensburgi füvészeti, a nassaui természettud., az amsterdami „Natura artis magistra" nevü zoologiai társulatok tiszt., a majnarajnai, szászaltenburgi, jászvásári természettud. társulatok levelező, a kopenhági éjszaki régésztársulat r. s a római archaeologiai társulat lev. tagja. *Pesten a m. nemz. Muzeumban.*

SCITOVSZKY JÁNOS (Nagy-Kéri), a római szentegyház bíboros főpapja, Magyarország herczeg-primása, esztergomi érsek, az apostoli sz. szék született követe, sz. István ap. m. király jeles rende nagykeresztese és főpapja, a Leopold cs. rende nagy keresztese, ő cs. kir. ap. felsége valós. belső titkos tanácsosa, Esztergom vármegye örökös főispánja, hittud. és bölcsészet tudora, a pesti egyetemi hittud. kar bekeblezett tagja, a Sz.-István-Társulat pártfogója. *Esztergomban.*

B. SENNYEY PÁL (Kis-Zsennyei), val. belső titkos tanácsos. *Pesten és Bélen.*

1855. apr. 19. vál.

DEÁK FERENCZ (Kehidai), a m. t. Akademia tiszt. tagja. *Pesten.*

B. EÖTVÖS JÓZSEF, l. elnökség.

SZÖGYÉNY LÁSZLÓ (Magyar-Szögyéni), ő cs. k. apostoli felsége aranykulcsos hive, valós. belső titkos tanácsosa. *Csóron, Székesfehérvármegyében.*

GR. TELEKI DOMOKOS (Széki), a m. t. Akademia tiszt. tagja. *Gernyeszegen. ut. posta Maros-Vásárhely.*

1858. dec. 19. vál.

GR. APPONYI GYÖRGY (Nagy Apponyi), ő cs. kir. apostoli felsége aranykulcsos hive, valós. belső titk. tanácsos. *Béesben.*

B. SINA SIMON (Kizdiai és Hodosi), a görög király ő felsége nagykövete a cs. ausztriai udvarnál. *Bécsben.*

1860. oct. 11. vál.

B. VAY MIKLÓS (Vajai), ő cs. k. felsége aranykulcsos hive, valós. belső titkos tanácsos, a tiszántuli reform. superintendentia főgondnoka. *Golopon, ut. posta Tálya.*

1863. január 14-én vál.

LONOVICS JÓZSEF (Nagy-Krivinai), hittudor, amáziai ér-

sek, ő cs. k. apost. felségének valós. belső titkos tanácsosa, sz. István ap. kir. rendjének középkeresztese, a m. k. hétszemélyes táblának közbírája, a Sz. László társulat elnöke, a pesti hittudományi kar tagja. *Pesten, feldunasor 9. sz.*

MAILÁTH GYÖRGY (Székhelyi), ő cs. k. felsége val. belső titkos tanácsosa. *Pécsett.*

MARCZIBÁNYI ANTAL (Puchói és Csókai), ő cs. kir. Felsége aranykulcsos hive. *Pesten, Háromkorona utcza, sajátház.*

I. Nyelv és széptudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

FÁY ANDRÁS, l. igazg. tan. *Vál. dec. 15. 1831.*

DEÁKY ZSIGMOND, caesaropoli felszentelt püspök, kácsi sz. Péter és Pál apostolok apátja, a pápa házi praelatusa, hittantudor, a győri káptalan nagyprépostja, a pesti hittud. kar tagja. *Győrött. Lev. taggá vál. sept. 1. 1832. tiszteletivé dec. 15. 1858.*

B. KEMÉNY ZSIGMOND (Gyerő-Monostori), a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Ferenczesek tere 7. sz. Lev. taggá vál. oct. 7. 1843. tiszteletivé a törvényt. osztályban dec. 29. 1847. a nyelvtud. osztályba áttétetett dec. 15. 1858.*

LUKÁCS MÓRICZ (Vizmai), a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten. Vál. lev. taggá nov. 23. 1839. tiszteletivé dec. 15. 1858.*

Rendes tagok.

TOLDY FERENCZ kir. tanácsos, bölcsészeti és orvostudor, szemészet mestere, a m. k. egyetemi könyvtár igazgatója, s azon egyetemnél a magyar nyelvészet és irodalom-történet nyilvános rendes tanára, a bölcsészeti kar ez id. dékánja, a kir. gymnasiumi tanárvizsgáló bizottság tagja, a magy. tud. Akademia rendes, a tud. cs. Akademiájának lev., a buda-pesti kir. orvosegyesület, tiszt. a k. m. természettud. társulat rendes, a pesti orvosi kar, a berlini kritikai egyesület, a drezdai természettud. és orvosi, a würzburgi philos. és orvosi, a nagyszebeni országismertető társaságok lev. tagja, a m. szépirodalmi intézet (Kisfaludy-Társaság) alelnöke. *Pesten, Lipót-utcza 45. sz. Kinevezte az igazgatóság nov. 17. 1830.*

BALOGH PÁL (Almási), orvostudor, a pesti orvosi kar, a kir. m. természett. társulat rendes, s a berlini orvosi és seborvosi tár-

sság lev. tagja. *Pesten, Három korona-utcza 12. sz. Lev. taggá vál. febr. 17. 1831. rendessé sept. 14. 1835.*

FÁBIÁN GÁBOR, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Aradon. Lev. taggá vál. mart. 9. 1832. rendessé sept. 14. 1835.*

CZUCZOR GERGELY, sz. Benedek-rendi áldor, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Országút 26. sz. Lev. taggá vál. febr. 17. 1831. rendessé sept. 10. 1836.*

NAGY JÁNOS, hittudor, szombathelyi megyei áldor, a püspöki lyceumban a keleti nyelvek s bibliai hittud. tanára. *Szombathelyen. Lev. taggá vál. nov. 15. 1833. rendessé sept. 7. 1838.*

BALLAGI MÓR, bölcsészettudor, a keleti nyelvek és szentírás-magyarázat tanára a pesti helv. hitv. főtanodánál. *Pesten, Lipót-utcza 39. sz. Lev. taggá vál. sept. 5. 1840. rendessé dec. 15. 1858.*

HUNFALVY PÁL, a m. tud. Akademia könyvtárnoka, a Kisfaludy-Társaság tagja, a pesti evang. magyar-német iskola felügyelője. *Pesten, Borz-utcza 3. sz. Lev. taggá vál. sept. 3. 1841. rendes taggá dec. 15. 1858.*

LUGOSSY JÓZSEF, a debreczeni reform. collegium nyugalmazott tanára s könyvtárnoka, a k. m. természett. társulat r. tagja. *Felsőbányán. Lev. taggá vál. sept. 3. 1841. rendes taggá dec. 15. 1858.*

ARANY JÁNOS, a Kisfaludy-Társaság igazgatója. *Pesten, Három-pipa-utcza 11. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

JÓKAI MÓR, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Országút 18. sz. Lev. taggá vál. dec. 15. 1858. rendessé dec. 20. 1861.*

Levelező tagok.

JAKAB ISTVÁN bölcsészettudor, magyar kir. helytartósági tanácsos. *Buda várában, sz. György tere 7. sz. Vál. nov. 15. 1833.*

KOVÁCS PÁL, orvostudor, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Győrött. Vál. nov. 15. 1833.*

MÁTRAY GÁBOR, a m. nemz. muzeumnál a Széchenyi országos könyvtár őre. *Pesten, a nemz. Muzeum épületében. Választ. nov. 15. 1833.*

ÁRVAY GERGELY, csornai prépostságbeli premontrei kanonok és könyvtárnok. *Csornán, Sopron vármegyében. Vál. nov. 8. 1834.*

BARABÁS MIKLÓS (Markosfalvi), cs. kir. akademiai képiró. *Pesten, Fel-Dunasor 12. sz. Vál. sept. 10. 1836.*

SZÉKÁCS JÓZSEF, bölcsészettudor, az ágostai hitvallásu

bányakerületi superintendense, pesti magyar ev. predikátor, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, az evang. gymn. épül. Vál. sept. 10. 1836.*

GAAL JÓZSEF, a Kisfaludy-Társaság tagja és nevelő. *Pesten, Kecskeméti utcza, Csekonics-ház, és Hatzfeldden. Vál. sept. 7. 1837.*

SZABÓ ISTVÁN, rozsnyómegyei áldor, plebánus, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Kazáron, ut. posta Pásztó. Vál. nov. 23. 1839.*

SZIGLIGETI EDVÁRD, a Kisfaludy-Társaság tagja, a nemz. szinháznál rendező. *Pesten, Országút 18. sz. Vál. sept. 5. 1840.*

KRIZA JÁNOS, erdélyi unitar. püspök, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Kolozsvárt. Vál. sept. 3. 1841.*

KUTHY LAJOS, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Budán. Vál. oct. 7. 1843.*

FRANKENBURG ÁDOLF, m. k. udv. cancelláriai titoknok. *Bécsben. Vál. nov. 22. 1845.*

GONDOL DÁNIEL. *Baracskán, ut. posta Martonvásár. Vál. nov. 22. 1845.*

SZILÁGYI ISTVÁN, a máramaros-szigeti ref. főtanoda igazg. tanára. *M. Szigeten. Vál. dec. 18. 1846.*

SZVORÉNYI JÓZSEF, cziszterczi szerzetbeli áldor, egri főgymnasiumi tanár. *Egerben. Vál. dec. 8. 1846.*

FÁBIÁN ISTVÁN, széplaki plebánus, a finn irodalmi társaság l. tagja. *Széplakon, ut. posta Eszterháza. Vál. dec. 15. 1858.*

FINÁLY HENRIK, az erdélyi muzeum régiség- és érem-tárnoka. *Kolozsvárt. Vál. dec. 15. 1858.*

GYULAI PÁL, a magyar írók segélyegyletének ideig. titkára, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Főhg. Sándor-utcza 17. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

IMRE SÁNDOR, a debreczeni reform. főiskolában könyvtárnok, s a magyar irodalom tanára. *Debreczenben. Vál. dec. 15. 1858.*

MÁTYÁS FLÓRIÁN, a pécsi nagy gymn. tanára. *Pécsett. Vál. dec. 15. 1858.*

PODHORSZKY LAJOS. *Vál. dec. 15. 1858.*

RIEDL SZENDE, bölcsészettudor, a pesti kir. főgymnasiumnál a bölcsészet r. tanára, a magyar k. tud. egyetemnél az öszehasonlító nyelvészet m. tanára, a helsingforsi finn irodalmi társaság tagja, a „Kalauz“ kiadó-szerkesztője. *Pest, Al-Dunasor 19. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

SZÁSZ KÁROLY, ref. pred., a Kisfaludy-Társaság tagja. *Szabad-Szálláson. Vál. dec. 15. 1858.*

SZEPESI IMRE, bölcsészettudor, kegyes rendi áldor s a pesti kegyesrendi nagygymnasium igazgató tanára, a bécsi cs. egyetem bölcsészeti karának, s a kir. m. természettud. társulatnak tagja. *Pesten, a kegyesrendiek épületében. Vál. dec. 15. 1858.*

TÁRKÁNYI BÉLA JÓZSEF, egri érsekmegyei áldor és plebánus. *Egyeken, ut. postája Tisza-Füred. Vál. dec. 15. 1858.*

TOMPA MIHÁLY, ref. lelkész, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Hamva, ut. posta Putnok. Vál. dec. 15. 1858.*

VASS JÓZSEF, kegyesrendi áldor és gymnasiumi tanár. *Váczon. Vál. dec. 15. 1858.*

ZSARNAY LAJOS, miskolczi ref. lelkész, tiszán-inneni helv. hitv. superintendens. *Miskolczon. Vál. dec. 15. 1858.*

BÉRCZY KÁROLY, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pest, Servita-tér. Vál. dec. 16. 1859*

ENGEL JÓZSEF, orvostudor. *Kolozsvárt. Vál. dec. 16. 1859.*

LICHNER PÁL, a pozs. evang. lyceum tanára. *Pozsonyban. Vál. dec. 16. 1859.*

B. PODMANICZKY FRIGYES. *Pesten és Aszódon. Vál. dec. 16. 1859.*

POMPÉRY JÁNOS. *Pest, Úri utcza 3. sz. Vál. dec. 16. 1859.*

VÁMBÉRY ARMIN. *Konstantinápoly. Vál. oct. 9. 1860.*

BUDENZ JÓZSEF, a m. tud. Akad. alkönyvtárnoka. *Pesten, István-tér 2. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

ORMÓS ZSIGMOND. *Buziáson. Vál. dec. 20. 1861.*

SZILÁDY ÁRON, ref. lelkész. *Halason. Vál. dec. 20. 1861.*

TORKOS SÁNDOR, a soproni királyi váltótörvényszéknél iktató, a soproni ág. hitv. ev. főtanodában rendkivüli jogtanár. *Sopronban. Vál. dec. 20. 1861.*

LÉVAI JÓZSEF, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Miskolczon. Vál. jan. 13. 1863.*

MADÁCH IMRE, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Alsó-Sztregován. Vál. jan. 13. 1863.*

SZEMERE MIKLÓS. *Lasztóczon, Zemplénben. Vál. jan. 13. 1863.*

Külső lev. tagok.

BOWRING JÁNOS, baronet, szabad müvészetek tudora, az

angol kir. tudós társaság, a német alföldi kir. intézet, a frizlandi, gröningeni, párisi, leydeni, leeuwardeni, athenaei, turini, scheffieldi stb. tudóstársaságok tagja. *Londonban. Vál. mart. 10. 1832.*

BOPP FERENCZ, a tudd. porosz kir. Akademiájának r. tagja. *Berlinben. Vál. dec. 16. 1858.*

GABELENTZ (von der) JÁNOS. *Poschwitzban, Altenburg mellett. Vál. dec. 16. 1858.*

POTT ÁGOSTON FRIGYES, a hálai porosz kir. egyetemben az egyetemes nyelvtudomány tanára. *Hálában. Vál. dec. 16. 1858.*

RAWLINSON HENRIK (Creswicke), baronet, angol kir. őrnagy, az angol kir. tudóstársaság tagja. *Londonban. Vál. dec. 16. 1858.*

SCHOTT VILMOS, a tudd. porosz kir. Akademiájának rendes tagja. *Berlinben. Vál. dec. 16. 1858.*

WATTS TAMÁS, a britt Muzeum könyvtárnoka. *Londonban. Vál. dec. 16. 1858.*

AHLQUIST ÁGOST, phil. magister. *Helsingforsban. Vál. dec. 16. 1859.*

EWALD HENRIK, a göttingeni egyetem tanára. *Göttingenben. Vál. dec. 16. 1859.*

LÖNROTT ILLYÉS, phil. mag. *Helsingforsban. Vál. dec. 16. 1859.*

RENAN ERNŐ. *Párisban. Vál. dec. 16. 1859.*

STIER THEOPHIL, gymnasiumi igazgató. *Colbergben. Vál. oct. 9. 1860.*

BENFEY TIVADAR, a göttingi egyetem tanára. *Göttingenben. Vál. jan. 13. 1863.*

II. Philosophiai Osztály.

Tiszteleti tagok.

DANIELIK JÁNOS, bölcsészettudor, vál. prisztinai püspök, az egri főkáptalan őrkanonokja, sajó-szent-péteri cz. prépost, a pápa ő szentsége titkos kamarása, a m. kir. helytartótanács tanácsosa, a Sz. István- és Sz. László-társulat alelnöke. *Budavárban, Úri utcza 46. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

HOVÁNYI FERENCZ, nagyváradi kanonok. *Nagy-Váradon. Vál. dec. 15. 1858.*

Rendes tagok.

HORVÁTH CZIRILL, bölcsészettudor, kegyes tanítórendi ál-

dor, kormánytanácsos és levéltárnok, a m. kir. egyetemben a bölcsészet r. tanára, a cs. k. birodalmi földtani intézet lev. tagja. *Pesten, a kegyes tanítórendiek épületében. Lev. taggá vál. nov. 8. 1834. rendessé sept. 10. 1836.*

PURGSTALLER JÓZSEF, bölcsészet- és hittudor, a cs. kir. birodalmi földtani intézet lev. tagja, a kegyesrend főnöke Magyarországon. *Pesten, a kegyes tanítórendiek épületében. Lev. taggá vál. dec. 24. 1844. rendessé kinevezte az igazgatóság martius 16. 1853.*

ERDÉLYI JÁNOS, a sárospataki reform. collegiumban bölcsészettanár, a Kisfaludy-Társaság tagja. *S. Patakon. Lev. taggá vál. a nyelvtud. osztályba nov. 23. 1839. rendessé a phil. osztályba dec. 15. 1858.*

GREGUSS ÁGOST, a Kisfaludy-Társaság titkára. *Pesten, Al-Dunasor 22. sz. Lev. taggá vál. dec. 15. 1858. rendessé jan. 13. 1863.*

Levelező tagok.

PÉTERFI KÁROLY (Kibédi), marosvásárhelyi ref. pred. *M. Vásárhely. Vál. nov. 8. 1834.*

ILLÉS PÁL (Edvi), nemesdömölki ev. pred., kiérdemült kemenesali esperes. *Dömölkön, ut. posta Kis-Mária-Czell. Választ. sept. 14. 1834.*

WARGA JÁNOS (Szigeti), a nagy-kőrösi ref. nagygymn. igazgató tanára, a dunamelléki helv. hitv. egyházkerület és a kecskeméti ref. egyházmegye tanácsbírája, a cs. kir. birod. földtani intézet lev. tagja. *Nagy-Körösön. Vál. sept. 14. 1835.*

HEREPEI KÁROLY, vizaknai ref. predikátor. *Vizaknán, ut. posta N. Szeben. Vál. sept. 7. 1838.*

CSATSKO IMRE, bölcsészet- és jogtudor, a kir. itélőtábla közbírája. *Pesten, Kerepesi-út 7. sz. Vál. nov. 23. 1839.*

WARGA ISTVÁN. *Szelezsáni pusztán, ut. posta Boros-Sebes. Vál. sept. 5. 1840.*

PEREGRINY ELEK, bölcsészettudor, a pesti tudományegyetem bölcsészeti karának tagja s egy finevelöintézet tulajdonosa. *Budavárban, sajátház. Vál. sept. 3. 1841.*

NAGY MÁRTON, kegyesr. házfőnök, a kir. m. természettud. s a cs. kir. földtani intézet rendes tagja. *Pesten, a kegyes tanítórendiek épületében. Vál dec 24. 1844.*

SZŐNYI PÁL, a kir. m. természettud. társulat tagja, s egy

tan- és nevelő intézet tulajdonosa. *Pesten, Czukor-utcza 6. sz. saját ház. Vál. dec. 18. 1846.*

VANDRÁK ANDRÁS, bölcsészettudor, az eperjesi ev. collegium igazgatója, a bölcsészet, római és magyar irod. r. tanára. *Eperjesen. Vál. dec. 29. 1847.*

BALOGH SÁMUEL (Almási), ref. predikátor. *Serkén, utolsó posta Rima-Szombat. Vál. dec. 15. 1858.*

MÉSZÁROS IMRE, vadkerti plebánus és esperes. *Vadkert ut. posta Rét-Ságh. Vál. dec. 15. 1858.*

NEY FERENCZ, a pesti főrealtanoda igazgatója, a magyar nyelv és irodalom r. tanára, a m. természettud. társulat r. tagja. *Pesten a főrealtanoda épületében. Vál. dec. 15. 1858.*

SOMOGYI KÁROLY, Esztergom főmegyei áldor, hittudor, a pozsonyi káptalan kanonokja. *Pesten, Ferencz-város, Márton-utcza 1. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

SZALAI ISTVÁN, ref. predik. *Szentesen. Vál. dec. 15. 1858.*

HEGEDŰS LÁSZLÓ, a sárospataki ref. collegiumban tanár. *Sáros-Patakon. Vál. october. 9. 1860.*

III. Törvénytudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

GR. KÁROLYI GYÖRGY, l. Igazg. Tanács. *Vál. mart. 10. 1832.*

GR. ANDRÁSSY GYÖRGY, l. Igazg. Tan. *Vál. dec. 8. 1833.*

DEÁK FERENCZ, l. Igazg. Tan. *Vál. nov. 23. 1839.*

LONOVICS JÓZSEF, l. Igazg. Tan. *Vál. oct. 7. 1843.*

BARTAL GYÖRGY, l. Igazg. Tan. *Vál. dec. 15. 1858.*

GR. DESSEWFFY EMIL. l. Elnökség. *Lev. taggá vál. oct. 7. 1843. tiszteletivé dec. 15. 1858.*

LÓNYAY MENYHÉRT (Nagylónyai és Vásáros-naményi) az első magyar általános biztosító társaság elnöke, tiszaszabályozási osztályelnök, a m. földhitelintézet alelnöke, a békési reform. egyházmegyének gondnoka. *Budán, Vízi-város, a Vízikapunál 130. sz. Lev. taggá vál. dec. 15. 1858. Tiszt. taggá dec. 20. 1861.*

Rendes tagok.

ZÁDOR GYÖRGY, a m. kir. hétszemélyes tábla közbírája, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Belváros, Duna-utcza 3. sz. Lev. taggá vál. febr. 17. 1831. rendes taggá sept. 1. 1832.*

SZALAY LÁSZLÓ, a m. tud. Akademia titoknoka, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Sebestyén-tér 5. sz. Lev. taggá vál. sept. 10. 1836. rendes taggá. sept. 7. 1838.*

ZSOLDOS IGNÁCZ, a m. kir. hétszemélyes tábla közbírája. *Pesten, Két-sas-utcza 9. sz. Lev. taggá vál. sept. 7. 1837. rendessé nevezte az Igazgatóság sept. 8. 1838.*

FOGARASI JÁNOS (Alsó-Viszti), a pesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék elnöke. *Pesten, Bálvány-utcza 5. sz. Lev. taggá vál. sept. 7. 1838. rendes taggá nev. az igazg. által sept. 3. 1841.*

TÓTH LŐRINCZ, h. ügyvéd, az első m. ált. biztosító társaság jogtanácsosa, a Kisfaludy-Társaság tagja, s a m. tud. Akad. s a Kazinczy-alapítvány pénztárnoka. *Pesten, Urak-utczája 2. sz. Lev. taggá választ. sept. 10. 1836. rendessé dec. 15. 1858.*

PAULER TIVADAR, bölcsészet- és jogtudor, a pesti tudom. egyetemnél az ész- és büntető-jog nyilv. rend. tanára, az elméleti államvizsgálati bizottmány bírósági osztályának, s a gráczi Károly-Ferencz-egyetem törvénytud. karának tagja. *Pesten, Papnövelde-utcza 1. sz. Lev. taggá vál. nov. 23. 1845. rendes taggá dec. 15. 1858.*

Levelező tagok.

Gr. BENYOVSZKY ZSIGMOND (Benyói és Urbanói). *Solton. Vál. mart. 9. 1832.*

KRAJNER IMRE, gr. Festetics Tasziló jószágigazgatója. *Keszthelyen. Vál. mart. 9. 1832.*

BERTHA SÁNDOR (Felső-Eőri), a m. tud. Akad. pénzt. ellenőre. *Pesten. Országút 26. sz. Vál. nov. 23. 1839.*

TREFORT ÁGOSTON. *Pest, Nádor-utcza 17. sz. Csaba-Csüd, u. p. Szarvas. Vál. sept. 3. 1841.*

SZENTKIRÁLYI ZSIGMOND (Komjátszegi), a pesti kir. természettud. társulat rendes s a bécsi geologiai intézet levelező tagja, országos bányakapitány. *Zalathnán. Vál. nov. 22. 1845.*

KARVASY ÁGOSTON, jogtudor, a pesti tud. egyetemnél a politikai tud. a keresk. és váltójog nyilv. r. tanára. *Pesten, Duna-utcza 12. sz. Vál. dec. 18. 1846.*

SZŰCS ISTVÁN, köz- és váltójogi ügyvéd, a tiszántuli kerületi k. itélő tábla közbírája. *Debreczenben. Vál. dec. 18. 1848.*

RÉCSI EMIL, bölcsészet- és jogtudor, a pesti tud. egyetem-

nél a közigazgatási és pénzügyi törvénytan ny. r. tanára. *Pesten, Üllöi út 4. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

UDVARDY IGNÁCZ, hittudor, Veszprém egyházmegyei áldor, a püspöki papnöveldében egyház-történelem és törvénytudomány tanára, a pesti egyetemi hittud. kar. tagja, szentszéki bíró s a házasság és szerzeti fogadalmak védője. *Veszprémben. Vál. dec. 15. 1858.*

KAUTZ GYULA, jogtudor, a pesti tudományegyetemnél a magyar államjog, s a közigazgatási és pénzügyi törvényisme ny. r. tanára. *Budán, Vizi-város, Fő út 60. sz. Vál. oct. 9. 1860.*

DÓSA ELEK, (Makfalvi) jogtudor, a maros-vásárhelyi ev. ref. collegiumban jogtanár. *Marosvásárhely. Vál. dec. 20. 1861.*

FALK MIKSA, bölcsészettudor, a bécsi takarékpénztár titkára. *Bécs. Vál. dec. 20. 1861.*

HORVÁTH BOLDIZSÁR, a magyar földhitelintézet jogtanácsosa. *Pesten, Országút 26. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

SZINOVÁCZ GYÖRGY, a kir. váltó-feltörvényszéknél előadó bíró. *Pest, Belváros, Kis-hid-utcza 2. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

HOFFMANN PÁL, jogtudor, h. ügyvéd, a kassai jogakademiánál a római és az egyházi jog ny. r. tanára, az ottani elm. államvizsgálati bizottság tagja. *Kassán. Vál. januárius 13. 1863.*

KALLÓS LAJOS, ny. r. jogtanár a debreczeni ref. főiskolában. *Debreczenben. Vál. jan. 13. 1863.*

Külső lev. tagok.

MITTERMAIER KÁROLY JÓZSEF ANTAL, a heidelbergi egyetemben jogtanár. *Heidelbergben. Vál. dec. 18. 1846.*

LABOULAYE EDUÁRD, a franczia Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

LORD OVERSTONE, *Londonban. Vál. dec 16. 1858.*

RAU KÁROLY HENRIK, a heidelbergi egyetemben jogtanár. *Heidelbergben. Vál. dec. 16. 1858.*

VANGEROW ADOLF, a heidelbergi egyetemben jogtanár. *Heidelbergben. Vál. dec. 16. 1858.*

WELCKER KÁROLY TIVADAR, a heidelbergi egyetemben jogtanár. *Heidelbergben. Vál. dec. 16. 1859.*

ROSCHER VILMOS, a lipcsei egyetemben tanár. *Lipcsében. Vál. dec. 20. 1861.*

IV. Történettudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

B. EÖTVÖS JÓZSEF, l. Elnökség. *Lev. taggá vál. sept. 14. 1835. tiszteletivé nov. 23. 1839.*

GR. MIKÓ IMRE (Hidvégi), ő. cs. k. ap. felsége aranykulcsosa és valós. belső titk. tanácsosa, az erdélyi Muzeum elnöke. *Kolozsvárt. Vál. dec. 15. 1858.*

GR. TELEKI DOMOKOS. (l. Igazgatóság.) *T. taggá vál. dec. 20. 1861.*

Rendes tagok.

ÉRDY JÁNOS, jogtudor, a m. nemz. muzeumi kincs- és régiségtár őre, a pesti egyetemi törvénytud. kar tagja. *Pesten a m. nemz. Muzeumban. Lev. taggá vál. febr. 17. 1831. rendes taggá nevezt. az igazg. által sept. 9. 1832.*

PODHRADCZKY JÓZSEF (Nemes-Podhradi) nyug. m. kir. udv. kamarai számvevő tiszt. *Budán, Krisztinaváros, Fő-utcza 363. sz. Lev. taggá vál. nov. 8. 1834. rendes taggá dec. 15. 1858.*

FÉNYES ELEK. *Pesten, Teréz-város „London városához“ 2. emelet, 22. sz. Lev. taggá vál. sept. 7. 1837. rendes taggá. dec. 15. 1858.*

WENZEL GUSZTÁV, bölcsészet- s jogtudor, a pesti egyetemnél a magyar magán- és bányajog s a jogtörténet ny. r. tanára, a déliszláv történeti és régiségtani, a felső luszíciai tudós társaságok, a morva-sziléziai cs. k. társulat történeti és statist. osztályának, s az erdélyi országismertető egyesületnek tagja. *Pesten, Al-Dunasor. 9. sz. Lev. taggá vál. dec. 18. 1846. rendes taggá dec. 15. 1858.*

CSENGERY ANTAL, a Kisfaludy-Társaság s a kir. magyar természettud. társulat r. tagja, a m. tud. Akademia jegyzője, a m. földhitelintézet titoknoka. *Pesten Fh. Sándor-utcza 17. sz. Lev. taggá vál. dec. 29. 1847. rendes taggá dec. 15. 1858.*

IPOLYI STUMMER ARNOLD, egri főegyházi kanonok, pápai kamarás, az építészeti műemlékek fentartására és vizsgálatára ügyelő bécsi cs. k. központi bizottmánynak, a morva-sziléziai cs. kir. társulat hist. és statisticai osztályának Brünnben, ugyanott a tartományi rendek levéltári intézetének, a bécsi archaeologiai társaság-

nak s a kir. dániai éjszaki archaeologiai intézetnek Koppenhágában tagja. *Egerben. Lev. taggá vál. dec. 15. 1858. rendes taggá dec. 20. 1861.*

Levelező tagok.

KARÁCSON MIHÁLY, jogtudor, a kir. itélő tábla közbírája. *Pesten, Úri-utcza 2. sz. Vál. mart. 9. 1832.*

SZILÁGYI FERENCZ. *Buda várában, Úri-utcza, 58. sz. Vál. nov. 15. 1833.*

ZSIVORA GYÖRGY, a királyi hétszemélyes tábla közbírája. *Pesten, Három-korona-utcza 14. sz. Vál. nov. 15. 1833.*

HENSZLMANN IMRE, orvostudor, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pesten, Dorottya-utcza, Almay-ház 2. em. Vál. sept. 3. 1841.*

GOROVE ISTVÁN (Gattájai). *Pesten, Lipót-utcza. 9. sz. Vál. oct. 7. 1843.*

KOVÁCS ISTVÁN (Nagy-Ajtai), erdélyi kir. itélőtáblai ülnök, és egyszersmind kir. ügyigazgató. *Maros-Vásárhely. Vál. nov. 22. 1845.*

BOTKA TIVADAR. *Kis-Vezekényen, Aranyos-Marót mellett. Vál. dec. 29. 1847.*

PALUGYAY IMRE, k. tanácsos. Pozsony. *Vál. dec. 29. 1847.*

GR. ANDRÁSSY MANÓ (Krasznahorkai és Csik- Sz.-Királyi). *Pesten, Mázsa-utcza 3. sz. és Pásztón, ut. p. Gálszécs. Vál. dec. 15. 1858.*

CZINÁR MÓR, bölcsészettudor, pannonhegyi szent Benedek-rendi áldor, házi lelkész, termény-, érem-, könyv-, és levéltárnok, a Ferencz-József-rend kiskeresztese, a néh. Király József pécsi püspök ösztöndíji alapítványának felügyelője, és sz. mártoni szentszéki ülnök. *Pannonhalmán, ut. post. Győr-Sz.-Márton. Vál. dec. 15. 1858.*

HUNFALVY JÁNOS, volt történettanár. *Budán. Vizi-város, Fő-utcza, 198. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

KAZINCZY GÁBOR (Kazinczi), a Kisfaludy-Társaság tagja. *Bánfalván, ut. posta Putnok. Vál. dec. 15. 1858.*

KNAUZ NÁNDOR, Esztergom főmegyei áldor, s a primási könyvtár őre. *Esztergom. Vál. dec. 15. 1858.*

KONEK SÁNDOR, jogtudor, a pesti tudomány- egyetemben a

statistika nyilv. r. tanára, a jogtörténelmi és államtudományi államvizsgálati bizottság tagja és a jog- s államtudományi kar. e. i. dékánja. *Pesten, Egyetem-tér 2. sz. Vál. dec. 15. 1858.*.

MAGYAR LÁSZLÓ (Öttömösi), portugall kir. hajóhadnagy. *Benguelában, Nyugot-Afrikában. Vál. dec. 15. 1858.*

NAGY IVÁN (Felső-Győri), a pesti egyetemi könyvtár első őre. *Pesten, Mészáros-utcza 8. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

PAUER JÁNOS, székesfehérvári székesegyházi kanonok, budai főesperes, a pápa tiszt. káplánja, a püspöki lyceumban az egyházi törvények és történelem r. tanára, a helybeli nagygymnasiumban vallásiakban és erkölcsiekben püspöki biztos, zsinati vizsgáló, és szentszéki tanácsos. *Székesfehérvár. Vál. dec. 15. 1858.*

PAÚR IVÁN, a gr. Széchenyi család levéltárnoka. *Sopronban. Vál. dec. 15. 1858.*

RÁTH KÁROLY, a győri evang. gyülekezet levéltárnoka s a győri olvasóegylet könyvtárnoka. *Győrben. Vál. dec. 15. 1858.*

SOMHEGYI (SCHRÖCK) FERENCZ, bölcsészettudor, kegyesrendi áldor, a szegedi nagygymnasium igazgatója és történettanára. *Szegeden. Vál. dec. 15. 1858.*

SZABÓ KÁROLY, az erdélyi Muzeum könyvtárnoka. *Kolozsvárt. Vál. dec. 15. 1858.*

SZALAY ÁGOSTON, udvari tanácsos, s a soproni. m. kir. váltótörvényszék elnöke. *Sopronban. Vál. dec. 15. 1858.*

SZILÁGYI SÁNDOR, a nagykőrösi ref. nagygymn. tanára. *Nagy-Kőrösön. Vál. dec. 15. 1858.*

KERKAPOLY KÁROLY, a pápai reform. collegiumban a bölcsészet tanára. *Pápán. Vál. dec. 16. 1859.*

PESTY FRIGYES, a temesvári keresk. és iparkamara titkára, a stájerhoni gazd. egyesület, a párisi Institut d'Afrique tagja. *Temesvár. Vál. dec. 16. 1859.*

RÉVÉSZ IMRE, debreczeni reform. lelkész. *Debreczenben. Vál. dec. 16. 1859.*

SALAMON FERENCZ, a Kisfaludy-Társaság tagja. *Pest, Magyar-utcza 20. sz. Vál. dec. 16. 1859. A nyelv- és széptud. osztályból áttétetett a történettudományiba jan. 13. 1863.*

KUKULYEVICS másképp BASSANI DE SACHI IVÁN, zágrábmegyei főispán, az orosz sz. Vladimirrend commandeurje, az

éjszaki archaeologiai társaságnak Kopenhágában, a cs. orosz tudományos Akademiának sz. Pétervárott, a cs. kir. tud. Akademiának Krakóban, a quiriti-k akadémiájának Rómában, a kraini és karántföldi történettudományi — s a szerb irodalmi társaságnak Belgrádban, a cs. kir. geologiai intézetnek Bécsben, a krakói egyetemnek s a prágai Akademiának levelező tagja; a zágrábi délszláv történet- és régiségtudományi társaság elnöke, a horvátországi és szlavoniai építészeti emlékek conservatora, a sz. Jeromos-féle illyr congregatiónak Rómában tiszteleti tagja, Zágráb és Eszék városok tiszteletbeli polgára. *Zágráb. Vál. dec. 9. 1860.*

KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD. *Pesten, Képiró-utcza 5. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

ROSTI PÁL. *Pesten, Magyar-utcza 11. sz. Vál. dec. 20. 1862.*

TORMA KÁROLY, az építészeti műemlékek fentartására ügyelő bécsi cs. k. középponti bizottság, az erdélyi muzeum-egylet történettud. szakosztályának stb. tagja. *Csicsó-Keresztúron, Választ. dec. 20. 1861.*

ÚRHÁZY GYÖRGY. *Pest, Főhg. Sándor-utcza 17. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

HORNYIK JÁNOS, Kecskemét városának főjegyzője. *Kecskeméten. Vál. jan. 13. 1863.*

Külső lev. tagok.

PERTZ HENRIK GYÖRGY, a porosz kir. könyvtár igazgatója, a tudd. porosz kir. Akademiájának r. tagja. *Berlinben, Vál. nov. 15. 1833.*

PALACKY FERENCZ a tudd. bécsi cs. Akademiája s a cseh királyi tudóstársaság rendes tagja, a cseh rendek historiographusa. *Prágában. Vál. nov. 8. 1834.*

DUSSIEUX LAJOS, a saint-cyri cs. katonai tanodában történelem tanára. *Páris. Vál. dec. 18. 1846.*

CANTU CAESAR. *Turinban, Vál. dec. 16. 1858.*

HG. DEMIDOFF ANATOL. *San-Donato, Olaszországban. Vál. dec. 16. 1858.*

FLEGLER SÁNDOR, bölcsészettudor és tört. tanár. *Nürnbergben. Vál. dec. 16. 1858.*

GUIZOT FERENCZ, a franczia Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

MIGNET FERENCZ, az erkölcsi és polit. tudd. franczia Akademiájának titoknoka. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

GR. MONTALEMBERT KÁROLY, a franczia Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

RAFN KÁROLY KERESZTÉLY, az éjsz. régiségtársaság titoknoka. *Kopenhágában. Vál. dec. 16. 1858.*

RANKE FERENCZ LIPÓT, a tudd. porosz kir. Akademiájának tagja. *Berlinben. Vál. dec. 16. 1858.*

RAUMER FRIGYES, por. kir. udv. tanácsos s a tudd. porosz kir. Akademiájának tagja. *Berlinben. Vál. dec. 16. 1858.*

THEINER ÁGOSTON, a vaticáni levéltár első őre. *Rómában. Vál. dec. 16. 1858.*

THIERRY AMADÉ, a franczia Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

VALENTINELLI JÓZSEF, a velenczei sz. Márk könyvtárának igazgatója, s a tudd. velenczei cs. k. Akademiájának tagja. *Velenczében. Vál. dec. 16. 1858.*

B. PROKESCH-OSTEN ANTAL, cs. k. internuncius, ő cs. k. felsége val. titkos tanácsosa. *Konstantinápolyban. Vál. jan. 13. 1863.*

SÜPHY BEY, a török államlevéltár igazgatója. *Konstantinápolyban. Vál. jan. 13. 1863.*

V. Mathematikai osztály.

Tiszteleti tagok.

BITNICZ LAJOS, bölcsészettudor, a Komárom-feletti monostrai B. Sz. M. apátja, a szombathelyi főegyház nagyprépostja és kanonokja, székesegyházi főesperes, helyettes és főügyhallgató, a házassági törvényszék elnöke, zsinati vizsgáló, a szentszék közbírája, az Adelfl-Kelczféle árvaház igazgatója, a boroszlói tud. társaság tiszt., s a pesti philos. kar tagja. *Szombathelyen. Rendes taggá nov. 17. 1830. tiszteletivé vál. dec. 23. 1847.*

Rendes tagok.

GYŐRY SÁNDOR, hites mérnök. *Pesten, Józsefváros, Naputcza 7. sz. Lev. taggá vál. mart. 9. 1832. rendessé sept. 1. 1832.*

NAGY KÁROLY, az amerikai philos. társaság rendes tagja. *Párisban. Lev. taggá vál. mart. 9. 1832. rendessé sept. 10. 1836.*

KISS KÁROLY, a Kisfaludy-Társaság, s a kir. magyar természettud. társulat tagja. *Pesten, Szép-utcza 3. sz. Lev. taggá vál. sept. 17. 1831. Rendes taggá a hadi tudd. részére nevezte az igazg. sept. 6. 1840.*

FEST VILMOS, m. k. országos építészeti felügyelő, hites mérnök, Kassa sz. kir. városa tiszt. polgára. *Budán, Krisztinaváros, Attila-utcza, 413. sz. Lev. taggá vál. dec. 24. 1844. rendessé nev. az igazg. által nov. 22. 1845.*

PETZVAL OTTÓ, bölcsészettudor, okleveles mérnök, a pesti egyetemnél a felsőbb mennyiségtan nyilv. r. tanára, a gymnasiumi tanárjelöltek vizsgáló bizottságának tagja. *Pesten, Három-dob-utcza 18. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

SZTOCZEK JÓZSEF, a kir. József-műegyetem igazgatója, ugyanott a mechanikai és technikai természettan tanára, okleveles mérnök, a kir. m. természettud. társulat választm. tagja, a reáltanodai tanárjelöltek — úgy a gőzgépi kezelő személyzet állandó vizsgáló bizottságának elnöke. *Budavár, Országház-utcza 90. sz. Lev. taggá vál. dec. 15. 1858. rendes taggá oct. 9. 1860.*

HOLLÁN ERNŐ, a déli állam-vasút-társaság kereskedelmi inspectora s magyarországi képviselője. *Pesten Hatvani-utcza, Horváth-ház. Lev. taggá vál. dec. 15. 1858. rendes taggá dec. 20. 1861.*

Levelező tagok.

UDVARDY CHERNA JÁNOS, hites mérnök, a frauendorfi kertmivelő társaság tiszt. tagja. *Egerben. Vál. mart. 9. 1832.*

BRASSAI SÁMUEL, az erdélyi Muzeum igazgatója. *Kolozsvárt. Vál. sept. 7. 1837.*

TAUBNER KÁROLY, bölcsészettudor, az Olaszország, Vorarlberg, Tirolban állomásozó cs. kir. II-dik hadsereg evang. őrségi s tábori papja, consist. tanácsos, a kir. m. természettud. társulat, a berlini philologiai seminarium tagja, s több olaszországi tud. egyesület, a. cs. k. aranyérdemjegy tulajdonosa, a hassziai nh. Lajos-lovagrend keresztjének első- s a hannoveri k. Guelf-lovagrend negyedik osztályu vitéze. *Veronában. Vál. sept. 5. 1840.*

KORPONAY JÁNOS, Abaúj vármegye levéltárnoka. *Kassán. Vál. dec. 24. 1844. a haditudományok részére.*

ARENSTEIN JÓZSEF, a kegyesrend tagja, bölcsészettudor *Bécsben. Vál. dec. 20. 1847.*

KRUSPÉR ISTVÁN, a budai m. királyi József-műegyetemben gyakorlati mér- és iparműtan r. tanára, a kir. m. természettud. társulat rendes tagja. *Budán, a várban, Országház-utcza 90. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

TOMORI ANASZTÁZ, hites mérnök, nagykőrösi nagygymn. tiszt. tanár. *Pesten, Belváros, Régi posta-utcza 3. sz. és Gombán, u. p. Monor. Vál. dec. 15. 1858.*

VÉSZ JÁNOS ARMIN, hites mérnök, a budai magy. kir. József-műegyetemben a felsőbb mennyiségtan és a leirati mértan r. tanára. *Budán, Krisztina-város, Iskola-utcza, 228. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

LUTTER NÁNDOR, bölcsészettudor, a budai királyi főgymnasium igazgatója s a kir. magyar természettud. társulat r. tagja. *Budán, a várban, Iskola-tér 186. sz. Vál. dec. 16. 1859.*

WENINGER VINCZE, technikus, s a pesti keresdelmi akad. a felsőbb számtan r. tanára, az első magy. ált. biztosító társaságnál az életbizt. osztály főnöke, a kir. m. természettud. társulat rendes tagja. *Pesten, Lipót-város, Nádor-utcza, 18. sz. Vál. oct. 9. 1860.*

KONDOR GUSZTÁV, bölcsészettudor, hites mérnök, a pesti főrealtanodánál mennyiségtan és mértan r. tanára, s a k. m. természettud. társulat r. tagja. *Pesten, Fel-Dunasor, 1. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

MARTIN LAJOS, a körmöczi k. reáltanodában tanár. *Körmöczön. Vál. dec. 20. 1861.*

ASBÓTH LAJOS. *Lugoson. Vál. jan. 13. 1863.*

CSÁNYI DÁNIEL, a debreczeni főiskola tanára. *Debreczenben. Vál. jan. 13. 1863.*

Külső lev. tagok.

BABBAGE KÁROLY, az angol kir. tudós társaság s több tudom. akademiák tagja. *Londonban. Vál. nov. 15. 1833.*

PONCELET JÁNOS VICTOR, a franczia Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 23. 1847.*

ETTINGSHAUSEN ANDRÁS lovag, bölcsészet- és orvostudor, cs. k. kormánytanácsos, a bécsi egyetemnél a természettani inté-

zet igazgatója, számos külföldi akademiák és tudós társaságok tagja. *Bécsben. Vál. dec. 16. 1858.*

HERSCHEL JÁNOS, az angol kir. tudós társaság tagja. *Collingwoodban. Vál. dec. 16. 1858.*

QUETELET ADOLF JAKAB LÁMPERT, a belga kir. csillagda igazgatója, a brüsszeli kir. Akad. állandó titoknoka, a franczia Institut lev. és számos Akad. és tudós társaságok tagja. *Brüsszelben. Vál. dec. 16. 1858.*

VÁLLAS ANTAL, bölcsészettud., a neworleansi Akad. titoknoka. *New-Orleansban. Rendes taggá vál. sept. 9. 1837. a külső lev. tagok közé áttétetett dec. 16. 1858.*

GRUNERT JÁNOS ÁGOST, egyetemi tanár. *Greifswaldban. Vál. oct. 9. 1860.*

VI. Természettudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

KUBÍNYI ÁGOSTON l. Igazg. Tan. *Vál. oct. 7. 1843.*

KUBÍNYI FERENCZ (Felsőkubínyi és Nagyolaszi). *Pesten, Országút 17. sz. Lev. taggá vál. sept. 3. 1840. tiszteletivé dec. 15. 1858.*

BALASSA JÁNOS, cs. tanácsos, orvos-sebésztudor, a m. kir. egyetemben a gyakorl. sebészet nyilv. r. tanára, a műtő-intézet igazgatója, a budapesti kir. orvosegyesület, a bécsi cs. kir. orvosi egylet rendes tagja. *Pesten, Váczi-út, 8. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

KORIZMICS LÁSZLÓ, m. kir. helytartósági tanácsos, a m. gazd. egyesület alelnöke, a magyar földhitelintézet igazgatója. *Pesten, Üllöi-út, a Köztelken. Vál. dec. 15. 1858.*

Rendes tagok.

GEBHARDT FERENCZ, k. tanácsos, Ferencz József j. rend vitéze, orvostudor, nyug. egyet. tanár, a frauendorfi kertmüvelő társaság tiszt., a cs. k. bécsi orvosi egyesület l. és a m. k. természettudományi társulat r. tagja. *Pesten, Belváros, Hatvani utcza 5. sz. Kinevezt. az igazgatóság által nov. 17. 1830.*

BUGÁT PÁL, orvostudor, szemészmester, a kir. magyar természettud. társulat, a m. k. orvosi egyesület rendes, a bécsi cs. k. orvosi társaság lev. tagja. *Pesten, Belváros, Kötö-utcza 5. sz. Kineveztetett az igazgatóság által nov. 17. 1830.*

FRIVALDSZKY IMRE (Frivaldi), orvostudor, a m. nemz. Muzeum nyug. őre, a pesti orvosi kar tagja, a kir. m. természettud. társulat választmányi, a m. földtani társulat r., a párisi, londoni, florenczi, regensburgi, altenburgi, stettini és lipcsei természettud. társulatok tiszt. és lev. tagja. *Pesten, Belváros, Servita-tér 3. sz. Lev. taggá vál. nov. 15. 1833., rendessé sept. 7. 1838.*

TARCZY LAJOS, a dunántúli ref. főtanodában a természettud. r. tanára, a kir. m. természettud. társulat tagja. *Pápán, lev. taggá vál. sept. 7. 1838., rendessé kinevezte az igazgatóság Pozsonyban, sept. 7. 1840.*

PÓLYA JÓZSEF, orvostudor, a pesti orvosi kar tagja. *Pesten, Belváros, Magyar-utcza 35. sz. Lev. taggá vál. mart. 9. 1832. rendessé dec. 15. 1858.*

TÖRÖK JÓZSEF, orvos és sebésztudor, a debreczeni reform. főtanodában vegytan és természetrajz r. tanára, a kir. m. természettud. társulat, a budapesti kir. orvosegyesület s a pesti orvosi kar tagja. *Debreczenben. Lev. taggá vál. oct. 7. 1843. rendessé dec. 15. 1858.*

NENDTVICH KÁROLY, orvostudor, szemész és szülészmester, a budai m. kir. József-műegyetemben a műipari vegytan r. tanára, a pesti orvosi kar, a k. m. természettud. társulat választmányi, a pesti magyar s bécsi birodalmi földtani, a jénai ásványtani és a pfalzi gyógyszerészi és iparműi társulatok lev. tagja. *Budán, a várban, Országház-utcza 121. sz. Lev. taggá vál. nov. 22. 1845. rendessé dec. 15. 1858.*

JEDLIK ÁNYOS ISTVÁN, sz. Benedek-rendi áldor, bölcsészettudor, a pesti egyetemben a természettan ny. r. tanára s ez i. sz. rectora, a kir. m. természettud. társulat r. tagja, a gymnasiumi és reáltanodai tanárvizsgáló bizottságok tagja. *Pesten, Belváros, az Egyetem épületében. Vál. dec. 15. 1858.*

Levelező tagok.

KACSKOVICS LAJOS, h. ügyvéd. *Pesten, Belváros, Lipót-utcza 20. sz. Vál sept. 7. 1837.*

FLÓR FERENCZ, orvos és sebésztudor, szülészmester, a

pesti orvosi kar s a budapesti kir. orvosegyesület tagja. *Pesten, Belváros, Servita-tér 4. sz. Vál. sept. 7. 1838.*

BALLA KÁROLY. *Pót-Harasztján. Vál. nov. 23. 1839.*

TÖRÖK JÁNOS, a m. gazd. egyesület s a sz. István-Társulat alapító, a m. földtani, a magyar kertészeti, a bécsi cs. k. gazd. egyesület, a würtenbergi kir. középponti földészeti intézet rendes, a Schweidnitz és Jauer herczegségek hazafiúi egyletének tiszt. tagja és érdempénzese, a stájerhoni morva-sziléziai, a karantán cs. kir. s az orosz cs. moszkvai gazdasági társulatok, az osterlandi természetvizsg., a morva-sziléziai, a frauendorfi kertmivelő egyletek lev. tagja. *Pesten, Belváros, Lipót-utcza 14. sz. Vál. sept. 3. 1841.*

ARÁNYI LAJOS, orvos-sebésztudor, szemész és szülész mester, a pesti egyetemben a kórboncztan nyilv. r. tanára, a jogi karban a törvényszéki orvostan magán tanára, az orvosi kar s a k. m. természettud. társulat és budapesti kir. orvosegylet tagja. *Pesten, Kerepesi út, 5. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

BERDE ÁRON (Laborfalvi), a természettud. r. tanára a kolozsvári unit. collegiumban. *Kolozsvárt. Vál. dec. 15. 1858.*

DORNER JÓZSEF, a pesti ev. gymnasiumban a természettud. tanára. *Pesten, Lipót-város, Két-sas-utcza 24. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

ENTZ FERENCZ, orvostudor, több tudós és gazdasági társulatok r. és tiszt. tagja, a m. gazd. egyesület budai fa- és szőlőiskolájának felügyelője. *Budán, az orsz. szőlőiskolában. Vál. dec. 15. 1858.*

GALGÓCZY KÁROLY, h. ügyvéd, a m. gazd. egyesület és földtani társulat rendes, a Heves megyei gazdasági egyesület tiszt. tagja. *Pesten, Belváros, Lipót-utcza 45. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

GÖNCZY PÁL, a pesti ref. egyház iskolaigazgatója, magán finövelde-tulajdonos, a kir. m. természettud. s a földtani társulat r., a magyar gazdasági egyesület alapító tagja. *Pesten, József-város, József-utcza 1. sz. Vál. dec. 15. 1859.*

KÉRY IMRE, orvostudor, a pesti orvosi kar, a k. m. természettud. társulat s a budapesti orvosi egyesület tagja. *Boros-Sebesen Arad megyében, ut. posta Butyin. Vál. dec. 15. 1858.*

KOVÁCS GYULA (Kézdi-szent-léleki), a m. nemz. Muzeum természettud. osztályának őre, a m. kir. egyetemben a füvészettan

ny. r. tanára, a magyar földtani társulat első titkára, a cs. k. bécsi földtani intézet levelezője, a m. gazdas. egyesület választmányi, és számos bel- s külföldi tudományos egyesületek tagja. *Pesten, Ország-út, a m. nemz. Muzeum épületében. Vál. dec. 15. 1858.*

KOVÁCS SEBESTYÉN ENDRE, orvos sebésztudor, közkórházi főorvos, a budapesti m. kir. orvosegylet első elnöke, az orvosi kar tagja, a m. kir. természettud. társulat tiszteletbeli, a magyar földtani társulat stb. rendes tagja. *Pesten, Lipót-város, József-tér, 17. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

LÁNG ADOLF. *Nyitrán. Vál. dec. 15. 1858.*

MORÓCZ ISTVÁN, orvostudor, a m. gazd. egyesület titoknoka. *Pesten, Üllöi-út, a Köztelken. Vál. dec. 15. 1858.*

NAGY JÓZSEF, orvostudor, szülészmester, Nyitra vármegye főorvosa, a kir. m. természettudományi, a m. földtani, a bécsi állat- és növénytani, s a pozsonyi természettud. egyesület tagja. *Nyitrán. Vál. dec. 15. 1858.*

SCHIRKHUBER MÓRICZ, kegyesrendi áldor, bölcsészettudor, a váczi gymnasium igazg. *Váczon. Vál. dec. 15. 1858.*

SZABÓ JÓZSEF, bölcsészettudor; Ferencz József j. rend vitéze a m. k. egyetemnél az ásványtan r. tanára; a kir. tanulmányi bizottság tagja, a budai h. bányabíróság ülnöke, a magyarországi földtani társulat másodtitkára, a kir. m. természettud. társulat rendes-, a cs. birodalmi földtani intézet levelező tagja, a párisi Acad. nationale agricole, manufacturière et commerciale külf. tiszt. alelnöke. *Pesten, Lipót-város, Fürdö-utcza 1. sz. Vál. dec. 15. 1858.*

BENKŐ DÁNIEL (Árkosi), gazdasági tanácsos, a m. országos gazd. egyesület r., az erdélyinek tiszt., a bécsinek lev. tagja. *Pesten, Mészáros-utcza 2. sz. Vál. dec. 15. 1859.*

SAUER IGNÁCZ, orvostudor, kir. tanácsos, a m. kir. tudom. egyetemnél a gyakorlati orvostan ny. r. tanára, a budapesti k. orvosegylet r., a jászvásári természettud. és orvosi egylet l. tagja. *Pesten, Fel-Dunasor 12. sz. Vál. dec. 15. 1859.*

XANTUS JÁNOS, az éjszak-amérikai egyesült államok consula Manzanillóban nyugati Mexicóban, több tudományos társaság tagja. *Vál. dec. 15. 1859.*

MARGÓ TIVADAR, bölcészet- és orvos-sebésztudor, szülészmester, a m. kir. tud. egyetemnél az állattan és összehasonlító boncztan ny. r. tanára, s az egyetemi állattani intézet és muzeum elöljárója, több tudós társaságok tagja. *Pesten, Országút 18. sz. Vál. oct. 9. 1860.*

B. PRÓNAY GÁBOR, Magyarország ág. hitv. superintendentiáinak főfelügyelője. *Pesten, Lipótváros, Pálvány-utcza 16. sz. Vál. oct. 9. 1860.*

RÓMER FLÓRIÁN, pannonhegyi sz. Benedek rendi áldor, a pesti kir. főgymnasium igazgatója, és a természetrajz r. tanára, bölcészet és szépmüvészetek tudora, a m. k. egyetemnél a régiség- és éremtan magántanára, a m. tud. Akademia kézirat- és éremtárának őre; a m. kir. természettud. és a m. k. földtani, valamint a bécsi archaeologiai, szebeni, pozsonyi természettudományi, bécsi zoologico-botanicus- és geologiai társulatok r. tagja; az építészeti müemlékek fentartására és vizsgálatára ügyelő bécsi cs. kir. középponti bizottságnak, úgyszinte a görliczi és szász-altenburgi természetvizsgáló társulatok levelezője. *Pesten, Szinház-tér 1. sz. Vál. oct. 9. 1860.*

THAN KÁROLY vegytudor, a m. kir. tudományegyetemnél a vegytan ny. r. tanára, a m. k. természettudományi társulat alelnöke, a budapesti kir. orvosegylet bizottsági tagja. *Pesten, Lipót-város, József-tér 10. sz. Vál. oct. 9. 1860.*

CHYZER KORNÉL, sz. k. Bártfa városának főorvosa. *Bártfán. Vál. dec. 20. 1861.*

PETTKÓ JÁNOS, cs. k. bányatanácsnok és a selmeczi bánya-akademiánál tanár. *Selmeczbányán. Vál. dec. 20. 1861.*

GR. WASS SÁMUEL. *Pesten, Lipót-város, Dorottya-utcza 2. sz. Vál. dec. 20. 1861.*

DUKA TIVADAR, orvostudor. *Keletindiában. Választ. dec. 13. 1863.*

HALÁSZ GEJZA, orvos-sebésztudor, pestbelvárosi főorvos, az első magyar általános biztosító társaság központi orvosa, a pesti egyetemi orvoskar tagja sat. *Pesten, Belváros, Hímző-utcza 1. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

HAZSLINSZKY FRIGYES, az eperjesi collegiumban a mathesis és természettudomány tanára. *Eperjesen. Vál. jan. 13. 1863.*

HOLLÓSY JUSZTINIÁN, sz. Benedek r. áldor, bölcsészettudor s a pannonhegyi papnöveldében a természett. tanára. *Győr-Sz.-Mártonban. Vál. jan. 13. 1863.*

JENDRASSEK JENŐ, bölcsészeti és orvos- sebésztudor, szülészmester és műtő, a m. k. egyetemnél az élet- és felsőbb boncztan ny. r. tanára, a m. k. természett. társulat tagja. *Pesten, Belváros, Kéménysepröutcza 2. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

MARKUSOVSZKY LAJOS, orvostudor. *Pesten, Lipót-város, Erzsébet-tér, 10. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

PREYSZ MÓRICZ, vegytanár a pesti főreáltanodánál, a reáltanszaki tanítójelölti vizsgáló bizottmány tagja, a m. term. tud. társulat választmányi tagja, a hegyaljai bormivelő egyesület tiszteletbeli, az orsz. m. gazd. egyesület rendes tagja, a pesti vízvezetéki társulat titkára. *Pesten, József-város, fhg. Sándor-utcza 12. sz. Vál. jan. 13. 1863.*

Külső lev. tagok.

BAER KÁROLY ERNŐ, orosz csász. államtanácsos, a tudd. pétervári cs. Akademiájának r. tagja. *Sz. Pétervárában. Választ. dec. 16. 1846.*

MANDL LAJOS, orvostudor, a franczia becsületrend vitéze, a bécsi cs., a müncheni s pesti királyi orvosi társaságok, a tudd. nápolyi kir. Akad. lev., a párisi boncztudományi társulat s a pesti orvosi kar tagja, a párisi egyetemben rendkiv. tanár. *Párisban. Vál. dec. 18. 1846.*

B. BAUMGARTNER ANDRÁS, bölcsészettudor, val. belső titkos tanácsos, a cs. tudom. Akademia mathematikai-természettud. osztályának elnöke. *Bécsben. Vál. dec. 16. 1858.*

BELL TAMÁS a londoni King's College-ben a zoologia tanára, az angol kir. tudós társaság tagja. *Londonban. Vál. dec. 16. 1858*

BUNSEN RÓBERT VILMOS, bölcsészet- és orvostudor. bádeni nagyherczegi tanácsos, a heidelbergi egyetemben a vegytan r. tanára, számos tudományos társaságok tagja. *Heidelbergben. Vál. dec 16. 1858.*

DUMAS KER. JÁNOS, a franczia Institut tagja. *Párisban Vál. dec. 16. 1858.*

FARADAY MIHÁLY, a Royal Institution of Great-Britainnél a vegytan tanára, az angol kir. tudós társaság tagja. *Londonban. Vál. dec. 16. 1858.*

FLOURENS PÉTER, a franczia tud. Akademia állandó titoknoka. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

B. LIEBIG JUSZT, a müncheni egyetemben a vegytan tanára, a bajor kir. tudom. Akademia r. tagja. *Münchenben. Vál. dec. 16. 1858.*

MILNE-EDWARDS HENRIK, orvostudor, a párisi természetrajzi muzeumnál tanár, a franczia Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 16. 1858.*

BOUÉ AMI, a bécsi cs. tudom. Akademia r. tagja. *Bécsben. Vál. dec. 9. 1860.*

LYELL KÁROLY, baronet, az angol kir. tudós társaság sat. tagja, *Londonban. Vál. dec. 20. 1861.*

MURCHISON RODERIK (Impey) baronet, a londoni kir. földirati társaság elnöke. *Londonban. Vál. dec. 20. 1861.*

REGNAULT HENRIK VIKTOR, a franczia becsületrend vitéze, a Collège de Franceban tanár, az Institut tagja. *Párisban. Vál. dec. 20. 1861.*

AGASSIZ LAJOS, a bostoni Akademiában tanár. *New-Orleansban. Vál. jan. 13. 1863.*

ATKINSON N. A. a ‚Public Institution of Bengal' igazgatója s az ‚Asiatic Society' tagja. Calcuttában. *Vál. jan. 13. 1863.*

CASSIN JÁNOS, a természettudományok philadelphiai Akademiájának titkára. Philadelphiában. *Vál. jan. 13. 1863.*

DANA JAKAB, *New-Haven, Connecticut, Éjszak-Amerikában. Vál. jan. 13. 1863.*

SPENCER F. BAIRD. A Smithsonian Institution titkára. *Washingtonban. Vál. jan. 13. 1863.*

ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK.

I. Nyelvtudományi bizottság.

(felállít. 1856.)

Lukács Móricz, bizottsági elnök.
Arany János.
Ballagi Mór.
Budenz József.
Czuczor Gergely.
Fogarasi János.
Hunfalvy Pál, bizottsági előadó és szerkesztő.
Riedl Szende.
Toldy Ferencz.
Vass József.

Régi magyar nyelvemlékek gyüjtője s szerkesztője (rendszeresítetett 1834.)
Toldy Ferencz.

Magyar Nagy Szótár szerkesztősége (rendszeresíttetett 1844.)
Czuczor Gergely.
Fogarasi János.

II. Történettudományi bizottság.

(felállít. 1854.)

B. Eötvös József, bizottsági elnök.
Csengery Antal.
Érdy János.
Nagy Iván.
Podhradczky József.
Salamon Ferencz.
Szalay László.
Toldy Ferencz, bizotts. előadó és szerk.
Wenzel Gusztáv.

III. Archaeologiai bizottság.

(felállít. 1858.)

Kubínyi Ágoston, bizotts. elnök.
Gr. Andrássy Manó.
Arányi Lajos.
Érdy János.
Henszlmann Imre.
Ipolyi Árnold.
Kubínyi Ferencz.
Mátray Gábor.
Paúr Iván.
Pauer János.
Rómer Flórián, bizotts. előadó és szerkesztő.
Toldy Ferencz.
Wenzel Gusztáv.

IV. Statistikai bizottság.

(felállít. 1860.)

Gr. Dessewffy Emíl, bizotts. elnök.
Korizmics László, bizotts. alelnök.
Csengery Antal.
Galgóczy Károly.
Hunfalvy János, bizotts. előadó és szerk.
Kautz Gyula.
Konek Sándor.
Lónyay Menyhért.
Trefort Ágoston.
Weninger Vincze.

V. Mathematikai és természettudományi bizottság.

(felállít. 1860.)

Kubínyi Ferencz, bizotts. elnök (őslénytan, emlősök).
Frivaldszky Imre (Állattan).
Gönczy Pál (növénytan).

Jendrassek Jenő (élettan).
Jedlik Ányos (meteorologia).
Kovács Gyula (növénytan, őslénytan, és általános.)
Kruspér István (magasságmérések).
Margó Tiv. (összehasonlító boncztan).
Nendtvich Károly (vegytan).
Petzval Ottó (építészet).
Szabó József (ásvány- és földtan) bizottsági előadó és szerkesztő.
Sztoczek József (meteorologia).

Tisztviselők.

Titoknok.

Szalay László. *Vál. dec. 21. 1861.*

Jegyző és levéltárnok.

Csengery Antal. *Vál. dec. 19. 1858.*

Könyvtárnok.

Hunfalvy Pál. *Kinevezt. a gr. Teleki család alapító ága által jun. 27. 1851.*

Alkönyvtárnok.

Budenz József. *Vál. febr. 24. 1862.*

Érem- és kézirattárőr.

Rómer Flórián. *Vál. jul. 1. 1861.*

Pénztárnok.

Tóth Lőrincz. *Kinevezt. az Igazgatóság által mart. 16. 1853.*

Ellenőr.

Bertha Sándor. *Kinevezt. az igazgatóság által mart. 16. 1853.*

Pénztártiszt.

Szőke János. *Pesten, Barátok tere 9. szám. Kinevezt. az Igazgatóság által 1861.*

Tiszti ügyész.

Hinka József. *Pesten, Fehérhajó-utcza. 10. sz. Kineveztetett az Igazgatóság által nov. 21. 1858.*

Iroda.

Ring Adorján. Írnok. *Pesten, József-város, József-utcza 24. sz. Kineveztetett az elnök által junius 22. 1844.*

Sasku Károly. Javítnok. *Pesten, Józef-város, József-utcza 23. sz. Kineveztetett a másodelnök által január 1. 1860.*

Potemkin Ödön. Javítnok. *Pesten, József-város, Kőfaragó-utcza 7. sz. Kineveztetett a másodelnök által mart. 15. 1861.*

Mészáros Péter. Javítnok. *Pesten, József-város, főhg. Sándor-utcza, 19. sz. Kineveztetett másodszor az elnök által nov. 15. 1862.*

Takács István. Díjnok. *Pesten, Belváros, Lövész-utcza, 6. sz. Kineveztetett az elnök által februarius 9. 1863.*

Nyomdász.

Emich Gusztáv.

Könyvárus.

Eggenberger Ferdinánd.

Szolgaszemélyzet.

Emődy Mihály, a könyvtár mellett. *Kinevezte az elnök 1854. Pesten, József-város, Státio-utcza 16. sz.*

Mészáros János, a titoknoki hivatal mellett. *Kinevezte a másodelnök 1858. Lakik a háznál.*

Szobatisztító.

Fűtő.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

ÚJ ALAPSZABÁLYAI.

A M. T. AKADEMIA ÚJ ALAPSZABÁLYAI.

I.

AZ AKADEMIA CZÉLJA ÉS HATÁSKÖRE.

1. §.

A Magyar Tudományos Akademia egy, ő cs. kir. ap. Felsége különös oltalma alatt álló, tudományos intézet.

Czélja annak *a tudomány és szépirodalom mivelése és terjesztése, s egyszersmind* a magyar nyelvnek egész gonddal csinosbítása és gazdagítása.

2. §.

Ezen czélra mind *tudományos vizsgálatok* és kísérletek tétele, mind eredeti munkák iratása, s régi és uj remekírók s egyéb jeles müvek fordítása által törekszik.

3. §.

Hasonlókép a történet, nyelv, irodalom s müvészet *emlékeit* gondosan felkeresi, s a tudomány gyarapodására szolgálókat köz ismeretbe hozza.

4. §.

Jutalomtételek által úgy a tudományos, mint a szépirodalmi, különösen a drámai munkásság élesztésére és táplálására igyekszik hatni.

A kormány által hasonló végre kiírandó jutalmakra érkező pályamunkákról az Akademia ad bíráló véleményt.

5. §.

Az *évenként* nyomtatásban *megjelenő magyar munkákat* osztályonként szoros vizsgálat alá veszi, a legjelesbeket *megjutalmazza*, s a jutalmazás indító okait közzé teszi.

6. §.

Az Akademia, *munkálkodása eredményeit nyomtatásban terjeszti el*, és pedig ülési tárgyalásait havonkénti füzetekben megjelenő Értesítője által; történeteit, emlékbeszédeit és értekezéseit Évkönyveiben bocsátja közre.

7. §.

A *beadandó kéziratokat* az Akademia megvizsgálja, s ha helybenhagyást nyertek, azokat vagy tiszteletdíj mellett kinyomatja, vagy kijövetelöket illő segedelmezéssel támogatja.

8. §.

Tudományos célok végett, különösen a haza minden tekintetbeni bővebb megismertetésére, ben és a külföldön *utazásokat* tétet vagy pártol.

9. §.

A tagok *óvakodni fognak* a vallást, az ország polgári állapotját és polgári kormányát illető, vagy akármely más *politikai tárgyak vitatásától.*

10. §.

Mindennemü akademiai nyomtatványok a *sajtószabály* kivánalmai szerint kezelendők.

II.

AZ AKADEMIA SZERVEZETE.

Tagok és tisztviselők.

11. §.

Az Akademia szervezetét alkotják: az elnök, egy alelnök, 25 igazgatósági tag, továbbá tiszteleti tagok, kiknek száma a 24-et meg nem haladhatja, rendes tagok, kiknek száma 42-re van meghatározva, levelező tagok, egy titoknok, egy jegyző, s a szükséges tiszti és szolgaszemélyzet.

12. §.

Az Akademia munkássága *minden tudományra kiterjed*, ide nem számlálván mégis a hittudományt; s azoknak következő hat osztálya van megállapítva:

1. *A nyelv- és széptudományok*,
2. *A philosophia*,
3. *A törvénytudomány*,
4. *A történettudomány*,
5. *A mathematikai és*
6. *A természeti tudományok*,

melyek mívelésével mindenik osztály terjedelméhez és fontosságához arányzott számu tiszteleti, rendes és levelező tagok foglalkodnak.

13. §.

Az *igazgató tanácsot* huszonöt tag képezi, kik az ország elökelő és tudományszerető férfiai közöl választatnak (25. §.), s kiknek kötelessége az Akademia vagyonára ügyelni.

14. §.

Az Akademia közvetlen vezérlete az *elnököt* illeti, ki az ülésekben elnököl, s az Akademiát a hatóságok s mások irányában képviseli. Távolléte vagy másnemü gátoltatása esetében helyét az *alelnök* pótolja.

Mindkettőjöket illeti legközelebbről az alapszabályok pontos megtartása iránti felelősség.

Osztályülésekben a jelenlevő legidősb tiszteleti, s ilyennek jelen nem létében a legidősb rendes tag is elnökölhet.

15. §.

A *tiszteleti tagok* száma, kik az osztályok által hozatnak javaslatba, a huszonnégyet meg nem haladhatja.

Ezek az öszves s az illető osztályülésekben székkel és szavazattal, az utóbbiakban s a bizottmányokban elnöklési joggal bírnak a 14. §. intézkedése szerint; s osztályuk munkálkodásaiban részt véve, a tudomány javát s az Akademia díszét előmozdítani törekszenek.

16. §.

A *rendes tagok*, kiknek száma negyvenkettőt nem haladhat meg, a nagygyülés-, úgy az öszves s az illető osztályülésekben székkel és szavazattal bírnak. Kötelességök az illető szakokat önálló tudományos vizsgálatok és dolgozatok által előbbre vinni, s az Akademia mindennemü, alapszabályilag elébe tűzött, czélja létesítésére reájok bízott dolgaiban társas munkásság, véleményezések és tudósítások adása által buzgón eljárni.

17. §.

A levelező tagok, kiknek száma meghatározva nincsen, az Akademia mindennemü üléseiben székkel és tanácskozó szavazattal bírnak; s mind önálló tudományos vizsgálatok és dolgozatok által szakjokat előbbre vinni, mind az alapszabályilag kitűzött czélok létesítésére reájok bízott dolgokban segédrészt venni köteleztetnek.

18. §.

A titoknok az igazgató tanács, úgy az Akademia mindennemü üléseiben előterjesztői hivatalt visel, azok határozatainak végrehajtásáról gondoskodik, a jegyzőkönyvet viszi, melyet az elnöklővel együtt aláír, az Akademia levelezéseit folytatja, történetét s mindennemü tudósítását írja, Évkönyveit és Értesítőjét szerkeszti, s könyvkiadásaira felügyel.

A titoknoki hivatal *tiszti személyzete* közvetlenül neki van alárendelve.

19. §.

A titoknok gondjaiban osztozik a *jegyző*, ki annak akadályoztatása esetében tisztét is viseli, s a levéltárra saját felelőssége alatt ügyel.

20. §.

Az Akademia tagjai jogosítva vannak a kineveztetésök szerint őket megillető, igazgató, tiszteleti, rendes vagy levelező tag *czímét* viselni.

21. §.

A *taggá választatást* még a legérdemesb tudósnak is tehetségei elismertetésétől kell várnia; esedezőlevéllel s utánajárással *keresni* azt *nem engedtetik.*

22. §.

A *fő- és alkönyvtárnok*, valamint netán egyéb *gyűjteményőrök*, a reájok bízott ügyeket külön utasításaik szerint, hit alatt végzik.

23. §.

Pénztárnok és ellenőr a pénztárt utasításaik s az igazgató tanács határozataihoz képest, szintén hit alatt, kezelik, s a bevétel és kiadás felől az igazgatóságnak szorosan számolnak.

Az okmányozott pénztári számadás minden év letöltével az elnöknek benyújtandó.

Az igazgató tanács tisztéhez tartozik a pénztári számadásnak utasításilag végzett könyvvivői és bizottmányi megvizsgáltatása, s a vizsgálatban netán felmerülő észrevételeknek a számadó pénztártisztek általi felvilágosíttatása után, annak végleges jóváhagyása, s a szokott felmentő levél kiadása.

24. §.

Az *ügyész* az Akademia jogait védi, s a számadásokat vizsgálja.

III.

VÁLASZTÁSOK.

25. §.

Az *igazgató tanács*, üresség támadván kebelében, választással egészíti ki magát, mely Magyarország cs. k. generalkormányzója, mint Ő cs. kir. ap. Felsége helytartója, megerősítése alá terjesztendő.

26. §.

Az *elnöki s alelnöki helyre* az igazgató tanács minden három évben, vagy egyébkénti hivatal-üresülés esetében, háromhárom tagját hozza ajánlatba, kiknek kinevezése Ő cs. kir. ap. Felségének van fentartva.

Az elnökök legalább egyikének rendesen Budapesten kell laknia.

27. §.

Tiszteleti tagok, az illető osztályok javaslatai alapján a szavazható tagok öszveségének (51. §.) egyszerü többsége által vagy oly magas állásu férfiak közől ajánltatnak, kiknek megnyerése által az Akademia dísze és java öregbedését várja, vagy oly jeles tudósok közől, kik a tudomány előbbre vitele vagy az Akademia körül magoknak érdemet szereztek.

A *belföldi tiszteleti tagok* kinevezése a general-kormányzóra bízatott.

28. §.

Az Akademia szavazatos tagjai egyszerü többsége (51. §.) az illető osztályok javaslatára oly tudósokat ajánl mindenik megürült helyre *rendes tagokul*, kik egy vagy több szaki munka által a tudomány és irodalom körül érdemet, s ez által magoknak kitűnő nevet és tekintetet szereztek.

Kinevezésök a general-kormányzóra bízatott.

29. §.

Levelező tagokul hasonlókép az osztályok javaslatára a szavazatos tagok (51. §.) oly tudósokat ajánlanak, kik osztálybeli jeles

munkálkodásuk által a tudományok terjesztésére sikeresen hatottak, s ekkép az akademiai czélok előmozdítására képességet bizonyítottak. Kinevezésök a general-kormányzóra bízatott.

30. §.

Külső levelező tagok, ugyanazon módon, oly *nem magyarok* sorából választatnak, kik vagy a tudományosság körül érdemeik által elterjedt hírt szereztek magoknak a tudós világban, vagy Magyarországot vagy az Akademiát közelebbről érdeklő munkával az Akademia különös kedvezéseire méltókká lettek.

Külföldi csak levelező vagy tiszteleti taggá nevezhető. Ily kinevezés Magyarország general-kormányzója megerősítése alá terjesztendő.

31. §.

A titoknok és jegyző a rendes tagok sorából az igazgató, tiszteleti és rendes tagok elegyes ülésében választatnak.

A véghez ment választás mindannyiszor a cs. k. magyar general-kormányzóságnak megerősítés végett fölterjesztendő.

32. §.

Minden újonnan választott tag, a külsők kivételével, osztályába tartozó dolgozat felolvasásával, vagy személyes meg nem jelenhetés esetén beküldésével, legfelebb egy év alatt, *széket foglal*, különben megválasztása megsemmisülvén.

33. §.

Mindennemü akademiai tag a székfoglalási előadás megtartása után (32. §.) egy, az elnök és titoknok által aláirt *oklevéllel* tiszteltetik meg.

34. §.

A főkönyvtárnokot a gróf Teleki - nemzetség alapító ága, az *alkönyvtárnokot*, *könyvtártisztet*, úgy a *gyüjteményőröket* is, az Akademia szintén tagjai sorából, öszves ülésben, szavazatok többsége által választja.

35. §.

Pénztárnokot, *ellenőrt*, *ügyészt* az igazgató tanács nevez, s azok neki vannak kizárólag alárendelve.

36. §.

Irnokokat az elnök nevez, ki egyszersmind *cselédeket* is fogad, a kiszolgált katonai egyének elhelyezése iránt 1853. dec. 19. kelt legfelsőbb rendeletre való tekintettel.

Számukat az igazgató tanács határozza meg.

IV.

FIZETÉSEK ÉS JUTALMAK.

37. §.

Elnök, alelnök, igazgató és *tiszteleti tagoknak* a nekik jutott kitünő méltóság és állás szolgál fáradozásaik díjául.

38. §.

A rendes tagok az akademiai pénzalap erejéhez képest vonnak *munkáikért* fizetéseket; névszerint 800, 500 vagy 300 forintot conv.p., még pedig oly arányban, hogy egy hatoda a fizetett rendes tagoknak a legmagasb, két hatoda közép, három hatoda az alsóbb *évdíjfokon* álljon.

Hány fizetéses rendes tagi hely létezzék idő szerint, azt az igazgató tanács javaslatára a general - kormányzó határozza el, ki szintén az igazgató tanács javaslatára, a különböző évdíjfokokba léptetendő rendes tagokat is megnevezi. A többi rendes tagok munkáikért a pénzerőhöz képest, illő tiszteletdíjakra bírnak igényt, melyeket, valamint a tisztviselők fizetéseit és tiszteletdíjait is, az igazgató tanács alapít meg.

39. §.

A *cselédek* számára is, szolgálataikhoz képest, az igazgató tanács szab bért.

40. §.

A jutalomra érdemesített könyvek s pályairatok szerzőinek jutalmuk az Akademia javaslata szerint folyó vagy *emlékpénzben* adatik ki.

41. §.

Tiszteleti és rendes tag *jutalomkérdésekre* nem felelhet, kivevén az államkormány által kitűzöttekre.

V.

ÜLÉSEK.

42. §.

Az Akademia *székhelye* Pest városa.

43. §.

Az *igazgató tanács*, valahányszor szükséges, az elnök meghivására *összegyűl*, ki annak napját és óráját is meghatározza.

Arra, hogy az igazgató tanács végzéseinek érvényök legyen, legalább kilencz tag jelenléte kivántatik.

44. §.

Ezen gyülés minden harmadik évben, vagy valamelyik elnöki hely megürülésével, tagjai közöl hármat hoz javaslatba, az elnöki, és hármat az alelnöki helyre; kebelében támadt üresség esetén kiegészíti magát (25. §.); az Akademia által javaslatba hozott költségek iránt végez, s az öszves gazdasági ügyet intézi.

Az igazgató tanács tisztéhez tartozik a pénztári számadásnak utasításilag végzett könyvvivői és bizottmányi megvizsgálása, s a vizsgálatban netán felmerülő észrevételeknek a számadó pénztártisztek általi felvilágosíttatása után, annak végleges jóváhagyása, s a szokott felmentő levél kiadása.

45. §.

Az *osztályok* egyenként, vagy csélszerüen egyesülve, *havonként* egy-egy, vagy a tárgyak úgy kivánván, több, az elnök által bizonyos napra kirendelt *ülést* tartanak.

Ezen *osztályülésekre* az illető tiszteleti és levelező tagok hívatalosak, a Budapesten lakó *rendes tagok* ellenben megjelenni szorosan *kötelezetnek*; gátoltatásuk esetében az utóbbiak az elnöktől felmentetést kérvén.

46. §.

Az *osztályülések tárgyai*: mindennemü tudományos előadás és értekeződés, a tagok vagy nem-tagoknak is az Akademia elébe terjesztett dolgozásai s egyéb közlemények olvasása, tudományos indítványok s vállalatok tárgyalása, úgy a jutalomügyi s választási előkészületek.

47. §.

Hogy valamely osztályülés végzéseinek érvényök legyen, legalább *öt szavazható tag* jelenléte (15. 16. §.) kivántatik.

48. §.

Oly ügyek, melyek bővebb átvizsgálást kivánnak, előleges tárgyalás végett *bizottmányokhoz* utasíttatnak. Ilyek vagy

a) *állandók*, melyekre bizonyos folyó munkák vagy kiadások bízattak, s melyek az illető osztály által elégséges számu rendes, és ha szükséges, levelező, sőt tiszteleti tagokból is állíttatnak össze s egészíttetnek ki; vagy

b) *ideiglenesek*, melyek bizonyos munkák, pályairatok, fontos indítványok stb. megvizsgálásával minden külön alkalommal külön bízatnak meg, s az illető tárgy kivánalmai szerint több vagy kevesebb, azon vagy más osztályi tagokból állíttatnak össze. Teendőik elvégzésével megbizásuk megszünik.

Ily bizottmányi ülésekben tiszteleti, s ha olyan belé nevezve nincsen, a legidősb rendes tag elnököl.

49. §.

Az *öszves Akademia* havonként az elnök által előre kirendelt napon legalább egy *összes ülést* tart, melyben a tiszteleti és rendes tagok döntő, a levelező tagok értesítő szavazattal vesznek részt.

Tárgyaik: az ülési jegyzőkönyvek olvasása, gyász- és emlékbeszédek tartása elhúnyt tagok felett, az öszves Akademiát illető indítványok, úgy az osztályülések által ajánlott vállalatok, jutalmazások, s minden, az igazgatóság intézkedését kivánó dolgok tárgyalása.

50. §.

Hogy az öszves ülések végzéseinek érvényök legyen, legalább *kilencz szavazatos tag* jelenléte kivántatik.

51. §.

Az Akademia minden évben rendesen egy *nagygyülést* tart az elnök vagy alelnök személyes vezetése alatt, melyben a Budapesten kivül lakó rendes tagok is megjelenni *tartoznak*, de fontos okokból az elnök által a megjelenéstől fölmentethetnek.

Ezen gyülés, melyben minden rendes és tiszteleti tag szava-

zattal bír, *új tagokat* hoz javaslatba kinevezés végett, s választ azon helyekre, melyek megerősítés alá terjesztendők; az osztályok által *jutalomra* ajánlott munkák és megfejtett *pályakérdéseknek* a jutalmat oda itéli, s az osztályok ajánlására *új jutalomtárgyakat állapít meg.*

52. §.

Az Akademia minden évben a nagygyülés után *egy ünnepélyes közülést tart,* melybe az igazgató tanács és az Akademia tiszteleti, rendes és levelező tagjai hívatalosak.

Ezen ülésben a titoknok évi jelentése az Akademia munkásságáról olvastatik, emlékbeszédek tartatnak elhunyt tagok felett, tudományos és költői művek adatnak elő, kiosztatnak a jutalmak, az új jutalomfeladások s az új kinevezések és választások kihirdettetnek, emezek, a mennyiben a general-kormányzó megerősítésétől függvén ez bekövetkezett.

53. §.

Minden, a mi az elsorolt különféle ülések és gyülésekben tárgyaltatik és végeztetik, a *jegyzőkönyvekbe* pontosan és teljesen felveendő.

Minden ülési jegyzőkönyvek különbség nélkül minden ülés vagy gyülés megtartása után nyolcz nap alatt a cs. k. general-kormányzósághoz felküldendők tudomás és megvizsgálás végett.

54. §.

Az Akademiának évenként kéthavi *szünidő* engedtetik.

VI.

PÉNZTÁR.

55. §.

A pénztárróli intézkedés az alapszabályok értelmében az igazgató tanácsnál van; a közvetlen felügyelést arra az elnök viszi, ki azt gyakrabban véletlenül megvizsgálván, annak mibenlétéről az igazgató tanácsot tudósítja.

56. §.

A jövedelem *hatodrésze* évenként tőkésíttetik.

57. §.

Alapítóknak a tőkepénzt magoknál megtartani szabad, úgy mindazáltal, hogy ez a törvények értelmében bátorságba helyeztetve legyen, és törvényes kamatjai pontosan befizettessenek.

58. §.

A pénztárba befizetett s gyümölcsözés végett kölcsön kiadott tőkepénzekről, az alapítók szándékához képest, *külön-külön számolás* vitetik.

59. §.

Igazgató tanács tagja az Akademia tőkepénzeiből kölcsön nem vehet.

60. §.

A közigazgatás az alapszabályok és a közönséges egyleti rendeletek pontos megtartása, úgy az Akademia czéljaira nézve vont határok figyelmébe vétele felett a felügyelést az erre meghivatott budai cs. k. helytartósági osztály—, s a general-kormányzóság által e helytartósági osztály javaslatára kiküldött *országfejedelmi biztos* által gyakorolja. Az országfejedelmi biztos jogosítva van, az intézet ügyvezetésébe betekinteni, az erre vonatkozó számadásokat s egyéb okmányokat megszemlélni, s az igazgatóság ülései s a nagygyülésekben jelen lenni.

Az országfejedelmi biztosnak jogában áll az igazgató tanács vagy a nagygyülés minden oly végzése ellen tiltakozni, mely által a legmagasb kormány czéljait vagy az alapszabályokat megsértve vagy átlépve látja.

Ilynemü végzés teljesítése iránt a cs. kir. general-kormányzóság útján a belügy-ministerium elhatározása kérendő, melynek megérkeztéig azon végzés életbe léptetése függőben marad.

Azon gyülések jegyzőkönyvei, mikben az országfejedelmi biztos jelen volt, általa is aláirandók.

Az akademiai gyülések bejelentésére, s azok előrajzának bemutatására nézve a magyarországi cs. k. general-kormányzóságnak 1854. jun. 11. 9142. sz. alatti (Kormánylap, 15. sz. II. r.) rendelete szabályzó marad.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

ÜGYRENDE.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA ÜGYRENDE.

ELSŐ FEJEZET.

Osztályok és tagok.

1. Az Akademia, alapszabályai értelmében hat tudományosztályból áll, melyeknek köre következőleg állapíttatott meg:

I. Nyelv- és Széptudományi osztály.

A) Nyelv és irodalom.

Általános s különös nyelv- és írástörténet.

Általános és hasonlító nyelvtudomány.

Különös nyelvtudomány, ide értve a classicai és keleti, de főleg a magyar s azzal rokon nyelvtudományt egész terjedelmében, tehát a magyar nyelvtörténetet, hasonlítást, szónyomozást, nyelvtant és szótárirást, a nyelvjárások megismertetését s a népi és könyvnyelv emlékeinek gyűjtését, magyarázatát és kiadását.

Nyelvbeli előadás tudománya.

Irodalomtörténet; könyvészet általán s különösen a hazai és nemzeti; régi magyar jeles írók jó kiadásai.

A nevezetesb magyar munkák bírálata nyelv tekintetében.

Régi és új nemzetek remekíróinak fordítása.

B) Széptudományok.

Általános és különös szépműtan; hangzó, képző és mímező művészetek elmélete.

Műtörténet, műbirálat.

Szóló müvészetek: szép prosa, különösen szónoklat.

Költészet.

II. Philosophiai osztály.

Embertan.

Elméleti bölcsészet.

Gyakorlati bölcsészet, névszerint észjog, erkölcs- és tiszta vallástan, történet philosophiája.

Bölcsészet története, bírálata.

Nevelés- és oktatástan, tanmunkák.

III. Törvénytudományi osztály.

Államtudomány.

Közgazdaság tágabb és szűkebb értelemben, tehát ide értve a közrendtant, pénzügytudományt, s a segéd, névszerint kamarai tudományokat és statisticát.

Államtudományok története.

Törvények elmélete.

Nemzetek joga.

Polgári jog egész terjedelmében, tehát bánya-, váltó s kereskedelmi, úgy büntető törvény is.

Egyházi jog.

Oklevél-, pecsét-, idő-, nemzékrendtan, a mennyiben a törvényismeret segédeszközei.

Törvények története.

Törvénytudomány története.

IV. Történelmi osztály.

Történetírás elmélete.

Emberiség és mívelődés története.

Egyetemes és különös történetírás, polgári s egyházi, főleg hazai.

A segédtudományok, névszerint földirat, nemzékrend- és időtan, úgy régiség-, érem-, oklevél-, czímer- és pecséttan.

A hazai történetek felvilágosítására közirományok, oklevelek s

egyéb történeti emlékek nyomozása, ilyek s egyéb kútfők gyüjtése, kiadása, bármely nyelven legyenek azok írva.

Életirás, s itt is különösen a hazai.

V. Mathematikai osztály.

Tiszta mathesis.

Mechanika; mathematikai természettan; csillagászat.

Geodaesia.

Építészet, polgári és vízi; géptan; hajózási tudományok; hadi tudományok; műtan; bányászat.

VI. Természettudományi osztály.

Természetrajz: ásványtan, földisme, földtan; növénytan; állattan.

Kísérleti természettan, vegytan.

Boncz- és élettudomány, növényi, állati, emberi, hasonlító.

Gazdasági tudományok.

Orvosi tudományok.

---

2. Mindenik osztály tiszteleti, rendes és levelező tagokból áll, kiknek számát az osztályok kiterjedése és korszerénti fontossága határozza.

3. A tiszteleti tagok erkölcsi kötelességeit az alapszabályok 15. §-a határozza meg.

4. A rendes tagok kötelességei, az alapszabályok 16. §-a alapján közelebbről kifejtve, a következők:

a) Legalább minden második évben egy, az illető tudománynak hazánkban előbbvitelére szolgáló értekezést terjeszteni elő. Ezen kötelezettség alól csak azok vétetnek ki, kikre az Akademia szokott rendestagi foglalkodásaikon felűl még külön más munkák kidolgozását is bízza.

b) A velök véleményadás végett közlött mindennemü nyomtatott vagy kézirati munkákat, pályairatokat, találmányokat, fölfedezéseket, javaslatokat szorosan megvizsgálni, s rólok írott jelentést tenni.

c) Minden egyéb, az osztály által a szabályok értelmében kiszabott munkálatokban szorgalmatosan eljárni.

d) A szakjokban feltetsző nevezetesb haladásokról, valamint

a tudományosság előmenetelére szolgálható tények-, adatok- s észleletekről az illető osztályban tudósítást adni, különösen pedig, mi a hazában a tudományt, illetőleg nemzeti nyelvet s müvészetet illető, figyelemre méltó magát előadja, bejelenteni, hogy mind ezek az Akademia közlönyeiben közzé tétethessenek.

e) Akademián kivüli munkálkodás által is igyekezni, hogy a tudományok magyar nyelven gyarapíttassanak.

5. A levelező tagok az Akademia mindennemü, tehát öszves, osztályi és bizottsági üléseiben székkel és értesítő szavazattal bírnak, az illető osztály által velök véleményadás végett közlött tárgyakról jelentést adnak, valamint minden, a tudományosság előmenetelére szolgálható tények, adatok- s észleleteket az illető osztálylyal közölnek, s különösen azt, a mi a hazában a tudományt, nemzeti nyelvet s müvészetet illető figyelemre méltó magát előadja, bejelentik; végre irodalmi munkásságuk által a hazai tudományosság előmozdítására törekszenek.

6. A titoknok teendőit az alapszabályok 18. §-a határozza meg. Azok közöl a) a határozatok végrehajtása mindenkor a jegyzőkönyv átvételétől számítandó nyolcz nap alatt okvetetlenül teljesítendő; akadály esetében az elnök értesítendő levén. E végrehajtásokról a titoknok ügyviteli jegyzőkönyvet viszen, melyet az illető osztályi vagy öszves ülésben időről időre előterjeszt. b) A levelezésre nézve: a mennyiben az az Akademia nevében külföldi intézetekkel és tudósokkal folytattatik, két nyelven szerkesztendő, t. i. az eredeti magyar szöveg mellett, mely mint olyan aláiratik, oldallag latinul vagy azon tudományos testületek nyelvén, melyekhez a levél az Akademia nevében intéztetik. — c) A jegyzőkönyv azon szakaszát, melynél fogva valamely ügyben választmány bízatik meg, kiiratja, s az illető választmányi elnöknek legfeljebb nyolcz nap alatt, sürgetős esetben hamarább is, saját aláírása alatt, megküldi, hogy ez a kiküldött tagokat egybe hivathassa, s a választmány a jegyzőkönyvileg kijelölendő zárnapra jelentését beadhassa. d) A végre nem hajtott vagy függőben levő tárgyakról, melyekre nézve jelentés nem érkezett be, jegyzéket viszen, s azt a havi összes ülésben felolvassa.

7. A jegyző viszi az Akademia mindennemü üléseiben a jegyzőkönyvet, úgy hogy az a) az ülés után legfölebb három nap alatt készen legyen; ekkor b) az ülés elején, az illető osztályokra

való tekintettel elnökileg kinevezett három, fontosb ügyekben öt tagu bizottmány által hitelesíttetik. E bizottmánynak nyomatékosb indítvány esetében, a mennyiben kivánja, az indítványozó is tagja legyen. c) Az ekkép hitelesített jegyzőkönyvet, a hitelesítő tagokon kivül, az alapszabályok értelmében, az elnök, vagy a ki az ülésben helyette elnökölt, s a titoknok is aláírja. d) A jegyzőkönyvnek az elnöklő s a titoknok által aláirt másolata az alapszabályokban kiszabott idő alatt a kormányhoz fölterjesztetik. e) A jegyző gondoskodik róla, hogy a jegyzőkönyvek az egyik e végett rendelkezésére álló írnok által havonként letisztáztassanak.

8. A jegyző, mint egyszersmind levéltárnok, saját felelősége mellett kezeli az Akademia levéltárát; az ebben levő irományokról pontos leltárt vezet, s abból bármely tagnak csak térítvény mellett ad ki bármely irományt.

9. Hogyha a titoknok vagy jegyző akadályozva volnának tisztökben eljárni, egymást kölcsönösen segítik s helyettezik.

10. Tartoznak a tagok minden, az Akademián kivűli tudományos dolgozásaik jegyzékét évenként a titoknokhoz beadni azon végre, hogy magános munkálkodásaikról is állhasson külön pont a Névkönyvben.

11. Minden tag fel van szólítva, küldené be pecsét alatt évenként önbiographiai jegyzékeit, melyek feltöretlenül a levéltárban őriztetnek, míg azokra halál s készülendő életirás vagy emlékbeszéd esetében szükség leszen.

12. Halál által elvesztett tagjainak az Akademia következő végtiszteletet határozott:

a) Ha a halál esete Budapesten adja magát elő: a megholtnak rokonai, osztálybeli társai-, barátai vagy szomszédaitól várja az Akademia, hogy a temetés napja- és órájáról késedelem nélkül értesítsék a titoknoki hivatalt, mely azt azonnal tudtokra adatja valamennyi Budapesten levő tagoknak, hogy az Akademia teremeiben összegyűlvén s innen testületileg indúlván a gyász házához, társok temetésén fekete ruhában, minél számosabban megjelenjenek.

b) Ha ülés napján esnék a temetés, az ülés más napra tétetik át.

13. A társaság elhúnyt tagjai emlékezetét háromféle módon tiszteli:

a) Rövid gyászbeszéddel, melylyel a társ halálát valamely barátja, ki eziránt a titoknokot, mindjárt a hír vétele után tudósítja, s ilyennek nem létében a titoknok, a temetés, vagy ha az elhúnyt vidéken lakott, a vett hír utáni legközelebbi osztályülésben jelenti be. Kiadandó az Értesítőben.

b) Életrajzzal, mely az elhúnyt életéhez s irói pályájához tartozó adatokat adja. Kiadandó a Névkönyvben.

c) Emlékbeszéddel, mely az elhúnytnak életét, munkálkodásait és hatását szónoki előadásban terjeszti elő. Különösen, midőn igazgató tagját veszti el a társaság, készül emlékbeszéd, ha erre vállalkozó találkozik.

14. Ha valamely Budapesten lakó vagy tartózkodó tag oly szegénységben halna el, melynél fogva tisztességes eltakaríttatása sem lenne eszközölhető, e felől értesíttetvén, az elnök gondoskodni fog.

15. Általában csak holt tagok képei nyerhetnek a társaság teremében helyet; minden egyes esetben titkos szavazás útján döntetik el: felfüggesztessék-e valakinek képe vagy se.

MÁSODIK FEJEZET.

Ülések.

Osztály- és Összes ülések.

16. Az Akademia hetenként egyszer, ú. m. hétfőn, délutáni 5 órakor tart ülést; többször, vagy más napon, csak különös szükség esetében.

17. Minden év vége felé a titoknok a jövő évre szóló Ülésort az elnökség elébe terjeszti helybenhagyás végett. Abban az osztályok a szerint váltakoznak, hogy a nyelv- és széptudományi osztály után a philosophiai, törvény- és történettudományi osztályok kapcsolatosan, ezek után a mathematikai és természettudományi együtt, s ismét a philosophiai, törvény- s történettudományi egyesült osztályok tartsanak ülést, s minden hónap utolsó osztályülését összes ülés kövesse.

18. Valamennyi helyben levő tag minden akademiai év kezdetén körlevél által szólíttatik fel az ülések látogatására; külön meghívó csak az Üléssortól történő eltérés esetében küldetik szét.

19. A ki *nem tagja az Akademiának*, ha az ülésekben meg kivánna jelenni, kell, hogy valamely tag által a *Vendégkönyvbe* beirassék, mi által az egész illető évre bemeneti engedelmet nyer.

20. Valahányszor az elnök az előforduló tárgyak tekintetéből illőnek itéli, az ülést *zártnak* nyilatkoztatja, melyben tehát vendég nem jelenhetik meg, vagy, ha a szokott akademiai ülés zárttá alakúl, abból távozik.

21. Az *osztályok tárgyai* szorosan szakbeli előadások és közlések, mik az illető tudomány előmozdítását eszközölhetik. Ezek minél részletesebbek és kimerítőbbek, annál inkább felelendnek meg a kitűzött czélnak. Különösen tehát:

a) Ily értekezések és emlékiratok az illető osztály köréből, és azok felett szóbeli értekeződés.

b) Nagyobb kézirati munkákból egyes szakaszok közlése az egésznek ismertetésével.

c) Mindennemü érdekes közlemények, melyek a tudományok és illetőleg a szépmüvészetek haladását tárgyazzák, tehát ide vágó figyelemre méltó esetek, vizsgálódások, tapasztalatok, mik akár az eddigi tanok megerősítésére vagy megvilágosítására, akár új nézetek megalapítására szolgálnak.

d) Bármely találmányok bemutatása és fölfedezések bejelentése, ha tudományos szempontból vétettek fel, s az illető szak gyarapítására vannak.

e) Nagy figyelmet érdemlő bel- és külföldi munkákról tudósítás.

f) Bel- és külföldi nagyhírü s a tudomány veszteségével elhúnyt férfiak munkálkodásai és hatásuknak méltatása, ha nem voltak is a társaság tagjai.

g) A szótári munkálkodások. Végre

h) Mindennemü osztálybeli munkálatok tárgyalása és elintézése, ide tudva a pályamunkák elitélését, s a nyomtatandó kéziratok megvizsgáltatását is.

22. Az *osztályülési tudományos előadásokra* nézve a) az osztályok az Üléssor szerint reájok eső üléseknek előadási tárgyakkal ellátásáról, illetőleg a tagok vállalkozása útján, jókor gondoskodjanak, s a megállapított *előadásokról* mindig jókorán értesítsék a titoknokot, hogy ez mindegyik ülés tárgyait nyolcz nappal elébb a terem fekete tábláján kihirdethesse.

b) A felolvasó köteles teljesen előadni értekezését a részére engedett egy óra alatt, vagy egészen felolvasván azt, ha terjedelme engedi, vagy vázlatban terjesztvén elé, mutatványok közlése mellett. A vázlat, mely az egészről fogalmat nyujt, rövid kivonat vagy szóbeli ösmertetés lehet. Az értekezésnek a következő ülésekben folytatása nem engedtetik meg.

c) Nem akademikusok, kik valamely értekezést az Akademia előtt fel kivánnak olvastatni, azt csak valamely osztálybeli tag útján tehetik, ki, ha a munkát előterjesztésre alkalmatosnak tartja, azt idején az előrajzba felvétel végett bejelenti, s az illető ülésben elő is adja.

d) Ha a tárgyak halmaza vagy elhalaszthatlansága úgy kivánná, bármely ülés, az elnök által e végre rendelt napon folytatható.

e) Székfoglaló értekezés elővizsgálat nélkül, minden más előadás elnökileg kirendelt három biráló szavazata alapján vétetik fel az Értesítőbe. Ha a székfoglaló az Évkönyvekbe adatik be, e gyüjtemény szempontja tekintetéből megy osztályi vizsgálat alá. Egyébiránt

f) Az előadott munkáról szabadon rendelkezhetik a szerző. Ha azonban székfoglaló vagy emlékbeszéd az előadó tag által másutt adatnék ki, fentartja magának az Akademia, azt saját közlönyében is adhatni, s ez esetben díj nélkül.

23. Minden tagnak van joga szándéklott előadását bizonyos ülésnapra a titoknokkal bejegyeztetni. Ha az ekkép jelentkezők száma kelletinél nagyobb volna: az előadás idejére nézve intézkedjenek a titoknokkal.

24. Ha ki valamely fontosabb *indítványt* szándékozik tenni, azt jókor bejelenti a titoknoknak, hogy az előrajzba bemehessen.

25. Ha valamely indítvány elfogadtatván, bővebb kidolgozására küldöttség rendeltetnék: az indítványozó ebben mindenkor benn legyen.

26. Minthogy a *hivatalos tárgyalások* gyakran sok időt kivánnak, s miattok ilyenkor a legérdekesb tudományos közlések is csak fáradt figyelemre tarthatnának számot: minden ülés az e napra tett egy vagy több előadással kezdetik meg; ezt követik a folyó tárgyak közöl azok, mik késedelmet nem szenvednek.

27. Az osztályok közöl a nyelv- és széptudományi külön, a philosophiai, törvény- és történettudományi, s ismét a mathematikai és természettudományi kapcsolatban tartván üléseiket: mindenik tisz-

teleti és rendes tag csak a maga, egyes vagy egyesült, osztályülésében bír döntő szavazattal; tanácskozó szavazattal azonban minden rendbeli tag bármely osztályban bír, valamint előadási joggal is.

28. Oly kérdésekre nézve, melyek természetöknél fogva több osztályt is érdekelnek, fenmarad az összes ülésre hivatkozás.

29. Midőn az osztályok bizottmányilag működnek, minden rendbeli osztályi tagok meghívatnak ülésökbe, s a felterjesztendő jelentés szerkesztésével keblökből bíznak meg valamely tagot.

30. Az *öszves ülések tárgyai*: igazgató tagok feletti emlékbeszédek, az Akademia közös ügyeire, szervezeti intézkedéseire vonatkozó kérdések, más tudományos testületekkeli viszonyai tárgyalása s küldemények bemutatása.

31. Minden ülés végén a titoknok a következő ülés előrajzát felolvassa, s azt a terem fekete táblájára felfüggeszti.

II. Nagy gyülések.

32. A nagy gyülés teendői levén: tagok választása, a nagy jutalom odaitélése, a pályázatok feletti határozás és új jutalomtárgyak megállapítása; mind ezen tárgyak az osztályok által jókor előkészítendők.

33. Ehez képest tartoznak a vidéki rendes tagok is, a nagy gyülés előtt két nappal Pesten megjelenni, hogy a velök kiegészített osztályok szavazó tagjai összeülvén, mind a megkoszorúzandó nyomtatott munkák, mind a megállapítandó jutalomkérdések, úgy a választandó tagok iránt is, a nagy gyülés elébe terjesztendő jelentéseiket minél gyorsabban elkészíthessék.

34. A nagy gyülés üléseiben vendég nem jelenhetik meg.

III. Közülés.

35. Az öszves ülések kötelessége jókor gondoskodni arról, hogy a köz ülésbeni előadásra alkalmas munkákban fogyatkozás ne legyen. E végre mind az Évkönyvekbe és Értesítőbe szánt dolgozatok vizsgálatánál ügyelettel lesznek a vegyes közönség előtti felolvashatásra, mind megbízás útján is gondoskodnak, hogy érdekes előrajzot adjanak a nagy gyülés elébe, mely azt végkép megalapítja.

IV. Állandó Bizottságok.

1. Történelmi bizottság.

36. Az állandó történelmi bizottság *feladása* a magyar történelem kútfői felkeresése, gyűjtése, kiadása. E végre a) levelezésbe bocsátkozik nyilvános és magán könyv- és levéltárak birtokosaival, őreivel, egyes gyűjtőkkel s történetkedvelőkkel, az itt-ott fenmaradt kútfőszerü emlékekről tudomás, regesták, hű másolatok, a hol lehet eredetiek szerzése végett; hol ilyek másképp a tudománynak meg nem menthetők, azok megvételét ajánlja az Akademiának. Különösen b) kötelességének tartja nem csak rögtön kiadandókat gyűjteni s azok közzétételét azonnal eszközölni, hanem mindent felhalmozni, mi jövendőre is a reá bízott czélok létesítésére szolgálhat, hogy ekép egy kritikai hűséggel és pontossággal később kiadandó *Egyetemes Magyar Okmánytár* előkészíttessék.

37. Ezek eszközölhetésére, a bizottságnak, az akademiai pénztárnok kezelése alatt egy *külön pénztár* szolgál, melynek bevételi forrásai a) az igazgató tanács által e végre kirendelt évi alap ; b) a Teleki-alapítvány ; c) az általa kiadott könyvek jövedelme ; d) egyes hazafiak e czélra tett s teendő ajánlataik. A gyűjtött történeti kincseket kiadja :

A) A *Történelmi Tárban*, melynek fő czélja a m. tört. kútfők ismeretének előmozdítása, s kisebb kútfők közlése. Ilyek különösen 1. Megyék, kerületek, városok, vidékek s kisebb községek községi életére, jogviszonyaira és szerkezetére vonatkozó iratok, mint statutumok, jegyzőkönyvek, jövedelmi s költség-kimutatások ; a tanulság és fontossághoz képest egészben vagy kivonatban. 2. Családok, uradalmak, úgy egyházi megyék, káptalanok, szerzetek és egyházi községek történetére vonatkozó iratok, tehát ok- és alapítványlevelek, végintézetek, nemzékrendi jegyzetek, jószágbecsük és jövedelmi kimutatások, egyházlátogatási jelentések, anyakönyvek s nekrologiumok kivonatai stb. 3. A földmivelés, műipar és kereskedés történetére vonatkozó emlékek, mint urbáriumok, czéh-szabályok, árszabások, vásárkiváltságok stb. 4. A törvényhozás, közigazgatás, országos pénzügy és jogszolgáltatás történetét felvilágosító jelentések, utasítások, magán naplók, összeirások, nevezetesebb pörök és itéletek, kivált a régibb időkből. 5. A külviszonyokat felderítő állami szerződ-

vények, békekötések s azokra vonatkozó acták, követségi utasítások, jelentések, a régibb időből. 6. Egyes nevezetesb eseményekre, úgy historiai személyekre vonatkozó okmánysorok, levelezések. 7. Régi kéziratok és könyvekben, régi missálék és naptárakban stb. találtató historiai feljegyzések; továbbá kisebbféle naplók. 8. Tudományos intézetek történeti emlékei. 9. Felirások. 10. Levél-, könyv- és kézirattárak historiai kéziratai és okmányai ismertetése, kivonatai regesták alakjában. 11. Utasító, ismertető sorozata Magyarországot s annak régi tartományait illető, külföldön megjelenő hiśtoriai kútfőknek; úgy szinte külföldi munkákban találtató magyar historiai kútfői közlések kivonatai. 12. Az Akademiához érkező okmányok tartalomjegyzékes folyó sorozata. — Mi e közlemények formáját illeti, az azokat bevezető, követő, berekesztő szöveg nem annyira okoskodó, s történetnyomozó, mint lényegesen kútfő-ismertető, ezeket csoportozó és összefüggesztő legyen.

B) *A Magyar Történelmi Emlékekben* (Monumenta Hungariae Historica). Ezek fő osztályai a) *Okmánytárak* (Diplomataria), egyes nagyobb korszakok, vidékek, hatóságok, családok vagy tárgyak szerint, oklevelek s másnemü hivatalos és történeti érdekü magán irományokból, melyek eddig vagy egészben, vagy részeikben kiadatlanok, vagy kézen nem forgó, főleg külföldi munkákban jelenvén meg, íróink előtt nagyobb részt ismeretlenek, vagy ha nálunk megjelentek is, részint nem mentek még be okleveles gyűjteményeinkbe, részint igen hibásan adattak ki. b) Kútfőszerü *Történetirók* (Scriptores,) deák, magyar sőt más nyelveken is. c) *Országgyülési irományok*: acták, naplók, kiadatlan törvényszövegek. — Külön osztályait e közzétételeknek képzik:

C) A *Török-Magyar Kor Történelmi Emlékei*, melyek gyűjtése, fordítása s a bizottság ügyelése alatt kiadásáról egy külön e végett megbízott tag gondoskodik.

D) *A Magyar Leveles Tár*, vagyis magyar nyelven írt régibb levelek gyűjteménye, melyek mind az országos és egyházi, mind a míveltségi, beléleti és nyelvtörténetre kútfőül szolgálnak.

38. A tárgyak megvizsgálása, megbírálása és összeállításában a bizottság önállólag jár el; de munkálatairól évenként az öszves ülés elébe részletes jelentést ad.

2. *Archaeologiai bizottság.*

39. E bizottság figyelmének tárgyai a hazában létező és feltalálható, minden ó és középkori, régiségtani becsű, műmaradványok, legyenek azok magyar vagy nem magyar eredetüek. Tehát nem csak régi épületek, vagy olyaknak maradványai; régi kőfaragványok, akár önállók, akár mint régi épületek részei fenmaradtak, ú. m. szentek állóképei s egyéb szoborfélék, kőkoporsók vagy sírfedelek domormunkával vagy régi felirattal, faragott címerképek, keresztelő-medenczék, oltárok; fafaragványok; szobrászati öntvények, ide értve a régi harangokat is; az itt-amott nagyobb csoportozatokban előforduló mesterséges halmok (különösen kúnhalmok); régi festések, templomok és házak falain, vagy önállók is; metszések nyomatai vagy táblái, rézben vagy fában; régi fegyverek, bútorok, eszközök, edények; régi érmek, pecsétnyomók és pecsétek, czímerek sat. műtörténeti tekintetben.

40. A bizottság igyekszik ilynemü régiségek létezéséről tudomást szerezni, azoknak fellelhetése és fentarthatása módjáról tanácskozik, s ez iránt az Akademia előtt indítványokat tesz; azoknak, vagy rajzaiknak gyűjtéséről gondoskodik; s mindezek nyomán az említett régiségek ismeretét és azoknak a tudomány, névszerint az archaeologia, epigraphika, numismatica, sphragistika, heraldica stb. érdekébeni felhasználását és lehető hasznosítását eszközli és elősegíti.

41. Az archaeologiai bizottság szakértő és szakkedvelő akademiai tagokból áll; de az Akademián kivűl levő oly férfiak segítségével és hozzájárulásával is élhet, kik vagy szaktudományuk, vagy birtokuk, lakhelyöknél fogva, s a régiségtudomány iránti szeretetből a bizottság működését elősegíteni képesek és hajlandók.

42. Kivánatos levén a hazai s nemzeti régiségeknek rendszeres megismertetése s leírása, úgyszintén a mű- és történeti emlékek megőrzése és fentartása, a bizottság körét a következők teszik: 1) Egy hazai archaeologiai *repertorium* készítése, melyben a) mindazon nemzeti régiségeink kimerítő s lehetőleg rendszeres összeirása és sorozata adassék, melyek eddig egyes leirások által többé vagy kevésbbé közismeretre jutottak, a tárgyaknak lehetőleg összes s minden

egyes leírásaira sőt rajzaira is utaló pontos idézetekkel, s a mennyire lehet, a tárgyaknak, valamint a leirásoknak és rajzaiknak rövid jellemzésével sőt bírálatával. b) Folyó följegyzése minden újabb fölfedezéseknek és leleteknek, melyek akár egyenes bejelentés, akár egyéb magán tudósítás, vagy a napi sajtó útján a bizottság és tagjai tudomására jutottak.

2) A hol szükségesnek mutatkozik, egyes nevezetesb régiségi tárgyaknak a *hely szinén* történendő *megvizsgáltatása*, tagjai vagy más szakavatottak által, ásatások, az ország egyes régiségekben s különösen építészeti műemlékekben dúsabb vidékeinek beutaztatása, s az érdekesebb és nevezetesebb tárgyaknak avatott egyének által fölvétele s lerajzoltatása.

3) Megkeresése a kormánynak és hatóságoknak az iránt, hogy az alattok levő organumoknak a felmerülő régiségi találmányokról és fölfedezésekről minden egyes esetben teendő jelentést hagyják meg; valamint ezen jelentéseknek a bizottsággal leendő haladéktalan közlésére is fölkérése.

4) Minden adandó alkalommal viszonyba lépés mindazon világi és egyházi hatóságokkal, községekkel, egyházi védnökségekkel, vagy egyes birtokosokkal, a kiknek felügyelése alatt vagy birtokukban nevezetesb mű- vagy csak történeti, különösen pedig építészeti emlékek vannak, hogy így a hazai régiségek s történeti emlékek kellő fentartására hasson, meggátolja azok lerombolását, s befolyjon a netalán előveendő újításokra és változtatásokra. Ezen irányban is kikéri a kormánynak és hatóságoknak fő felügyeletét, melyeknek közbevetése által igényt tart rá, hogy minden egyes felmerülő esetben az ily emlékek fentartását, azoknak változtatását vagy épen megsemmisitését illetőleg eleve értesíttessék; tudta és közbenjárása nélkül semmi ily emlékeket érdeklő nevezetesebb határozatok, munkálatok, változtatások foganatba ne vétessenek; sőt igyekezni fog kieszközölni, hogy a hol ezen emlékek hasonló eljárás által veszélyeztetve volnának, az ily munkálatok a bővebb tárgyalásig felfüggesztessenek; az újítások és változtatásoknál minden befolyását oda intézvén, hogy azok a műemléknek lehető legnagyobb kíméletével s mindenkor csupán eredeti stíljének megfelelő idomban történjenek.

5) Feladata egy rövid, közérthetőségü *Utasítás* kidolgozása és minél több példányban közzé tevése, mely a romladozásnak leg-

inkább kitett mű- és történeti épitészeti emlékeknek, mint régi romváraknak, egyházaknak stb. a lehető legegyszerübb módon, s legcsekélyebb költséggel való föntartását, vagy csak azoknak a további fenyegető enyészettől megóvását, a mint mindenki által könnyen eszközölhető, előadja s tanítsa. Ügyelni fog egyszersmind arra, hogy lehetőleg népszerüen készült iratok által a mű- és építészeti stílusokat a nagy közönséggel megismertesse; s az által ne csak a műismereteket s műirányt terjeszsze, de különösen oda is hasson, miszerint a műépitészeti emlékek ujításánál és javításánál azok eredeti idoma és ízlése tekintetbe vétessék, mind pedig a közönséget a régiségek és műemlékek iránt általa teendő jelentéseiben és leirásaiban azok műbecse megismerésére, s kellő megnevezésére és meghatározására utasítsa.

6) Oly kitünő becsü vagy nemzeti érdekü emlékeknél, melyeknek fentartása veszélyeztetve van, mindent el fog követni a felügyeléssel megbízott hatóságoknál, s különösen azon községeknél és egyeseknél is, kiknek azok birtokukban vannak, hogy azokat az érintett műemlékek kellő fentartására bírja. Hol ez irányban siker nem kíséri lépteit, igyekezni fog az ily emlékeket az illetők birtokából számára kinyerni, azokat tehetsége szerint helyreállítani, javítni, vagy csak fentartani, s a mennyire ez tehetségében nem állana, a nemzet segélyéhez is folyamodni fog, s azokat köz nemzeti birtok és adakozás tárgyává igyekszik tenni.

7) Munkálkodásáról időnként kiadandó *Közleményeiben* jelentést teend a befolyása és közremunkálása által fentartott, az enyészettől megmentett s kijavított műemlékekről, vagy egyéb régiségekről, valamint e nemü szerzeményeiről, melyeket a nemzeti Muzeumba teszen le. Rendesen vezeti a hazai régiségek összeirását és találmányok feljegyzését. Más részt az archaeologia összes szakaiból a hazai régiségeket minden irányban ismertető leirásokat, tudományos értekezéseket és monographiákat hoz, valamint egyes kisebb figyelmeztetéseket és jelentéseket. Ily figyelem-ébresztésül egyes régiségi tárgyakat érdeklő *kérdéseket* tesz föl, s megfelel a mások által tett kérdésekre, s felvilágosításokat ad az ügybarátoknak s a közönségnek. Sőt tekintettel mindig a hazai régiségtanra, figyelemmel kíséri az általános régiségtani buvárlatokat, és fölfedezéseket is, az újabb e nembeni ismereteket, valamint minden körébe vágó nevezetesb szakmunkákat, megismertet.

8) A nemzeti régiségek bejelentése iránt már előbb az Akademia által 1848-ban, újabban pedig 1859-ben közzétett felhivásainak igyekszik a lapokban és azokon kivül is minél nagyobb nyilvánosságot eszközölni. E végre különösen az archaeologia minden szakából különös kérdés-sorozatokat fog tagjai által kidolgoztatni, s összeállíttatni, melyek minden egyes tárgynál a kevesbbé avatott ügybarátokat is figyelemre méltóbb mozzanatokra, részletekre s eltérésekre figyelmeztessék, s így mintegy bővebb utasításul szolgálhatnak a régiségtan tárgyainak felismerésében.

43. E czélok létesíthetésére a bizottság egyik tagja mint *bizottsági titkár* fog működni. Ez a) a bizottsági ülésekben előadói tisztet visel, b) ezek határozatait jegyzésbe veszi és végrehajtja; e szerint c) a bizottság rendeltetése (42-pt) érdekében szükséges felszólításokat, megkereséseket, figyelmeztetéseket, tudakolásokat, jelentéseket írja, szóval, az összes levelezést a bizottság nevében viszi; d) utazásokat teszen; e) az archaeologiai közleményeket szerkeszti.

44. Mind ezek eszközölhetésére a bizottságnak, az akademiai pénztárnok kezelése alatt egy *külön pénztár* szolgál, melynek bevételi forrásai: a) az igazgató tanács által e végre kirendelendő évi alap; b) a gr. Andrássy Manó bizottsági tag és társai által nyomtatásokra felajánlott kétezer forint; c) a bizottság által kiadott nyomtatványokból befolyó pénzek; d) a tudomány barátjai által, bizottsági felszólitásra beküldendő tízforintos adalékok, melyekért azoknak a bizottság által kiadott nyomtatványok járnak ki. — Sürgetős esetekben, bizottsági határozat nyomán, a bizottsági elnök is tehet utalványozásokat.

3. *Statisticai bizottság.*

45. A statisticai bizottság *feladata* mindennemü statisticai adatokat, melyek a magyar koronához tartozó országok köz viszonyaira vonatkoznak, gyűjteni, rendezni, megbírálni, s más államok adataival is egybevetve feldolgozni; s azok kibocsátása által Magyarország lehetőleg hű statisticai ismertetését eszközölni.

46. Felhasználja ugyan a bizottság, kellő bírálat mellett, a más utakon is közzétett adatokat; fő teendőjéül tekinti azonban, a magas kormány, az egyházi és világi hatóságok, testületek, egyesületek és intézetek, úgy magányosok, s ha szükség, a hely szinére

tett kiküldések útján jutni ez adatok birtokába. A mennyiben pedig hazai viszonyainknak más országok statisticai adataival egybevetése is kivánatos, az Akademia közbenjöttével a külföld rokon irányu társulataival és intézeteivel, kiadásaira nézve, csereviszonyba lép.

47. A bizottság, munkálkodásai eredményeit „Statistikai Közlemények" czímü, időhöz nem kötött füzetekben bocsátja közre, melyekben, önérthetőleg, nem akademiai tagok részéről is fogadtatnak el mind adatközlések, mind kidolgozott értekezések is. Mind ezek körül, valamint munkálatai módjára s belső szervezetére nézve, a bizottság önállólag jár el. Az akad. pénztárnok által kezelt *pénztára* forrásai: a) az igazgatóság által e czélra kirendelendő évi alap; b) külön alapítványok és adakozások; (c) közleményei jövedelme.

4. *Mathematikai és Természettudományi bizottság.*

48. E bizottság feladata az összes magyar hazát természettudományi és műtani tekintetben átvizsgáltatni és megismertetni. Ehez képest működési ágai következők: Természetrajzi nyomozások és közlések, vidékek leirásai állat-, növény- és ásványrajzi tekintetben; földtani, őslénytani közlések; meteorologiai adatok, a mennyire lehet, kiterjesztve a nedvességi, légnyomati, villanyossági stb. viszonyokra; magasságmérések hálózatának létesítése természettudományi és technikai szempontból; vegytani vizsgálatok, gazdasági, földtani és hydrographiai tekintetben; azon iparos eljárások megismertetései, melyek többé-kevésbbé honunk sajátjai; megismertetése a honunkban létre jött nagyobbszerü építkezési, ú. m. vasúti, híd-, csatornaépitési, vízszabályozási, lecsapolási, vezetési stb. vállalatoknak.

49. E czélok létesítésére a bizottság összeköttetésbe teszi magát oly férfiakkal, milyek a tanárok, orvosok, gyógyszerészek, mérnökök, építészek, iparvállalatok vezetői, bányászok, s általában tudomány- és természet-kedvelők, — kiknek segedelmével amaz adatok, rajzok, leirások birtokába juthat. Továbbá kirándulásokat, utazásokat eszközöl; tárgyakat gyűjt, melyek a nemz. Muzeumba adatnak be, hol használatul úgy is minden szakember rendelkezésére állanak; sőt a múltakra is kiterjesztve figyelmét, a Magyarországról szóló nyomtatott munkákat és értekezéseket, úgy ily kéziratokat is lajstromoz, gyűjt, s tartalmukat megismerteti.

50. Kutatásai, levelezései, dolgozásai eredményeit a bizottság saját közlönyében teendi közzé; mely végre s a fentebbi czélokra szolgál neki az akad. pénztárnok kezelése alatt egy külön *pénztár*, melynek forrásai a) az igazgatóság által kirendelendő évi alap, b) Közleményei jövedelme.

5. *Nyelvtudományi bizottság.*

51. A Nyelvtudományi bizottság *feladata* arra van irányozva, hogy az osztály nyelvészeti ügyei, egységes, összevágó, következetes vezérlet és felügyelés, folytonos szemmel-tartás és gyakoribb eszmecsere mellett, élénk, öszhangzó, nyomos előhaladást tegyenek. Ehhez képest a bizottság működési ágai a következők:

A) *Nyelvtaniak.* Ide tartoznak a helyesirás, a nyelvrendszer, s a nyelvjárások ügyeinek folytonos figyelemmel tartása.

B) *A szótárügy.* Ide nem értve a nagy szótárt, mely befejezett ténykép áll a bizottság előtt, a tájszótár folytatása, a mesterműszótárról gondoskodás, a műnyelvi kérdések véleményezése, helynevek, szójárások, phraseologia stb. gyűjtése tartoznak e rovatba.

C) *A nyelvtörténet ügye.* A M. Nyelvemlékek szerkesztője a bizottságtól veszi utasításait a másolások, kiadások s egyes szerkesztési kérdések körül.

D) Az alapszabályok 3. §-a szerint az *irodalom emlékeinek* fölkeresése s a tudomány gyarapodására szolgálók megismertetése.

E) *A hasonlító nyelvészet* mind fontosabb, sőt immár mellőzhetlen kiegészítő része levén az összes nyelvtudománynak, a bizottság ez irányban is tért nyit az eszmecserének, vizsgálatai körébe bevonván nem csak az összes altai nyelvészetet, hanem a sémi, árja s így a classicus nyelveket is.

52. A nyelvtani, szótári és irodalmi munkálatok körében előállítandó egyes munkákról alkalmilag tesz a bizottság előterjesztéseket az osztály útján az elnökséghez és igazgatósághoz. Állandó, rendes, folytonos kiadásai pedig a bizottságnak: 1) A régi nyelv- és irodalmi emlékek folyamatban levő kettős gyűjteménye (Nyelvemlékek és Corpus Grammaticorum). 2) A nyelvjárási, szótári és nyelvemléki anyagok iránti levelezés, másolatok, szerzések költségei. 3) Kisebb anyagok és dolgozatok közzétételére a bizottság saját

közlönyt nyer „*Nyelvtudományi Közlemények*“ czím alatt, a melybe tétetnek által az osztálybeli szorosan nyelvtudományi értekezések és közlések is. (Ehhez képest a nyelv- és széptudományi osztály Értesítője körének megszorításáról lásd a 63. §-t).

53. *A Nyelvtudományi Közlemenyeket* a bizottság előadója szerkeszti.

54. A bizottság rendes kiadásainak fedezésére az akademiai pénztárnok kezelése alatt külön pénztár szolgál.

55. A bizottság nem akademiai tagok közremunkálását is elfogadja és díjazza, kapcsul szolgálván ekkép az Akademia és az iróközönség közt.

56. Az állandó bizottságok havonként rendszerint egyszer gyűlnek össze; névszerint az archaeologiai bizottság minden hó első keddjén, a mathem. és természettud. bizottság a hó első szerdáján, a statisticai minden hó első csütörtökén, a történelmi minden hó első péntekén, a nyelvtudományi minden hó első szombatján, délután 5 órakor, az akademiai teremben; rendkivül pedig, valahányszor a szükség kivánván, az illető bizottsági elnök a bizottságok tagjait összehívja.

HARMADIK FEJEZET.

Könyvkiadások.

I. Évkönyvek.

57. Az Évkönyvekbe csak oly értekezések vétetnek föl, melyek vagy új tárgyat adnak elő, vagy, bár ismeretes alapokon, új vizsgálatokba bocsátkoznak, új összevetéseket, összeállításokat, nézeteket, következtetéseket foglalnak magokban, s e mellett tárgy- és nyelvbeli előadásra a jelenkor haladási fokának teljesen megfelelnek. Ehez képest az osztálybeli vizsgálók e tekintetre szoros figyelemmel lesznek, kiknek tudósításaik nyomán az értekezések sorsát az illető osztály határozza el.

58. Az Évkönyvekbe szánt, s előbb az illető osztályülésben, egész kiterjedésök szerint, vagy ha az nem lehetne, kivonatosan felolvasott, s majd osztályilag megvizsgált és elfogadott értekezések,

legott elfogadtatásuk után, a mennyiben külön füzetet alkothatnak, egyenkéntes külön czímlappal kinyomatván, kiadatnak, félre tétetvén azokból bizonyos példányszám, hogy mikor az ily egyenként közzétett kiadványok 50—60 ívre gyűltek, az Akademiának illető évi v. éveki közülési tárgyaival kiegészítve, gyűjtőczím és tartalomjegyzék hozzá adásával mint évkönyvi kötet újra és együtt kibocsáttathassanak.

II. Értesítő.

59. Hogy a tagok, s mind azon hazafiak, kiket az Akademia munkálkodásai érdekelnek, ezekről folyvást és részletesen értesülhessenek, mind azon értekezések és tárgyalások, mik közzétételre alkalmatosak, az Értesítőben időrendben adatnak, mely 1860-tól fogva három egymástól független osztályban, időhöz nem kötött szállítványokban, jön ki.

60. Az Értesítő osztályai a következők: I. *A Nyelv- és Széptudományi Osztály Közlönye*, felelős szerkesztő Toldy Ferencz; II. *A Philosophiai- Törvény-,és Történettudományi Osztály Közlönye*, felelős szerkesztője a jegyző; III. *A Mathematikai és Természettudományi Osztály Közlönye*, felelős szerkesztője Győry Sándor rt. — Az I. és II. rendbeli osztályból 30 nagy nyolczadrétü ív alkot egy-egy kötetet, a III-ból 25 ív, melyekhez több-kevesebb rajztábla járúl.

61. Az Értesítő mindenik osztálya körülbelül nyolcz — tíz ívnyi füzetekben adatik ki, három ilyen füzet képezvén egy kötetet. A mathematikai és természettudományi osztály közlönye azonban kisebb füzetekben egy pár ívnyi tartalommal is, kiadatik, valahányszor az osztály valamely értekezésnek, a szerző prioritási jogát biztosítandó, soron kivüli, előleges kinyomatását elrendeli.

62. Az előbbi pontban érintett füzetek borítékba fűzve, s a boríték hátulsó lapjára nyomott tartalommal jelennek meg.

63. A nyelv- és széptudományi osztály szorosan nyelvtudományi értekezései a nyelvtudományi bizottság közleményeibe tétetvén által (52. §.), az I. szám alatti, nyelv- és széptudományi Értesítő körébe tartoznak ezentúl: 1) a székfoglaló előadások; 2) a széptudományi és irodalomtörténeti értekezések; 3) a mit a tagok magok óhajtanak az Értesítőben kiadatni; 4) az osztályi tagok fölött tartott emlékbeszédek.

64. Minden az Értesítőbe szánt dolgozat, akár olvastatott fel az ülésben, akár csak felolvasottnak vétetett, a titoknoki hivatalnak s ez által azonnal az Értesítő osztálya szerkesztőjének adatik által. A szerkesztő az elnöknek jelentést tevén, ez két bíráló tagot nevez ki, fő tekintettel az illető osztályra s a külön esetbeni illetékességre. Harmadik bíráló csak azon esetben neveztetik ki, ha a két bíráló nézetei eltérők volnának. A többség véleménye alapján vétetik fel a munka az Értesítőbe, vagy mellőztetik. Ha az értekezés az 57. pontban előadott minőségekkel bírván, az Évkönyvekbe ajánltatnék fölvétetni: az osztályhoz tétetik át további rendelkezés végett.

65. A székfoglaló előadások a fenebbi pontban érintett bírálat nélkül vétetnek föl az Értesítőbe. E mellett mindazáltal fentartatik a szerkesztők ellenőrségi joga, mely felelősségökből foly, s mely szerint semmi olyas nem vétethetik föl az Értesítőbe, a mi az Akademia szabályaiba ütköznék. Oly esetben pedig, midőn valamely székfoglaló értekezés ellen az osztály tagjai nyomos ellenvetéseket emelnek, s ezeket az osztály többsége is magáéivá teszi: a székfoglaló előadások után az érintett észrevételek is kinyomatnak.

66. Az Értesítőbe szánt dolgozatok öt ívnél nagyobb terjedelmüek nem lehetnek. Szükség továbbá, hogy e dolgozatok kellőleg kidolgozott tudományos értekezések legyenek. Feldolgozatlan anyaghalmaz, csak megérintett s külön mellékletül felhordott oklevelek, valamint szintén sajtó alá adandó munkákból közlendő mutatványok az Értesítőben helyet nem foglalhatnak.

67. Az Akademia megvárja a szerzőktől, hogy előadott értekezéseiket, a mennyiben az Értesítőbe felvétetni óhajtják, hibátlanul, tisztán és olvashatólag írva s előadatásuk után azonnal beadják. Csak igen nyomos akadályok teszik megengedhetővé, hogy valamely értekezés, időrenden kivül, utólag iktattassék be.

68. Az Értesítő érdekesbbé tétele végett az elnökség az osztályokban egyes tagokat igyekszik megnyerni, hogy a szakuk körébe eső legújabb tudományos mozgalmakról, haladási mozzanatokról, találmányokról és fölfedezésekről, bármi átalánosságban tartva s ha csak a főbb irányeszmékre szorítkozva is, legalább évenként tegyenek jelentést.

69. Az Értesítő a szaklapok hiányát pótolván némileg irodalmunkban, feladata ez idő szerint a tudományok mivelőit könyvészeti

adatokkal is ellátni. Ehez képest minden osztály kebelében két-három tagból álló bizottság állíttatik föl, melyeknek kötelessége a tudomásukra jutott szakbeli munkákról rövid ismertetést vagy csak egyszerü könyvészeti jelentést adni. E könyvészeti adatok, melyeknek kiegészítéséhez minden egyes tag járulhat, az Értesítő illető részeiben időnként közzé tétetnek.

III. Régi Magyar Nyelvemlékek.

70. A Régi Magyar Nyelvemlékek gyűjteményébe a legrégibb időktől a reformátióig készült irodalmi maradványok vétetnek be.

71. E gyűjtemény a nyelvtudományi bizottság felügyelete alatt szerkesztetik. (52. pont.)

IV. Tudományos kézikönyvek.

72. A XXI. nagy gyűlés *tudomáyos kézikönyvek* készíttetését határozta el, melyek a különböző szakokat, jelen állásuk szinvonalához mérten, szoros-tudományosan, s elég bőven tárgyalják. A kötetek ívszáma 30—40-re van megállapítva, a tiszteletdíj ív szerint 30 forint.

73. Ez ügyben egy tiszteleti tag elnöklete alatt az osztályok legidősb r. tagjaiból álló bizottság jár el, mely időről időre, a tárgyakat tűzi ki, melyekről ily kézikönyvek megbízás útján készűlnek. Az e végett felszólított tag egy bő előrajzot nyújt be a bizottságnak, mely kitüntesse a tárgy elrendelését, s azon alapnézetet, melyből a szerző kiindúlni kiván.

74. Ha az előrajz nem volna kielégítő, vagy a bizottság nézeteivel megegyező, vagy az Akademiában vállalkozó férfiú nem találtatnék, akkor pályázat útján eszközölhető az illető munka elkészítése.

75. A bizottság az öszves ülésnek terjeszti elő javaslatait mind a tárgy, mind a szerző választása, vagy a pályáztatás iránt, mely azok nyomán intézkedik.

76. Hogy a kiadandó kézikönyvek nyelv és műszók tekintetében is megfeleljenek az Akademia tekintélyének: az ily művek készítésével megbízott szerzők a műszókat, melyek az egész munkában előfordúlnak, eleve közlik mind az illető tudomány e végett kiküldendő szakosztályi képviselőjével, mind a nyelvtudományi osztály

ugyane czélból kinevezendő tagjával, s ezek bírálatuk eredményéről jelentést tesznek.

V. Nyomtatás végett beadott kéziratok megvizsgálása és kiadása.

77. Az Akademia egyedül oly kéziratokat kiván saját költségén kiadni, melyek akár eredetiek, akár fordítások legyenek, jóval fölülmúlván a középszert, a literatura bármely ágának díszére, előmenetelére szolgálnak; s vagy hasznosan gyarapítják a már meglevőt, vagy valóságos hiányt pótolnak; végre előadás és nyelv tekintetében is korunk jobb íróival vételkednek.

78. Különösen a bírálók figyelmébe ajánltatik:

I. Ha a munka *tudományos*, és a) *eredeti*: hogy az, egyfelül tárgyát, a szükséges előkészületek czélirányos használása mellett, helyes rendszerrel, mennyire lehet kimerítőleg adja elő; másfelül: bármely grammatikai rendszert követ is, azt híven kövesse; a netalán szükséges műszók pedig a származtatás és összetétel szabályai szerint legyenek alkotva.

b) Ha a munka *fordítás:* vagy azon megjegyzéssel adatik ki *a*) hogy az eredetinek, mind magában vett, mind a mi szükségeinkhez képesti becséről hozassék itélet; vagy b) csak a nyelv és fordítás minemüségéről; s itt nem szóhoz tapadó, hanem az értelmet híven és világosan visszaadó általtétel kivántatik.

II. Ha a munka *szépliteraturai*, és a) *eredeti:* úgy leszen elfogadandó, ha vagy magában igen jeles, vagy az illető irodalmi ágnak jelen állapotjában, érezhető előmenetelére s hasznos gyarapítására szolgálhat.

b) Ha *fordítás:* ismét vagy *a)* az eredetinek becse felől is vagy *b)* csak a fordítás milyenségéről óhajtatik itélet. — Fordítástól azt kivánja az Akademia, hogy az eredetinek mind értelmét s kifejezése formáját, mind hangját s mennyire lehet egész külső minémüségét tekintve, hű másolata legyen, hibátlan, keresetlen, tárgyhoz szabott szép nyelven.

79. Eredetileg hellen és római mértékben írott munkák fordításai, ha e formától eltérnének, vizsgálat alá sem bocsáttatnak.

80. Ezen tekinteteket állandóan szem előtt tartó, nem szerfelett bő, de okokkal támogatott, s határozottan kifejezett vélemények váratnak az iránt:

a) Minden észrevétel nélkül kereken elfogadhatónak tartja-e véleményadó a kéziratot? vagy

b) Elfogadandónak ugyan jelen állapotjában is, de óhajt némely észrevételeket a kézirat szerzőjével közöltetni, annak tetszése szerint leendő haszonvétel végett? vagy

c) Csak bizonyos észrevételek tekintetbe vétele után, s így föltételesen tartja-e a kéziratot elfogadhatónak, vagy

d) Kereken visszaadandónak?

Végül a véleményeknek olvasható leiratását, s a kitűzött határidőig beküldését várja a titoknoki hivatal; fontos akadályok esetében pedig legalabb ezek iránti tudósítást.

81. A feltétellel, vagy a nélkül elfogadott kéziratokról a vizsgálók észrevételei használat végett az illető szerzőkkel közöltetnek; a kereken visszamenőkről szólók nem.

82. A mely kézirat eredetiként adatik be, s vizsgáltatásából kitetszenék, hogy fordítás vagy plágium, az Akademia által egyszerüen mellőztetik.

83. Az Akademia minden kiadványaiban az *Akademia helyesirása* használtatik. Nyelvtudományi pályairatokban s kiadás végett beadott s elfogadott kéziratokban szabadságában áll a szerzőnek saját helyesirását követni.

84. A nyomtatás végett elfogadott kéziratok a munka fontossága, sürgetőleg szükséges volta, s az akademiai pénzerő által feltételezett sorban mennek sajtó alá, melyet az elnökség határoz el.

85. Ha valamely szerző bizonyos munka kiadhatása végett, mely tárgyánál fogva csekély kelettel biztat, pénzbeli segedelemért folyamodnék, a munka szigoru vizsgálat alá vétetik, s ha jelesnek itéltetik, s megjelenése az irodalom és tudomány előmozdítására szolgálónak: az igazgatóság segédpénzt rendelhet.

86. Nem akademiai tagoktól csak úgy fogadtatik el vizsgálat végett bármily munka, ha valamely akademiai tag által e végett különösen ajánltatik. (V. ö. a 22. §. c) pontját).

VI. Akademiai Almanach.

87. Az évenként kiadandó Névkönyv tárgyai: a) Astronomiai naptár, az ülések sorával és pályázatok határnapjaival; b) Személyes állapot; c) Alapszabályok; d) Ügyrend; e) Azon tudományos testü-

letek sora, melyekkel az Akademia cserevíszonyban áll; f) Tagok munkálatai; g) Elhúnyt tagok névsora eleitől fogva; h) Azok folytatólagos életrajzai; i) Tagok földirati lajstroma; k) Az akademiai nyomtatványok sora; l) Névmutató.

88. Hogy az elhúnyt tagok életrajzai minél kimerítőbbek és alaposabbak legyenek: az Akademia megvárja, hogy tagjai ez életiratok készítésében a titoknokot közremunkálásukkal elősegítik.

VII. Az Akademia jegyzőkönyvei.

89. 1863-tól fogva a jegyző az Akademia mindennemü (osztály-, összes- és igazgatósági) üléseinek s nagygyűléseinek jegyzőkönyveit, a nagy közönség elé nem tartozó dolgok elhagyásával, tehát szükséges rövidítésekkel, a Névkönyvéhez hasonló alakban, évnegyedes füzetekben, a tagok számára, közzé teszi.

NEGYEDIK FEJEZET.

Jutalmak és pályázatok.

90. Minden évben más-más osztály ajánl *akademiai nagy jutalomra* és másod vagyis *Marczibányi-jutalomra*, köréhez tartozó munkát oly módon, hogy mindig a legközelebb lefolyt hat évi idő közben megjelent, illető szakbeli, munkák vétessenek tekintetbe, oly módon mindazáltal, hogy a mint a nyelv- és széptudományi osztályra kerül a sor, ez osztály két nagy köre, a nyelv- és széptudományi, külön-külön részesíttetik az egész nagy jutalomban. Az osztályok sorára nézve: 1862-ben (1856—61-ről) a történettudományi, 1863-ban (1857—62-ről) a természettudományi, 1864-ben (1858—63-ról) a mathematikai, 1865-ben (1859—64-ről) a philosophiai, 1866-ban (1860—65-ről) a törvénytudományi, 1867-ben (1861—66-ról külön a nyelv- és külön a széptudományi, 1868-ban (1862—1867-ről) a történettudományi osztály körébe eső munkák legjobbika nyeri a nagy jutalmat.

91. Az ötven aranyból álló Marczibányi-jutalom mindenkor azon munkának adandó, mely az akademiai nagy jutalmat nyert munkához vagy munkákhoz becsben legközelebb állónak fog az illető osztály által itéltetni; az eljárás e jutalom körül tökéletesen az lévén,

mely szerint az akademiai nagy jutalom kezeltetik, kivévén, hogy vég elhatároztatásakor az alapító családjának egy tagja jelen lehet.

92. Nyerhet nagy jutalmat bármely munka, mely a következő (77.) pontban ki nem vétetik; különösben megjegyeztetvén *a)* hogy, ha valamely több darabból álló munka kitetsző jelességü volna, darabonként is jutalmaztathatik; azonban többek közt s hasonló körülmények mellett mindenkor a teljes munka nyeri el a jutalmat.

b) Egyes íróknak összegyűjtve kiadott olyféle jeles munkáik is nyerhetnek koszorút, melyek részenként vagy darabonként már ezelőtt megjelentek, ide nem értvén mindazáltal a valóságos második kiadásokat.

c) Oly munkák, mik valamely nagyobb gyűjtemény részét teszik, de külön is megjelentek, szinte vívhatnak a nagy jutalomért.

d) Fordítás csak remek nyerhet jutalmat, és nagy jutalomra érdemesíthető eredeti szükében.

e) Ha meghalt író munkája itéltetnék legjobbnak, minden különös esetben különösen határoztatik meg: kiadassék-e az elhúnyt örököseinek a jutalom, vagy ne?

93. Nem nyerhetnek nagy jutalmat

a) A több írók dolgozataiból álló gyűjtemények, s az efféle gyűjteményekben előforduló egyes dolgozatok.

b) A külön kijött munkák puszta második kiadásai.

c) Az Akademia bármely jutalmáért vívott s mint olyan már jutalom vagy tiszteletdíjra méltatott munkák.

94. Minden munka azon évben megjelentnek tekintetik, mely év a czímlapon áll. Azon esetre, ha valamely munkán kétféle évszám találtatnék, a későbbi tartatik elhatározónak; a mely munkán pedig évszám épen nem fordúl elő, az maga zárja ki magát a jutalomért víható munkák sorából.

95. *Sámuel-díj.* A Sámuel-díj évenként 15 aranyban oly, *szorosan nyelvészeti értekezéseknek* adatik ki a nagy gyűlésen, mely a legközelebb lefolyt évi nyelvészeti értekezések közt a nyelvtudományi osztály által legjobbnak itéltetik, akár külön, akár valamely gyűjteményben jelent legyen az meg. Kivétetnek pedig közölök a) a puszta második kiadások; b) oly dolgozatok, mikben a dolog ügye a

személyével össze van szöve; c) akademiai vagy más valamely jutalmat nyert pályamunkák.

96. Az Akademia jónak látta a tudományos *jutalomkérdéseknek* évenként *két-két osztály részéről való rendes kitüzetését* eltörölni; azonban fentartja magának, egyes esetekben, egy vagy más osztály ajánlatára, kérdéseket tüzni ki, s az igazgató tanácsot az akademiai pénzalapból jutalom rendelésére felhívni.

97. Ilyeneken kivül a következő rendes és megalapított pályadíjak állanak fenn: a) *Marczibányi-jutalomkérdések.* Minden második évben (1862, 64, 66, s így tovább), a Marczibányi-alapítványból negyven arany jutalom mellett, egy a magyar nyelvtudomány köréből választandó kérdés tüzetik ki. A viszonylag legjobb felelet, ha egyszersmind sajtóra is érdemesnek találtatik, mindig megnyeri a jutalmat, ellenben ha abból a tudományra semmi haszon nem háramolnék, jutalom és nyomtatás nélkül marad.

98. A Marczibányi-jutalomtételek meghatározásakor s a jutalmak vég elitélésekor a Marczibányi-család valamely tagja mindenkor jelen lehet: e végre a család idősbike a nagy gyülés mikorlétéről jókor tudósítandó, s a megjelenendő családtag azon ülésekre, melyekben az említett tárgyak felveendők, külön is meghivandó.

99. *b) A Vitéz jutalomkérdések.* Minden második évben (1861, 63, 65, s így tovább) a Vitéz-alapítványból, negyven arany jutalom mellett, jutalomkérdés hirdettetik ki, mely vagy a történeti, vagy a természettudományi szakból veendő: amannak köre különösen a magyar irodalmi, egyházi és polgári történet, statistika, érem- és régiségtudomány; ezé különösen az ásvány-, növény-, állat-, gazdaság- és műtan lévén. A jutalmazás egészen a Marczibányi-jutalomfeleleteknél tett határozat szerint történik (l. 81. pt).

100. *c) Gorove-jutalomkérdések.* Minden második évben (1861, 63, 65, s így tovább) a Gorove-alapítványból, harminez arany jutalom mellett, jutalomkérdés hirdettetik ki, mely váltva az erkölcstudomány, széptan- és magyar miveltségtörténetből veendő. E jutalom is a Marczibányi-jutalom szabályát követi.

101. Jutalmat ugyan csak a legjobbnak vallott felelet kaphat: azonban igen becses másod, sőt harmad rangbeli munka is kijöhet tiszteletdíj mellett.

102. Tudományos kérdések támasztásakor a feladás okainak

előadása vagy elmellőzése ahhoz képest történik, mint ezt minden külön esetben az Akademia jónak vagy épen szükségesnek látja.

103. A mely pályamunka fordításnak, plágiumnak fog találtatni, a társaság által egyszerüen elmellőztetik.

104. *d) Magyar hölgyek díja.* Negyvennyolcz hazafiúi lelkü nő Balogh Pál rt. által 1860-tól fogva tíz évre évenként 144 darab aranyat kötelezett azon czélra, hogy pályázás útján évenként négy *tudományi kézikönyv* készíttetvén, egy évtized alatt negyven, az illető szakok állásának s a mívelt rendek szükségeinek megfelelő, közhasznu ismereteket tárgyazó, vonzó előadásu, tiszta és szabatos nyelvü munka birtokába jöjön a magyar irodalom, s ez által is a köz értelmesség sikeres haladása előmozdíttassák. Az ügy kezelését, s a jutalomtételeknek egyenként 300 forintig kiegészítését, úgy a koszorúzandó munkák kiadását az Akademia elfogadván, meghatározza e kézikönyvek tárgyát, kiterjedését, s netán formai feltételeit.

105. Az alapítók akaratához képest okvetetlenül szükséges, hogy a felvett tárgyak alaposan, a tudomány állásához, a kor érdekeihez, úgy a magyar közönség szükségei s készületei fokához mérten dolgoztassanak ki, mi ki nem zárja azt, hogy egyenesen külföldi, angol, franczia, német, a czélnak megfelelő ily munkák ne vétessenek fel alapúl; de ily esetben a bírálat körül egybevetés végett az eredetiek is hozzácsatoltassanak a pályaműhöz, megjegyeztetvén egyszersmind, hogy hason becsü eredeti mű mégis elsőséget nyer az átdolgozott mű felett.

106. A határnapig beérkező pályamunkák három-három osztálybeli tagnak adatnak ki vizsgálat végett, kik, mindenkor a közelebbi nagy gyűlésig terjesztik elő mindenik pályázatról összesített véleményöket. A jutalom csak úgy adatik ki, ha a legjobbnak ítélt könyv egyszersmind a fentebbi minőségekkel (87. p.) bírva, az alapítók czéljának megfelel.

107. A jutalmazott munka az Akademiáé, s ez eszközli kiadatását.

108. *e) Gróf Teleki József-féle drámai jutalom.* E száz aranyból álló jutalom évenként adatik ki, váltva egy évben az érte pályázott legjobb szomorú, — a másikban a legjobb vígjátéknak. Amazok sorában csak valódi tragoediák fogadtatnak el, a középfajok kizárásával; ezekében tiszta vígjátékok, tehát a bohózatok mellőztével.

109. 1855. óta minden páratlan számu évben (57, 59, 61, 63 stb). vígjátékok, a párosokban (56, 58, 60, 62 stb), szomorujátékok versenyeznek e jutalomért. Beadásuk állandó határnapja december 31-dike ; a jutalomosztásé az erre következő martius 19-ke, a dicsőült alapító névnapja.

110. A pályamunkák megvizsgálásában az alapító végintézetéhez képest egy vegyes bizottság jár el, mely egy akademiai tiszteleti tag elnöklete alatt két akademiai s két nemzeti-szinházi tagból áll: mely intézkedésből azon vezérnézete tűnik ki a dicsőült alapítónak, hogy a művek a költői becscsel szinszerüséget is kössenek össze.

111. Az ezen jutalomért pályázó szomorujátékok kell hogy versekben irassanak, és pedig lehető gonddal és szigorral, a vígjátékban is a verses forma, előnyéül tekintetik a műnek hason vagy közelhason becsü társak felett.

112. A jutalom a viszonylag legjobb műnek mindig kijár és pedig megosztatlanul.

113. Oly esetben, midőn a bírálók egy művet sem találnak jutalomra érdemesnek : a jutalom oda itéléséről szóló jelentés azon megjegyzéssel tétetik közzé, hogy ha az író, a rosszaló itélet daczára is fel akarja venni a díjat, félév alatt jelentse ebbeli szándokát a titoknoki hivatalnál. Ha az író jelentkezik, a nevét rejtő jeligés levél felbontatván, a jutalomdíj részére azonnal utalványoztatik. Ha ellenben a mondott félévi határidő alatt a pályanyertes író nem jelentkeznék : a nevét rejtő jeligés levél elégettetik, s a pályadíj a következő évi jutalomdíjhoz csatoltatik.

114. A jutalmat nyert mű előadás végett a nemzeti szinház sajátja, kiadásra az iróé.

115. *f) Gróf Karácsonyi-féle drámai jutalom.* E jutalomdíj ezentúl két évre tűzetik ki mindenkor kétszáz aranyban, oly módon, hogy az első pályázási időszak 1863. december 31-kén jár le, s az után is a pályaművek beadásának állandó határnapja minden második, páratlan számu évi (1865, 1867 stb) december 31-ke, a jutalomosztásé pedig a következő páros évek martius 31-ke.

116. A jutalomért felváltva egyik versenyzési időszakon komoly drámai művek versenyeznek, — a hová nem csak szomoru játékok, hanem másnemü, történeti, regényes, polgári szinművek, drá-

mai erkölcsrajzok stb. is értetnek ; — a következő pályázási időszakon viszont vígjátékok.

117. A nyelvtudományi osztálynak joga van mind a két jutalomnemre nézve, minden egyes esetben, annak, drámai költészetünk és szinpadunk állapotjaihoz képest szükségesnek vagy kivánatosnak mutatkozó, közelebbi minősítéseit meghatározni.

118. A pályaművek megbirálásában az osztály által választandó öt akademiai tag jár el ; kik elolvasván azokat, közös értekezletben szótöbbséggel elvégzik , melyik mű nyerje el a jutalmat, melyik, vagy melyek dicsértessenek meg ; s ezután választanak magok közöl tudósítót, ki saját felelőssége mellett értekezik az egész pályázatról, s adja elő a köz megállapodás szerint alaposan indokolva ennek eredményét.

119. A jutalom a viszonylag legjobb műnek csak úgy adatik ki, ha egyszersmind szini, drámai és formai tekintetben haladást tanusítónak s ekkép önbecsileg is kitüntetésre méltónak találtatik.

120. Ha ily önbecsileg is kitünő mű nem találtatik s a jutalom nem adathatik ki : a benmaradt két száz arany a legközelebbi jutalomdíjhoz csatoltatik, mely azonban a 114. pont szerint, újolag két évre tűzetik ki. Ily esetben 400 darab arany lesz a pályadíj.

121. Ha az irójogi törvény azon kivánatos módosítást nyerendi , mely szerint a nyomtatott szinművek szerzőinek biztosítva leszen műveik szinházi tulajdona : a Karácsonyi-jutalmat nyerő iró köteles leszen három hónap alatt a koszorúzott művet kinyomatni ; mit ha teljesíteni elmulasztana,az Akademia fogja azt, mint bármely más munkáját kiadni , még pedig külön díj nélkül, s irójogi birtokában tíz évig megmarad.

122. *g*) Ifj. gróf Nádasdy Ferencz által alapított *eposzi Nádasdy Tamás-díj.* Minden páratlan számu évre 1861, 63, 65 stb) száz aranyból álló jutalom hirdettetik a legjobb elbeszélő költeményre, mely a magyar történetből vagy mondából vett tárgyat úgy kezel, hogy abban történeti vagy mondai személyek cselekvénydús mesében jelenjenek meg, a mű forrástanulmányokra mutasson, s a korfestésre, érdekes feltalálásra, correct compositióra, költői tárgyalásra, választékos nyelvezetre s a versbeli technika szigoru tiszta és szabályos megalkotására nézve , költészetünknek díszére szolgáljon.

Ha ily, önálló becsü mű nem találtatnék a pályázók között, a díj ki nem adatik, hanem újra kihirdettetik.

123. A pályamüvek beküldésének állandó határnapja május utolsó vasárnapja. A pályázás eredménye pedig mindenkor az Akademia illető évi köz ülésében tétetik közzé. Ha azonban valamely évben a nagygyülés elmaradna, a jutalmazás összes ülésben is megtörténhetik.

124. A koszorúzott mű a szerző tulajdona marad, ki tartozik azt esztendő alatt közrebocsájtani.

125. *Általános pályázási szabályzat.* Minden rendü pályairat a kitett határnapig az Akademia titoknokához küldendő; azokon túl semminemü ily munka el nem fogadtatván. A ‚kitett határnapig' kifejezés olyképen lévén értelmezendő, hogy a postán feladott pálya-művekre nézve e határnap alatt, nem a beérkezés, hanem a postáraadás napja legyen értendő, s minden oly pályamű, melynek postai jegye mutatja, hogy a beküldési határnapon már postára volt adva, pályázásra lesz bocsátandó, ha később érkeznék is be az Akademiához.

126. A pályamű idegen kézzel, tisztán írva, lapszámozva, kötve legyen.

127. A szerző nevét, polgári állását és lakhelyét tartalmazó pecsétes levelen ugyanazon jelige álljon, mely a pályamű homlokán. A pecsétes levélben talán följegyzett kikötések, feltételek, vagy a versenyügy körül régtől fogva bevett szokásos eljárástól való eltérések kivánata, tekintetbe nem vétetnek.

128. Álnév alatt pályázónak a jutalom ki nem adatik.

129. Ha a jeligés levél felbontása után kitetszenék, hogy a munka saját kezeirása a szerzőnek, műve a jutalomtól elesik.

130. Bármely jutalomra egyszer beküldött pályamunkát szerzője vissza többé nem húzhat.

131. A jutalmat nem nyert pályairatok kéziratai az Akademia levéltárában maradnak.

132. Bármely ez Ügyrendben tárgyalt jutalmakért akademiai minden rendü tagok is versenyezhetnek. (Az Alapszabályok 41. §-a csak az osztályok által az Akademia saját alapjából kitűzetni szokott *rendes* jutalomkérdésekre való pályázástól rekesztvén ki a tiszteleti és rendes tagokat.)

133. Bármely, hacsak formai, szabálynak is elhanyagolása elejti a pályázót a jutalomtól.

134. A bírálókkal akár levél által, akár másképp közlekedni tilalmas lévén a szerzőknek, ha a jeligés levélkék felnyitása után mégis kitudódnék a levelezés, az ilyennek kézirata a jutalomtól elmozdíttatik. Egyébiránt a netalán értesített bíráló kötelessége ez iránt jelentését lepecsételt levélben az összes ülésnek beadni, mely jutalom-kiosztáskor felnyittatik.

135. Mindennemü pályamunkák beküldési határnapja után következő hétfőn összes ülésben, melvre az illető osztályok tiszteleti és rendes tagjai külön is meghivatnak, a titoknok a pályamunkákat, bemutatja, s miután azok formaság tekintetében elfogadtattak, s jeligés leveleik közös boríték alá lepecsételtettek, azonnal átadatnak az illető osztályoknak, melyek legott összeülnek, kebelökből bírálókat választanak, s ezeket a legközelebbi akademiai összes ülésnek jóváhagyás végett bejelentik.

136. A vizsgálók mind az általok jutalomra és mellékjutalomra, mind dicsértetésre ajánlott pályamunkákról külön, részletes és okokkal támogatott véleményt terjesztenek az osztály elébe, s azok az illető szerzőkkel közölhetők is; ellenben a kereken elmellőzöttekről szóló részei tudósításaiknak nem adatnak ki.

137. A mely pályamunka fordításnak, vagy plágiumnak fog találtatni, a társaság által egyszerüen elmellőztetik.

138. Akár első, akár másodrangunak itélt pályamunka szerzőjének szabadságában áll munkáját, mielőtt kiadná, kijavítani vagy átdolgozni, de ezt vagy a czímlapon, vagy az előszóban megemlíteni köteles, nehogy megtörténhessék, hogy másod rangu pályamunka ily kijavított alakban első rangunak itélt pályatársát becsben felülmúlván, az Akademia bírálatát ál világban tüntesse föl.

139. A jutalmat nyert tudományos pályairatok az Akademia által adatnak ki.

140. Minden egyes esetben, melyben az Akademia valamely pályázat eszközlése vagy kezelése végett megkerestetik, a szükség és körülmények szerint határozza el annak el vagy el nem fogadását, valamint az ily rendkivüli pályázat külön feltételeit és szabályait is.

141. A pályamüvekről az osztályok összesített véleményei tétetnek közzé, — a közülésben mindazáltal a véleményekből csak kivonatos jelentések olvastatnak fel.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Elegy.

142. *Kézirat-sajátsági jog.* Az Évkönyvek és Értesítők számára készült s oda díj mellett bevett dolgozatok, kijövetelöktől számított egy évig kirekesztőleg az Akademia tulajdonai.

143. Minden, az Akademia által tiszteletdíj mellett külön kiadott munka tíz évig az Akademiáé úgy, hogy addig, a kijárt díj s minden egyéb kiadási költségek lehúzása után fenmaradó tiszta haszon egy harmada a szerzőké; azon túl a kézirat-sajátsági jog ismét a szerzőkre menvén vissza.

144. Minden iromány ok, melyek az Akademia által, saját külön használatára s nem kiadásra készültek, annak tudta s megegyezése nélkül ki nem adhatók.

145. Oly közlések, melyeket tagok vagy nem tagok, felszólításra vagy önként küldenek be, nem kiadás, hanem használás végett: folyvást a szerzők tulajdonai maradnak.

146. A jutalmat nem nyert pályamunkák kéziratai az Akademia levéltárában maradnak ugyan, de a munka sajátsági joga, tehát a kiadhatás folyvást a szerzőé.

147. *Levél- és kézirattárba letett irások használása.* Magán használatra a 144. 145. pontokban érdeklett iratok rendes tagoknak kiadathatnak, térítvény mellett, a levéltárból; idegeneknek nem.

148. Akademiai költségen megjelenő munka sem testületnek, sem magánosoknak nem ajánltathatik.

149. *A kör négyszegítését, a szög háromfelé metszését*, s *örök mozgony feltalálását* előadó értekezések vizsgálatlanul visszautasíttatnak.

150. *Levelezés.* Az igazgatóság végzése szerint megváltva kapja minden tag a hozzá menő hivatalos levelet és csomókat, valamint a hozzá tagok által hivatalosan küldött csomók vitelbérét is az Akademia fedezi.

151. *Könyvvételbeli kedvezés.* Minden rendbeli tag s tisztviselője az Akademiának, ennek bármely nyomtatványát, a bolti ár egy negyede elengedésével kapja.

152. *Ingyen példányok.* Minden rendbeli, tehát a külföldi tag

is, ingyen kapja a) az Értesítő valamennyi osztályát; b) a „Közülések Tárgyait“ ; c) az Almanachot; d) a Nyelvtudományi Közleményeket; e) a Nagy Szótárt ; f) az Akademia nyomtatásban megjelenő jegyzőkönyveit.

153. Az állandó bizottságok tagjai az illető bizottságok kiadásaiból egy-egy ingyen példányt kapnak, így a pályairatok s egyéb kéziratok vizsgálói az általok vizsgált munkákból, ha kijőnek, egyet; a szerzők minden az Akademia által kiadott munkájokból hat példányt ; végre a gyűjteményes munkák illető kötetéből egy példányt mindazon szerzők, kik abba dolgoztak.

154. A gyűjteményes munkákba felvett darabokból a szerző saját költségére, 25 példány külön lenyomatot rendelhet.

155. *Könyvkiadási ügy.* A kiadandó könyvek alakjának, betüinek, papirjának, példányai számának, nyomtatási költségeinek s a példányok árának meghatározása, az elnökség helybenhagyása mellett, a titoknoki hivatalt s illetőleg a bizottságokat illeti. Azonban az előleges intézkedéseket mindenkor az illető szerkesztő végezi, s egyfelül a bizottságot, melynek meghagyásából jár el, másfelül — a mennyiben nem maga a titoknok a szerkesztő — a titoknoki hivatalt is tudósítja.

156. Mihelyt valamely könyv — kötet vagy füzet — a nyomdában elkészült, erről az illető szerkesztő a titoknoki hivatalt, ez pedig az akademiai könyvárust értesíti, tudatván vele a kinyomott példányok számát is.

157. A könyvárus azonnal átveszi a könyveket a nyomdából, gondoskodik kellő számu példányok bekötéséről, s a többi példányt raktárba teszi.

158. A megjelent munkák a titoknoki hivatalban e végett készült könyvbe iktattatnak, bejegyeztetvén a címeken s a kötetek és füzetek számán kivül, a nyomott példányok mennyisége s kiállítási költségei is. E végett a nyomdatulajdonos, metsző stb. minden nyomtatványról, mihelyt megjelent, előleges számlát köteles beadni a titoknoki hivatalnak, honnan e számlák, az illető szerkesztő és a titkár láttamozása után, a pénztárnokhoz tétetnek által.

159. A bevétel nyilván tartása végett köteles az akademiai könyvárus oly könyvet vezetni, melyből bár mikor látható legyen minden egyes mű kelendősége. Az év végén szintén oly részletes szám-

adást kiván az Akademia könyvárusától, melyből minden egyes kiadás kelendősége kitűnjék.

160. Az illető szerkesztők kötelesek azon jelentésökben, melyben a titoknoki hivatalt az általok szerkesztett munkák elkészültéről a 155. pont szerint értesítik, a megjelent kötetben vagy füzetben foglalt dolgozásokról s azok terjedelméről is pontos kimutatást tenni. A titoknok e kimutatás alapján utalványozza az irói díjakat, melyek azután, az iróknak megküldött titkári utalvány folytán, a pénztárnál fizettetnek ki.

161. Az akademiai könyvárus utalvány nélkül senkinek sem adhat könyvet. A tisztelet- és ingyenpéldányokat a titoknoki hivatal, — a bizottságok külön rendelkezésére adott példányokat pedig az illető bizottságok előadói utalványozzák.

162. A nyomdai, metszői, könyvkötői stb. számlák csak az illető szerkesztő és titkár (156. pontban érintett) láttamozása után fizettetnek ki az Akademia pénztárnoka által.

163. Az Akademia összes kiadásaiból két-két példány az Akademia könyvtárába tétetik, — tíz-tíz példány pedig a raktárban fentartatik, a többi példányok minden munkából kereskedésbe adatván.

164. *A könyvek kelendőségének előmozdítása* végett:

a) Az akademiai könyvárus köteles az új könyveket, mihelyt megjelennek, az Akademia költségén a Pesti Naplóban, saját költségén a Buchhändlerblatt czímü külföldi lapban hirdettetni.

b) A nevezetesebb hazai lapoknak és folyóiratoknak minden munkából egy-egy ingyen példány küldetik, hogy azokat ismertessék, vagy legalább azok megjelenését, árát és részletes tartalomjegyzékét a közönséggel tudassák. Azon szerkesztőségtől, mely az Akademia ez utóbb érintett kivánatának sem teszen eleget, a tiszteletpéldányok elvonatnak.

c) Az akademiai könyvárus köteles az Akademia könyveinek kezelésében, szétküldözésében minél nagyobb pontossággal és buzgósággal járni el, s vidéki bizományosokról gondoskodni országszerte.

d) Az új könyvek ára lehető olcsóra tétessék. A régibb munkák pedig leszállított áron árultatnak.

e) Az akademiai könyvárus az Akademia kiadásairól koronként könyvészeti jegyzékeket tesz közzé. E jegyzékekbe a gyűjte-

ményes kiadások (Értesítő, Évkönyvek, bizottsági közlemények stb.) részletes tartalma is fölveendő.

f) A bizottságok füzeteinek borítékain is folyvást hirdetendők az illető szakbeli akademiai kiadások.

g) Oly tagok részére, kik az Akademia által kiadott munkák ismertetésére vállalkoznak, néhány példány minden munkából rendelkezésére áll a titoknoknak.

h) A gyűjteményes czímek, mint szintén akadályai a könyvek kelendőségének, ezentúl az Akademia kiadásaiban lehetőleg kerülendők. A már folyamatban levő munkákra nézve pedig a kötetek borítékain a kötet tartalmát jelentő külön czímek tétetnek főczímekké, a közös czímek felül, kisebb czímbetűkkel jelöltetvén.

165. *Azon külső tudományos testületek, melyekkel az Akademia csereviszonyt folytat*, a következők: és pedig a) *azok, melyek a népszerü fordított vagy kézikönyveken kivül mindent kapnak:*

Amsterdam: K. Akademie von Kunsten en Wetenschappen.

Bécs: Kais. Akademie der Wissenschaften.

Bécs: Bibliothek des geh. Haus- Hof- und Staatsarchivs.

Berlin: K. Preussische Akademie der Wissenschaften.

Brüsszel: Académie R. des Sciences et belles lettres.

Göttingen: K. Societaet der Wissenschaften.

Krakó: K. Gelehrte Gesellschaft.

London: Royal Society.

München: K. Bairische Akademie der Wissenschaften.

New-Orleans: Academy of Sciences.

Pétervár: Acad. Imp. des Sciences.

Washington: Shmithsonian Institution.

166. b) *azok, a melyek Évkönyveket, Értesítőket, történelmi, archaeologiai, statistikai, geographiai kiadásokat kapnak:*

Bécs: K. k. Geographische Gesellschaft.

Belgrád: Szerb tudós társaság.

Berlin: Geographische Gesellschaft.

Boroszló: Verein für Gesch. und Alterthümer Schlesiens.

Brünn: Bibliothek des mähr. schles. Landes-Ausschusses.

Brüsszel: Institut géographique etc. de M. van der Maelen.

Görlitz: Oberlausitzische Gesellschaft.

Lisabon: Academia Reale.

London: R. Istitution of Great Britain.

London: Ethnological Society.

London: Society of Antiquaries.

London: Royal geographical Society.

Nürnberg: Germanisches Museum.

Koppenhága: Société des antiquaires du Nord.

Páris: Académie des Inscriptions.

Páris: Académie des Sciences morales et politiques.

Páris: Société géographique.

Prága: K. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften.

Prága: Gesellschaft des vaterländ. Muzeums.

Pétervár: Soc. Géographique Imp. de Russie.

Új-York: Geogr. and Statistical Society.

Velencze: Instituto I. R. Veneto delle Scienze ed Arti.

167. c) *azok, melyek az Évkönyveket, az Értesítő nyelvtudományi füzeteit s a nyelvtudományi kiadásokat kapják*:

Calcutta: Asiatic Society of Bengal.

Firenza: Academia della Crusca.

Helsingfors: Finnlandi Tud. Társaság.

Konstantinápoly: Société orientale.

Lipcse: Deutsche Morgenl. Gesellschaft.

London: Royal Asiatic Society.

London: Philological Society.

Páris: Académie Française.

Páris: Société Asiatique.

168. d) *Azok, melyek az Évkönyvek, és Értesítő math. és természettudományi füzeteit s a math. és természettud. kiadásokat kapják*:

Basel: Naturforschende Gesellschaft.

Bécs: K. k. Zoologisch-botanische Gesellschaft.

Bécs: Geologisch. Reichsanstalt.

Berlin: Physikalische Gesellschaft.

Bern: Allg. Schweizerische Gesellschaft für die gesammten Naturwissenschaften.

Cherbourg: Soc. Imp. des Sciences naturelles.

Dijon: Acad. des Sciences et belles lettres.

Edinburgh: Royal Society.

Frankfurt: Physikalischer Verein.

Genf: Société de Physique et d'Hist. naturelle.

London : Anthropological Society.

London : Geological Society.

London : Museum of practical Geology.

London : Zoological Society.

London : Astronomical Society.

London : Anthropological Society.

St.-Louis : Academy of Sciences.

Madrid : Acad. Reale.

Manchester : Litterary and philosophical Society.

Ohio · Ohio-State Agricultural Society.

Páris : Académie des Sciences.

Philadelphia : American Philosophical Society.

Philadelphia : American Acad. of Natural Sciences.

Stockholm : Acad. R. des Sciences.

169. e) *azok, a melyek csupán az archaeologiai bizottság kiadásait kapják kezdettől fogva :*

Altenburg : Historische u. antiquarische Gesellschaft.

Augsburg : Historischer Kreisverein im Regierungsbezirke von Schwaben und Neuburg.

Bécs: K. k. Centralkommission zur Erhaltung und Erforschung der Baudenkmäle.

Bécs : Alterthumsverein zu Wien.

Bécs : K. k. Antikencabinet.

Berlin : Verein für die Kunst des Mittelalters.

Berlin : Numismatische Gesellschaft.

Bonn : Verein der Alterthumsfreunde im Rheinlande.

Brüsszel : La société numismatique Belge.

Darmstadt : Verein f. d. Hessische Gesch. u. Alterthumskunde.

Drezda : Königl. Sächsischer Verein für Erforschung vaterländ. Alterthümer.

Hála : Sächsisch-Thüringischer Alterthumsverein.

Innsbruck : Ferdinandeum für Tyrol.

Laibach : Historischer Verein für Krain.

Leiden : Musée néerlandais d'antiquités.

Liège : L'Institut Archéologique Liégeois.

Linz : Museum Francisco-Carolinum.

Lüneburg : Alterthumsverein zu Lüneburg.

Luxenbourg: Société pour la recherche et la conservation des Monuments dans la Grand-Duché de Luxenbourg.

Mainz: Verein für Erforschung Rheinischer Geschichte und Alterthümer.

Nassau: Verein für Nassauische Alterthumskunde.

Namur: La Société Archéologique de Namur.

Paderborn: Verein f. Gesch. u. Alterthumskunde Westphaliens.

Riga: Gesellschaft für Gesch. und Alterthumskunde der Russischen Ostsee-provinzen.

Salzburg: Vaterländisches Muzeum Carolino-Augustum.

Schleswig: Schleswig-Holstein-Lauenburgische Gesellschaft für die Sammlung und Erhaltung vaterl. Alterthümer.

Stuttgart: Gesammtverein der deutschen Gesch. und Alterthumsfreunde.

Stuttgart: Würtembergischer Alterthumsverein.

Ulm: Verein für Kunst und Alterthümer.

Zürich: Antiquarische Gesellschaft.

170. *f.*) *A történelmi, philosophiai és jogtudományi kiadásokat kapja:*

Laibach: Juristische Gesellschaft.

171. *g.*) *A statistikai kiadásokat kapják:*

Berlin: Porosz statistikai hivatal.

Berlin: Hübner Otto intézete.

172. *h.*) *A történelmi kiadásokat kapja:*

Gratz: Histor. Verein für Steiermark.

173. *A magyar korona területén levő tudományos testületek és intézetek,* vagy a *külföldön levő magyar könyvtárak,* melyeknek az Akademia kiadásai megküldését elhatározta; és pedig a) *mindennemü kiadásait:*

Az erdélyi országos Muzeum.

A pozsonyi jogakademia.

A pozsonyi kir. főgymnasium.

A pozsonyi prot. főiskola könyvtára.

A zágrábi jogakademia.

A zágrábi Muzeum.

A kassai jogakademia.

A kassai kir. főreáltanoda.

Ana gyváradi jogakademia.

Az árvai Csaplovics-könyvtár.
A debreczeni ref. collegium.
A sárospataki ref. collegium.
A losonczi közkönyvtár.
A kecskeméti r. kath. lyceum.
A kecskeméti ref. főiskola.
A máramaros-szigeti r. főtanoda.
A pápai ref. collegium.
A késmárki főiskola könyvtára.
A holdmezővásárhelyi ref. főgymnasium.
Az eperjesi evang. collegium.
A kolozsvári ref. collegium könyvtára.
A kolozsvári r. kath. lyceum.
A kolozsvári unit. collegium.
A lőcsei kath. főgymnasium.
A marosvásárhelyi ref. collegium.
A marosvásárhelyi Teleki-féle könyvtár.
A nagyenyedi ref. főiskola.
A hálai magyar tanulók könyvtára.
A szarvasi evang. főiskola.
A nagykőrösi ref. lyceum.
A budai József-műegyetem.
A budai k. főgymnasium.
A bécsi akademiai olvasókör.
A jénai Bibliotheca Hungarorum.
A pesti kir. főgymnasium.
A pesti főreál-tanoda.
A pesti ágost. hitv. gymnasium.
A pesti ref. theologiai intézet könyvtára.

b) *Az Évkönyvek, Értesítő történelmi füzeteit, s a történelmi, archaeologiai és statistikai kiadásokat kapják:*

Szeben: Verein für Siebenb. Landeskunde.

Zágráb: Déli szláv történelmi- és régiségtani társulat.

c) *Az Évkönyvek és Értesítő math. és természettud. füzeteit, s a math. és természettudományi kiadásokat kapja:*

Pest: Kir. m. természettudományi társulat.

Szeben: Siebenbürg. Verein für Naturwissensch.

Pozsony: Verein für Naturwissensch.

d) *Az Évkönyvek, Értesítő történelmi füzeteit, s a történelmi-, nyelv- és széptudományi kiadásokat kapja:*

A pesti nemzeti szinház könyvtára.

174. A külföldi tudományos intézetek és társulatok, s a hazaiak közöl azok, melyek csereviszonyban állanak kiadásaikra nézve a m. tud. Akademiával, az Akademia könyvárusa által veszik az őket illető küldeményeket.

175. A titoknoki hivatal ügyel föl, hogy e küldeményezés évenként többször pontosan történjék.

176. A könyvküldeményekhez, azon tudományos testületek nyelvét tartva szem előtt, melyekhez a küldemények intéztetnek, magyar-franczia, magyar-angol és magyar-német nyelven írt, nyomtatott kísérőlevél és vételi elismervény mellékeltetik. A könyvküldemények csomagai folyó számmal láttatnak el, s a kísérőlevélbe az illető csomag száma s a könyvek czímei (egyes esetekben latin vagy franczia fordításban is) bejegyeztetnek.

177. Minden könyvküldemény, a csomag számával, tartalmával s a küldés keletével együtt, e végre nyitott küldeményi könyvbe iktattatik, — a mely könyvben az egyes intézetek, testületek, társulatok számára, a melyekkel az Akademia csereviszonyban áll, külön lapok nyitvák.

178. A csomagolási és szállítási költségeket az Akademia megtéríti a szállítást eszközlő könyvárusnak.

179. A titkári hivatal a visszaérkezett vételi elismervényeket egybegyűjti, s időnként jelentést tesz a csereviszonyról és a könyvküldeményekről.

180. A titoknoki hivatal időközben is jelentést tesz minden nevezetesb küldeményről, kivált ha valamely intézet valamely hiánynak pótlását kivánja.

181. A titoknok intézkedik, hogy a 152-dik pontban érintett ingyen példányok az Akademia külföldi tagjainak is megküldessenek évenként legalább kétszer. S e küldemények költségeit az Akademia viseli.

182. A 173. a) pont alatt elsorolt intézetek, az erdélyi és zágrábi Muzeumot kivéve, magok gondoskodnak az Akademia által részökre megajánlott példányok átvételéről.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA TAGJAINAK

MUNKÁLATAI.

A M. T. AKADEMIA TAGJAINAK MUNKÁLATAI 1862—63.*)

I Nyelv- és Széptudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

FÁY ANDRÁS.

1. Flóris Diák. Víg beszély. (A „Koszorú“ 1863-diki folyamában.)

2. Őszinte szó a Lelenczház ügyében. (Napló, 1863. oct.)

B. KEMÉNY ZSIGMOND.

Szerkesztette a „Pesti Napló“-t.

Rendes tagok.

TOLDY FERENCZ.

a) Önállók.

1. A königsbergi ó-magyar töredék. (Megjelenik az akad. Évkönyvek X. köt. 15. darabjában.)

2. A m. nemzeti Irodalom Története a legrégibb időktől a jelenkorig. Tankönyvül a köz és magánoktatásban. Pest, 1864.

---

*) Mennyiben a titoknoki hivatal előtt ismeretesek. — Az új tagok valamennyi munkáik elősorolására kérettek; s régiebb tagok, kiknek dolgozataik hézagosan említtettek fel a korábbi évfolyamokban, 1862—3. előtti munkáikra is terjeszkedvén ki: ezek itt pótlólag szintén közöltetnek. Azon tagok, kik munkálataik lajstromát nem küldték be, annak utólagos közlésére, hogy a hiány a jövő évi Almanachban pótoltathassék, ezzel bizodalmasan kéretnek.

3. Visszapillantás tudományos állapotainkra, kapcsolatban a régi s új tanrendszerrel. Beszéd az 1863—4-ki tanszaknak a m. kir. egyetemnél oct. 5. történt ünnepélyes megnyitásakor. Buda, 1863.

b) Kiadások.

1. Brutus János Mihály Magyar Történelme; eredeti kéziratokból először közölve. I. k. Pest, 1863. (Az akad. Monumenták II. oszt. 12. kötete.)

2. Corpus Grammaticorum Linguae Hung. Veterum. A m. Akad. megbizásából. Pest, 1863.

3. A Magyar Nemzet Classicus Írói. (Virág Poetai Munkái.— Virág Magyar Századai. V. k. a szerző kézirataiból először. — Bajza Összegyüjtött Munkái, 4—6 köt.) Pest, 1863.

4. Kisfaludy Károly Versei. Hatodik kiadás. Pest, 1863. (M. Remekirók Gyémántkiadása.)

BALOGH PÁL.

1. Uti vázlatok. (Uj nemzedék. 1862. 2-dik sz.)

2. Geoffroy Saint Hilaire Izidor. (Budapesti Szemle XVII. köt. l. 261—297.)

3. A természeti tudományok igényei a törvényhozásban. (A magyar orvosok és természetvizsgálók munkálatai. 1863. l. 86—93.)

4. Az olasz tudósok congressusa Velenczében 1847. Felolvastatott a magyar orvosok és természetvizsgálók közgyülésében sept. 24. 1863. (Megjelent a „Hon“ 1863. novemberi számaiban.)

FÁBIÁN GÁBOR.

a) Sajtó alatt:

Cicero Összes Leveleinek V. VI. VII. kötete.

b) Kéziratban.

1. Értekezés a Milesiákról, Apuleius Psychéjének forditásával kísérve, mik a Kisfaludy-Társaság Évlapjaiban a Székfoglalók sorában fognak annak idejében megjelenni.

2. Cicero Beszéde Piso ellen, magyarra téve, hozzávaló eredeti bevezetéssel és commentárral.

CZUCZOR GERGELY.

A Magyar Nyelv Szótára. Pest, 1863. II. köt. 1—4. füzet.

BALLAGI MÓR.

a) **Önállók.**

1. Uj teljes német és magyar szótár. Magyar-német rész. Második, egészen ujból átdolgozott kiadás. Pest, 1864.

2. Tájékozás a Theologia mezején. Viszonzásul Filó Lajosnak „A feltámadás és spiritualismus" czímü műve, mint a halottaiból feltámadt scholastica legujabb termékére. Pest, 1862. Második átdolgozott kiadás. 1863.

3. A biblia Tholuck után. Pest, 1864.

b) **Szerkesztések.**

1. Protestáns egyházi és iskolai lap, számos saját czikkel.

2. Házi Kincstár, számos saját czikkel.

3. Protestáns képes naptár 1863. és 1864-re számos saját czikkel.

c) **Folyóiratokban.**

Politikai czikkek „A Hon"-ban.

HUNFALVY PÁL.

a) **Önálló.**

Reguly hagyományai I. köt. (A vogul nép).

b) **Folyóiratokban.**

1. Müller. A nyelvtudományról. (Nyelvt. Közl. II.)

2. A magyar nyelv képzőiről (u. o.)

3. Több bíráló ismertetés a Nyelvtud. Közleményekben.

c) **Szerkesztés.**

A Nyelvtud. Közlemények I. II. kötetei.

ARANY JÁNOS.

A „Koszorú" czímü szépirodalmi hetilapot szerkesztette, melyben több rendbeli czikkek, részint eredetiek, részint fordítottak, leginkább az aesthetica és irodalomtörténet köréből jelentek meg tőle, legtöbbnyire névjegygyel vagy név nélkül.

2. Költemények a „Részvét Könyvében."

JÓKAI MÓR.

A ‚Hon'-nak előbb szerkesztője, majd munkatársa.

Az ‚Üstökös' szerkesztője.

A ‚Vasárnapi Ujság' főmunkatársa.

Szélcsend alatt. 2 kötet. Pest, 1863.

Felfordult világ. Pest, 1863.

Politikai divatok. Pest, 1863. I—IV. kötet.

Levelező tagok.

KOVÁCS PÁL

1. Egy szegény szép leány. Novella. (Családi kör, 1863. 4-dik sz.)

2. Lamentáljunk egy kissé. Humoreszk. (Olvastatott a magyar Irói Segélyegylet javára Győrött tartott műversenyben; megjelent a Hőlgyfutárban.)

3. Nem szabad a királylyal tréfálni. Történeti vígjáték 3 felvonásban. (Kéziratban. Mutatvány jelent meg belőle a „Nefelejtsben.)

MÁTRAY GÁBOR.

1. Megnyitó beszéd a pestbudai zenedei szavalatosztály megnyitása évfordulati napjának 1863. febr. 2-kán harmadszor tartatott megülése alkalmával (Kéziratban.)

2. Szerkesztése alatt megjelent: A pestbudai hangászegyesületi zenede évkönyve 1862-re.

3. Folyvást foglalkozik több rendbeli hazai történelmi tárgyakra vonatkozó adatok, magyar népdalok és gyakorlati szavalmányok egybegyűjtésével, nemkülönben a magyar nemzeti Muzeumban a Széchenyi országos könyvtár kéziratai és nyomtatványai lajstromozásával és rendezésével.

SZÉKÁCS JÓZSEF.

Epigrammák a Gyulai Pál által szerkesztett Részvét Könyvében.

Sajtó alá készülőben.

Egyházi beszédek. Egyházkerületi látogatás statistikája.

SZABÓ ISTVÁN.

1. A káromkodás nyelvészeti tekintetben. (Idők Tanuja 1862.)

2. Virágok a Hellen Anthologiából. (Kézirat.)

3. Apollonius Rhodius Argonautikája. (Készülőben.)

SZIGLIGETI EDVÁRD.

1. Az eladó leányok. Eredeti vígjáték 3 felvonásban.

2. Laczkfy Imre. A Teleki-alapítványból 100 aranynyal jualmazott eredeti szomorújáték 5 felv.

3. A bujdosó kurucz. Eredeti színmű 4 felv. (Kézirat.)

KRIZA JÁNOS.

1. Keresztény magvető, II. köt. Kolozsvár, 1863.
2. Vad rózsák. Kolozsvár, 1863. I. k.

FRANKENBURG ADOLF.

Az öreg Bolond Miska kalandjai. Pest, 1863.

SZILÁGYI ISTVÁN.

a) Önállók.

1. A keresztény egyház története. Helv. hitvallásu népiskolák használatára. Második kiadás. Debreczen, 1863.

2. A Pogány-család nemzedékrende. (Nagy Iván, Magyarország családai. IX. kötet, 343—382. lap. Pest, 1862.)

3. Igazgatói jelentés a máramaros-szigeti h. h. főtanoda állásáról 186$^2/_3$. Sáros-Patak, 1863.)

b) Szerkesztés.

A m. szigeti h. h. főtanoda Értesítője 186$^2/_3$. M. Sziget, 1863.

SZVORÉNYI JÓZSEF.

1. Magyar nyelvtan, tanodai s magánhasználatra. Átjavított második kiadás. Pest, 1864.

2. Ékesszólástan, vezérletül a remekirók fejtegetése- s a szépirásművek kidolgozásában. Részben átdolgozott ötödik kiadás. Pest, 1863.

3. Olvasmányok a gymnasiumi s reáltanodai alsóbb osztályok számára. III. IV. kk. Tetemesen módosított második kiadás. Pest, 1863.

FÁBIÁN ISTVÁN.

a) Nyelvészeti tárgyu.

A cselekvés egyszeriségét jelölő d, van, ven, s n képzőkről a magyar igékben. (Verba momentanea, vagy subita.) Megjelent a Nyelvtud. Közlemények második köt. 1. füzetében 1863.

b) Vegyes tárgyuak.

1. A széplaki plebánia története.

2. A Vadosfai támadás 1751-ki aug. 20-kán. (Mindkét czikk

a „Magyar Sion“ czímü egyháztörténelmi havi folyóirat számára készült.

Az 1863-ki Almanach 203. lapján 9. sz. alatt említett Kalevala finn epos készülőben levő fordításából eddig megjelent az I. és II. rún a Magy. Nyelvészet VI. évfolyamában; a XXXI.—XXXVI. rúnok az 186 $\frac{0}{1}$ik évi Szépirodalmi Figyelőben, s a XXXVII. rún pedig az idei, Arany János szerkesztése mellett megjelenő ‚Koszorú‘ számára küldetett be; végre a Hunfalvy Pál r. t. által szerkesztett s Pesten 1861-ben megjelent Chrestomathia fennica v. finn olvasókönyv I. köt. megjelent finn rúnok, a finn olvasókönyv II. kötete számára fordításban átengedtettek.

FINÁLY HENRIK.

1. Egy archaeologiai kirándulás Hunyad megyében. (Az Erd. Muzeumegylet évkönyveiben. 1863.)

2. Latin nyelvtan a gymnasiumi magyar ifjuság számára. (Munkatárs E. Indali Péter.) Készülőben.

3. Magyar-latin szótár. Készülőben.

GYULAI PÁL.

a) Szerkesztések és Kiadások.

1. Petőfi Sándor vegyes müvei. 1838—1849. Előszóval. Pest, 1863. Három kötet.

2. Vörösmarty Minden munkái. Jegyzetekkel kísérve. Pest, 1863. Tizenkét kötet.

3. Részvét Könyve. A magyar irók segélyegylete megbizásából, az alaptőke javára szerkesztve. Pest, 1863.

b) Folyóiratokban és gyüjteményekben.

1. Gonosz mostoha. Népmese (Szépirodalmi Figyelő 1862. 2-ik félév.)

2. Nők a tükör előtt. Beszély. (Koszorú. 1863.)

3. Széchenyieskedők. Satyra. (Részvét Könyve. 1863.)

4. Számos bírálatok, polemiák, és apró czikkek a Szépirodalmi Figyelő és Koszorúban.

IMRE SÁNDOR.

a) Korábbiak, de még föl nem jegyzettek:

1. Észrevételek a gymnasiumi nyelvtanítás körül (H. M. Vásárhelyi gymnas. programm. 1854/5).

2. A határozatlan igéről és igenevekről. (H. M. Vásárh. gymn. progr. 185$^5/_6$).

3. A latin nyelv viszonya a göröghöz. (H. M. Vásárh. gymn. progr. 185$^7/_8$).

4. Legújabb prot. theologiai mozgalmak a német irodalomban. (Sárospataki Füzetek. 1858).

b) Újabb:

Kazinczy költészete. Koszorú 1863. I. félév. 10. 11. sz.

c) Kéziratban:

Magyar Irodalom és Nyelv története legrégibb kortól maig.

MÁTYÁS FLÓRIÁN.

1. Magyar ős nyelvtudományok. (Magyar Nyelvtudomány II-dik f.)

2. Magyar nyelvtörténeti Szótár, nyelvadatgyűjtemény, a codex- és XVI. XVII. századi irodalomból. Kéziratban.

RIEDL SZENDE.

a) Önállók:

1. Logika vagy gondolkodástan. Pest, 1864. Kiadja Lampel Róbert.

2. Magyar Nyelvtan. Pest, 1864. Kiadja Pfeiffer Ferdinánd.

b) Szerkesztés:

Kalauz, a magyar tudományosság és közmiveltség érdekében. I. Kötet.

SZÁSZ KÁROLY.

a) Önállók.

1. Az 1863. Almanachban (205. l.) mint sajtó alatt levők megjegyzettek (1. 2. 3.) megjelentek.

Továbbá:

4. Esmond Henrik, Thakeray regénye két kötetben. Szász Bélával. (Kiadta a Kisfaludy-Társaság.) 186$^2/_3$.

5. Zrinyi a költő. Tört. költői beszély (külön lenyomat a Részvét Könyvéből.) Pest, 1863.

6. Emlékeztetés a hirdetett evangeliomra. Búcsúbeszéd a kúnsz.-miklósi gyülekezettől. Kecskemét, 1863.

7. A meghivott, meghivóival szemben. Székfoglaló beszéd a szabadszállási gyülekezetben. Kecskemét, 1863.

b) folyóiratokban.

1. Két éposz. I. A Nibelungenlied. Irodalomtörténeti s széptani tanulmány. (A Budapesti Szemlében).

2. Költemények, kisebb közlemények stb. folyóiratokban szétszórva.

SZEPESI IMRE.

1. Latinnyelvtan II. rész. Ötötik kiadás. Pesten, 1863.

2. Sokrates életrajza. (Megjelent az 186$^2/_3$-diki tanévről szóló gymnasiumi tudósítványban. Folytatása majd következik.)

3. Emlékbeszéd az alapjából ujonan épült pesti kegyes tanítórendi királyi nagy-gymnasium ünnepélyes fölszentelésére. (Kéziratban).

4. Háladal főtisztelendő Purgstaller Kal. József kegyes tanítórendi kormányzó tiszteletére. (Kéziratban.)

TÁRKÁNYI BÉLA JÓZSEF.

1. Az ó és új szövetségi szentirás, a Vulgata szerint, figyelemmel az eredeti szövegre. Káldi György fordítása nyomán, jegyzetekkel átdolgozva. Az apostoli Szék jóváhagyásával. — I. füzet. Mózes I. könyvétől Királyok IV. könyvéig. II. füzet. Krónika I. könyvétől Jézus Sirák fia könyvéig. Eger 1862—3. — (A III. füzet sajtó alatt.)

2. Hajadonok őrangyala. Kathol. imakönyv. Öt aczélmetszettel. Pest, 1863.

TOMPA MIHÁLY.

1. Tompa Mihály versei. VI-dik kötet vegyes tartalommal. Pest, 1863.

2. Többrendbeli versek szépirodalmi lapokban és folyóiratokban.

VASS JÓZSEF.

a) Önállók.

1. Erdély a rómaiak alatt. Kútfők nyomán irta Vass József. Az Erdélyi Muzeumegylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Kolozsvártt, 1863. 8. r.

2. Cornelii Nepotis Vitae excellentium imperatorum. Bevezetéssel s hozzá: Kézi-szótár Cornelius Neposhoz. Második javított kiadás. Pest, 1863. 8r. VIII és 104, XII és 298 l.

b) Folyóiratok és gyűjteményekben.

1. A kenyérmezei viadal verses krónikájának ügyében. (Branyitskai Nagy Leopold szíves figyelmébe ajánlva.) — Vasárn. Ujság 1863. foly. 4-dik szám.

2. Kisdi Benedek egri püspök s a kassai akademia kétszázados emlékezete. (Magyar Sion. Esztergom. 1863. 8r. I. Köt. I. Füz. 31—37. és II. Füz. 110—128. ll.)

3. Kis-baczoni Benkő Károly emlékezete. És: Kis-baczoni Benkő Károly kézirat-gyüjteménye. (Korunk. 1863. foly. 75—79. sz. sz.)

4. Gáspárik Kázmér, váczi nagyprépost és kanonok emlékezete. (Magyar Sion. Esztergom, 1863. 8r. I. Köt. V. Füz. Tárcza. 303—400. ll.)

5. Kritikai dolgozatok. Névtelenül. (Korunk. Kolozsvár. 1862. foly. 163, 165, 174. sz. Tárcza.)

6. Muzeum-Egyletünk érdekében. I. II. (Korunk. Kolozsvár. 1862. foly. 176, 177. sz. Tárcza.)

7. Kemény János fejedelem kéziratai. A fejedelem kétszázados emlékezetének szentelve. K. I.

ZSARNAY LAJOS.

Halotti Predikáczió, melyet néhai méltóságos Kiscsoltói Ragályi Károly urnak végtiszteletére elmondott Jákfalván 1862. aug. 12-dik napján. S. Patak, 1862.

Kéziratban.

A heidelbergi Katekizmus és annak Vezérkönyve.

BÉRCZI KÁROLY.

A „Vadász- és Versenylap"-ot szerkesztette.

LICHNER PÁL.

Micae hist. chronologicae Johannis Burii. Ex authographo Posoniensi edidit P. L. Pozsony, 1863.

B. PODMANICZKY FRIGYES.

1. Egyetlen könycsepp. Regény két kötetben. Sajtó alatt.

2. Vegyes dolgozatok folyóiratokban.

POMPÉRY JÁNOS.

Az „Ország" politikai napilap főmunkatársa.

BUDENZ JÓZSEF.

Folyóiratokban.

1. Csuvas közlések és tanulmányok. II. és III. czikk. (Nyelvtudományi Közlemények I. és II. köteteiben.)

2. A magyar „meg" igekötőről. (Nyelvt. Közl. II.)

3. A török hangutánzó igékről. (Nyelvt. Közl. II.)

ORMÓS ZSIGMOND.

a) Önállók.

1. Utazási Emlékek, 4-ik, 5-ik és 6-dik k. (Németország müvészeti leírásának folytatása.) Pest, 1862. 8. rét 252, 235 és 254 lap.

2. A Széchenyi-Szobor és a Szobrászat realismusa. A Koszorúban megjelent czikk-sornak utóbeszéddel megtoldott önálló lenyomata. Pest, 1863. 8-ad rét 74 lap.

b) Folyóiratokban és gyűjteményben.

1. Cornelius Péter, életrajz, megjelent a magyar. tud. akademiai Értesítő 1862. évi II. kötetében.

2. Az „Alföld" s „Arad" czímü hírlap tárczájában több czikk a képzőmüvészetek köréből.

c) Nyomásra kész kéziratban.

1. A herczeg Eszterházy-képtár mütörténelmi leirása.

2. Bajorhon virágjai. Első kötet. (Bajororszag müvészeti leirása, s az Utazási Emlékek befejezése.)

SZILÁDY ÁRON.

1. A „Koszorú"ban fordítások török és persa költőkből.

2. Nyelvészkedésünk czélja és eszközei. Akad. székfoglaló értekezés. (M. Tud. Akad. Ért. A nyelv- és széptud. osztály közlönye új folyama II. kötetében.)

TORKOS SÁNDOR.

1. A maccaronismus a magyar irodalomban. („Ország" 1863. évi 9. 10 és 11. számaiban.)

2. Nyelvtudomány és őstörténelem (bevezetése kivonatilag a „Pesti Napló" f. é. 92. 93 és 94. számaiban.)

3. Magyar s finn nyelvsajátságok. (A „Pesti Napló“ f. évi 180. számában.)

MADÁCH IMRE.

1. Az ember tragoediája. Pest, 1862.
2. Vegyes czikkelyek a Koszorúban s más lapokban.

SZEMERE MIKLÓS.

1. Költemények (szétszórva a lapokban).
2. Bírálatok.

II. Philosophiai osztály.

Rendes tagok.

HORVÁTH CYRILL.

1. Schelling Monotheismusa.
2. Bölcsészeti értekezések a halhatatlanságról. (Kéziratban.)

PURGSTALLER JÓZSEF.

A természeti czélszerüség érvényességéről. (Olvastatott az Akademia 1863. martius 23-án tartott ülésében, megjelent az akademiai Értesítőben.)

ERDÉLYI JÁNOS.

1. Erdélyi János kisebb prózái. I. II. kötet. VI. 175, és 176. l. Sárospatak, 1863.
2. Az elmélkedő bölcsészet. K. I. iskolai használatra.

GREGUSS ÁGOST.

a) **Önállók**:

1. Zrinyi Miklós „Szigeti veszedelme.“ A mai nyelvhez alkalmazva s magyarázó név- és szótárral ellátva. Két kötet. Pest, 1863.
2. A tapasztalati lélektan és tiszta logika vázlata. Beck J. után. Második javított kiadás. Pest, 1863.

3. Antónia. Regény Sand György után. Kiadta a Kisfaludy-társaság. Pest, 1863.

b) Folyóiratok- és lapokban:

Bölcseleti, embertani, szépészeti, kritikai értekezések, szépirodalmi közlemények, politikai czikkek, az Akademiai Értesítőben, Budapesti Szemlében, Koszorúban, Országban, M. Sajtóban.

c) Szerkesztések:

1. Ország, politikai napilap: jan.—april.
2. M. Sajtó, politikai napilap: jul. óta.

Levelező tagok.

PÉTERFI KÁROLY.

Kéziratban:

1. Népszerü Philosophia.
2. A Philosophia története.

EDVI ILLÉS PÁL.

Kéziratban:

Nemzeti hitszónok, azaz: egy évfolyam nemzeti hitszónoklatok, az evangeliomi és más korszerü alapigékből. (Ujra átdolgozva.)

WARGA JÁNOS.

1. Bölcsészettan. Negyedik kötet. Az Ethica Elemei. 1. Szoros értelemben vett Erkölcstan. Pest, 1863.

2. Bölcsészettan. Ötödik kötet. A bölcsészettan történetének alapvonalai. Pest, 1863.

3. (A mult évi Almanachból kimaradt:) Bibliai történetek. Első tanfolyamat. A népiskolák számára. Negyedik kiadás. Pest, 1862.

4. (Kéziratban.) Bölcsészettan. Harmadik kötet. A rendszeres bölcsészettan elemei.

CSATSKÓ IMRE.

1. Egy gyilkossági eset lélektani és jogi szempontból előadva. K. I. (Ebből töredék jelent meg a „Törvényszéki Csarnok“ 1863. 66-dik számában.)

2. A büntetti tévedésről. (Megjelent a „Törvényszéki Csarnok“ 1863. 37-dik és 38-dik számaiban.)

WARGHA ISTVÁN.

Társadalmi és bölcsészeti dolgozatok készülőben.

PEREGRINY ELEK.

1. Magyarország Története; az algymnasium használatára. Pest, 1863.

2. Mi az iskola? (Értekezés kéziratban.)

3. Az angol nevelési és tanítási rendszer. Olvastatott az Akademia jul. 20-ki ülésében. (Kézirat.)

NAGY MÁRTON.

Kéziratban:

1. Utasítás a növeldei felügyelők számára.

2. A gyermekek fokozatos fejlődése. (Értekezés.)

3. Erkölcstan gyermekek és szülék számára.

4. Töredékek ily czímü készülőben lévő munkából: „A nevelészet története.“ (Felolvastattak az akademiai ülésben: A chinai családi, — a perzsa nemzeti, — s az egyiptomi jelvényes nevelészet.)

VANDRÁK ANDRÁS.

1. Bölcsészeti Erkölcstan, iskolai kézikönyv alakjában. Második átdolgozott kiadás. (Sajtó alatt.)

2. Észjog, vagyis bölcsészeti jogtan. Kézikönyv. (Kéziratban.)

3. Mi a napéjegyenpont látszólagos hátrálásának igazi oka? (A nap cosmikus előhaladása az ekliptikában, 52,2″ m. p. évenként. (Kéziratban.)

BALOGH SÁMUEL.

a) Külön vagy önállólag megjelentek:

1. A különcz. Lafontaine után, 3 Darab. Pesten, 1829.

2. Áhitatosság Óráji. Zschokke után. (Ebből a három első és a hatodik darabot fordította.) Budán, 1828—1830.

3. Az ezüst lakadalom. Kotzebue után. Kolosvárt, 1831.

4. Halotti tanítás néhai tek. Losonczy Judit asszony felett. Rosnyón, 1837.

b) a Tudományos Gyűjteményben kijöttek:

1. Rövid rajza a gömöri dialektusnak. (1819. IX. kötet.)

2. A ts és tz, cs és cz betükről. (Ugyanott.)

3. A magyar literatura tökéletesüléséről. (1822. VII. k.)

4. Próbatétel a szülő-ok (causa) és ész-ok (ratio) közt lévő különbségről. (1822. X. k.)

5. Az ékesszólásról némely jegyzetek. (1823. VIII.)

A románokról. (1824. IV.)

6. Könyvvizsgálat: Steph. Nyiry Conspectus philosophiae etc. etc. (1825. V.)

7. Methodologiai próbatétel. (1825. IX. k.)

8. Rövid rajzolatja a paraszt lakodalomnak Gömörben. (1827. III.)

9. A poézis ideája. (1827. XI.)

10. Könyvismertetés: Steph. Nyiry Disquisitio philosophica de causis sermonis latini. (1827. XI.) és több aprólékok.

c) A Sas czímü folyóiratban:

1. Futó gondolatok az elmebeli kölönféleségről. (IV. f.) 1831.

2. Döbrentei Machbethjének bírálata. (VII. f.) 1831.

3. Kritikai Lapok (Bajza) első füzetének bírálata. (X. f.) 1832.

d) A Közhasznu Ismeretek Tárába:

172 czikket dolgozott.

e) A kassai „Szemlélő" mellett járt Literaturai Lapokban:

1. Literaturai botránkozások s botránkoztatások. 1836.

2. E mellett több munkák bírálatai, ú. m. 1834. Aurórák, — Fejér Metaphysicája, — A magyar nyelv Metaphysicája, — Stancsics nyelvészete, — Köteles Sámuel Logikája, — Philosophiai Pályamunkák első kötete, — Nyelvtudományi munkák első kötete, — Kritikai Lapok 2. 3. 4. és 5-dik kötete; — stb. bírálatai.

f) Az Orosz „Századunk"-jában:

1. Visszatekintés az Athenaeum miatti zajgásokra. (1839. 4. 5. sz.)

g) A kassai „Közlemények" mellett járt Literaturai Lapokban:

1. Irók közti bizalom. (1841. 37, 38. szám.)

2. Asszonyi rendeltetés. (93—95. sz.) sat.

h) A Budapesti Hiradóban:

Kölcsey Ferencz minden munkáinak bírálata. (1846. 505—6—7—10—12—13. szám.)

i) A magyar Akademia „Tudománytár"-ában.

Német és franczia Literaturzeitungokból 39 bírálat. (1837—1843-diki folyamokban.)

j) **Kéziratban:**

A szépről és fenségesről jutalmazott pályairat.

MÉSZÁROS IMRE.

Kéziratban:

1. Seneca bölcsészetének ismertetése.
2. A társadalom és kereszténység.

NEY FERENCZ.

1. Német nyelvtan Ollendorff után. I. Rész. Pest, 1863. (A II-dik Rész sajtó alatt.)
2. A pestvárosi ny. főreáltanoda nyolczadik tudósítványa. Pest, 1863.

III. Törvénytudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

LONOVICS JÓZSEF.

Emlékbeszéd id. Majláth György igazgató tag felett. Pest, 1863. (Az évkönyvek X-dik kötetében.)

BARTAL GYÖRGY.

Béla király halhatatlan jegyzőjének hajdani szittyáiról, fő tekintettel macedoni Sándor korára. Pest, 1864.

LÓNYAY MENYHÉRT.

Közügyekről; nemzetgazdászati ujabb dolgozatok. Pest, 1863.

Rendes tagok.

SZALAY LÁSZLÓ.

1. Magyarország Története. VI. k. 3-dik füzet. Pest, 1862.
2. Magyarország Története. Második kiadás. II. III. k. Pest, 1862—1863.
3. II-dik Rákóczi Ferencz bujdosása. I. k. 1. f. Pest, 1863.
4. Zur ungarisch-kroatischen Frage. Leipzig, 1862.
5. Publicistai és történettud. czikkelyek a ‚Pesti Napló'-ban és ‚Ország'-ban.

FOGARASI JÁNOS.

1. A Nyelvtudományi Közlemények II. kötete I. füzetében. Javaslat a szanszkrit, arab (török, perzsa) és héber betűk átiratására (magyar betűkkel jelölésére) nézve.

2. A Magyar Nyelv Szótára eddig megjelent füzeteiben (I. kötet 1—5 füzet, és II. kötet 1—3 füzet) Czuczor Gergely szerkesztő társával közösen munkálkodott és folyvást munkálkodik.

TÓTH LŐRINCZ.

1. A magyar örökösödési jog szelleme. (M. Akad. Értesítő. 1862.)

2. Emlékbeszéd Vachott Sándor felett. (A Kisfaludy-ünnepélyen. 1862.)

3. Czikkek a „Magyarország" s „Ország" hirlapokban 1862, 1863. (Napi kérdések: M. Akademia palotája. Adósbörtön s váltótörvény. A Kazinczy-alapítvány stb.)

4. Biztosítási törvényjavaslat; előkészületek magyar polgári törvénykönyvhez s ügyvédtörvényhez. (Kéziratban.)

PAULER TIVADAR.

a) **Gyűjteményben**:

Köz- és büntetőjogi czikkek a Magyar Egyetemes Encyclopaedia IV. kötetében.

b) **Sajtó alatt**:

1. Magy. Büntetőjogtan. I. füzet.

2. Észjogi előtan. (A bevezetés és alaptan második bővített kiadása.)

c) **Önálló**:

Beszéd a magyar kir. Egyetem tudományos hatásáról. Budán, 1862.

Levelező tagok.

Gr. BENYOVSZKY ZSIGMOND.

A magyar népnek és nyelvének eredetéről. (Készülőben.)

TREFORT ÁGOSTON.

1. Emlékbeszéd Fallmerayer Fülep l. tag felett. Pest, 1863. (Az Évkönyvek X-dik kötetében.)

2. Vegyes czikkelyek a Budapesti Szemlében, Pesti Naplóban, Országban.

KARVASY ÁGOST.

1. Győr városa történelme 1594. évig. (A Philos., Törvény- és Történettud. Értesítő III-dik kötetében.)

2. A magyar váltójogi eljárás. Pest, 1863.

RÉCSY EMIL.

1. Római jog elvei. Scheurl után. (Sajtó alatt.)

2. Régi görög irodalom története. Müller és Donaldson után. (Sajtó alatt.)

KAUTZ GYULA.

1. Nemzetgazdaság- és pénzügytan 2-dik része. Pest, 1863.

2. Többrendbeli statistikai és közgazdasági czikkek az Egyetemes Magyar Encyclopaediában.

DÓZSA ELEK.

Az erdélyhoni evang. reformátusok egyházi jogtana. Pest, 1863.

FALK MIKSA.

1. Publicistai czikkelyek a ‚Pesti Naplóban' és ‚Országban'.

2. Történelmi rajzok az ‚Ország Tükré en'.

3. Geographiai és historiai czikkelyek a Sz.-István-Társula. által kiadott Encyclopaediában.

4. A nemzetközi jog alapelveinek a menedékjog körüli alkalmazásáról. Pest, 1863.

SZINOVÁCZ GYÖRGY.

A váltó eredete, czélja és jogi természete. (A Phil. Törv. és Törttud. Értesítő III-dik kötetében.)

HOFFMANN PÁL.

a) Önállók:

1. A római magánjog rendszere mai érvényében. (Pandekták. Pest, 1859—61. 3. füzetben.

2. Természetes nyilván- vagy közjog. Virozsil Antal latin munkája után. Pest, 1861.

b) Folyóiratokban:

1. Jogeset az osztrák bünt. tk. 507. §-nak értelmezéséhez. (A Törvényszéki Csarnok, 1859-ki 43. számában.)

2. Az elévült váltóbóli igény s érvényesítése. (Törvényszéki Csarnok, 1859-ki 83, 84. számaiban.)

3. Mire jogosítja az osztrák polg. tk. 461. §. a záloghitelezőt? (A Törvényszéki Csarnok, 1860-ki 31—35. számaiban.)

4. A tanszabadság. (A Pesti Napló, 1862. 230—3796. sz.)

5. Még egyszer a tanszabadságért. (A Pesti Napló, 1862. 257—3823, 258—3824. számaiban.)

c) **Sajtó alá készül**:

1. Justinian császár Institutióinak négy könyve. A corpus iuris civilis, Kriegel testvérek által nyolczadszor, Lipcsében 1858-ban kiadott latin szövege szerint megmagyarítva.

2. A jog lénye. Akademiai székfoglaló.

KALLÓS LAJOS.

a) **Önálló dolgozatok**:

1. Alapelvek a magyarhoni polgári jogban. Pest, 1846.

2. Nehány lap az élet jogirataiból, a magyarországi főtörvényszék itéletei alapján, tekintettel a jelen idő viszonyaira. Pest, 1848.; később ugyanaz e czím alatt: Magyarországi főtörvényszék itéleteinek gyüjteménye az ujabb korig. Debreczen, 1862.

3. Osztrák polgári jog elvei. Pest, 1852.

4. A magyarhoni polgári jog elvei. 2-dik ujonan átdolgozott, és az ujabb törvényekhez s ideigl. törvénykezési szabályokhoz alkalmazott kiadás. I—IV. füzet, Debreczen, 1862. V—VIII. füzet, Debreczen, 1863. A IX. füzet sajtó alatt ugyanott.

b) **Folyóiratokban**:

1. 1848-ban több czikkek különböző hirlapokban.

2. 1857. és 58-ban értekezések a Protestans Egyházi Könyvtárban. Debreczen.

c) **Kéziratban**:

1. Több különböző szakbeli tanári előadásokhoz készített dolgozatok. 1852—1861.

2. A törvények tiszteletéről. Akademiai székfoglaló értekezés.

IV. Történettudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

B. EÖTVÖS JÓZSEF.

1. Gondolatok. Pest, 1863.
2. Emlékbeszéd Reguly Antal l. t. felett. (Budapesti Szemle.)
3. Vegyes czikkelyek gyűjteményes munkákban, folyóiratokban és napi lapokban.

GR. MIKÓ IMRE.

1. Bod Péter életrajza és munkái. (A Budapesti Szemlében.)
2. Vegyes czikkelyek. (Folyóiratokban és napi lapokban.)

GR. TELEKI DOMOKOS.

1. Két kalugyer Erdélyben. Akademiai székfoglaló. (Budapesti Szemle.)
2. Vegyes czikkelyek napi lapokban.

Rendes tagok.

ÉRDY JÁNOS.

1. Székesfehérvár eseményeire készített fémerek.
2. Dekalitron dikaion föliratu római súly.
3. Tétényi római sirok. (Kéziratban.)

PODHRADCZKY JÓZSEF.

1. A görög és római classicus és más pogány irók értelmére vezérlő közönséges és magyar mythologia. (Kéziratban.)
2. Oklevél és adatgyűjtés szent Istvánnak, mint nagyherczegnek s mint királynak történetéhez.

FÉNYES ELEK.

A ‚Sürgöny'-t szerkesztette.

WENZEL GUSZTÁV.

Magyar és erdélyi magánjog rendszere. 2. 3. füzet. Budán 1862. 1863.

CSENGERY ANTAL.

a) Folyóiratokban:

Számos politikai és közgazdasági czikk a „Pesti Napló"-ban egész éven át névtelenül és jegyek alatt. Tudósítások az Akadémia üléseiről.

b) Szerkesztés:

1. Budapesti Szemle. Megjelent eddig hatvan füzet.

2. Akadémiai Értesítő. A philos. törv. és történettud. osztályok közlönye. Megjelent a harmadik kötet.

3. A M. Tud. Akadémia Jegyzőkönyvei. 1863. Első kötet. Első füzet.

IPOLYI ARNOLD.

a) Folyóiratokban és gyűjteményekben:

1. Magyar Ereklyék. Archaeologiai tanulmány. (Az Archaeologiai Közlemények III-dik kötetében. Ívrét 1—61. lap. (Két képtáblával és a szövegbe nyomott XXVI fametszettel. S külön lenyomatban is.)

2. A középkori szobrászat Magyarországon. A. M. Tudom. Akademia XXI. ünnepélyes közülésében jan. 17. 1863. Előadva a M. Tudom. Akad. Évkönyvei X. kötet. XIII. darab. 1—77. lap.

3. Adalékul a Pálosok magyar történetiróihoz. Keleti Útjából közli Ipolyi Arnold. („A Magyar Sion" egyháztörténelmi havi folyóiratban. 1-ső és 2-dik füzetben. 1863.)

4. Magyar Régészeti Krónika. (Az Archaeologiai Közlemények III. kötetében, ívrét 167—179. l.)

b) Szerkesztés:

Szerkeszté a m. t. Akademia Archaeologiai Bizottságának megbizásából az Archaeologiai Közlemények III-dik kötetét.

Levelező tagok.

SZILÁGYI FERENCZ.

a) Nyomtatott munkák.

1. A magyar-horvát kérdés okleveles tára. Kijött a „Budapesti Szemle" XVI-dik kötetében, vagyis az LI. és LII. füzetben. 140—159. l. Pest, 1862.

2. Calvin János emlékezete. A „Protestans egyházi és iskolai lap“ 1863. évi folyama 3-dik számában 65—80. l.

3. Egyházi ünnepély Sopronban. (Kolbenheyer Mór soproni á. h. evangel. pap által a soproni evangel. templom tornya alapköve letételének alkalmával 1862. május 21-én mondott beszéd, s a 17-dik században Sopronban és vidékén történt vallásos üldözések felől kiadott röpirat ismertetése a „Protestáns egyházi és iskolai lap“ 1863. évi folyama 17. és 18. számaiban 516—521. s 552—561. l. Külön lenyomatban is.)

4. A római kérdés és Renan. A „Protestans egyh. és iskolai lap“ 1863. évi folyama 43. 44. 45. számaiban.

b) Kéziratban levő dolgozatok:

1. A római kérdés a magyar nép számára. (A római pápaság történelme és viszontagságai egy monographiában.)

2. Erdélyi részek. (Ez a tavalyi névtárban hibásan lévén így kinyomva: „Erdélyi rémek“, most e czím helyreigazíttatik.)

HENSZLMANN IMRE.

1. ‚Théorie des proportions dans l'Architecture‘ czímü munkájának II-dik része is megjelent.

2. Vegyes czikkelyek folyóiratokban.

GOROVE ISTVÁN.

Több rendbeli jogphilosophiai s magyartörténelmi dolgozat. (Kéziratban.)

KOVÁCS ISTVÁN.

1. A cserhalmi ütközet 1070-ben és helye, körülményeikkel. (Erdélyi Muzeumegylet évkönyvei, I. k. 3-dik füzet.)

2. A székelyekről több rendbeli dolgozat. (Kéziratban.)

BOTKA TIVADAR.

1. A Rákócziak ifjabb ágáról. (Győri tört. és régészeti füzetek.)

2. Az esztergomi érseki egyházmegye elsőkori határairól. (Magyar Sion.)

PALUGYAY IMRE.

A kapcsolt részek (Slavonia, Croatia) történelmi s jogviszonyai Magyarországhoz. Pozsony, 1863.

HUNFALVY JÁNOS.

1. A magyar birodalom természeti viszonyainak leirása. I. kötet. Pest, 1863.

2. A „Statistikai Közlemények"-et szerkesztette.

3. Vegyes czikkelyek hirlapokban.

KAZINCZY GÁBOR.

1. Martius Galeot könyve. Mátyás király jeles, bölcs és elmés mondásai- és tetteiről. Pest, 1863.

2. Molière: Tartuffe. A fösvény. Dandin György, vagy a kijátszott férj. I. II. Pest, 1863.

3. Gr. Illésházy István nádor följegyzései 1592—1603. És Hidvégi Mikó Ferencz historiája 1594—1613. Bíró Sámuel folytatásával. Pest, 1863. (A Mon. Hist. Hung. Script. VII-ik kötete.)

4. Altorjai B. Apor Péter munkái. Pest, 1863. (A Monum. Hist. Hung. Script. XI-dik kötete.)

KNAUZ NÁNDOR.

A „Magyar Sion"-t szerkesztette.

KONEK SÁNDOR.

Egyházjogtan Kézikönyve. Pest, 1863.

NAGY IVÁN.

a) Önálló:

Magyarország Családai, czímerekkel és leszármazási táblákkal. Folytatás a IX. kötet közepétől a X. kötet közepéig. (Megkezdve az S. és Sz. betübeli családok.) Pest, 1862—1863.)

b) Folyóiratokban:

Több életrajzi s történelmi czikk a „Vasárnapi Ujság" 1863. évi folyamában.

Több családtörténeti czikk az egyetemes M. Encyclopaedia I—V. kötetében.

c) **Kiadás**:

Tököly Imre naplója 1693—1694. Kiadta a M. tud. Akademia. Pest, 1863. Mint önálló, és úgy is mint a Monumenta Hung. Hist. Scriptores. XV. kötete.

RÁTH KÁROLY.

a) **Szerkesztés.**

Győri történelmi és régészeti füzetek. Győr, 1861—1863. Két kötet, a harmadik sajtó alatt. Rómer Flórissal.

b) **Lapokban és folyóiratokban**:

1. Gróf Batthyány Kristóf hadra hivó parancsa az 1664-dik évből. (A „Pesti Napló" 1855. 67. sz. tárczájában.)

2. Válasz „Musztafa bég eredeti levele a török időkből" czímü czikkre („Gazdasági Lapok". 1856. 48. sz.)

3. Megyei tudósítások. („Győri Közlöny" 1861. folyamában.)

4. Győr városa története. („Győri Közlöny" 1862. évi 389. és 393. 1863. évi 9. 10. 14. 17. 73. 77. 78. 86. 133. 134. 137. 138. 187. 188. 191. lapjain.)

5. Árpádkori okmányok. (Magyar Történelmi Emlékek. I. osztály: Okmánytárak. VIII. k. 106, 107. és IX. k. 84. 344 l.)

6. Mosony megyei regesták a vegyes házakbeli királyok korából. (Győri történ. és rég. füz. II. 141—150. l.)

7. Adatok Lessenyei Nagy Ferencz életiratához. (Ugyanott 151—157. l.)

8. Gróf Zrínyi Miklós a költő levelei (Ugyanott. 193—214. l.)

9. Czéhszabályok. (Ugyanott. 280. 281. l.)

10. A győri „Isten báránya" nevü kőszobor. (Képpel, „Vasárnapi Ujság" 1863. 21. sz.)

11. Bethlen Gábor 1619—1621. évi tábor-szállásai. Számos ezen hadjárat alatt eladományozott s beirt jószágok fölemlítésével. (Győri tört. és rég. füz. II. 255—269. l.)

12. Árpádkori okmánytár. XI—XX. darab. (Ugyanott. 289—306. l.) Rómerrel.

13. Zrínyi Péter, Frangepán Ferencz Kristóf és Nádasdy Ferencz grófok elleni tanuvallatás. (Ugyanott. 315—321. l.)

14. Török magyar viszonyok. (Magyar akademiai Értesítő 1862. III. k. 1—66. 207—233. l.)

15. A Hédervári-féle kápolna Győrött. (Képpel, „Vasárnapi Ujság“ 1863. 28. szám.)

Kisebb Közlemények. Szinán basa és Bercsényi nótája. (Győri tört. és r. füz. II. k. 96. l). Komáromi ágyu-öntőde a XVII. században. (Ugyanott.) A Duna völgyének leirása Petronelltől Tétényig, 1500. körüli időből. (u. o. 120—123). II. Rákóczy György erdélyi fejedelem mozsara és a legrégibb győri gyógyszertárról. (u. o. 188. 189). Vincze mester krakói püspök lengyel krónikája. (u. o. 192.) Szapolyai I. János király ágyufogatot kér a bakonybéli apáttól 1527-ben. (u. o. 285. 286). Hunyezér márvány-ravatala Milanóban. (u. o. 288). Egy igazi török basás levél. (u. o. 374. 375). A bolognai magyar tanulók társulata. (u. o. 384.)

c) Kéziratban:

1. A magyar nemzet és nyelv viszontagságai.
2. A Komárom megyei hódoltságról.
3. Érsekujvár elfoglalása a török által 1663-ban.
4. Protestans papok és gyülekezetek a legrégibb időktől.
5. Több várak története, s a többi.

SZABÓ KÁROLY.

a) Önálló:

Attila-mondák. Irta Thierry Amade. Ford. Sz. K. Pest, 1863.

b) Szerkesztés és kiadás:

1. Hunyadiak kora Magyarországon. Irta gr. Teleki József. A szerző hátrahagyott kéziratát sajtó alá rendezte és kiegészítette Sz. K. VI-dik k. I. rész. 1. füz. (1—20 ív.) Pest, 1863.

2. Az erdélyi muzeumi könyvtár többszörös példányainak jegyzéke. Kolozsvár, 1863.

c) Gyűjteményben:

Az eredetiekről másolt és közlött több Árpádok korabeli oklevél; a m. tud. Akadémia által kiadott „Árpádkori uj okmánytár“ 3. és 4. kötetében.

SZILÁGYI SÁNDOR.

a) Szerkesztések:

Okmánytár a Hódoltság történetéhez. I. és II. k. (Szilády Áronnal és Salamon Ferenczczel.)

b) Folyóiratokban:

1. Adalék a Tolnai per történetéhez. Sárospataki Füzetek. IV. k.

2. Iskola-igazgatói beszéd. (Protestans egyházi és iskolai lapok. 1862.)

3. Könyvismertetések. Ugyanott. 1862. és 1863.; továbbá az „Ország“ és „Koszorú“ tárczáiban.

4. Mikes Kelemen. („Koszorú“ 1863. I. félév.)

5. Szász János tragoediája. (Emich Gusztáv naptára. 1864.)

6. Egy magyar liga. Történeti rajz. (A „Független“ 1863. I. félév 109—118. számaiban.)

KERKAPOLYI KÁROLY.

1. Tiszta észtan. I. II. Pápa, 1862.

2. Világtörténet, II-dik kötet. (Sajtó alatt.)

SALAMON FERENCZ.

a) Folyóiratokban:

„A brebiri grófok.“ Történelmi Monographia. (A „Budapesti Szemlé“ben.)

b) Önálló:

Magyarország a török hódítás korában. Egy kötet. (Sajtó alatt).

PESTY FRIGYES.

1. Temes vármegye főispánjai, a temesvári pasák és tartományi elnökök. (Magyar Tört. Tár XI. köt. 157—267. ll.)

2. A magyar főváros. (Koszorú, 1863. második félév. 4. 5. sz.)

3. Vegyes czikkek a Pesti Naplóban, Országban, Vasárnapi Ujságban.

4. Világtörténelmi napló. (Kiadásra kész.)

RÉVÉSZ IMRE.

a) Gyűjteményekben és folyóiratokban:

1. A magyar prot. főiskolai nyilvános közvizsgálatok ügyében. (Prot. egyházi és isk. lap.)

2. Ballagi Mór „Tájékozás“ czímü müvének ösmertetése. (Ugyanott.)

3. A moldva és- oláhországi magyar prot. missio ügyében. (Ugyanott.)

4. „Monumenta evang. aug. conf. in Hungaria historica II.“ ösmertetése. (Ugyanott.)

5. A puritánok jelleme és alaptételei. (Ugyanott.)

6. A protestantismus és a tudomány. (Ugyanott.)

7. A felső magyarországi magyar ref. egyházak legelső kánonos könyve. (Sárospataki Füzetek.)

8. A népek halála. (Ugyanott.)

9. Gyászbeszéd néhai Boros-Jenői Tisza Lajos özvegye Széki Teleki Juliánna grófnő felett. Mások ez alkalomra irott müveivel együtt. Debreczen, 1863.

b) Kéziratban:

1. Eredeti egyházi beszédek és másnemü lelkészi dolgozatok.

2. Fordítmányok Robertson angol egyházi beszédeiből.

KUKULJEVICS IVÁN.

a) Nyomtatásban megjelentek:

1. Kukuljević Ivan Sokcinski. Juran i Sofia, ili Turci kod Siska, junacka igra u III. čina. Zágráb, 1839. 8-adr. 106 l.

2. Stiepko Subić. (Izbor Igrokazah ilir. III-dik kötetében.) Zágráb, 1841. 8-adr.

3. Različita diela, knj. I. Pripoviesti. Zágráb, 1842. 8r. 136 l.
„ „ knj. II. Pripoviesti. Zágráb, 1843. 8r. 99. l.
„ „ knj. III. Igrokazi. Zágráb, 1844. 8r. 186 l.

4. Kukuljević Ivan Sokcinski Različita diela knjiga IV. Pesme s dodatkom norodnih piesamah puka hervatskoga. Zágráb, 1847. 8-adr. 256. l.

5. Vladislava Menčetića: Trublja slovinska sa životopisom. Zágráb, 1844. 12-edr. 45 l.

6. Molo zrcalo naroda slovjanskoga. (Tótból Kollár után) Zágráb, 1845. 16-odr. 32 l.

7. Pleme grofovah Oršičah, historički spisao. Zágráb, 1846, 12-edr. 51. l.

8. Slovjanke od X. (I. K. S.) Zágráb, 1852. 8-adr. 44 l.

9. Zlatarića Dominika djela sa životopisom. Knj. III. Zágráb, 1852. 8-adr.

10. Arkiv za jugoslavjansku povjestnicu. Knj. I. Zágráb, 1851. V. 8-adr. 251 l. — Knj. II. č I. Zágráb, 1852. 8-adr. 225 l. — Knj II. č. II. Zágráb, 1852. 8-adr. 226 ; és 469 l. — Knj. III. Zágráb. 1854. 8-adr. 349 l. — Knj. IV. Zágráb, 1857. 8-adr. 423. — Knj. V. Zágráb, 1859. 8-adr. 344 l.

11. Dogadjaji Medvedgrada. Zágráb, 1854. 8-adr. 104 l.

12. Izoješće s putovanju po Dalmaciji u jeseni g. 1854. Zágráb, 1855. 8-adr. 16 l.

13. Prvostolna crkva zagrebačka, opisana s gledišta povjestnice, umjetnosti i starinah. Zágráb, 1856. 8-adr. 72 l.

14. Varašdin, kratki nacrt, s gledišta historičkoga. Zágráb, 1857. 8-adr. 23 l.

15. Pjesnici hervatski XV. i XVI. vjeka. I. Knjiga. Zágráb, 1856. 109 l. — II. Knjiga. 1858. 103 l. 8-adr.

16. Izoješće o putovanju groz Dalmaciju, u Napulj i Rim, s osobitim obzirom na slavensku književnost, umjetnost i starine. Zágráb, 1857. 8-adr. 88 l.

17. Putovanje po Bosni. Zágráb. 1858. 16r. 119. l.

18. Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Sa slikami. Zágráb, 1858—60. (Eddig kijött IV. kötet.)

Ezenkivül irt nagyobb czikkeket a Danicu ilirsku, Nar. Novine, Nevcu, Kat. List i za zabavnike Izkru i Leptir-ben.

19. Bibliographia Hrvatska. Knjiga I. Tiskane Knjige. Zágráb, 1860. 8-adr.

20. Bibliografia Hrvatska. Knjiga I. dio II. Tiskane Knjige. Zágráb, 1863. 8-adr.

21. Jura Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Zágráb, 1862. 4-edr. I. II. III.

22. Borba Hrvatah s Mongoli i Tatari. Povjestno-kritična razprava. Sa dodatkom izvornih listinah. Zágráb, 1863. 8-adrét.

23. Monumenta historica Slavorum meridionalium. I. Acta Croatica. Listine hrvatske. Zágráb.

b) Kéziratban:

1. Codex Diplomaticus Regnorum Croatiae, Dalmatiae, Slavoniae, Bosnae, Serbiae, atque Montisnigri.

2. Slovnik povjestno-zemljopisni kraljevine Hrvatske-Slavonije.

TORMA KÁROLY.

a) Nyomtatott munkák:

1. Rómaiak nyoma Erdély éjszaki részeiben. (Az erdélyi muzeum-egylet évkönyveiben, 1861. I. k. 27—45. l.)

2. Archaeologiai levelek. (A Kolozsvári Közlöny 1860. évi 72, 74, 75. számaiban.)

3. Római feliratok Erdélyből. (Arhaeologiai Közlemények 1863. III. k.)

4. Dacia felosztása a rómaiak alatt. (Az erdélyi muzeum-egylett évkönyvei 1863. II. k.)

5. Adalék éjszak-nyugoti Dacia föld- és helyiratához. (Olvastatott az Akademia 1863. junius 15-diki ülésében; az Évkönyvek számára elfogadva.)

6. Tizenkét római felirat Daciából. (Az erdélyi mu zeum-egy let évkönyvei. 1863. II. k.)

b) Kéziratban:

1. Adalék a Daciában ekkorig lelt római feliratok gyűjteményéhez. I. füzet. (Közelebbről önállólag megjelenik.)

2. Az erdélyi elpusztult magyar szentegyházakról.

3. Römerspuren im Norden Siebenbürgens.

URHÁZY GYÖRGY.

1862. Politicai irányczikkek a „Magyar Sajtó“ és „Magyarország“-ban. 1863. Politicai irányczikkek a „Hon“-ban; a „Hon“ felelős szerkesztője.

HORNYIK JÁNOS.

a) Folyóiratokban:

1. Ráczok a kuruczvilágban. 1848. Életképek.

2. Kecskemét viszonya a Kis-Kunsághoz. Új Magyar Muzeum 1853.

3. Pusztaszer. 1861. Vasárnapi Újság.

4. Az idéző pecsét. Székfoglaló beszéd 1863.

b) Önálló munkája:

Kecskemét város története, oklevéltárral. Az I. köt. megjelent 1860. A II. k. megjelent 1861. A III. k. megjelent 1862.

c) Sajtó alatt:

Kecskemét város története oklevéltárral. IV. k.

d) Kéziratban:

Pusztaszer története oklevéltárral.

IV. Mathematikai osztály.

Rendes tagok.

GYŐRY SÁNDOR.

1. Az igeidők értelmezéséről. K. I.

2. Az igeidők alkalmazásáról történeti multakban. K. I.

3. Az egyenletek némely ismeretesebb s használhatóbb feloldásainak összehasonlítása. K. I.

4. A régi római font súlymértékéről. K. I.

KISS KÁROLY.

A Strategia elvei az 1796-ki németországi hadjárat előadásával felvilágosítva. Károly ausztriai főherczeg munkája, az Akademia megbizásából fordítva. II-dik kötet. Pest, 1862. — III-dik kötet. Pest, 1863.

FEST VILMOS.

1. 1840. évben: „Az első és másod rendű görbék". (Jutalmazott pályamunka.)

2. 1844. évben: „Hajózási csatornák váló ponttal.(Szintén jutalmazott pályamű.)

3. Toll alatt van: „A testek, különösen az építési anyagok szilárdságáról“ (Kéziratban.)

SZTOCZEK JÓZSEF.

1. Véleményező jelentés a pesti városligeti tónak vízzel ellátása ügyében. (Megjelent az 1863. „Pesti Napló“ martius 10-diki 56. számában.)

2. Székfoglaló értekezés: a testeknek változó irányu tengely körüli forgásáról. (Sajtó alatt).

HOLLÁN ERNŐ.

1. Országos vasutak. (Czikksorozat a „Pesti Napló“ 1862-diki évfolyamában.)

2. Emlékirat a pest-miskolczi egyenes vasut ügyében. („Pesti Napló“ 1863.)

3. Emlékirat az esztergom-nána-oderbergi vasut ügyében. („Pesti Napló“ 1863.)

Levelező tagok.

BRASSAI SÁMUEL.

a) Önálló munkái:

1. Bevezetés a világ, föld és státusok esmertetésére. 1834. 8-rét (IV. 232 lap.)

2. Bankismeret. 2 rész egy kötetben. 1842. 8-rét (358 lap.)

3. Rajzminták, fiatal gyermekek számára. Angol előkép után, magyarázó szöveggel. II-dik kiadás. 1856. 8-rét (53 l) és 475 ábra.

4. Kritikai lapok. 1-ső füzet. Pest, 1856.

5. Okszerű vezér a német nyelv tanulásában. I-ső rész: az egyszerü és egyszerüen bővített mondat. VI-ik bővített és javított kiadás. 1858. 8-adrét (XII. 212 lap). II-dik rész: a tovább bővített mondat és a mondatfűzés. III-dik javított kiadás. 1850. 8-rét (XI. 264 lap.)

6. Számító Socrates. Fejbeli számvetés gyakorlati kérdésekben. Angol mintára, hazai tárgyakhoz és viszonyokhoz alkalmazva. III képtáblával. IV-ik kiadás. 1860. 8-drét (XIV. 166 l.)

7. Kisdedek számvetése. Angol mintára. III-ik kiadás. 1860. kis 12-rét (VIII. 125 lap.)

8. Magyar vagy czigány-zene? Elmefuttatás Liszt Ferencz „Czigányokról" irt könyve felett. 1860. 8-rét (56 lap.)

9. Irodalmi pör a filozofia ügyében (species facti), melyben a tanuságot és botrányt kedvellő, több mulatságot fog találni, mint népszerütlen czíméből itélve gyanítná. 1861. kis 8-rét (34 lap.)

10. A föld egyes részeinek földirati ismertetése. B. S. kéziratiból újabb adatok szerint kiadta Kovácsi Antal tanár. 1862. 8-ad rét (X. 135 lap.)

11. Az Akademia igazsága. 1862. 8-rét (VI. 48 lap.)

12. Ingyentanító franczia nyelvmester. I. rész. Kolozsvár. 1863.

13. Euklides elemei. (Sajtó alatt.)

14. Lindley János. A füvészet elveinek vázlatai, fordítá s alkalmazá Brassai Samu tanár, 9 kőtáblával, II-ik kiadás.

b) Az Akademiai Értesítőben:

1. Árnyékórákról. 1859.

2. A magyar mondat. I. v. bevezető rész. 1861.

3. A magyar mondat. II. rész 1. fejezet: az ige. 1863.

4. A magyar mondat. II. rész 2. fejezet: a bővített és részletezett mondat. (Munkában.)

c) Folyóiratokban:

Számos értekezések és bírálatok, az újabb időben nevezetesen a Szépirodalmi Figyelőben, a Koszorúban, az Erd. Muzeum Évkönyveiben, a Budapesti Szemlében, Korunkban, stb.

ARENSTEIN JÓZSEF.

a) Önálló:

1862. Május. „Österreich auf der internationalen Ausstellung. 1862." Németül, angolul és francziául, három külön kiadásban. Nagy 8-adrét. 126 lap. Bécs.

1863. Österreichischer Bericht über die Londoner Ausstellung. 1862." nagy 8-adrét, 50 ív, 300 fametszvénynyel és 11 kőre metszett táblával. Bécs.

b) Szerkesztés:

„Allgemeine Land- und Forstwirthschaftliche Zeitung" 1851. óta.

c) Folyóiratokban:

„Bericht über den zweiten Handelstag in München, im October 1862.“ (Verhandlungen der N. Ö. Gewerbevereines s külön füzetben is.)

KRUSPÉR ISTVÁN.

A magyar orvosok és természetvizsgálók ez évi pesti gyűlésében bemutatott egy általa szerkesztett vonalzó készüléket, mely egy a k. József-műegyetem birtokában lévő körosztó-gépnek egyik főalkotó részét teszi; annak leirása és magyarázata a társulat évkönyvében jelenik meg.

VÉSZ JÁNOS ÁRMIN.

a) Önálló:

Felsőbb mennyiségtan. Pest, 1861—2. I. A különbzéki, és egészleti hánylat. II. Alkalmazás a mértanra, és toldalék a felsőbb fokú egyenletek elméletéről.

b) Az Akad. Értesítőben:

1. A háromél leirati feloldása. (M. Akad. Ért. 1858. és kü lön is.)

2. A kerekényekről. (M. Akad. Ért. 1859. Math. osztály.)

3. A kúpszeletekkel szoros összeköttetésben levő vonalokról. (M. Akad. Ért. 1859. Math. osztály.)

4. A különméretű vetületek mennyiségtani megalapítása. (M. Akad. Ért. 1860. Math. osztály.)

c) Folyóiratokban:

1. A függvények legnagyobb és legkisebb értékéről. (A m. term. tudom. társulat közlönyében. 1860. 3.)

2. A körök érintkezéséről. (Ugyanott. 1861. 1.)

3. Fourier rendezett osztási módszeréről. (Ugyanott. 1862. 3.)

4. Bírálat Kerekes Ferencz felsőbb mértana felett. (Kritikai lapok. 1863. 1. sz.)

LUTTER NÁNDOR.

„A felsőbb mennyiségtan elemei“. (Sajtó alatt.)

WENINGER VINCZE.

Az egyszerü és kettős könyvviteltan. Pest, 1863. Tizenöt ív.

KONDOR GUSZTÁV.

1. A déllőkör, különösen mint déllőtávcső használva. (Akademiai székfoglaló értekezés 1863. april. 20.)

2. Csillagászati és közönséges naptár 1864-re (Magy. Akad. Almanach 1864.)

MARTIN LAJOS.

1. Entwurf einer rotirenden Kriegskarte. 1856-ban készült analytikai munkálat kéziratban. (Másolata Bécsben a cs. k. várnoki bizottmány levéltárában tartatik.)

2. Über die General Wüstefeld-sche Minenladungsformel. 1857-ben a várnoki bizottmány meghagyásából írt értekezlet. (Az eredeti kézirat a várnoki bizottmány levéltárában tartatik.)

3. Mémoire über den optischen Kriegstelegraphen zwischen Mantua, Verona, Monte-Ceramo és Peschiera, mit Berücksichtigung der optischen Seetelegraphie. 1859. a villa-francai békekötés után a velenczei cs. k. várnoki parancsnokság megbizásából írt értekezlet.

4. A középfuterő befolyása a forgatott test stb. (Megjelent az 1860-ki Akad. Értesítőben.)

5. Az örlőlapok rovatkái (vagy helyesebben a legjobb müveletü örlővonal). 1861-ki jan. hav. a m. tud. Akademiának benyújtott értekezés.

6. Tanulmányozások a száraz-fölületek felől. (1861-ben a m. természettud. társulat nov. és dec. havi üléseiben felolvasott értekezés.)

7. A madárszárny erőszete. Akad. székfoglaló. (Megjelent 1862-ben az Akad. Értesítőben.)

8. A legjobb müveletü szelelő-szárny.

9. A madárszárny erőszete II. Értek. (Az Akad. Értesítőben.)

10. A középfuterejes víz-szivattyú. (Az Akad. Értesítőben.)

11. A madárszárny erőszete III. Értek. (Az Akad. Értesítőb.)

Készülőben van:

12. A madárszárny erőszete IV. Ért.

Végre keletkezőben:

13. A hajófölületek elmélete.

ASBÓTH LAJOS.

1. Emlékiratok az 1848—1849. magyarországi hadjáratból. Két füzet. Pest, 1862.

2. A hadvezér és a hadtudomány alapelvei, az ujabbkori hadjáratok történetével felvilágosítva. Két kötet. Pest, 1863.

3. Akademiai székfoglaló: A hadmesterség kifejlődési története az őskortól a legujabb időig. (Sajtó alatt.)

4. A franczia hadsereg modoráról. K. I.

5. Az osztrák birodalom strategiai szempontból. K. I.

CSÁNYI DÁNIEL.

a) Önálló:

A számtan elemei közönséges számokban. I. rész. Debreczen, 1859.

b) Folyóiratokban:

1. Mintagazdaságaink ügyében. Debreczenből. (Névtelenül a „Gazdasági Lapok“ 1857. évi 39. 40. számaiban.)

2. Nézetek a magyar alföldi példánygazdaságok átalános rendszere felett. (A „Gazd. Lapok“ 1858. 25. 26. 28. 30. 31. számaiban.)

3. Felszólalás. „Magy. Sajtó“: Dec. 16, 18. 1862. (Kerekes Ferencz felsőbb mértan valódi alapelvei stb. felett, W. J. A. l. tag által, nov. 24. a math. és természettud. szakülésben felolvasott bírálatról való hirlapi közlések tárgyában.)

c) Kiadás:

A felsőbb mértan valódi alapelvei, és egy toldalék, töredékekkel, s az ellenmondásos mennyiségek kifejtésével. Kerekes Ferencz, volt debreczeni főisk. tanár, s a m. tud. Akademia tagja hátra hagyott irataiból. Debreczen, 1862.

d) Sajtó alatt:

A mértan rendszere. 2 kötetben.

e) Kéziratban:

1. Észrevételek „Ueber die Eindämmung fliessender Gewässer von J. Puvis. Präsid. des landwirthschaftl. Vereins für das Ain-Depart. Aus dem Französ. übers. v. C. Müller. Wien, 1847“ czímü röpirat felett; tekintettel a Tiszaszabályozás tárgyában közelebb megjelent hazai röpiratokra is. 1847. (1848. elején sajtó alá volt szánva.)

2. A számtan elemei közönséges számokban. II. rész.

3. A szám- és tértan elemeinek kitaláltató mód szerinti előadása. Az elemi iskolai tanításra irányozva.

4. A tap. természettan. (Tanítási kézikönyv helyett. 1850.)

5. Lebtan, Csillagászat. (Tanítási kézikönyv helyett. 1862.)

VI. Természettudományi osztály.

Tiszteleti tagok.

KUBÍNYI ÁGOSTON.

1. József cs. kir. főherczeg Magyarország nádora, mint fűvész és archaeolog, s Alcsúth fűvészi tekintetben. Megjelent a magyar orvosok és természetvizsgálók 1863-ki nagygyülése munkálataiban.

2. Hollandiábani utazásom. (Kéziratban.)

3. Több hirlapokban apróbb munkák.

KUBÍNYI FERENCZ.

a) Az Akademia megbizásából:

Petényi Salamon l. t. munkái I. kötete szerkesztését, a beremendi ősállatok maradványairól befejezvén, ezen munka még az idén sajtó alól kikerülend.

b) Kéziratban:

1. A terbelédi és sári oszlopos basalt csoportozatokról Nógrádmegyében, ábrákkal. (Olvastatott a magyar Akademia természettud. osztály-ülésében, 1858. nov. 22-kén.)

2. Magyarország őslénytani leirásához szolgáló adatok, számos ábrákkal ellátva.

c) Nyomtatásban megjelentek:

A magyarhoni földtani társulat munkálatainak 1863. évben megjelent II. kötetében:

1. A Vág áradásai. 39. l.

2. Földtani kirándulás a Tiszára és Hegyaljára. 47. l.

3. Az ó-buda-kis-czelli mésztuffban 1856-ban talált csontmaradványok. 73. l.

4. Ajnacskői ősemlősök. 77. l.

5. Romhány, Nógrád megyében, új lelhelye a negyedkori ősemlősöknek.

d) A magyar orvosok és természetvizsgálók 1863. évi gyűlése alatt az ásványtani szakosztályban értekezett:

A pentelikoni márvány és a pikermi őslénytani telepekről Görögországban.

Jelenleg az általa részint a Bosporus partjain Törökországban 1862-dik évben, részint hazánk több megyéiben gyűjtött, kivált a magyar nemzeti Muzeum, pesti egyetem és több hazai intézeteknek, úgy a külföldre cserében küldendő ásványok és őslénytani emlősök maradványai meghatározásával, összeállításával, rendezésével és szétküldésével foglalkozik.

BALASSA JÁNOS.

a) Önálló:

A Hassérvekről. Pest, 1863.

b) Az Orvosi Hetilapban:

1. 1857. évi foly.: A húgykövekről hazánkban. 1. 2. és 3. sz.

2. 1858. évi foly.: *a*) Czombficzamokról. 15. 16. 17. 18. 24. és 25. számaiban.)

b) Jelvényes gőgvízdag esete porczkövi lob következtében; tetszhalál; megmentés gégemetszés által. 42. sz.

3. 1859. évi foly.: *a*) Adalék a faníν fölötti hólyagmetszés méltánylásához. 21. sz.

b) Tájékozás a galvanocaustica mint sebészi műhatány körül. 44. sz.

c) Tájékozás a sebészek által indokolt csonkítások javallatai körül; 4. sz.

4. 1860. évi foly.: *a*) Adalékok a húgycsőszor tanához. 13. sz.

b) Közlemények az orvostanári kar felülvéleményező üléséből. 34. 35. sz.

c) Adatok a gégetükrözéshez, kór- és gyógytani szempontból. 50. és 52. sz.

5. 1861. évi foly.: *a*) Adatok a gégetükrözéshez, kór- és gyógytani szempontból. (Folyt.) 1. 27. és 43. sz.

) Javaslat a pestmegyei egészségügy mikénti kezelésére nézve. 9. sz.

c) Szemhéjképzés esete. 18. sz.

d) Javaslat a pestvárosi Sz. Rókus kórházi orvosi személyzet organisatiójára nézve. 42. sz.

e) Adatok az exact vizsgálat fontosságához, kórismei tekintetben. 51. sz.

6. 1862. évi foly. : *a*) H ollóorrnyújtványon-belüli idült ficzam esete. 2. 3. és 4. sz.

b) Hasvízkór és lépdag. Kórodai előadás. 14. és 16. sz.

c) Légcsőmetszés, mint életmentő, hártyás gégeloboknál. 19. és 20. sz.

d) Rekedtség és nehéz légzés, gümős gégelob következtében. Kórodai előadás. 25. sz.

7. 1863. évi foly. : Adatok a hólyaghüvely-sípoly műtételéhez. 25. és 28. sz.

KORIZMICS LÁSZLÓ.

1. A „Gazdasági Lapok" szerkesztését vezérlette.

2. Vegyes czikkek időszaki iratokban.

Rendes tagok.

GEBHARDT FERENCZ.

1. Fodor András szülést segítő tudomány- és mesterségének kritikai megismertetése. (Az 1817-ki Tud. Gyűjtemény 7. kötetében.)

2. A tapasztalási orvosi tudomány méltóságáról, tanári székfoglaló értekezés. (Tud. Gyűjtemény 1824-diki folyamának 8-ik kötetében ; s külön is kinyomtatva.)

3. Utmutatás az orvosi gyakorlásra. Pest, 1827. 101 lap.

4. A külön kór- és gyógytan I. kötete. Pest, 1828. 592 l.

5. A külön kór és gyógytan II. kötete. Pest, 1838. 797 lap.

6. A védhimlőről, különösen ennek absolut véderejéről a természetes himlő ellen. (Olvastatott az Akademiában 1851. febr. 15., megjelent az Akad. Értesítőben ugyanazon évben.) Ennek folytatása:

7. A védhimlőről, különösen a védhimlő anyagának el nem fajulásáról, annak többszöri átjárása által az emberi szervezeten. (Olvastatott 1852. febr. 9-én ; megjelent az Akad. Értesítőben.)

8. Akademiai értekezés az ujon épült házak káros hatásáról az ember egészségére. (Felolvastatott 1854. julius 5-én. (Kéziratban.)

BUGÁT PÁL.

a) A mult évi vagyis 1863-ki Almanachban nyomtatási hibák:

1. A 247. lap első sorában „*követhet*“ helyett „*követelhet*“, és

2. Ugyanazon lapon a 11-ik sorban „*Tuomen*“ szó helyet „*Suomen*“ lett volna nyomtatandó.

b) A kéziratban létező munkákhoz még adandó:

17. Erdőszeti műszótára kiegészitésén dolgozik e czím alatti munkából: „Real u. Verballexikon der Forst u. Jagdkunde mit ihren Hülfswissenschaften. Herausgegeben v. Stephan Behlen. Frankfurt am Main, 1840—1843“. 6. k.

18. A magyar és finn nyelv építészeti különbsége és megegyezése, valamint a kettőnek ezen alapúlt rokonsága.

19. A kettős mássalhangzók phonologiai tekintetben.

20. Szóképzők az egyetemes természettudományban.

TARCZY LAJOS.

1. Készen van s azonnal sajtó alá adható „Gazdászati Géptan“.

2. Folytonos munka alatt van: Természettanának 3-ik kiadása.

PÓLYA JÓZSEF.

Több czikkek a Falusi Gazdában.

TÖRÖK JÓZSEF.

1. Vegytani czikkek a Nagy Szótár számára az É. F. és G. betüből.

2. Az orr, ajkak s láb-ujjperczek heveny folyamati üszkösödése. Székfoglaló értekezet a budapesti orvosegyletnél. (Orv. Hetilap. 1863. 31. sz.)

3. Debreczen rovarfaunája jellemzése. K. I.

NENDTVICH KÁROLY.

1. „A Bánát földe gazdasági és műipari tekintetben.“ Akademiai Évkönyvek. X. K. 14. db. Pest, 1863.

2. Pécs környékének viránya. (Készülőben.) Pécs környékének lepkefaunája. (Készülőben.)

3. A vegytan elemei. Második kiadás. Sajtó alatt.

JEDLIK ÁNYOS ISTVÁN.

a) Önálló:

Természettan elemei I. könyv a súlyos testek természettana. Pesten, 1850.

b) Folyóiratokban és gyűjteményekben:

1. Bereitung Künstlicher Säuerlinge (Zeitschrift für Physik und Mathematik. Herausgeber A. Baumgartner und A. v. Ettingshausen. Wien, 1829. VII. k.)

2. A világsugarak tüneményeiről általánosan, és a sugárhajlásról különösen. (A m. orvosok és természetvizsgálók Pécsett tartott 6. nagygyülésének történeti vázlata és munkálatai. Pécsett, 1846.)

3. Über die Anwendung des Electromagnetes bei electrodynamischen Rotationen. (Amtlicher Bericht über die 32-te Versammlung deutscher Naturforscher und Aerzte zu Wien, 1856. Herausgegeben in Wien, 1858.)

4. Modification der Grove'schen und Bunsen'schen Batterie. (Ugyanott).

5. Delejező gép. (A magyar természettudományi társulat Évkönyvei IV. k. 1857—1859.)

6. A villanytelepek egész müködésének meghatározása. (A m. tud. Akademia 1859. évi Értesítőjében.)

Levelező tagok.

TÖRÖK JÁNOS.

A „Pesti Hirnök"-öt szerkesztette.

DORNER JÓZSEF.

1. Budapest tölgyeinek részletes ismertetése. (Felolvastatott az Akad. szakgyülésén.)

2. Állattan elemei, algymnasium és reáltanodák számára I. és II. rész.

3. Magyarország arankái (Cuscutae). Monographiai vázlat. (Előadatott a természetvizsgálók növénytani szakgyülésén. A teljes monographia a IX. szakgyülés munkálataiban fog megjelenni.)

GÖNCZY PÁL.

a) Önálló:

Rövid utasítás a selyemtenyésztésre. Köznép számára. Pest, 1863.

b) Kéziratban:

1. Vezérkönyv az „A. B. C. vezér fonal az írva-olvasás tanítására“ czímü munkácskához.

2. Latinnyelvtan, kézi könyvül tanulók számára. II. folyam.

3. Népszerü gazdaságtan, népiskolák számára.

MORÓCZ ISTVÁN.

A Gazdasági Lapokat szerkesztette.

KÉRY IMRE.

a) Önállók:

1. Dissertatio inauguralis medica de Cholelithis humanis. Rézmetszettel. Pesten, 1825.

2. A Bánság poslázairól. 1847. Pesten. A magyar orvosok és természetvizsgálók pécsi nagygyülése által koszorúzott értekezés.

3. Eszmék a közorvostan szabályozására. Pesten, 1848. A m. orv. és term. vizsgálók soproni nagygyülése által koszorúzott munka.

b) Folyóiratokban:

1. A 2. időszaki „Orvosi Tár“-nak kezdetétől megszüntéig mind a 12 kötetében évnegyedes idő- és kórjárati orvosgyakorlati értekezések. Ugyanott, mint külön értekezések: a) Emberi ikerszörny 2. k. és b) A hideg vízzeli gyógymód, gräfenbergi tapasztalatok után. Hydrojatria 6. k.

2. Orvosi szemléletek a hazánkban uralgó marhadögről. A ‚Jelenkor‘ Társalkodójában 1837. Ugyanott: Egy ikerszörny leirása. 1839.

3. A kolumbácsi szúnyogról, a Bécsben megjelent Magyar Sajtóban.

4. A Statusorvostan, különös tekintettel annak hazánkbani állására. (A magyar orv. és term. vizsgálók temesvári nagygyülésének munkálataiban. 1844.)

5. Pathologische Erscheinungen in Folge eines Bienenstiches. (Wochenblatt der Zeitschrift der k. k. Gesellschaft der Aerzte. Wien, 1855.)

6. Honunk legkeletiebb,—Arad megyéhez tartozó hegyes vidékének leirása. (Magyar Akad. Értesítő. 1859.)

SZABÓ JÓZSEF.

a) Önállók:

1. Ásványtan. Különös tekintettel az ásványok gya korlati meghatározására. Második átdolgozott kiadás. Pest, 1863.

2. Kristályhálók, 3 íven, 60 idom. Kőre nyomva.

b) Folyóiratokban és előadások:

1. A m. nemzeti Muzeum és a tudományok jelen álláspontjának igényei. („Pesti Napló" 1863. január.)

2. A Pesten felállítandó állatkert ügyében. (Ugyanott).

3. Az arany újabb előjövései, különösen Erdélyországban és Austráliában. Előadva az Akademia ülésén.

4. A tudományos léghajózás 1862-ben Angliában. Akademiai előadás.

5. Negyedkori kovakészítmények. Akademiai előadás.

6. Gőzmalmaink lisztjének vegyvizsgálata. Akad. előadás.

7. Az ember a geologiában. Budapesti Szemle.

8. Pogányvár, egy kialudt bazalt kráter Nógrád és Gömör megye szélén. A természetvizsgálók s orvosok nagygyülése alkalmával előadva.

9. A képződési körülmények a verespataki aranybányákban. Előadva ugyanakkor.

10. A m. orvosok és természetvizsgálók nagygyüléséről tájékoztató eszmék. Pesti Hirlap. 1863. september.

11. On the Pleistocene and recent Phenomena in the South-east of Europe. Megjelent Londonban „Quarterly journal of the Geological Society". 1862.

c) Szerkesztések:

1. A magyarhoni földtani társulat munkálatai. II. k.

2. Az Akademia math. s természettud. állandó bizottságának közleményei. II. k.

XÁNTUS JÁNOS.

1. Somogyi levelek. Életképek 1845—46.

2. Somogyi levelek. Pesti Hirlap és Jelenkor. 1846—1847.

3. A czengárok története. Mult és Jelen. 1846.

4. Közlemények Somogymegye levéltárából. Társalkodó. 1846—47.

5. Londoni levelek. Magyar Hirlap. 1850—51.

6. Közlemények külföldről. Magyar Hirlap tárczája. 1850—51.

7. A mormonok története. Magyar Sajtó 1856.

8. Még egy pár szó Kaliforniából (8 levél). Magyar Sajtó. 1858.

9. Levelek Mexikóból stb. Győri Közlöny. 1860, 61, 62.

10. Notes on the birds of California. Proc. Pha. Academy of Natural Sciences. 1854.

11. Description of a new Vireo, and Empidonax from California. Pr. Pha. Acad. of Nat. Scienc. 1854.

12. Notes on the Picidae of the U. S. Pr. Pha. Academy of Nat. Sc. 1855.

13. On the Trochilidae of the Western Coast. Pr. Pha. Academy of Nat. Sc. 1856.

14. Some remarkable features of California insects. Arthurs Magazine. 1857.

15. To the habits of Picus formicivorus. Pr. Pha. Academy of Nat. Sc. 1857.

16. Whale fishing on the Pacific. Cal. Magazine. 1858.

17. Köszönöm ássan egészségesek. Elbeszélés. Hölgyfutár. 1858.

18. On the poison of Katlesnake. Heyes Medical Journal. 1858.

19. Utazás Kalifornia déli részeiben. Pest, 1859.

20. Description of 7 new birds from Cape San Lucas. Proc. Pha. Acad. of Nat. Sc. 1859.

21. Notes on 42 species of Mexican birds. Pr. Pha. Academy of Nat. Sc. 1859.

22. Algunos pajaros de las islas tres Marias. Lassepas Memorial. II. Mejico, 1859.

23. Classificacion de los pajaros de Baja California. Lassepas Memorial. II. Mejico. 1859.

24. El porvenir de las minas de Baja California. Lassepas Memorial. II. Mejico. 1859.

25. Meteorological Observations at Cape San Lucas in 1859—1860. (Coast Survey Report.)

26. Harbor investigations on the extreme South of the Californias, in 1860—61. (Coast Survey Report.)

27. Tidal investigations in Lower California in 1860—61. (Coast Survey Report.)

28. Bibrons antidote to the poison of the Rattlesnakes. Philadelphia. 1860.

29. On the Earthquakes of Fort Tejon. State Gazette of Mo. 1860.

30. Notice of a Swordfish in the bay of Cape S. Lucas. Pr. Pha. Academy of Nat. Sc. 1860.

41. Pescados de la Bahia del Cabo San Lucas. Lassepas Memorial. III. Mejico. 1860.

32. A tenger physicai viszonyairól. Székfoglaló értekezés. Felolvastatott a M. Tud. Akademia 1862. januarius 27-dikei ülésében ; megjelent az Akademia math. és természettudományi Értesítőjének III. kötetében.

33. A harkályokról. Győri Közlöny. 1862.

34. Nyugoti mexikói életből. Győri Közlöny. 1862.

35. Levelek külföldről. Győri Közlöny. 1862—63.

36. Animal and vegetable life in Western Mexico. Pr. Pha. Academy of Nat. Sc. 1863.

37. Historia Fisical del volcan de Colima. Aurora del progreso. 1862.

38. La canalisacion de la laguna de Cuyutlan. Aurora del progreso. 1862.

39. A trip to the Sierra Madre in Michoacan. Pr. Pha. Academy of Nat. Hist. 1863.

40. Utasítás természettudományi példányok gyűjtésére stb. Magy. kir. term. társulat. 1862.

MARGÓ TIVADAR.

1. Az állattan jelen állapotjáról s annak fontossága és hasznáról. Megnyitó beszéd az álattani tanszék elfoglalása alkalmával. (A „Gyógyászat“ czímü folyóirat 1862-ik évi 42. és 43. számaiban.)

2. Über die Endigung der Nerven in der quergestreiften Muskelsubstanz, mit 2 Tafeln. Pest, 1862. 4-edr.

3. Az állattan kézikönyve. (Készülőben.)

B. PRÓNAY GÁBOR.

Honunk kertészete. (Akad. Értesítő. A math. és természett. osztályok Közlönye. IV. k. 1. sz.)

RÓMER FLÓRIÁN.

a) Önállók:

1. 1481-ki Breviarium. Magyar Sion 1863. II. füzet.
2. Középkori keresztelő medenczék. Arch. Közl. 1863.
3. Kiadatlan római feliratok. Arch. Közl. 1863.
4. Adalék a boszorkány-perekhez. Győri Füz. I. II. köt.
5. Adatok a Corvin-könyvtárból hazánkban fenmaradt codexekhez. Ugyanott II. köt.
6. Az árpási sz. Jakabról czímzett (moriczhidai) prépostság. Ugyanott II. köt.
7. Harang és régészeti posta. Az Idők Tanujában. 1863.
8. Szalai archaeologiai levelek. Vasárnapi Ujság. 1863.
9. Simor János, Ráth Károly, Schmidt Ferdinánd életrajzai. Vas. Ujs. 1863.

b) Kéziratban:

1. A győri káptalan Antiphonaléja.
2. Czinár Mór Indexe a Fejér György Codex diplomaticusához, és az átalános magyar tárgymutató.

c) Szerkesztés:

1. A magy. tud. Akad. Archaeologiai Bizottságának megbizásából szerkeszti az „Archaeologiai Közleményeket“; és
2. Ráth Károlylyal a „Győri történelmi és régészeti füzeteket.“

THAN KÁROLY.

1. A rubidium jelenlétéről a cserfa hamvában. (Akad. Ért.)
2. A ‚Deák Ferencz‘ nevü budai keserűviz vegyelemzése. (Ugyanott.)

3. A vegyelemek paránysúlyairól. (Sajtó alatt.)

4. A vegytan kézi könyve. (Kézirat.)

CHYZER KORNÉL.

1. Sáros megye ásványvizeiről. A megye földtani és ásványvíztani térképével. Akademiai székfoglaló értekezés. Megjelenendő az akademiai Értesítőben.

2. Magyarország édesvizi halainak rendszeres átnézete; jegyzetekkel s az új fajok rövid leírásával. Irta Heckel J. J. 1847. Fordította s a tudomány ujabbkori haladásával bővítette Chyzer K. 1863. (A m. orvosok és természetvizsgálók Sopronban tartott VIII. nagygyülésének történeti vázlata és munkálataiban. 193—216. l.)

3. A bártfai fürdőnek lebészeti viszonyai. Gyógyászat. 1863. 14. szám.

4. Behat-e a tiszta víz a bőrön vagy nem? Gyógyászat. 1863. 19. szám.

5. Néhány szó Bártfa vidékének virányáról. (Fölolvastatott a m. orvosok és természetvizsgálók IX. pesti gyülésén.) Kéziratban.

6. Apróbb közlemények a „Gyógyászat" hasábjain, az 1863-ki évfolyamban.

PREYSZ MÓRICZ.

1. „A pecsenyédi savanyú víz vegyelemzése „Wiener mediz. Wochenschrift" 1852. évi kötetében.

2. „Közlések a pesti főreáltanoda vegyműhelyéből" a pesti főreáltanoda $18^{54}/_{55}$ és $18^{57}/_{58}$-ki programmjában.

3. „A magyar borok vegybontásáról" az 1860-ki borászati lapok 7, 42, 43, 44. számaiban.

4. „A borok megtörődéséről" az 1860. Gazdasági Lapokban.

5. „A Gerhardt-féle jellegelmélet" a m. term. t. társulat 1860. közlönyének 2. f.

6. „A borkő ikerkrystályai" (ugyanott.)

7. „Néhány szó azon módokról, melyek a bor romlásának meggátlására szolgálnak" az 1862. Gazd. Lapok 1—7 számában.

8. „Közlemények a pesti főreáltanoda vegyműhelyéből" a m. term. t. társulat 1862-ki közlönyében.

9. „A tokaji bor utó erjedéséről“ a Gazd. Lapok 1863. évi 2. s következő számaiban.

10. „A Mölczer-féle szegedi ásványvíz vegyelemzése“, a m. tud. akademiai 1863-ki Értesítőben.

11. „A Balaton vízének vegyelemzése“ (ugyanott.)

12. „A külföldi vízvezetékekről“ a Pester Lloyd és Pesti Napló 1862. decemberi, 1863. juniusi és juliusi számaiban.

13. Számos kisebb czikkek a pesti gázvilágításról; a pesti vízvezetékről; a magyar borokról; a pesti kútvizekről; — a Pesti Napló, és Pester Lloyd-ban, a budapesti kereskedelmi és iparkamra 1863. évi jelentésében.

14. Felolvasások a m. term. t. társulat ülésein a Szalamia-jegeczekről, szodavíz készületről, ozonról, gázlángok világító erejének meghatározásáról, a pesti vizek légeny-sav tartalmáról.

HALÁSZ GEJZA.

a) Önállók:

1. Értekezés a kopogatás és hallgatódzásról. Pest, 1841.

2. Az első magy. átalános biztosító társaság életbiztosítási osztályánál az orvosi eljárásra vonatkozó utasítás, ügymenet, bizonyítványok, a hely népességi s egészségi viszonyainak statistikai összeállítása. Pest 1860.

b) Folyóiratok s hírlapokban:

1. A magyar orvosok és természetvizsgálók gyüléseinek története és eredményéről. Pécsett, 1846. — A 6-dik nagygyülés munkálatai között.

2. Az orvosi és politikai hirlapokban több czikkek, régebben és újabb időben.

c) Szerkesztések:

1. A magyar orvosok és természetvizsgálók Kassa-Eperjesen tartott, számra 7-dik nagygyülésének történeti vázlata és munkálatai. Pest, 1847.

2. A magyar orvosok és természetvizsgálók Sopronban tartott VIII. nagygyülésének történeti vázlata és munkálatai. Pest, 1863.

HOLLÓSY JUSZTINIÁN.

Népszerü csillagászat. Sajtó alatt.

HAZSLINSZKY FRIGYES.

1. Eperjes virányainak zuzmói. A Természettudományi Közlemények II-dik kötetében.

2. A zuzmók új rendszereiről. Székfoglaló értekezés. (Sajtó alatt.)

3. Éjszaki Magyarhon viránya. I. Edénynövények. (Kéziratban.)

MARKUSOVSZKY LAJOS.

Az Orvosi Hetilapot szerkesztette.

A

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

által 1862. october óta közrebocsátott

NYOMTATVÁNYOK LAJSTROMA.

A Magyar Tudományos Akademia Évkönyvei. *Tizedik kötet.* X-dik darab: A Magyar Tud. Akademia 1863. jan. 17. tartott ünnepélyes közülésének hivatalos tárgyai. Pest, 1863. 42 l. 4-edr. XI. darab: Emlékbeszéd id. székhelyi Majláth György ig. tag elett, Lonovics József t. tagtól. Pest, 1863. 19 l. 4-edr. XII. darab. Emlékbeszéd Fallmerayer Fülep külső lev. tag felett, Trefort Ágoston lev. tagtól. Pest, 1863. 10 l. 4-edr. XIII-dik darab: A középkori szobrászat Magyarországon, Ipolyi Arnold r. tagtól. Pest, 1863. 80 l. 4-edr. XIV-dik darab: A temesi bánság földje, gazdasági és műipari tekintetben, Nendtvich Károly r. tagtól. Pest, 1863. 17 l. 4-edr.

A Magyar Tudományos Akademia Jegyzőkönyvei 1863. A M. Tud. Akademia rendeletéből közzéteszi Csengery Antal akad. jegyző. Első kötet, I. füzet. Pest, 1863. 125 l. 8-adr.

Magyar Tudományos Akademiai Almanach csillagászati és közönséges naptárral MDCCCLXIII-ra. Pest, 1862. VI. és 328 l. 8-adr.

Magyar Akademiai Értesitő 1859-röl. Nyelv- s Széptudományi, Philosophiai, Történeti- és Törvénytudományi osztályok.

Az Akademia rendeletéből kiadta Toldy Ferencz titoknok. Harmadik kötet. Pest, 1859. (1863.) 272 l. 8-adr.

Magyar Akademiai Értesítő. (*Új folyam.*)

a) *A Nyelv- és Széptudományi Osztály Közlönye.* Az Akademia rendeletéből szerkeszti Toldy Ferencz r. t. II-dik kötet, 3-dik és 4-dik szám. Pest, 1863. 227—449. l. 8-adr.

b) *A Philosophiai, Törvény- és Történettudományi Osztályok Közlönye.* Az Akademia rendeletéből szerkeszti Csengery Antal akad. jegyző. III-dik kötet, 2-dik és 3-dik füzet. Pest, 186$^2/_3$, 177—460. l. 8-adr.

c) *A Mathematikai és Természettudományi Osztályok Közlönye.* Az Akademia rendeletéből szerkeszti Győry Sándor r. tag. III-dik kötet, 2-dik füzet, Pest, 1862. 101—225. l. 8-adr. IV-dik kötet, 1. füzet. Pest, 1863. 145. l. 8-adr.

Nyelvtudományi Közlemények. Kiadja a M. Tud. Akademia Nyelvosztályának Bizottsága. Szerkeszti Hunfalvy Pál. I. kötet, 2-dik és 3-dik füzet. Pest, 186$^2/_3$. 157—316. és 317—476. l. 8-adr. II-dik kötet, 1. füzet. Pest, 1863. és 2-dik füzet. Pest, 1863. 1—316. l. 8-adr.

Archaeologiai Közlemények. A hazai műemlékek ismeretének előmozdítására kiadja a M. Tud. Akademia Archaeologiai Bizottmánya. Harmadik kötet, 2-dik, 3-dik, 4-dik füzet. Képtáblákkal és fametszetekkel. Pest, 186$^2/_3$. 33—179. l. 4-edr.

Statistikai Közlemények. A hazai állapotok ismeretének előmozdítására kiadja a M. Tud. Akademia Statistikai Bizottmánya. Szerkeszti Hunfalvy János. Negyedik kötet, Pest, 1863. 319. l. 8-adr. Ötödik kötet, 1. füzet, Pest, 1863. 174. l. 8-adr.

Mathematikai és Természettudományi Közlemények, vonatkozólag a hazai viszonyokra szerkeszti Szabó József. II. kötet. Pest, 1863. 1—240. l. 8-adr.

Monumenta Historiae Hungarica. Magyar Történelmi Emlékek. Kiadja a M. Tud. Akademia Történelmi Bizottmánya. Második Osztály. Írók. Hetedik kötet. Gr. Illésházy István nádor följegyzései. 1592—1603., és Hidvégi Mikó Ferencz historiája 1594—1603. Biró Sámuel folytatásával. Közli Kazinczy Gábor. Pest, 1863. XI. és 331. l. 8-adr. — Tizenegyedik kötet. Altorjai B. Apor Péter munkái. Közli Kazinczy Gábor. Pest, 1863. IX. és 484. l. — Tizenötödik kötet. Késmárki Tököly Imre naplója 1693—1694. évekből. Az eredeti kéziratból közli Nagy Iván m. akad. l. t. Pest, VIII. és 701. l. 8-adr. Tizenkettedik kötet. Brutus János Mihály magyar kir. történetíró Magyar Historiája. 1490—1552. Közli Toldy Ferencz. I. kötet. Pest, 1863. CIX és 461 l. 8-adrétben.

Török-magyar-kori történelmi emlékek. Kiadja a M. T. Akademia Történelmi Bizottmánya. Első osztály. Okmánytár a hódoltság történetéhez Magyarországon. Nagy-Kőrös, Czegléd, Dömsöd, Szeged, Halas levéltáraiból. Összegyűjték Szilády Áron és Szilágyi Sándor. Pest, 1863. I. k. II. k. 1—480. l. 8-adr.

Magyar Történelmi Tár. Kiadja a M. T. Akademia Történelmi Bizottmánya. Tizenegyedik kötet. Pest, 1862. VIII és 240 l. 8-adr. Tizenkettedik kötet. Pest,1863. VIII és 292. l. 8-adr.

A Magyar Nyelv Szótára. A Magyar Tudományos Akademia megbízásából készítették Czuczor Gergely és Fogarasi János m. t. akad. r. tagok. Első kötet, 5-dik füzet. Pest, 1862. 1281—1326. és 1—164. l. Második kötet, 1. 2. 3. és 4-dik füz. Pest, 1863. 1—912.ll. nagy 8-adr.

A Magyar Birodalom Természeti Visszonyainak Leírása. A M. Tud. Akademia megbizásából készítette Hunfalvy János, a M. Tud. Akademia lev. s a magyar természettudományi társulat. r. tagja. Pest, 1863. I. kötet. VI és 539 l. 8-adr.

A Hunyadiak Kora Magyarországon. Írta gr. Teleki József. Hatodik köt. I. rész. Pest, 1863. I—V. és 1—320. l. 8-adr.

A Strategia Elvei. Károly főherczeg után Kiss Károly. II-dik és III-dik kötet. Pest, 1863. 265 és 280 l. 8-adr.

A Magyar Tudományos Akademia Munkálódásairól s Pénztára mibenlétéről 1862-ben. Jelentése az Igazgató Tanácsnak. Pest, 1863. 16 l. 8-adr.

A Magyar Tudományos Akademia által kiadott Nyomtatványok Lajstroma. Kaphatók Pesten, Eggenberger Ferdinánd magyar akademiai és minden hiteles hazai könyvárusoknál. Pest, 1862. 27 l.

A MAGYAR TUD. AKADEMIA HALOTTJAI
1830—1863.

1830.

1. Kisfaludy Károly, rt., † nov. 21.

1831.

2. Köteles Sámuel, rt., † máj. 17.
3. Kazinczy Ferencz, rt., † aug. 22.
4. Tittel Pál, rt., † aug. 26.
5. Gr. Teleki Ferencz, tt., † dec. 16.

1832.

6. Kresznerics Ferencz, tt., † jan. 18.
7. Imre János, rt., † máj. 12.
8. B. Zach Ferencz, külf. lt., † sept. 3.

1833.

9. Simai Kristóf, lt., † jul. 14.
10. Görög Demeter, tt., † sept. 7.

1834.

11. Kovács János, tt., † apr. 12.
12. B. Berzeviczy Vincze, tt., † apr. 15.
13. Végh István, ig. t., † sept. 30.

1835.

14. Horváth János, tt., † jan. 16.
15. Horváth Elek, lt., † jan. 20.
16. B. Humboldt Vilmos, külf. lt., † apr. 8.
17. Forgó György, lt., † jul. 17.
18. Georch Illés, tt., † jul. 31.
19. Klaproth Gyula külf. lt., † aug. 27.
20. Gr. Kornis Mihály, ig. t., † nov. 27.

1836.

21. B. Férussac Endre, külf. lt., † jan. 21.
22. Ercsey Dániel, lt., † febr. 23.
23. Berzsenyi Dániel, rt., † febr. 24.
24. Petrovics Frid., rt., † apr. 12.

1838.

25. Gelei József, lt., † mart 1.
26. Schuster János, rt., † máj. 19.
27. Perger János, rt., † maj. 25.
28. B. Szepessy Ignácz, tt., † jul. 16.
29. Gr. Illésházy István, ig. t., † jul. 30.
30. Kölcsey Ferencz, rt., † aug. 24.
31. Nyíry István, rt., † aug. 27.

1839.

32. B. Prónay Sándor, ig. t., † febr. 5.
33. Horvát Endre, rt., † mart. 7.
34. Gorove László, lt., † mart. 11.
35. Angyalffy Mátyás, lt., † mart. 17.
36. Guzmics Izidor, tt., † sept. 1.
37. Buczy Emíl, lt., † oct. 28.
38. Fessler Ignácz, külf. lt., † dec. 15.
39. Tanárky Sándor, rt., † dec. 29.

1840.

40. Gombos Imre, tt., † jan. 12.
41. Thaisz András, lt., † jul. 9.
42. Márton József, lt., † jul. 26.
43. Baricz György, lt., † dec. 27.

1841.

44. Csató Pál, lt., † febr. 15.
45. Hoffner József, lt., † febr. 16.
46. Péchy Imre, ig. t., † apr. 20.
47. Kossovich Károly, rt., † jun. 19.
48. Budai Ézsaiás, tt., † jul. 14.
49. Magda Pál, lt., † jul. 23.

1842.

50. Farkas (Bölöni) Sándor, lt., † febr. 2.
51. Gr. Dessewffy Aurél, lt., † febr. 9.
52. Kassai József, lt.. † mart. 15.
53. Vass László, tt., † mart. 24.
54. Csoma (Kőrösi) Sándor, lt., † apr. 11.
55. Kolossváry Sándor, ig. s tt., † dec. 7.

1843.

56. Gr. Dessewffy József, ig. és tt., † máj. 1.
57. B. Lakos János, tt., † jun. 28.

1844.

58. Hegedűs Sámuel, lt., † apr. 29.
59. B. Mednyánszky Alajos, ig. s tt., † jun. 17.
60. Tessedik Ferencz, lt., † jun. 17.
61. Gegő Elek, lt.. † oct. 9.
62. Kisfaludy Sándor, tt., † oct. 28.
63. Filinger Leopold, lt., † dec. 6.

1845.

64. Bacsányi János, lt., † máj. 12.
65. Döme Károly, tt., † máj. 22.
66. Hoblik Márton, lt., † máj. 26.
67. Gévay Antal, lt., † jun. 9.
68. Horváth Zsigmond, lt., † oct. 17.

1846.

69. Gr. Csáky Károly, ig. t.
70. Vajda Péter, lt., † febr. 10.
71. Kis János, rt., † febr. 19.
72. Vásárhelyi Pál, rt., † apr. 8.
73. Jankowich Miklós, tt., † apr. 18.
74. Sárvári Pál, lt., † dec. 19.
75. Duponceau Péter, külf. lt.

1847.

76. JÓZSEF FŐHG. NÁDOR PÁRTFOGÓ. † jan. 13.
77. Klauzál Imre, lt., † mart. 5.
78. Fülepp József, lt., † jul. 17.
79. Csécsi Imre, lt., † jul. 23.
80. Kopácsy József, tt., † sept. 18.
81. Kiss Pál, tt., † oct. 31.
82. Schedius Lajos, ig. s tt., † nov. 12.
83. Pyrker László, tt., † dec. 2.

1848.

84. Szegedi Ferencz, ig. t., † máj. 24.
85. Gyurikovics György, lt., † jun. 25.
86. Kovács Mihály, lt.
87. Szalay Imre, tt., † sept. 17.

1849.

88. Mezzofanti József, külf. lt., † mart. 14.
89. Bárány Ágoston, lt., † apr. 11.
90. Stáhly Ignácz, tt., † apr. 28.
91. Péczely József, rt., † máj.
92. Gr. Somssich Pongrácz, ig. t., † aug. 26.
93. Hanák János, lt., † sept. 2.
94. B. Perényi Zsigmond, ig. t., † oct. 24.
95. Degérando Ágost, külf. lt., † dec. 8.
96. Dohovics Vazul, lt., † dec. 13.
97. Viola József, lt.
98. Ragályi Tamás, tt.
99. B. Wesselényi Miklós, ig. t., † apr. 21.

1850.

100. Antal Mihály, lt., † jun. 20.
101. Horváth József, rt.
102. Sztrokay Antal, rt., † jul. 9.
103. Kerekes Ferencz, lt., † jul. 29.
104. Beudant Ferencz Szulpicz, külf. lt., † dec. 10.

1851.

105. Horváth Lázár, lt., † febr. 5.
106. Bresztyenszky Adalbert, lt., † febr. 15.
107. Döbrentei Gábor, rt., † martius 28.
108. Gr. Nádasdy Ferencz, ig. t., † jul. 22.
109. Fraehn Keresztély Márton, külf. lt., † aug. 16.

1852.

110. Lassu István, lt., † jan. 19.
111. Gr. Cziráky Antal, ig. t., † febr. 22.
112. Széchy Ágoston, lt., † mart. 6.
113. Méhes Sámuel, lt., † mart. 29.
114. Beszédes József, lt., † jul. 21.

115. Helmeczy Mihály szavazatos pénztárnok. † dec. 1.
116. Jászay Pál, rt., † dec. 29.

1853.

117. Kiss Bálint, lt., † mart. 25.
118. Hetényi János, rt., † jul. 26.
119. Szász Károly rt., † oct. 21.
120. Garay János, lt., † nov. 5.
121. Kriebel János, külf. lt.

1854.

122. Nagy Ignácz lt., † mart. 19.
123. Gr. Keglevich Gábor, ig. t., † jun. 14.
124. Schelling Frigyes Ágost, külf. lt., † aug. 20.
125. Czeh János, rt., † nov. 1.

1855.

126. Gr. TELEKI JÓZSEF ELNÖK. † febr. 16.
127. Gauss Károly Frigyes, külf. lt., † febr. 23.
128. Repicky János, lt., † mart. 25.
129. Gr. Vay Ábrahám, ig. t. † mart. 3.
130. Schueler Gusztáv, külf. lt., † jul. 13.
131. Somossy János, lt., † aug. 21.
132. Vecsei József, lt., † sept. 11.
133. Gr. Kemény József, tt., † sept. 12.
134. Petényi Salamon, lt., † oct. 5.
135. Deáki Fülöp Sámuel, lt., † oct. 21.
136. Vörösmarty Mihály, rt., † nov. 19.
137. Jerney János, rt., † dec. 24.

1856.

138. Ferenczy István, lt., † jul. 4.
139. Bólyai Farkas, lt., † nov. 20.

140. B. Hammer-Purgstall József, külf. lt., † nov. 23.
141. Szlemenics Pál, rt., † dec. 26.

1857.

142. Heckel Jakab, külf. lt., † jan. 3.
143. Szenvey József, lt., † jan. 22.
144. Nagy Pál, ig. t., † mart. 26.
145. Balásházy János, rt., † nov. 19.

1858.

146. Ürményi Ferencz, ig. t., † febr. 12.
147. Bajza József, rt., † mart. 3.
148. Schoepf Ágost, lt., † mart. 12.
149. Fabriczy Sámuel, lt. mart.
150. Bártfay László lt., † máj. 12.
151. Szontagh Gusztáv, rt., † jun. 7.
152. Bene Ferencz, tt., † jul. 2.
153. Császár Ferencz, tt., † aug. 17.
154. Reguly Antal, lt., † aug. 23.
155. Mészáros Lázár, lt., † nov. 6.
156. Csorba József, lt., † nov. 23.
157. Chmel József, külf. lt., † nov. 28.
158. Bright Richárd, külf. lt., † dec. 15.

1859.

159. Tocqueville Elek, külf. lt., † apr. 17.
160. B. Humboldt Sándor, külf. lt., † máj. 26.
161. Kiss Ferencz, lt., † jul. 25.
162. Gáthy István, lt., † sept. 24.
163. Ritter Károly, külf. lt., † sept. 29.
164. Szilasy János, tt., † nov. 4.
165. Lord Macaulay Tamás, külf. lt., † dec. 30.
166. Túnyogi Csapó Dániel, lt.

1860.

167. Szenczy Imre, lt., † febr. 2.
168. Gr. SZÉCHENYI ISTVÁN, ig. és tt. .† apr. 8.
169. Markó Károly, lt., † nov. 19.

1861.

170. Kállay Ferencz, rt., † jan. 1.
171. Szemere Pál, rt., † mart. 14.
172. Vachott Sándor, lt., † apr. 9.
173. Fallmerayer J. Fülöp, külf. lt., † apr. 26.
174. Gr. Teleki László, tt. † máj. 8.
175. Márkfi Sámuel, lt., † jun. 2.
176. Tasner Antal, lt., † aug. 25.
177. Ötvös Ágoston, lt., † oct. 25.
178. Savigny Károly Frigyes, külf. lt., † oct. 25.
179. Geoffroy-Saint-Hilaire Izidor, külf. lt., † nov. 10.

1862.

180. Mailáth György, ig. t., † apr. 11.
181. Gr. Reviczky Ádám, ig. t., † apr. 21.
182. Vághy Ferencz, ig. t., † apr. 23.
183. Egyed Antal, lt., † aug. 27.
184. Tóth Sándor, lt., † nov. 22.

1863.

185. Chlumecky Péter, k. lt., † mart. 29.
186. Béély Fidél lt., † jun. 20.
187. Grimm Jakab, k. lt., † sept. 20.
188. Waltherr László, lt., † oct. 23.
189. Sauer Ignácz, lt., † nov. 20.
190. Láng Adolf, lt., † nov. 23.

ÉLETRAJZI ADATOK

ELHÚNYT TAGOKRÓL.

1862—1863.

TÓTH SÁNDOR.

Természettudomány-osztályi levelező tag.

Született Debreczenben, hol a gymnasiumi, philosophiai és theologiai tanulmányokat végezvén, iskolarectorul ment Nagy-Szalontára. Majd Pestre jövén orvosnövendéknek, még mielőtt ebbeli tanulmányait a tudományegyetemnél 1859-ben befejezte, állattani buvárlatokra adván magát, sükeresen működött a természettudományok mezején; valamint szintén még orvostanuló korában Chyzer Kornél társunk közreműködése mellett a budapesti héjancz-faunát vette vizsgálat alá, melynek eredménye magyarul a „Magyar Természetbarát" IV. füzetében, németül a „Zeitschrift der zoologisch-botanischen Gesellschaft" 1858-diki folyamában jelent meg. A következett évben, még mielőtt orvostudornak felavattatott, a pesti helvet hitvallásu gymnasiumban a természetrajz ny. r. tanárává neveztetett ki, mely állásában két éven át működvén, 1861-ben Pest városának közgyülése által a pesti felső reáltanodában ugyancsak a természetrajz ny. r. tanárául választatott. Ugyanazon évben december 20-án az Akademia természettudományi osztályának tagjává lön, melynek „Mathematikai és Természettudományi Közleményeiben" két nagyobb értekezése tétetett közzé, — az egyik: „a budapesti kandicsfélékről"

a másik „a budapesti keréklönyökről". A m. k. természettudományi társulat, melynek Közlönyében (III-dik k.) „a Pestbudán ujabban talált kagylórákokról és boncztani viszonyaikról értekezett", őt 1862-ben az első titkári tiszttel bízta meg. Ekkor, kivált a levéllábuak tanulmányozásával foglalkodott, s önszemlélés utján keletkezett czikkelyekben a magyar felföldi fürdőket ismertette meg az Orvosi Heti Lap-ban, melyet különben is számosabb dolgozataival gazdagított. A ‚Gyógyászat' s a ‚Magyarország' hasábjai is hoztak tőle ez évben czikkelyeket, s még kétrendbeli dolgozata: a „pestbudai daphnidák 1861. évről" és „a felsődernai földégés augustus hóban 1861." szintén már sajtó alatt voltak, amaz „a Mathematikai és Természettudományi Közlemények" II-dik, emez „a Magyar Természettudományi Közlöny" VI-dik kötetében, midőn 1862. november 23-án életének 34-dik évében meghalálozott, nehezen betölthető hézagot hagyva a természeti tudományok, különösebben a magyar Fauna még mindig gyéren jelentkező mívelőinek sorában. Összes dolgozatai az Akademia mult évi Almanachjában soroltatnak elő.

CHLUMECKY PÉTER.

Történettudomány-osztályi külső levelező tag.

Született 1825. mart. 29. Triestben, hol atyja állam-hivatalnok volt. Péter tanulmányait Zárában kezdé, folytatván azokat Brünnben, Olmützben és Bécsben, hol a jog-folyamot végezte. 1846-ban ő is államhivatalba lépett, és tizenkét év múlva, 33 éves korában, helytartósági tanácsossá lett. Nagyobbára Morvaországban szolgálván, hol a rendek már évtizedek óta a hazai történelem mivelésére különös gondot fordítanak, ezen irányban is érdemesíté magát. 1855-ben a tartományi levéltár igazgatójává, 1860. october 20-dika után a tartományi gyülésbe választatván, az ottani „Landes-Ausschuss" tagjává lőn. 1849-ben midőn a morva-sziléziai gázdasági, természet és országismei társulatnak tört. statistikai osztálya alakult, ennek titkárává, később al-elnökévé, végre elnökévé választatott. A magyar Tudományos Akademia őt 1858. december 16-án sorozta külső levelezői közé.

a) Munkái:

1. A történelem s annak hivatása. (Österr. Blätter. Literatur stb. 1856. 21. sz.)

2. Über die Geschichte Mährens und deren Quellenforschung. (Brünner Zeit. 1856. 57. és 134. sz.; 1857. mint különnyomtatvány.)

3. Skizze der Verfassung der Dorf- und Herren-Gerichte des XIII. und XIV. Jahrhunderts (Bécsi Akademia Archivuma.)

4. Archaeolog. Untersuchung über ein bei Brünn blosgelegtes Tatarengrab. (A morva-sileziai tört. statist. Sectio iratainak 5-dik füzetében.)

5. Die öffentl. und Privatcorrespendenz, Tagebücher und Urkundensammlung Karls d. ält. Herrn v. Zierotin (Ugyanott 7. füzet.)

1854. óta a Boczekféle Codex Dipl. Moraviae-t folytatta, Demuthtal és Chytillel együtt (a VI. kötettől fogva); s a morvai Landtafel kiadásával (befejezetlen) foglalkodott.

b) Nagyobb munkája:

Carl von Zierotin und seine Zeit. 1564—1615. Brünn. 1862. Két kötetre volt számítva, de a 2-ik az okmány-kötet nem jelent meg 1863. mart. 29-én harmincznyolcz éves korában közbenjött halála miatt. Akademiánkban 1863. junius 15-én Wenzel Gusztáv r. t. tartott felette emlékbeszédet.

GRIMM JAKAB LAJOS.

Nyelvtudomány-osztályi külső levelező tag.

Született 1785. januarius 4-én Hanauban; a törvénytudományok tanulása után többrendbeli hivatalt viselt, s 1830-ban tanár és könyvtárnok lett a göttingeni tudomány-egyetemnél; de 1837-ben mint azon göttingeni tanárok egyike, kik a hannoveri alkotmánynak Erneszt August uralkodása kezdetén történt eltöröltetése ellen tiltakoztak, hivatalától megfosztatott s az országból száműzetett. Kasszelben töltött nehány év után 1841-ben a porosz király őt Berlinbe hívta, hol mint a tudományok akademiájának tagja, nyilvános előadásokat is tartott a német nyelvészet körében. 1848-ban a németbirodalmi gyülés tagja volt Frankfurtban; itt azonban csak rövid ideig mulatozott, s az ülésekben nem igen vett részt. Grimm a német nyelv historiai grammatikájának alapítója s átalában a historiai

nyelvvizsgálás egyik első hőse. Fő munkái: „Deutsche Grammatik", (Göttingen, 1819. harmadik kiadás, 1826—37. négy köt.) „Deutsche Rechtsalterthümer". (Göttingen 1828.) „Deutsche Mythologie". (Göttingen, 1835). „Geschichte der deutschen Sprache." (Lipcse, 1848. két köt.) Ide sorozandók a testvérével, Vilmossal, közösen kidolgozott „Deutsches Wörterbuch" (Lipcse, 1852. s kk. éé.) melyből csak négy kötet látott világot; s a szintén kettőjök közös munkája „Kinder und Hausmärchen."(Göttingen, 1852. két kötet, hatodik kiadás.) Nagybecsü kiadások még tőle: a „Weisthum"-ok gyüjteménye. (Göttingen 1840—42. három kötet.) „Silva de romances viejos". (Bécs, 1818.) „Hymnorum veteris ecclesiae XXVI. interpretatio theotisca". (Göttingen, 1830.) „Reinhart Fuchs" (Berlin, 1834.) sat. Számos dolgozatai közül, melyek részint időszaki iratokban, részint a porosz királyi Akademia évkönyveiben jelentek meg tőle, az „Ueber den Ursprung der Sprache" czímü (Berlin, 1863. második kiadás) egyike a legbecsesbeknek. Meghalt 1863. september 20-án. Akademiánk őt 1858.december 16-án választotta tagjává.

BEÉLY FIDÉL.

Philosophiai osztálybeli levelező tag.

Született 1807. julius 5-én Székes-Fehérvárott. A gymnasiumi osztályoknak ugyanott történt befejezése után 1822-ben Szent Benedek szerzetébe lépett. A philosophiát a győri, a neveléstant és az aesthetikát a bakonybéli, a theologiát pedig a pannonhalmi collegiumban tanulmányozta. 1830-ban áldozárrá szenteltetvén 1832-ben Pannonhalmán mint lelki segéd egyházi szónoklással foglalkodott Ugyanazon év augustus havában Bakonybélbe tétetett át, hol a nevelés-, oklevél-, tanítástan, tanításmód és aesthetika tanárává, a könyvtárnak pedig őrévé lőn. 1839-ben november 23-kán a magyar tudományos Akademia által levelező taggá választatott. 1848-ban, a bakonybéli tanfolyam megszünése után, ugyanott az apátsági javak igazgatásával bizatott meg. 1855-ben Kőszegre ment, hol a szerzetbeli háznak főnökévé, és a gymnasium igazgatójává lön. Munkái, melyek többnyire a nevelésre, vallásra és az aesthetikára vonatkoznak, részint eredetiek, részint fordítások. 1840. augustus 3-án irodalmi dolgozatairól ekkép értesítette az Akademiát:

„1835-től literaturai munkálataim, mellőzve itt a kisebb czikkeket, ú. m. a bakonyságban látott légtünemény leirását, mulattatókat, nevelői elméleteket, gnomákat, maximákat, melyek Cicero, Seneca, Valer, Chilon, Livius, Platon, Horácz, Quintilián, Juvenal, Plutarch, Isocrates, Tacitusból fordítva, a „Regélő" folyóiratban, a „Jeles mondások" és „Különféle" czímek alatt jelentek meg B. F. s B. F-l betük alatt 1835, 1836, és 1837-ben; a következendők „Briedl Fidél" aláirással:

A) Az Egyházi Tárban:

1. 2. Néhány szó az erkölcsi nevelésről. VIII. füzet, új folyam I. füzet. 1835. 90 — 133. lap = 44 lap. Eredeti értekezés.

2. IV. A jól intézett gyermeki nevelésnek áldásai. IX. füzet. új folyam II. füzet. 1837. 51—56. l. = 6 lap. Szabad fordítás a „Preussenschule für Lehrer und Schulmänner" czímü folyóiratból.

3. V. Sambuga elmélkedései. A) Nemesb a mi szivünk hogysem a földiekkel kielégítethetnék. B) Istent indító okúl tenni. C) A szenvedelmeket Isten példánya, s emlékezete által legyőzni. D) Az erő, melylyel az igazságnak hódolni tartozunk. E) Öngyőzelem. IX. füzet, új folyam II-dik füzet. 1837. 61—80. l. = 19 1/4 lap. Fordítás Sambuga munkáiból.

4. IV. 1. Mi bírhatja a tanítót leginkább arra, hogy hivatalának éljen? X. füzet, új folyam III-ik füzet. 1837. 55— 68. lap = 13 1/2 lap. Eredeti.

5. IV. 2. Mikor, s mely módon kell a kisdedet a hittudományban oktatni? Ugyanott 1837. 68 —101. l. = 32 1/2 lap. Eredeti.

6. IX. Életirás. Horváth János fehérvári püspök életrajza. Ugyanott 183—189. l. = 6 1/2 lap. Szalay Imre halotti beszéde után.

7. Függelék. A csornai praemonstrati kanonokrend 1836-iki, a pécsi és csanádi püspöki megye 1837-iki névkönyve. IX. füzet, januári folyamat 1838. 55—58. l. = 3 lap.

8. II. Fény- s árnyékoldala a tanítói hivatalnak. (Egy tanító tapasztalása szerént.) XI. füz. februári folyamat, 1838. 27—35. l. = 9 lap. Szabadfordítás a Preussenschuléből saját nézeteimmel bővítve.

9. III. Legenda. Lopez Gergely élete. Ugyanott, 36—46. l. = 11 lap. Fordítás németből.

10. II. Kivonatok egy nevelő naplókönyvéből. XII. füzet, juliusi folyamat, 1838. 32—46. l. = 14 lap. Szabad fordítás németből.

11. III. A bakonybéli apátság. XII. füzet, decemberi folyamat 1838. 34—45. l. = 12 lap.

12. IV. Könyvismertetés. Hazai literatura. Egy diák — Szaniszló Ferencz — és három magyar — Szaniszló József, Gasparich Kilit, Farkas Imre — egyházi beszéd ismertetése. Ugyanott 46—68. l. = 23 lap.

13. II. Betlehem. XIII. füzet, januári folyamat 1839. 27—46. l. = 19 lap. Fordítás több német kútfő után.

14. IV. Könyvismertetés. Hazai literatura. Három egyházi beszéd — Szenczy Ferencz és Mészáros Imre — ismertetése. XIII. füzet, februári folyamat 1839. 111 — 128. l. = 18 lap.

15. II. III-ik Sándor pápa, s 1-ső Fridrik császár Velenczében. XIII. füz., martiusi folyamat 1839. 137—146. l. = 10 lap. Fordítás „Görres' hist. polit. Blätter-"ből.

16. I. A tanító képe erkölcsi tekintetben. XIII. füzet, aprili folyamat 1839, 181—196. l. = 15 ½ lap. Eredeti.

17. Mi oka, hogy századunk erkölcstelen gyermekekkel annyira teljes, és mi által lehetne legbíztosabban az elfajúltságnak gátot vetni? XIII. füzet, májusi folyamat, 237—262. l. = 26 lap. Eredeti.

18. IV. Népbabona Angolországban. Ugyanott. 284—288. l. = 4 ½ lap. Fordítás az 1838-iki „Panorama des Universums" czímü folyóiratból.

19. II. Hindu zarándokok. XIII. füzet, juniusi folyamat 1839. 315—320. l. = 5 lap. Fordítás a „Pfennig Magazin" 1838-ki 253-ik számából.

20. IV. A kereszténység legrégibb temploma. Ugyanott 331—333. l. = 2 lap. Fordítás a „Pfennig Magazin" 1838-iki 253-ik számából.

21. II. A természettudomány vallási szempontból. XIV. füzet, augustusi folyamat 1839. 86—106. l. = 21 lap. Szabad fordítás a Preussenschuléból.

22. II. Lehet-e, s mikor boldog a népnevelő? XIV. füzet, octoberi folyamat 1839. 215—225. l. = 10 lap. Eredeti.

Guzmics halála után az egyházi tár novemberi és decemberi füzetét én szerkesztém, s e fogatokban, következő czikkeim találtatnak:

23. II. A nagyhét Rómában. XIV. füzet, novemberi folyamat 1839. 294—302. l. = 8 ¼ lap. Fordítás Salzbacher „Erinnerungen aus meiner Pilgerreise nach Rom, u. Jerusalem" czímü munkájából.

24. IV. Az Anyaszentegyház és néposkola közötti viszony. XIV. füz., novemberi folyamat 1839. 307—322. l. = 15 lap. Eredeti.

25. III. Életírás. Guzmics Izidor bakonybéli apát életrajza. XIV. füzet, decemberi folyamat 1839. 355—367. l. = 13 lap.

26. IV. Könyvismertetés. Hazai Literatura. Két egyházi beszéd — Szalay Imre s Tatai János — és három vallás-egyházi könyv ismertetése, az Egyházi Tár megszüntének jelentésével. XIV. füzet, decemberi folyamat 1839. 368—400. l. = 32 lap.

B) A Regélő folyóiratban:

1. „Különféle." Jutalmazott ravaszság példája az ős korból. 1836. 1-ő félév 20. szám 158—159. l. = 1 ½ lap. B. F-l aláirással. Fordítás a Welttheater III. füzetéből.

2. „Különféle." Egy magába tért zsugori fohászai. Rövid eredeti elmefuttatás. 1836. I-ő félév 21. szám, 167. lapon, név nélkül.

3. Egy falusi diák kalandjai. Saját elbeszélése után. Eredeti. 1836. I-ő félév. 29, 30. szám 225 s 233. l. = 10 lap; ily aláirással Ny-ról B. F-l.

4. Országismertetés. Bakonybél, képpel együtt. 1838. I-ő félév, 2—6. szám, a 9, 21, 28, 37, 44. lapokon = 8 lap. Briedl Fidél aláirással.

5. Czigányok. 1839. I-ő félév 28, 29. szám, a 222 s 229. lapokon = 2 ½ lap. Fordítás a Pfennig Magazin 1838-iki 278-ik számából. Névtelenül.

C) Tudománytárban.

1. VII. Népnevelés. 1837. 1-ő kötet 163—202. l. = 40 lap. Eredeti.

2. V. Értekezés a szépízleti rokonságokról. 1839. februari—juliusi füzetig, a 69, 137, 201, 265, 329. lapokon, 85 ½ lap. Eredeti.

3. VII. A természettan fontossága iskoláinkban. 1840. februári füzet 90—113. l. = 23 lap. Eredeti.

D) Athenaeumban.

1. Eszmék az anyagi és idomi mivelés egybeköttetéséről a tanításban. 1839. I-ő félév 47. 48. szám, a 769 s 785. lapokon = 9 lap. Eredeti.

2. A szavalatról. 1840. I-ő félév 13—16. szám, a 193, 209, 231, 244. lapokon = 20 lap. Eredeti.

3. „Egyveleg." Voltaire, és Fréron a szinházi páholyban. 1840. I-ő félév 39. szám, a 623, 624. lap = 1 lap. Fordítás a Pfennig Magazin 1837-iki 243-ik számából.

4. Emberismeret. 1840. I-ő félév, 40—42. szám, a 625, 641, 657. lapokon = 15 lap. Eredeti.

5. A természet mint temploma az istenségnek. 1840. I-ő félév, 45. szám, a 712—719. l. = 2 1/2 lap. Fordítás a Preussenschuléból.

E) Külön kiadva:

a) Költészi képek. Összeszedték B. G. V. (Briedl, Guzmics, Vaszary). Pesten. Esztergami k. Beimel József áruja. 1837. I-ő füzet, 12-rét. Előszó (Guzmicstól) X, s 108. lap.

b) Költészi képek. Összeszedték B. G. V. Második füzet. Pesten, 1838. Esztergami k. Beimel József áruja. Költészek, foglalat X, s 190 lap.

F) 1839. november s decemberben Guzmics halála után az egyházi tárt szerkesztém, s e fogatokban négy czikkem van a fentebbi 23, 24, 25. és 26. számok alatt.

G) Guzmics kéziratai ból közrebocsátám halála után a következendőket:

1. Töredékek az erkölcsi világ történetéből. Szentirási képek. Egyházi Tár 1839. decemberi folyamat. 335—342. l. = 7 1/4 lap.

2. Philosophiai-észtani-nyelv. A Tudománytárban (általam kiegészítve) kiadva 1840. martiusi, s aprili füzetekben, a 143, 222. lapokon = 28 lap.

3. A növény s az ember. Herder után. Az Athenaeumban 1840. I-ő félév 36. szám 465—468. l. = 2 1/2 lap. I. aláirással.

H) Kidolgozva, elküldve, de maiglan még ki nem adva:

1. Az ember testi, lelki, és szellemi tehetségeivel. Eredeti. Az Athenaeumhoz. Mintegy 10 lap.

2. A nevelő s tanító hivatal kezdetbeni szükségesebb tulajdonai. Eredeti. Az Athenaeumhoz. 4 lap.

3. Párhuzam az ujoncz és régi tanító közt. Fordítás a Preussenschuleból. Az Athenaeumhoz. 3 lap.

4. Jótékony hatása a népiskolának az ország s polgárainak boldogságára. Eredeti. Az Athenaeumhoz. Mintegy 5 lap.

5. Mint hat üdvösen a népiskola az ember házi boldogságára? Eredeti. Az Athenaeumhoz. 8 lap.

6. Jacotot löveni professor tanítás-módja. Fordítás németből. Az Athenaeumhoz. 7 lap.

7. Gondolatok a tanítók és tanítás köréből. Fordítás a Preussenschuleból. Az Athenaeumhoz. 5 lap.

8. Kant nevelési nézetei, kivonatban, Rink Tódor által közrebocsátott Kant neveléstanából. A Tudománytárhoz. 13 lap.

9. A történettan aesthetikai tekéntetben. Eredeti. A Tudománytárhoz. 10 lap.

10. Az iskolai mivelésnek viszonya s hatása a társalgási mivelődésre. Eredeti. A Tudománytárhoz. 10 lap.

I. Kéziratban de kiadási szándék nélkül:

Guzmics László Izidornak testvérbátyjához Józsefhez írt leveleiből kivonatok, és 14 levélnek másolata; némely költészi töredékekkel.

J) Készülőben:

1. A magyar pesti k. egyetem, pozsonyi, győri, nagyváradi és kassai akademiák története, és viszontagságai. Önállólag, vagy a Tudománytárban kiadásul.

2. Guzmics Izidor részént megjelent, részént kiadatlan munkáinak mintegy 5, 6 kötetben dr. Schedel Ferenczczel egyesülten kiadása."

A lajstrom itt megszakad, s későbbi dolgozatairól nem kül-

dött be jelentést az Akademiának. Ezekről mindössze ennyit tudunk, hogy 1848-ban e munkája jelent meg nyomtatásban: Alapnézetek a nevelés, a leendő nevelő- s tanítóról, különös tekintettel a nevelés történeti viszontagsága- és literaturájára. Pozsony; s hogy a felebbieken kivül még egy terjedelmesb munkája maradt kéziratban, melynek czíme: Magyarország egyházi rendje pénzbeli és egyéb jótékonyság-példáinak gyűjteménye. Meghalt Kőszegen 1863. junius 20-dik napján. Emlékbeszédet Horváth Czirill r. t. mondott felette az Akademiának 1863. nov. 10-kén tartott ülésében.

WALTHERR LÁSZLÓ IMRE.

Történettudomány-osztályi levelező tag.

Született 1788. november 1-én Tarczal mezővárosában, Zemplénben. Tanulását, atyjának, a gróf Károlyi-család nyíradonyi gazdatisztének, 1795-ben történt halála után, az anyai rokonok szárnyai alatt a tarczali nemzeti iskolában kezdette, Tokajban, Szegeden folytatta, s innét a törvénytudományok hallgatása végett Kassára menvén, bevégezte 1809-ben. Két évi törvénygyakorlat után, 1811-ben a Károlyiak holdmezővásárhelyi uradalmánál ügyészi irnokká neveztetett, s innen 1813-ban Pestre tétetett át a családi jószágok középponti kormányának titoknoki hivatalához. Ennek lajstromozója vala, midőn 1815-ben ügyvédi oklevelet nyert; jegyzője, midőn 1819-ben a tótmegyeri urodalom előbb ideiglenes, majd valóságos igazgatójává lett, s az maradt 1822-ig, mely évben a grófok, jószágaikat a gyámi és gondviselői kezekből a magokéiba átyévén, Waltherrt a nemzetség levéltárnokává nevezték, mely hivatalában példás lelkiismeretességgel járt el 1850-ben bekövetkezett nyugalmaztatásaig, minek következésében 1851-dik év tavaszán Pestről Tarczalra tette át lakását, születéshelyén ohajtván élte alkonyát leélni. Irói munkásságát hasonló lelkiismeretesség jellemzi, melylyel másoknak a magyar történetvizsgálás, különösebben az oklevelek kiadása körüli kissé könnyelmü eljárását ellensúlyozni törekedett, s mely őt méltóvá tette, hogy az Akademiának 1832. sept. 1-én tartott nagygyülése által levelező tagúl választassék; mint ilyen részt vett a „Magyar Tudós Társaság Zsebszótára“ készítésében, valamint már

korábban Kreszneries „Magyar Szótára“ és Kisfaludy Károly munkáinak kibocsátása körül is volt munkás. Vegyes dolgozatai következők:

1. Felelet Edvi Illés Pál úrnak három kérdéseire, melyeket a Tudományos Gyűjtemény 1827-ik évi VII. kötetének 125. lapján „Philologiai kérdések“ címe alatt tett fel, a Karácson, Áldozó-csütörtök, és Szent Mihály lova nevezetek fejtegetése. (Az 1828-ki Tudományos Gyűjtemény IX. kötetének 126—129. lapjain.)

2. Felelet az egyházi kalendáriombeli kérdésre, mely a f. é. Tudományos Gyűjtemény I. kötetének 123-ik és 124-dik lapján foglaltatik ezen szavakkal: „Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe“ stb. ezen ünnep ingatagsága okának fejtegetése. (Tudom. Gyűjt. 1829-ki folyamat. VI. köt. 111—124. l.)

3. Cseh Literatura, toldalékul az 1830-ki Tud. Gyűjt. VI. köt. 117—124 lapjaihoz. A prágai főoskola könyvtárában találtató Berzeviczy Pál deák versei, és Lépes Bálint magyar könyvei felől. (Tud. Gyűjt. 1830. VIII. kötet. 111.—114. l.)

4. Némely ösmeretek a győri püspökmegyéről, s egykét püspökről; bebizonyításával annak: hogy Takaró Gergely a győri püspökök sorában helyet nem foglalhat. (Tudom. Gyűjt. 1833. VI. köt. 3—22. l.)

5. Szalkai László Deáknak 1510-ik évi magyar levele Bánffy Ferenczhez, a méltóságos nagy-károlyi Károlyi grófi ág köz levéltárában. Képmásban is. (Kiadta Horvát István a magyar nyelv régi maradványai között 1835-ki Tud. Gyűjt. IX. kötet. 33—35. l.)

6. Czáfolata azon antikritikának, mely a „Kritikai Lapok“ VI. füzetének 131—136. lapjain Szegvári névvel jelelten adatott Szent István magyar király Salamon nevéről. (Hasznos Mulatságok. 1836. II. 19. 20. l.)

7. Nyilatkozás a sz. István királyunk pogánykoru neve feletti vitában. (Hasznos Mulats. II. 121. 122. l.)

8. Válasz a Szent István pogány koru neve feletti vitában főtisztelendő nagyságos Fejér György úrhoz. (Hasznos Mulatságok. 1836. II. 161—163. l.)

9. Messenius. Hasznos Mulatságok. 1836. II. 189. 190. l.)

10. Maróth. (Tud. Gyűjt. 1836. évi IX. kötetének 61—93. l.)

11. Porcshalma és az ecsedi tó. (Tudománytár IX. kötet. 135—183. lap. 1836. egy 1389-ki oklevél képmásával.)

12. Jegyzetek e czímü könyv felett: „Erdélyország történetei tára. Egykorú, s magyar nyelven készített történetiratok, levelek, országgyülési végzések és törvényczikkelyekből. Kiadják gróf Kemény József és nagyajtai Kovács István. Első kötet. 1540—1600. Kolozsvárt. 1837." (Az 1837-ki „Figyelmező" folyóirás 191—194. l.)

13. Főtisztelendő Fejér György úrnak a „Hasznos Mulatságok 1837-ki első félévi 52-dik számában olvasható pántolódására, — őszinte felelet. Pesten, 8-adr. 15 lap.

14. Vizsgálata ezen czímü könyvnek: „Codex Diplomaticus Hungariae Ecclesiasticus ac Civilis. Studio et opera Georgii Fejér, Bibliothecarii Regii C. ?) Tomi VII. Volum. III. Budae 1835. 8-adr. (Az 1837-ki „Figyelmező": 179—192; 197—208; 216—224; 241—252; 263—266. hasábjain.) Külön is nyomatott, ily czímmel:

15. Fejér György oklevéltára VII. kötetének III-dik darabja. Megvizsgálva Waltherr László által. Kinyomtatva a „Figyelmező" 1837-iki második félévi 12. számából. Budán, 4-edr. 24 l.

16. Állítások, vélemények, felvilágosítások az „Erdélyország Történetei Tára ügyében. Nagy-ajtai Kovács István feleletére. (Nemz. Társalk. 1837. 2-dik félév. 7—8. sz.) — (Az 1837-ki „Figyelmező" 332—336; 348—352 hasábjain.)

17. Kalendáriomi magyar régiségek. (Tudománytár 1838. III. köt. 328—344; IV. köt. 275—294. l.)

18. Érdekes levél. Kardinál gróf Csáky Imre 1718-ki Sz. Iván hava 22-dén gróf Károli Sándorhoz irott levele. (Az 1840-ki „Athenaeum" I. 391—393. hasábjain.)

19. Hónapok magyar nevezeteiről. (Az 1840-ki „Honmüvész" I. 223—225; 231—232; 238—240; — „Hasznos Mulatságok" I. 113—116; — és „Literaturai Csarnok" 5—7. lapjain.)

20. Némely észrevételek a mezei naptárra. — 1840. Figyelmező 41. 43. 44. 45. 47. sz. — Gazdasági Literatura 1840. 7. 8. sz.

21. A hónapok őskori magyar neveinek folytatott védelme. 1841. Hasznos Mulatságok 13. 14. sz.

22. A havak magyar nevezetei és Vajda Péter úr. — 1841. Hasznos Mulatságok 51. 54. sz.

23. A honoratiorok szavazási ügyében. 1841. Jelenkor 66. sz.

24. Az egyházi igazgatók nemességéről. — 1841. Társalkodó 70. szám.

25. A magyarországi gyökeres nemzettségekről. — 1841. Tudománytár X-dik kötet 232—255. lap.

26. A tokaji és ménesi mesterséges aszúbor. — 1841. Müipar 24. sz. — Társalkodó 1841. 76. sz.

27. De nobilitate eorum, quos leges Hungariae Rectores Ecclesiarum compellant. — 1842. Fasciculi Ecclesiastico-literarii. Tom. I. 3—20. lap.

28. Andrásy Zsigmond néhány érdekes levele. — 1842. Athenaeum 11. sz.

29. Érdekes levelek gróf Károlyi Ferenczhez. — 1843. Religio és Nevelés 14. sz.

30. V-dik Istvánnak mint ifjabbik magyar királynak VI. Béla korabeli svéd háborújáról. — Magyar tudós társaság Évkönyvei. Hatodik kötet. 421—448. l.

31. A Betthlen czímerről. — 1847. Magyar Akademiai Értesítő VII. évfoly. 41—46. l. és VIII. évfoly. 238. 239-dik l.

32. Mária Terézia bemutatta II. Józsefet az 1741-ki országgyülésnek. — 1847. Magyar Akademiai Értesítő VI. 160—162. l.

33. Felszólalás a lelkészek világi ruházat viselése ellen. — 1848. Religio és Nevelés 39. sz.

34. Gácsfalva egyházi régiségei. — 1850. Religio 63. sz.

35. A folyadék-mértékekről egykét szó. — 1852. Gazdasági Lapok 29. sz.

36. Pár bizalmas szó nagyon tisztelt boros gazdáinkhoz. — 1853. Gazdasági lapok 42. sz.

37. A Károlyi családnév magyarázata és története. — 1858. Magyar Sajtó 45. sz.

38. Töredékben maradt: Margitsziget bírálatának ellenbírálata.

Még élete végéveiben is a Károlyi-nemzetség történetéhez fáradhatlanul gyűjté az adatokat, s e végre Sztárán a gróf Sztáraiak levéltárát is átböngészvén, a tárgyára vonatkozó okleveleket lemásolta, s okmánygyűjteményét ez úton is gyarapította. Meghalt 1863. october 23-án. Emlékbeszédet Wenzel Gusztáv r. t. fog felette az Akademiában tartani.

SAUER IGNÁCZ.

Természettudomány-osztályi levelező tag.

Született 1801. Veszprém városában, hol atyja becsületben álló vagyonos kereskedő volt. A szülői házban magánoktatást nyert az elemi tantárgyakban, majd a kegyesrendiek helybeli gymnásiumában járá a négy első osztályt. Az ötödiket és hatodikat a pesti gymnasiumban végzé; a philosophiai tudományokat, s az orvosiak három évi folyamát tudomány-egyetemünknél hallgatta, ernyedetlen szorgalma által mindenütt kitüntetvén magát. Pestről Bécsbe ment, hol Hartmann és Raimann tanárok alatt az orvosi tudomány negyedik és ötödik évfolyamait végezte, már ez idő szerint is nagy előszeretetet tanusítva a gyakorlati gyógyászat iránt; 1826-ban a gyógyászat és szülészet tudorává lett Bécsben, melynek többrendbeli kórházaiban mint másodorvos működött, míglen 1830-ban a bécsi lelenczház s az ezzel összekötött gyermekkórház főorvosává neveztetett ki. 1831-ben az udvari haditanács rendeletéből Galiczíába küldetett, hova akkor Oroszországból betört a cholera, s honnan öt hónapi működés után visszahivatott Bécsbe, itt is jelentkezvén a ragály. — Mint orvosfőnök a józsefvárosi cholerakórházban volt munkás; míg 1832-ben Csehországba küldetett, hol ekkor nagy mérvben dühöngött e kór. 1833-ban a bécsi lipótvárosi fegyenczház első orvosává neveztetett ki; majd városi phisycussá lőn Gross-Enzensdorfban, honnan a lakosság nagy sajnálatára visszahivatott Bécsbe, a fenyítőtörvényszéki kórház első orvosául. 1840-ben két munkát adott ki: „Der Typhus in vier Kardinalformen“ és „Doctrina de percussione et auscultatione“, mely Skodának ekkor még kevesektől ismert elveire volt alapítva, s melynek részben köszönheté, hogy 1843-ban a mi tudomány-egyetemünkhöz a gyakorlati orvostan ny. r. tanárául

neveztetett. Ő volt az első, ki beiktatási beszédét magyar nyelven tartá. 1848-ban országos főorvossá lőn. 1849-nek végén egy évre elveszté tanszékét, melyen a tudomány több termékeny magvát szórá el, világos, értelmes előadásával, jelszavához: „nulla est auctoritas nisi experientia", lánczolva az ifjuságot. 1861-ben ismét az ország főorvosi székére emelkedett, honnan azonban már a következett évben láttuk őt lelépni. 186$^2/_3$-ban az egyetem rector magnificusává választatott, s mint ilyes nemcsak arra törekedett, hogy a létező tanári erők magántanárok által szaporítassanak; hanem oda is, hogy az egyetem befolyását birtokainak kormányzására megóvja. Az Akademia őt 1859. dec. 15-kén választá tagul a természettudományi osztályba, melyben székét 1863. febr. 16-án elfoglalván, felolvasást tartott: „a népesedés akadályairól Magyarországban". Ekkor már szenvedő állapotban volt a nagyérdemű férfiú, de ez őt nem akadályozá munkásságában mind haláláig, mely 1863. november 20-kán rögtön következett be.

LÁNG ADOLF FERENCZ.

Természettudomány-osztályi levelező tag.

Született a mult század utolsó tizedében; taggá választatott 1858. december 15-kén, meghalt Nyitrán 1863. november 23-kán. — Biographiai adatok nem küldettek be.

AZ AKADEMIA TAGJAI FÖLDIRATI RENDBEN.

I. MAGYARORSZÁG.

Abaújmegye.

Hoffmann Pál lt. *Kassán.*
Korponay János lt. *Kassán.*

Aradmegye.

Fábián Gábor rt. *Aradon és Kurticson.*
Kéry Imre lt. *Boros-Sebesen.*
Wargha István lt. *Szelezsáni pusztán.*

Baranyamegye.

Majláth György ig. t. *Pécsett.*
Mátyás Flórián lt. *Pécsett.*

Barsmegye.

Botka Tivadar lt. *Kis-Vezekényen.*
Martin Lajos lt. *Körmöczön.*

Biharmegye.

Csányi Dániel lt. *Debreczenben.*
Hoványi Ferencz tt. *N.-Váradon.*
Imre Sándor lt. *Debreczenben.*
Kallós Lajos lt. *Debreczenben.*
Révész Imre lt. *Debreczenben.*
Szücs István lt. *Debreczenben.*
Török József rt. *Debreczenben.*

Borsodmegye.

Kazinczy Gábor lt. *Bánfalván.*
Lévay József lt. *Miskolczon.*

Csongrádmegye.

Somhegyi Ferencz lt. *Szegeden.*
Szalai István lt. *Szentesen.*

Esztergommegye.

Knauz Nándor lt. *Esztergomban.*
Scitovszky János hg. pr. ig. t. *Esztergomban.*

Fehérmegye.

Gr. Cziráky János ig. t. *Lovas-Berényben.*
Gondol Dániel lt. *Baracskán, u. p. Martonvásár.*
Pauer János lt. *Székesfehérvárt.*
Szögyény László ig. t. *Csóron.*

Gömörmegye.

Balogh Sámuel lt. *Serkén, u. p. Rima-Szombat.*
Tompa Mihály lt. *Hamván, u. p. Putnok.*

Győrmegye.

Czinár Mór lt. *Pannonhalmán, u. p. Győr-Sz.-Márton.*
Deáky Zsigmond tt. *Győrött.*

Hollósy Jusztinián lt. *Győr-Sz.-Márton.*
Kovács Pál lt. *Győrött.*
Ráth Károly lt. *Győrött.*

Hevesmegye.

Bartakovics Adalbert ig. t. *Egerben.*
Ipolyi Arnold rt. *Egerben.*
Szvorényi József, lt. *Egerben.*
Udvardi Cherna János lt. *Egerben.*

Hontmegye.

Petkó János lt. *Selmeczbányán.*

Kis-Kunság.

Szász Károly lt., *Szabadszálláson.*
Szilády Áron lt. *Halason.*

Krassómegye.

Asbóth Lajos lt. *Lugoson.*

Máramarosmegye.

Szilágyi István lt., *M.-Szigeten.*

Nógrádmegye.

Madách Imre lt. *Alsó-Sztregován.*

Nyitramegye.

Nagy József lt. *Nyitrán.*

Pestmegye.

Buda.

Danielik János tt.
Entz Ferencz lt.
Fest Vilmos rt.
Hunfalvy János lt.
Jakab István lt.
Kautz Gyula lt.
Kruspér István lt.
Kúthy Lajos lt.
Lutter Nándor lt.
Nendtwich Károly rt.
Peregriny Elek lt.
Podhradczky József rt.
Szilágyi Ferencz lt.
Sztoczek József rt.
Vész János Armin lt.

Pest.

Igazgató tagok.

Gr. Andrássy György.
Deák Ferencz.
B. Eötvös József másod elnök.
Fáy András.
Gr. Károlyi György.
Gr. Károlyi István
Kubínyi Ágoston.
Marczibányi Antal.
B. Prónay Albert.
B. Sennyey Pál.

Tiszteleti tagok.

Balassa János.
B. Kemény Zsigmond.
Korizmics László.
Kubínyi Ferencz.
Lonovics József.
Lónyay Menyhért.
Lukács Móricz.

Rendes tagok.

Arany János.
Ballagi Móricz.
Balogh Pál.
Bugát Pál.

Csengery Antal.
Czuczor Gergely.
Érdy János.
Fényes Elek.
Fogarasi János.
Frivaldszky Imre.
Gebhardt Ferencz.
Greguss Ágost.
Győry Sándor.
Hollán Ernő.
Horváth Czirill.
Hunfalvy Pál.
Jedlik Ányos.
Jókai Mór.
Kiss Károly.
Pauler Tivadar.
Petzval Ottó.
Pólya József.
Purgstaller József.
Szalay László.
Toldy Ferencz.
Tóth Lőrincz.
Wenzel Gusztáv.
Zádor György.
Zsoldos Ignácz.

Levelező tagok.

Gr. Andrássy Manó.
Arányi Lajos.
Barabás Miklós.
Benkő Dániel.
Bérczy Károly.
Bertha Sándor.
Budenz József.
Csatskó Imre.
Dorner József.
Flór Ferencz.
Gaal József.
Galgóczy Károly.
Gorove István.
Gönczy Pál.
Gyulai Pál.
Halász Géjza.
Henszlmann Imre.
Horváth Boldizsár.
Jendrassek Jenő.
Kacskovics Károly.
Karácson Mihály.
Karvasy Ágost.
Kerékgyártó Árpád.
Kondor Gusztáv.
Konek Sándor.
Kovács Gyula.
Kovács Sebestyén Endre.
Margó Tivadar.
Markusovszky Lajos.
Mátray Gábor.
Morócz István.
Nagy Iván.
Nagy Márton.
Ney Ferencz.
Pompéry János.
Preysz Móricz.
B. Podmaniczky Frigyes.
B. Prónay Gábor.
Récsi Emil.
Riedl Szende.
Rómer Flórián.
Rosti Pál.
Salamon Ferencz.
Somogyi Károly.
Szabó József.
Székács József.
Szepesi Imre.

Szigligeti Edvárd.
Szinovácz György.
Szőnyi Pál.
Than Károly.
Török János.
Trefort Ágoston.
Urházy György.
Weninger Vincze.
Gr. Wass Sámuel.
Zsivora György.

Balla Károly lt. *Pót-Harasztján.*
Gr. Benyovszky Zsigmond lt. *Solt.*
Hornyik János lt. *Kecskemét.*
Schirkhuber Móricz lt. *Váczon.*
Szilágyi Sándor lt. *Nagy-Kőrösön.*
Tomory Anasztáz lt. *Gombán.*
Vass József lt. *Váczon.*
Warga János lt. *Nagy-Körösön.*

Pozsony.

Bartal György ig. és t. tag.
Gr. Dessewffy Emíl elnök (*váltva Pesten is; nyáron Büd-Sz.-Mihályt, Szabolcsban.*
Lichner Pál lt.
Palugyay Imre lt.

Sárosmegye.

Chyzer Kornél lt. *Bártfán.*
Hazslinszky Frigyes lt. *Eperjesen.*
Vandrák András lt. *Eperjesen.*

Sopronmegye.

Árvay Gergely lt. *Csornán.*
Fábián István lt. *Széplakon. u.p. Eszterháza.*
Paúr Iván lt. *Sopronban.*
Torkos Sándor lt. *Sopronban.*
Szalay Ágoston lt. *Sopronban.*

Szabolcsmegye.

Tárkányi Béla József lt. *Egyeken, u. p. Tisza-Füred.*

Szatmármegye.

Lugossy József rt. *Felsőbányán.*

Temesmegye.

Ormós Zsigmond lt. *Buziáson.*
Pesty Frigyes lt. *Temesvár.*

Vasmegye.

Bitnicz Lajos tt. *Szombathelyt.*
Edvi Illés Pál lt. *Nemes-Dömölkön, u. p. Kis-Czell.*
Nagy János rt. *Szombathehyt.*

Veszprémmegye.

Kerkapoly Károly lt. *Pápán.*
Tarczy Lajos rt. *Pápán.*
Udvardy Ignácz lt. *Veszprémben.*

Zalamegye.

Krajner Imre lt. *Keszthelyen.*

Zemplénmegye.

Erdélyi János rt. *S.-Patakon.*
Hegedűs László lt. *S.-Patakon.*

Szemere Miklós lt. *Lasztóczon.*
B. Vay Miklós ig. t. *Golopon, u. p. Tálya.*
Zsarnay Lajos lt. *S.-Patakon.*

II. ERDÉLY.

Kolozsvár.

Berde Áron lt.
Brassai Sámuel lt.
Dósa Elek lt.
Engel József lt.
Finály Lajos Henrik lt.
Kriza János lt.
Gr. Mikó Imre tt.
Szabó Károly lt.
Torma Károly lt.

Herepey Károly lt. *Vizaknán.*
Kovács István lt. *Beszterczén.*
Péterfi Károly lt. *M.-Vásárhelyt.*
Szentkirályi Zsigmond lt. *Zalathnán.*
Gr. Teleki Domokos ig. és tt. *Gernyeszegen, u. p. M.-Vásárhely.*

III. HORVÁTORSZÁG.

Kukulyevics Iván lt. Zágrábban.

IV. AUSZTRIA.

Bécs.

Gr. Apponyi György ig. és tt.
Hg. Batthyány Fülöp ig. t.
Hg. Esterházy Pál ig. t.
Nagy Károly rt.
Arenstein József lt.
B. Baumgartner András k. lt.
Boué Ami k. lt.
Ettingshausen András k. lt.
Falk Miksa lt.
Frankenburg Adolf lt.

V. CSEH- ÉS MORVAORSZÁG.

Palacky Ferencz k. lt. *Prágában.*

VI. VELENCZEI KIRÁLYSÁG.

Taubner Károly lt. *Veronában.*
Valentinelli József k. lt. *Velenczében.*

VII. BADEN NAGYHERCZEGSÉG.

Heidelberg.

Bunsen Róbert Vilmos k. lt.
Mittermaier K. József k. lt.
Rau Károly Henrik k. lt.
Vangerow Adolf k. lt.
Welcker K. Tivadar k. lt.

VIII. SZÁSZ ALTENBURG.

Gabelentz János k. lt. *Poschwitzban, Altenburg mellett.*

IX. SZÁSZORSZÁG.

Roscher Vilmos k. lt. *Lipcsében.*

X. BAJORORSZÁG.

Flegler Sándor k. lt. *Nürnbergben.*

B. Liebig Justus k. lt. *Münchenben.*

XI. HANNÓVER.

Benfey Tivadar k. lt. *Göttingában.*
Ewald Henrik. k. lt. *Göttingában.*

XII. POROSZORSZÁG.

Berlin.

Bopp Ferencz k. lt.
Pertz H. György k. lt.
Ranke F. Lipót k. lt.
Raumer Frigyes k. lt.
Schott Vilmos k. lt.
Grunert F. Ágost k. lt. *Greifswaldban.*
Pott Ágost Frigyes k. lt. *Hálában.*
Stier Theophil k. lt. *Colbergben.*

XIII. OLASZORSZÁG.

Cantu Caesar k. lt. *Turinban.*
Hg. Demidoff Anatol k. lt. *San-Donatoban.*
Theiner Ágoston k. lt. *Rómában.*

XIV. FRANCZIAORSZÁG.

Párís.

Dumas Iván k. lt.
Flourens Péter k. lt.
Guizot Ferencz k. lt.
Laboulaye Edvárd k. lt.
Mandl Lajos k. lt.
Mignet Ferencz k. lt.
Milne Edwards Henrik k. lt.
Gr. Montalembert Károly k. lt.
Poncelet T. Victor k. lt.
Regnault Henrik Victor k. lt.
Renan Ernő k. lt.
Thierry Amade k. lt.
Dussieux Lajos k. lt. *Szt.-Cyrben.*

XV. BELGIUM.

Quetelet A. T. Lámpért k. lt. *Brüsszelben.*

XVI. ANGLIA.

London.

Babbage Károly k. lt.
Bell Tamás k. lt.
Bowring János k. lt.
Faraday Mihály k. lt.
Lyell Károly k. lt.
Murchison Roderik k. lt.
Lord Overstone k. lt.
Rawlinson Henrik k. lt.
Watts Tamás k. lt.
Herschel János k. lt. *Collingwoodban.*

XVII. DÁNIA.

Rafn Károly K. k. lt. *Kopenhágában.*

XVIII. FINNHON.

Ahlquist Sándor k. lt. *Helsingforsban.*
Lönnrot Illyés k. lt. *Helsingforsban.*

XIX. OROSZORSZÁG.

Bauer K. Ernő k. lt. *Szt.-Pétervárott.*

XX. TÖRÖKORSZÁG.

B. Prokesch-Osten k. lt. *Konstantinápolyban.*

Süphy bey k. lt. *Konstántinápolyban.*

Vámbéry Armin lt.

XXI. KELETINDIA.

Atkinson N. A. k. lt. *Calcuttában.*

Duka Tivadar lt. *Sanghyr a Ganges mellett.*

Grote Arthur k. lt. *Calcuttában.*

XXII. ÁFRIKA.

Magyar László lt. *Benguelában.*

XXIII. AMÉRIKA.

Agassiz Lajos k. lt. *Bostonban.*

Cassin János k. lt. *Philadelphiában.*

Dana Jakab k. lt. *New-Havenben* (Connecticut).

Spencer F. Baird k. lt. *Washingtonban.*

Vállas Antal k. lt. *Új-Orleansban.*

Xántus János lt. *Manzanillóban.*

Az akademiai személyzet létszáma.

Elnökség és igazgató tanács (köztök 10 tiszt. tag.)					24
Tiszteleti tag helyben 15, vidéken 6, összesen					21
Rendes tag	„ 33	„ 8	„		41
Levelező tag	„ 68	„ 85	„		153
Külső levelező tag					64
					279

I. *A nyelv- és széptudományi osztályban.*

Tiszteleti tag helyben 3, vidéken 1, összesen					4
Rendes	„ „ 7	„ 3	„		10
Levelező	„ „ 14	„ 27	„		41
Külső l.	„ „ —	„ —	„		13
					68

II. *A philosophiai osztályban.*

Tiszteleti tag helyben 1, vidéken 1, összesen					2
Rendes	„ „ 3	„ 1	„		4
Levelező	„ „ 6	„ 10	„		16
Külső l.	„ „ —	„ —	„		—
					22

III. *A törvénytudományi osztályban.*

Tiszteleti tag helyben 6, vidéken 1, összesen					7
Rendes	„ „ 6	„ —	„		6
Levelező	„ „ 7	„ 9	„		16
Külső l.	„ „ —	„ —	„		7
					36

IV. *A történettudományi osztályban.*

Tiszteleti tag helyben 1, vidéken 2, összesen					3
Rendes	„ „ 5	„ 1	„		6
Levelező	„ „ 13	„ 20	„		33
Külső l.	„ „ —	„ —	„		18
					60

V. *A mathematikai osztályban.*

Tiszteleti tag	helyben —,	vidéken 1,	öszvesen			1
Rendes	„ „	6 „	1 „			7
Levelező	„ „	6 „	8 „			14
Külső l.	„ „	„				7
						29

A természettudományi osztályban.

Tiszteleti tag	helyben 4,	vidéken —	öszvesen			4
Rendes	„ „	6 „	2 „			8
Levelező	„ „	22 „	11 „			33
Külső l.	„ „	„	„			19
						64

Alapszabályilag az igazgató tagok teljes száma 25 levén, üres hely van . . . . . —1

Alapszabályilag a tiszteleti tagok teljes száma 24 levén, üres hely van . . . . . —3

Alapszabályilag a rendes tagok teljes száma 42 levén, üres hely van . . . . . —1

NÉVMUTATÓ.

Agassiz Lajos 152
Ahlquist Ágost . . . 134
Gr. Andrássy György 127, 136
Gr. Andrássy Manó . 140, 154
Gr. Apponyi György . . 129
Arany János . . . 131, 153
Arányi Lajos . . 148, 154
Arenstein József . . . 145
Árvay Gergely . . . 131
Asbóth Lajos 145
Atkinson N. A. . . . 152
Babbage Károly . . . 145
Baer Károly Ernő . . 151
Balassa János 146
Balla Károly 148
Ballagi Mór . . . 131, 153
Balogh Pál 130
Balogh Sámuel . . . 136
Barabás Miklós . . . 131
Bartakovics Adalbert . . 128
Bartal György. . . 127, 136
Hg. Batthyány Fülöp . . 127
B. Baumgartner András . 151
Bell Tamás 151
Benfey Tivadar . . . 134
Benkő Dániel 149
Gr. Benyovszky Zsigmond 137
Bérczy Károly . . . 133
Berde Áron 148
Bertha Sándor . . 137, 155
Bitnicz Lajos 143
Bopp Ferencz 134
Botka Tivadar . . . 140
Boué Ami 152
Bowring János . . . 133
Brassai Sámuel . . . 144
Budenz József 133, 153, 155
Bugát Pál 147
Bunsen Róbert Vilmos . 151
Cantu Caesar 142
Cassin János 152
Chyzer Kornél . . . 150
Csányi Dániel . . . 145
Csatsko Imre 135
Csengery Antal 139, 153, 154, 155
Czinár Mór 140
Gr. Cziráky János . . 128
Czuczor Gergely . . 131, 153
Dana Jakab 152
Danielik János . . . 134
Deák Ferencz . . . 129, 136
Deáky Zsigmond . . . 130
Hg. Demidoff Anatol . . 142
Gr. DessewffyE. 127, 128, 136, 154
Dorner József 148
Dósa Elek 138
Duka Tivadar 150
Dumas János 151

Dussieux Lajos . . . 142
Eggenberger Ferdinánd . 156
Emich Gusztáv . . . 156
Engel József 133
Entz Ferencz 148
B. Eötvös József 127, 129, 139, 153
Erdélyi János 135
Érdy János . 139, 153, 154
Hg. Esterházy Pál . . 128
Ettingshausen András . 145
Ewald Henrik 134
Fábián Gábor 131
Fábián István . . . 132
Falk Miksa 138
Faraday Mihály . . . 152
Fáy András . . . 128, 130
Fényes Elek 139
Fest Vilmos 144
Finály Lajos Henrik . . 132
Flegler Sándor . . . 142
Flór Ferencz 147
Flourens Péter . . . 152
Fogarasi János . . 137, 153
Frankenburg Adolf . . 132
Frivaldszky Imre . 147, 154
Gaal József 132
Gabelentz János . . . 134
Galgóczy Károly . . 148, 154
Gebhardt Ferencz . . 146
Gondol Dániel . . . 132
Gorove István . . . 140
Gönczy Pál . . . 148, 154
Greguss Ágost . . . 135
Grote Arthur *) . . . .
Grunert J. Ágost . . 146
Guizot Ferencz . . . 142
Győry Sándor 143
Gyulai Pál 132
Halász Géjza 150
Hazslinszky Frigyes . . 150
Hegedűs László . . . 136
Henszlmann Imre . 140, 154
Herepei Károly . . . 135
Herschel János . . . 146
Hinka József 155
Hoffmann Pál . . . 138
Hollán Ernő 144
Hollósy Justinián . . 151
Hornyik János . . . 142
Horváth Boldizsár . . 138
Horváth Czyrill . . . 134
Hoványi Ferencz . . . 134
Hunfalvy János . . 140, 154
Hunfalvy Pál . 131, 153, 155
Illés Pál 135
Imre Sándor 132
Ipolyi Arnold . . . 139, 154
Jakab István 131
Jedlik Ányos . . . 147, 155
Jendrassek Jenő . . 151, 155
Jókai Mór 131
Kacskovics Lajos . . 147
Kallós Lajos 138
Karácson Mihály . . . 140
Gr. Károlyi György . 128, 136
Gr. Károlyi István . . 128
Karvasy Ágost. . . . 137
Kautz Gyula . . . 138, 154
Kazinczy Gábor . . . 140
Kerékgyártó Árpád . . 142
B. Kemény Zsigmond . 130

*) Kimaradt, hibából, a Történettud. osztály külső levelező tagjainak sorából.

Kerkapoly Károly . . 141
Kéry Imre 148
Kiss Károly 144
Knauz Nándor . . . 140
Kondor Gusztáv . . . 145
Konek Sándor . . 140, 154
Korizmics László . 146, 154
Korponay János . . . 144
Kovács Gyula . . . 148, 155
Kovács István . . . 140
Kovács Pál 131
Kovács-Sebestyén Endre 149
Krájner Imre 137
Kriza János 132
Kruspér István . . 145, 155
Kubínyi Ágoston 128, 146, 154
Kubínyi Ferencz . . 146, 154
Kukuljevics Iván . . . 141
Kuthy Lajos 132
Laboulaye Edvárd . . 138
Láng Adolf*) 149
Lévay József 133
Lichner Pál 133
B. Liebig Juszt . . . 152
Lonovics József . . 129, 136
Lónyay Menyhért . 136, 154
Lönrott Ilyés 134
Lugossy József . . . 131
Lukács Móricz . . 130, 153
Lutter Nándor . . . 145
Lyell Károly 152
Madách Imre 133
Magyar László . . . 141
Mailáth György . . . 130
Mandl Lajos 151
Marczibányi Antal . . 130
Margó Tivadar . . 150, 155
Markusovszky Lajos . . 151
Martin Lajos 145
Mátray Gábor . . 131, 154
Mátyás Flórián . . . 132
Mészáros Imre . . . 136
Mészáros Péter . . . 156
Mignet Ferencz . . . 143
Gr. Mikó Imre . . . 139
Milne-Edvards Henrik . 152
Mittermaier Károly J. A. 138
Gr. Montalembert Károly 143
Morócz István . . . 149
Murchison Roderik . . 152
Nagy Iván . . . 141, 153
Nagy János 131
Nagy József 149
Nagy Károly 143
Nagy Márton 135
Nendtvich Károly . 147, 155
Ney Ferencz 136
Ormós Zsigmond . . . 133
Overstone lord . . . 138
Palacky Ferencz . . . 142
Palugyay Imre . . . 140
Pauer János . . . 141, 154
Pauler Tivadar . . . 137
Paúr Iván . . . 141, 154
Peregríny Elek . . . 135
Pertz Henrik György . . 142
Pesty Frigyes . . . 141
Péterfy Károly . . . 135
Pettkó János 150
Petzval Ottó . . . 144, 155
Podhorszky Lajos . . 132
Podhradczky József . 139, 153

*) Meghalt az Almanach nyomtatása közben 1863. nov. 23.

B. Podmaniczky Frigyes . 133
Pólya József 147
Pompéry János . . . 133
Poncelet János . . . 145
Potemkin Ödön . . . 156
Pott Ágoston Frigyes . . 134
B. Prokesch-Osten Antal . 143
B. Prónay Albert . . . 128
B. Prónay Gábor . . . 150
Preysz Móricz 151
Purgstaller József . . 135
Quetelet Adolf J. Lampért 146
Rafn Károly Keresztély . 143
Ranke Ferencz Lipót . 143
Ráth Károly 141
Rau Károly Henrik . . 138
Raumer Frigyes . . . 143
Rawlinson Henrik . . 134
Récsi Emil 137
Regnault Henrik Viktor . 152
Renan Ernő 134
Révész Imre 141
Riedl Szende . . . 132, 153
Ring Adorján 156
Rómer Flórián 150, 154, 155
Roscher Vilmos . . . 138
Rosti Pál 142
Salamon Ferencz . . 141, 153
Sasku Károly 156
Sauer Ignácz *) . . . 149
Schirkhuber Móricz . . 149
Schott Vilmos . . . 134
Scitovszky János hg. primás 129
B. Sennyey Pál . . . 129
B. Sina Simon . . . 129
Somhegyi Ferencz . . 141
Somogyi Károly . . . 136
Spenzer F. Baird . . . 152
Stier Theophil . . . 134
Süphi bey 143
Szabó István 132
Szabó József . . . 149, 155
Szabó Károly 141
Szalai István 136
Szalay Ágoston . . . 141
Szalay László . 137, 153, 155
Szász Károly 133
Székács József . . . 131
Szemere Miklós . . . 133
Szentkirályi Zsigmond . 137
Szepesi Imre 133
Szigligeti Edvárd . . . 132
Szilády Áron 133
Szilágyi Ferencz . . . 140
Szilágyi István . . . 132
Szilágyi Sándor . . . 141
Szinovácz György . . 138
Szögyény László . . . 129
Szőke János 155
Szőnyi Pál 135
Sztoczek József . . 144, 155
Szűcs István 137
Szvorényi József . . . 132
Takács István 156
Tarczy Lajos 147
Tárkányi Béla József . . 133
Taubner Károly . . . 144
Gr. Teleki Domokos . 129, 139
Than Károly 150
Theiner Ágoston . . . 143

---

*) Meghalt az Almanach nyomtatása közben 1863. nov. 20.

Thierry Amade . . . 143
Toldy Ferencz 130, 153, 154
Tomori Anastáz . . . 145
Tompa Mihály . . . 133
Torkos Sándor . . . 133
Torma Károly . . . 142
Tóth Lőrincz . . . 137, 155
Török János 148
Török József 147
Trefort Ágoston . . 137, 154
Udvardy Ignácz . . . 138
Udvardy János . . . 144
Urházy György . . . 142
Valentinelli József . . 143
Vállas Antal 146
Vámbéry Armin . . . 133
Vandrák András . . . 136
Vangerow Adolf . . . 138
Vass József . . . 133, 153
B. Vay Miklós . . . 129
Vész János Armin . . 145
Warga István . . . 153
Warga János 135
Gr. Wass Sámuel . . . 150
Watts Tamás 134
Welcker Károly Tivadar . 133
Weninger Vincze . 145, 154
Wenzel Gusztáv 139, 153, 154
Xántus János 149
Zádor György 136
Zsarnay Lajos . . . 133
Zsivora György . . . 140
Zsoldos Ignácz . . . 137